Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	udg. af Vilhelm Møller.
Titel | Title:	Eventyrskatten : Udvalgte Eventyr for ældre og yngre Børn
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	3. (illustrerede) Udgave.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Nyt dansk Forlagskonsortium, 1883
Fysiske størrelse | Physical extent:	238 s. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

59,-23

Det Kgl. Bibliotek

130024831419

Eventyrskatten.

Udvalgte Eventyr

for ældre og yngre Børn.

Udgivet af Vilhelm Møller.

Tredie (illustrerede) Udgave.

Kjøbenhavn.

Nyt dansk Forlagskonsortium.

1883.

Dette Oplag er trykt i 6000 Exemplarer.

J. Cohens Bogtrykkeri. — Kjøbenhavn 1883

1. Den lille Rødhætte.

Rødhætte hed en lille Bondepige, som var saa sød og smuk, at man sjelden har set Magen. Hendes Moder var ganske indtaget i hende, og hendes Bedstemoder endnu mere. Den rare gamle Kone havde ladet hende sy en lille rød Hætte, der klædte hende saa godt; den var Skyld i, at Alle kaldte hende „den lille Rødhætte."

En Dag, da Moderen havde bagt Sigtekage, sagde hun til hende: „Gaa hen til Bedstemoder og se, hvordan hun har det! Man har sagt

mig, at hun er syg. Denne Sigtekage og denne lille Krukke Smør tager Du med til hende!"

Den lille Rødhætte begav sig rask paa Vej til Bedstemoderen, som boede i en anden Landsby. Undervejs kom hun gjennem en Kratskov, hvor hun mødte Ulven, som havde stor Lyst til at rive hende ihjel og æde hende; men den turde ikke, da der netop var nogle Brændehuggere i Nærheden. Følgelig nøjedes den med at spørge, hvor hun skulde hen.

Den stakkels lille Pige, som ingen Anelse havde om, hvor farligt det er at indlade sig med en Ulv, svarede i sin Uskyldighed: „Jeg skal hen til Bedstemoder med en Sigtekage og en Krukke Smør fra Moder."

„Bor hun langt herfra?" spurgte Ulven.

„Ja, der er endnu et godt Stykke Vej til hende," svarede den lille Rødhætte; „det er forbi Møllen, Du ser dernede, det aller første Hus i Landsbyen."

„Godt," sagde Ulven, „jeg tror ogsaa, jeg vil over og se til hende. Gaa Du den Vej dèr, saa gaar jeg denne her, og lad os saa se, hvem der bliver første Mand hos Bedstemoder!"

Ulven gav sig til at løbe af alle Kræfter og tog den korteste Vej, medens den lille Pige gik den længste og ovenikjøbet sinkede sig undervejs med at lede om Nødder, jage efter Sommerfugle og plukke Blomster. Det varede ikke længe, før Ulven stod uden for Bedstemoderens Dør. Den bankede paa: Bum! bum!

„Hvem dèr?" raabte Bedstemoderen.

„Dit Barnebarn, den lille Rødhætte," svarede Ulven med forstilt Mæle. „Jeg bringer Dig en Sigtekage og en Krukke Smør fra Moder."

Den rare Bedstemoder, som laa til Sengs, fordi hun ikke var ganske rask, raabte til Svar: „Tryk paa Klinken, saa gaar Døren op!"

Ulven trykkede paa Klinken, og Døren gik op. Øjeblikkelig kastede saa Ulven sig over den rare gamle Kone og slugte hende i en Haandevending; thi den havde ikke spist Noget i hele tre Dage. Derpaa lukkede den Døren igjen, lagde sig i Bedstemoderens Seng og ventede paa den lille Rødhætte, som kom en Stund efter og bankede paa Døren: Bum, bum!

„Hvem dèr?" spurgte Ulven.

Den lille Rødhætte blev i første Øjeblik bange ved at høre Ulvens grove Stemme; men hun tænkte, at Bedstemoderen var maaske hæs, og

svarede derfor: „Det er din Datterdatter, den lille Rødhætte. Jeg bringer Dig en Sigtekage og en Krukke Smør fra Moder."

Saa raabte Ulven, idet den søgte at gjøre sin Stemme saa fin som muligt: „Tryk paa Klinken, saa gaar Døren op!"

Den lille Rødhætte trykkede paa Klinken, og Døren gik op. Da Ulven saae hende komme ind, trak den Dynen op over Hovedet og sagde: „Sæt Sigtekagen og Krukken med Smørret paa Bordet og læg Dig lidt hos mig i Sengen!"

Den lille Rødhætte klædte sig af og vilde lægge sig i Sengen, men blev gyselig forskrækket ved at se sin Bedstemoder i Nærheden.

„Ak, Bedstemoder," sagde hun, „sikke lange Arme Du har!"

„Dem har jeg, for bedre at kunne omfavne Dig, min Glut," svarede Ulven.

„Ak, Bedstemoder, sikke lange Ben Du har!"

„Dem har jeg for at kunne løbe saa meget des hurtigere, mit Barn."

„Ak, Bedstemoder, „sikke lange Øren Du har!"

„Dem har jeg for at kunne høre saa meget des bedre."

„Ak, Bedstemoder, sikke store Øjne Du har!"

„Dem har jeg for at kunne se saa meget des bedre."

„Ak, Bedstemoder, sikke lange Tænder Du har!"

„Dem har jeg for bedre at kunne æde Dig op!" Og dermed kastede den afskyelige Ulv sig over den lille Rødhætte og slugte hende.

Da Ulven havde faaet den Lækkerbidsken til Livs, lagde den sig igjen i Sengen, sov ind og begyndte at snorke stærkt. Jægeren gik just forbi og tænkte: „Hvor i al Verden kan den gamle Kone snorke saa højt? Du skal dog se efter, om hun ikke er syg!" Saa gik han ind, og da han kom hen til Sengen, laa Ulven der, som han længe havde ledt efter; han lagde an paa den, men betænkte sig. „Den har sikkert ædt Bedstemoder, maaske hun kan reddes endnu, jeg vil ikke skyde," tænkte han. Saa tog han en Sax og klippede Bugen op paa den; da han havde gjort et Par Snit, saae han Rødhætten skinne, og da han havde klippet et Par Snit til, sprang Pigebarnet ud og raabte: „Aa, hvor var jeg angst! der var saa mørkt i Ulvens Bug!" Saa kom ogsaa Bedstemoderen levende ud. Men Rødhætte hentede store, tunge Sten, og dem kom de i Ulvens Bug. Da den saa vaagnede, vilde den løbe sin Vej: men Stenene var saa tunge, at den faldt om og slog sig ihjel.

Dermed var de alle Tre godt fornøjede. Jægeren fik Ulvens

Skind; Bedstemoder spiste Kagen og drak Vinen, som Rødhætte havde bragt; og Rødhætte tænkte ved sig selv: „Nej, aldrig i mine Dage skal jeg mere dreje af fra Vejen og løbe ind i Skoven, naar Moder har forbudt mig det."

Perrault og Grimm.

---

2. Fiskeren og hans Kone.

Der var engang en Fisker og hans Kone, de boede sammen i en Muddergrøft tæt ved Søen. Fiskeren gik hver Dag hen og medede, og saadan gik en lang Tid. Saa sad han en Dag med sin Medekrog og stirrede ned i det blanke Vand og saae stadig efter sin Snor. Med Et sank den dybt ned, og da han trak den op, havde han en stor Flynder paa Krogen. Flynderen sagde til ham: „Jeg beder Dig, lad mig beholde Livet! Jeg er ingen rigtig Flynder, jeg er en forhexet Prinds! Sæt mig i Vandet igjen og lad mig svømme!" — „Naa," sagde Manden, „Du behøver ikke at spilde saa mange Ord! En Flynder, der kan snakke, havde jeg da alligevel ladet svømme igjen." Dermed satte han den i Vandet, og Flynderen stak til Bunds og lod en lang Strime Blod efter sig.

Manden derimod gik hjem til sin Kone i Muddergrøften og fortalte hende, at han havde fanget en Flynder, som havde sagt til ham, at han var en forhexet Prinds, hvorfor han havde ladet den svømme sin Vej. „Ønskede Du Dig ikke Noget i Forvejen?" spurgte Konen. „Nej," sagde Manden, „hvad skulde jeg vel have ønsket mig?" „Ak," sagde Konen, „det er dog ilde altid at bo i Grøften her og bare med en Smule Tang over Hovedet; her stinker saa slemt af Mudder. Gaa ned og prøv paa at ønske os en lille Hytte!" Det var ikke Manden tilpas; men han gik alligevel ned til Søen, og da han kom derhen, var Søen ganske gul og grøn. Han stod stille og sagde:

„Ro, ro til Fiskeskjær,
Flynder dybt paa Bunden dér!
Ej min Hustru Ilsebil
Vil, som hendes Husbond vil."

Saa kom Flynderen svømmende og sagde: „Naa hvad vil hun da?“ „Ak,“ sagde Manden, „jeg havde jo fanget Dig, og nu mener min Kone, at jeg skulde da have ønsket mig Noget. Hun vil ikke bo i Muddergrøften længer, hun vilde saa gjerne have sig en Hytte.“ — „Gaa Du blot hjem!“ sagde Flynderen, „Hytten staar der allerede.“

Saa gik Manden hjem, og hans Kone stod i Hyttedøren og sagde til ham: „Kom indenfor! Naa kan Du se, dette her er da meget bedre!“ Der var en Stue og et Kammer og et Kjøkken, og bagved var der en lille Have med alle Slags Kjøkkenurter og en Gaard, hvor der var Høns og Ænder. „Ak,“ sagde Manden, „nu vil vi ogsaa leve rigtig fornøjede!“ „Ja,“ sagde Konen, „vi kan jo prøve paa det!“

Saaledes gik en otte, ni Dage, saa sagde Konen: „Mand, Hytten bliver mig for snever, Haven og Gaarden er saa lille! jeg vil bo i et stort Marmorslot. Gaa hen til Flynderen og lad ham skaffe mig et Slot!“ — „Aa men, Kone,“ sagde Manden, „Flynderen har lige nylig givet os en Hytte: jeg gider ikke plage ham igjen; han kunde gjerne tage det fortrydeligt op.“ — „Ej hvad,“ sagde Konen, „han kan saamænd meget godt give os et Slot! Det er en smal Sag for ham, og han gjør det gjerne. Gaa Du bare!“ Saa gik Manden med et tungt Hjerte; men da han kom til Søen, var Vandet ganske violet og graat og mørkeblaat; dog var det endnu stille. Han blev staaende og sagde:

„Ro, ro til Fiskeskjær,
Flynder dybt paa Bunden dér!
Ej min Hustru Ilsebil
Vil, som hendes Husbond vil.“

„Naa, hvad vil hun da?“ sagde Flynderen. „Ak,“ svarede Manden ganske bedrøvet, „hun vil bo i et Marmorslot!“ — „Gaa Du blot hjem! Hun staar i det!“ sagde Flynderen.

Saa gik Manden hjem, og hans Kone modtog ham i et stort Palads. „Nej se dog bare, Mand,“ sagde hun, „hvor her er smukt!“ sagde hun, og saa gik de ind sammen. Der var en Masse Tjenere, og Væggene var skinnende blanke! I Stuen stod forgyldte Stole og Borde, og bag Slottet var en Have og en Skov, vel en halv Mil lang; deri var der Hjorte og Daadyr og Harer, og i Gaarden var der Kostald og Hestestald! „Ak,“ sagde Manden, „nu vil vi da rigtignok blive her i dette skjønne Slot og slaa os til Ro!“ — „Vi kan betænke os paa det,“ sagde Konen: „foreløbig vil vi sove paa det!“ Dermed gik de i Seng.

Næste Morgen vaagnede Konen; det var allerede Dag, og hun stødte Manden i Siden med Albuen og sagde: „Mand, staa op! Vi maa være Konge over hele Landet.“ „Ak, Kone,“ sagde Manden, „hvad skal vi med at være Konge? Jeg gider ikke være Konge!“ — „Naa, saa vil jeg være Konge!“ „Men Kone dog,“ sagde Manden, „hvor kan Du være Konge? Det gjør Flynderen aldrig!“ „Mand,“ sagde Konen, „vil Du nu værs'god og gaa! Jeg vil være Konge!“ — Saa gik Manden, og han var meget bedrøvet over, at hans Kone vilde være Konge. Da han kom til Søen, var den ganske sortegraa, og Vandet gjærede stærkt op nede fra Grunden. Saa stod han stille og sagde:

„Ro, ro til Fiskestjær,
Flynder dybt paa Bunden dér!
Ej min Hustru Ilsebil
Vil, som hendes Husbond vil.“

„Naa, hvad vil hun da?“ sagde Flynderen. „Ak,“ sagde Manden, „min Kone vil være Konge!“ „Gaa Du blot hjem! Hun er det allerede,“ sagde Flynderen.

Saa gik Manden hjem. Og da han kom til Paladset, var der en Mængde Soldater og Pavker og Trompeter, og hans Kone sad paa en høj Throne af Guld og Diamanter og havde en stor Guldkrone paa; og paa hver Side af hende stod sex Jomfruer, den ene et Hoved mindre end den anden! — „Ak,“ sagde Manden, „er Du nu Konge?“ „Ja,“ sagde hun, „jeg er Konge.“ Og da han saadan havde set paa hende en Stund, sagde han: „Aa ja, Kone, hvor det klæder Dig kjønt at være Konge! Men nu vil vi heller ikke ønske Mere.“ — „Nej, Mand,“ sagde Konen, „det varer mig for længe, det kan jeg umuligt holde ud; er jeg Konge, saa maa jeg ogsaa være Kejser.“ „Aa, Kone,“ sagde Manden, „hvorfor vil Du dog være Kejser?“ „Mand,“ sagde hun, „hen med Dig til Flynderen! Jeg vil være Kejser!“ „Ak, Kone,“ sagde Manden, „Kejsere kan han ikke gjøre; det gider jeg ikke bede Flynderen om.“ „Jeg er Konge,“ sagde Konen, „og Du er min Mand! Gaa straxt! siger jeg.“ — Saa gik Manden, og alt som han gik, tænkte han: „Det gaar aldrig godt. Kejser er for uforskammet. Flynderen bliver tilsidst kjed af det.“ Imidlertid var han kommet til Søen. Vandet var ganske sort og tykt, og der gik en Kastevind hen over det, saa det krusede sig; saa sagde han:

„Ro, ro til Fiskeskjær,
Flynder dybt paa Bunden dér!
Ej min Hustru Ilsebil
Vil, som hendes Husbond vil."

„Naa, hvad vil hun da?" spurgte Flynderen. „Ak," sagde han, „min Kone vil være Kejser." — „Gaa Du blot hjem!" sagde Flynderen, „hun er det allerede."

Saa vendte Manden om. Og da han kom hjem, sad hans Kone paa en grumme høj Throne, som var af ét eneste Stykke Guld, og hun havde en stor Krone paa, den var vist to Alen høj, og paa begge Sider stod Drabanter, den ene altid et Hoved mindre end den anden, fra den aller højeste Kæmpe til den aller mindste Dverg, der ikke var længer end som din lille Finger; og omkring hende stod utallige Fyrster og Grever. Manden gik frem for hende og sagde: „Kone, er Du nu Kejser?" „Ja," sagde hun, „jeg er Kejser." „Ak, Kone," sagde Manden og saae rigtigt paa hende, „hvor det klæder kjønt, at Du er blevet Kejser!" „Mand," sagde Konen, „hvad staar Du der og gaber efter? Er jeg Kejser, saa vil jeg ogsaa være Pave." „Nej men Kone," sagde Manden, „hvorfor vil Du være Pave? Pave er kun En i Kristenheden." „Mand," sagde Konen, „jeg vil være Pave, og det endnu idag!" — „Nej, Kone," sagde Manden, „til Pave kan han ikke gjøre Dig; det gaar aldrig godt." — „Snik om en Snak, Mand! Gjør han Kejsere, saa gjør han ogsaa Paver. Strax afsted med Dig!" — Saa gik Manden, og han var ganske flov, Knæene og Læggene dinglede paa ham, og ude blæste Vinden, og Vandet var, som det kogte, Skibene skjød i Havsnød og dandsede og gyngede paa Bølgerne. Dog var der endnu en Smule Klart at se midt paa Himlen; men nede rundt omkring trak det rødt op, som til et stærkt Tordenvejr. Saa gik han ganske forsagt hen og sagde:

„Ro, ro til Fiskeskjær,
Flynder dybt paa Bunden dér!
Ej min Hustru Ilsebil
Vil, som hendes Husbond vil!"

„Naa, hvad vil hun da?" sagde Flynderen. „Ak," sagde Manden, „min Kone vil være Pave." „Gaa Du kun hjem!" sagde Flynderen, „hun er det allerede."

Saa gik han. Og da han kom hjem, sad hans Kone paa en

Throne, der var sine to Mil høj, og hun havde tre store Kroner paa, og omkring hende var der en Mængde Præster, og ved Siden af hende stod to Rækker Lys, det største saa tykt og højt som det aller største Taarn og det mindste som den aller mindste Kjøkkenpraas. „Kone," sagde Manden og saae stivt paa hende, „er Du nu Pave?" „Ja," sagde hun, „jeg er Pave." „Ak, Kone," sagde Manden, „hvor det klæder nydeligt, at Du er Pave! Men giv Dig nu tilfreds! For nu, Du er Pave, kan Du ikke blive Mere." „Det vil jeg betænke mig paa!" sagde Konen, og dermed gik de i Seng. Men hun var ikke tilfreds, og for bare Begjærlighed kunde hun ikke sove; hun laa hele Tiden og tænkte paa, hvad hun nu vilde være. Saa kom Solen op. „Hvad!" tænkte hun, da hun saae den skinne ind ad Vinduet, „kan jeg ikke ogsaa lade Solen gaa op?" Hun blev hidsig og stødte Manden i Siden og sagde: „Mand, hen med Dig til Flynderen! Jeg vil være som Vorherre!" Manden laa endnu i sin søde Søvn og blev saa forskrækket, saa han faldt ud af Sengen. „Ak, Kone," sagde han, „gaa dog i Dig selv og vær Pave!" — „Nej," skreg Konen og hev sit Livstykke op og ned, „jeg faar ingen Ro paa mig; jeg kan ikke udholde at se Solen og Maanen gaa op og saa at tænke, at jeg ikke ogsaa kan lade dem gaa op og ned. Jeg vil være som Vorherre!" „Ak, Kone," sagde Manden, „det kan Flynderen ikke; Kejsere og Paver kan han gjøre, men dette her kan han ikke." „Mand," sagde hun og saae frygtelig bister ud, „jeg vil være som Vorherre; hen med Dig til Flynderen!"

Det foer Manden gjennem alle Lemmer, saa han rystede af Angst; men ude blæste Stormen saa stærkt, at alle Træer og Klipper vaklede, og Himlen var ganske sort, og det tordnede og lynede. I Søen saae man Bølger saa høje som Bjerge, og de havde alle hvide Kroner af Skum paa. Saa sagde han:

„Ro, ro til Fiskeskjær,
Flynder dybt paa Bunden dér!
Ej min Hustru Ilsebil
Vil, som hendes Husbond vil."

„Naa, hvad vil hun da?" sagde Flynderen. „Ak," sagde han, „hun vil være ligesom Vorherre!" „Gaa Du kun hjem!" svarede Flynderen, „hun sidder allerede i Muddergroften igjen." — Og dér sidder hun den Dag idag.

Grimm (ved Ohlenschlæger.)

3. Den grimme Ælling.

Det var saa dejligt ude paa Landet; det var Sommer, Kornet stod gult, Havren grøn, Høet var rejst i Stakke nede i de grønne Enge, og dér gik Storken paa sine lange, røde Ben og snakkede Ægyptisk, for det Sprog havde han lært af sin Moder. Rundt om Ager og Eng var der store Skove, og midt i Skovene dybe Søer; jo, der var rigtignok dejligt derude paa Landet! Midt i Solskinnet laa der en gammel Herregaard med dybe Kanaler rundt om, og fra Muren og ned til Vandet voxte store Skræppeblade, der vare saa høje, at smaa Børn kunde staa oprejste under de største: der var lige saa vildsomt derinde som i den tykkeste Skov, og her laa en And paa sin Rede; hun skulde ruge sine smaa Ællinger ud, men nu var hun næsten kjed af det, fordi det varede saa længe, og hun sjelden fik Visit; de andre Ænder holdt mere af at svømme om i Kanalerne end at løbe op og sidde under et Skræppeblad for at snaddre med hende.

Endelig knagede det ene Æg efter det andet: „pip! pip!" sagde det, alle Æggeblommerne vare blevne levende og stak Hovedet ud.

„Rap! rap!" sagde hun, og saa rappede de sig alt, hvad de kunde, og saae til alle Sider under de grønne Blade, og Moderen lod dem se, saa meget de vilde, for det Grønne er godt for Øjnene.

„Hvor dog Verden er stor!" sagde alle Ungerne; thi de havde nu rigtignok ganske anderledes Plads, end da de laa inde i Ægget.

„Tror I, dét er hele Verden!" sagde Moderen, „den strækker sig langt paa den anden Side Haven, lige ind i Præstens Mark! men dér har jeg aldrig været! — I ere her dog vel Allesammen?" — og saa rejste hun sig op: „nej, jeg har ikke alle! det største Æg ligger der endnu; hvor længe skal det vare! nu er jeg snart kjed af det!" og saa lagde hun sig igjen.

„Naa, hvordan gaar det?" sagde en gammel And, som kom for at gjøre Visit.

„Det varer saa længe med det ene Æg!" sagde Anden, som laa: „der vil ikke gaa Hul paa det! men nu skal Du se de andre! de ere de dejligste Ællinger, jeg har sét! de ligne Allesammen deres Fader; det Skarn, han kommer ikke og besøger mig!"

„Lad mig se det Æg, der ikke vil revne!" sagde den Gamle. „Du kan tro, at det er et Kalkun-Æg! saaledes er jeg ogsaa blevet narret

engang, og jeg havde min Sorg og Nød med de Unger, for de ere bange for Vandet, skal jeg sige Dig! jeg kunde ikke faa dem ud! jeg rappede og snappede, men det hjalp ikke! — Lad mig se Ægget! jo, det er et Kalkun-Æg! lad Du dét ligge og lær de andre Børn at svømme!"

„Jeg vil dog ligge lidt paa det endnu!" sagde Anden; „har jeg nu ligget saa længe, saa kan jeg ligge Dyrehavstiden med!"

„Vær saa god!" sagde den gamle And, og saa gik hun.

Endelig revnede det store Æg. „Pip, pip!" sagde Ungen og væltede ud; han var saa stor og styg. Anden saae paa ham: „Det er da en forfærdelig stor Ælling, den!" sagde hun; „ingen af de andre ser saadanne ud! det skulde dog vel aldrig være en Kalkun-Kylling! naa, det skal vi snart komme efter! i Vandet skal han, om jeg saa selv maa sparke ham ud!"

Næste Dag var det et velsignet, dejligt Veir; Solen skinnede paa alle de grønne Skræpper. Ællingemoderen med hele sin Familie kom frem nede ved Kanalen: pladsk! sprang hun i Vandet: „rap! rap!" sagde hun, og den ene Ælling plumpede ud efter den anden; Vandet slog dem over Hovedet, men de kom strax op igjen og flød saa dejligt; Benene gik af sig selv, og alle vare de ude, selv den stygge, graa Unge svømmede med.

„Nei, det er ingen Kalkun!" sagde hun; „se, hvor dejligt den bruger Benene, hvor rank den holder sig! det er min egen Unge! i Grunden er den dog ganske kjøn, naar man rigtig ser paa den! rap! rap! — kom nu med mig, saa skal jeg føre Jer ind i Verden og præsentere Jer i Andegaarden, men hold Jer altid nær ved mig, at Ingen træder paa Jer, og tag Jer i Agt for Kattene!"

Og saa kom de ind i Andegaarden. Der var en skrækkelig Støj derinde, thi der var to Familier, som sloges om et Ålehoved, og saa fik dog Katten det.

„Se, saaledes gaar det til i Verden!" sagde Ællingemoderen og slikkede sig om Snabelen, for hun vilde ogsaa have Ålehovedet. „Brug nu Benene!" sagde hun, „se, at I kunne rappe Jer, og nej med Halsen for den gamle And derhenne! hun er den Fornemste af dem Alle her! hun er af spansk Blod, derfor er hun svær, og ser I, hun har en rød Klud om Benet! det er noget overordenligt Dejligt og den største Udmærkelse, nogen And kan faa, det betyder saa meget, at man ikke vil af med hende, og at hun skal kjendes af Dyr og af Mennesker! —

Rap Jer, — ikke ind til Bens! en vel opdragen Ælling sætter Benene vidt fra hinanden, ligesom Fader og Moder! se saa; nej nu med Halsen og siig: rap!"

Og det gjorde de; men de andre Ænder rundt om saae paa dem og sagde ganske højt: „Se saa! nu skal vi have det Slæng til! ligesom vi ikke vare nok alligevel! og fy, hvor den ene Ælling ser ud! ham ville vi ikke taale!" — og strax fløj der en And hen og bed den i Nakken.

„Lad ham være," sagde Moderen, „han gjør jo Ingen Noget!"

„Ja, men han er for stor og aparte!" sagde Anden, som bed, „og saa skal han nøfles!"

„Det er kjønne Børn, Moder har!" sagde den gamle And med Kluden om Benet, „Allesammen kjønne, paa den Ene nær, den er ikke lykkedes! jeg vilde ønske, hun kunde gjøre den om igjen!"

„Det gaar ikke, Deres Naade!" sagde Ællingemoderen, „han er ikke kjøn, men han er et inderlig godt Gemyt og svømmer saa dejligt som Nogen af de Andre, ja, jeg tør sige lidt til! jeg tænker, han voxer sig kjøn, eller han med Tiden bliver noget mindre! han har ligget for længe i Ægget, og derfor har han ikke faaet den rette Skikkelse!" og saa pillede hun ham i Nakken og glattede paa Personen. „Han er desuden en Andrik," sagde hun, „og saa gjør det ikke saa meget! jeg tror, han faar gode Kræfter, han slaar sig nok igjennem!"

„De andre Ællinger ere nydelige!" sagde den Gamle, „lad nu, som I var hjemme, og finder I et Aalehoved, saa kan I bringe mig det!" —

Og saa vare de som hjemme.

Men den stakkels Ælling, som sidst var kommen ud af Ægget og saae saa fæl ud, blev bidt, puffet og gjort Nar af, og det baade af Ænderne og Hønsene. „Han er for stor!" sagde de Allesammen, og den kalkunske Hane, der var født med Sporer og derfor troede, at han var Kejser, pustede sig op som et Fartøj for fulde Sejl, gik lige ind paa ham, og saa pludrede den og blev ganske rød i Hovedet. Den stakkels Ælling vidste hverken, hvor den turde staa eller gaa, den var saa bedrøvet, fordi den saae saa styg ud og var til Spot for hele Andegaarden.

Saaledes gik det den første Dag, og siden blev det værre og værre. Den stakkels Ælling blev jaget af dem Allesammen, selv hans Søstkende

vare saa onde imod ham, og de sagde altid: „Bare Katten vilde tage Dig, dit fæle Spektakel!“ og Moderen sagde: „Gid Du bare var langt borte!“ og Ænderne bed ham, og Hønsene huggede ham, og Pigen, som skulde give Dyrene Æde, sparkede til ham med Foden.

Da løb og fløj han hen over Hegnet; de smaa Fugle i Buskene foer forskrækket i Vejret: „Det er, fordi jeg er saa styg!“ tænkte Ællingen og lukkede Øjnene, men løb alligevel afsted; saa kom den ud i den store Mose, hvor Vildænderne boede. Her laa den hele Natten, den var saa træt og sorrigfuld.

Om Morgenen fløj Vildænderne op, og de saae paa den nye Kammerat: „Hvad er Du for En?“ spurgte de, og Ællingen drejede sig til alle Sider og hilste, saa godt den kunde.

„Du er inderlig styg!“ sagde Vildænderne, „men det kan være os det Samme, naar Du ikke gifter Dig ind i vor Familie!“ – Den Stakkel! han tænkte rigtignok ikke paa at gifte sig, turde han bare have Lov til at ligge i Sivene og drikke lidt Mosevand.

Der laa han i hele to Dage, saa kom der to Vildgæs eller rettere Vildgasser, for de vare to Hanner: det var ikke mange Tider siden, de vare komne ud af Ægget, og derfor vare de saa raske paa det.

„Hør, Kammerat!“ sagde de, „Du er saa styg, at jeg godt kan lide Dig! vil Du drive med og være Trækfugl? tæt herved i en anden Mose er der nogle søde, velsignede Vildgæs, allesammen Frøkener, der kunne sige: rap! Du er i Stand til at gjøre din Lykke, saa styg er Du!“ — —

„Pif! paf!“ lød i det Samme oven over, og begge Vildgasserne faldt døde ned i Sivene, og Vandet blev blodrødt; pif! paf! lød det igjen, og hele Skarer af Vildgæs fløj op af Sivene, og saa knaldede det igjen. Der var stor Jagt. Jægerne laa rundt om Mosen, ja nogle sad oppe i Trægrene, der strakte sig langt ud over Sivene; den blaa Røg gik ligesom Skyerne ind imellem de mørke Træer og hang langt hen over Vandet; i Mudderet kom Jagthundene, klask klask! Siv og Rør svajede til alle Sider; det var en Forskrækkelse for den stakkels Ælling, den drejede Hovedet om for at faa det under Vingen, og lige i det Samme stod tæt ved den en frygtelig stor Hund, Tungen hang ham langt ud af Halsen, og Øjnene skinnede gruelig fælt; han satte sit Gab lige ned imod Ællingen, viste de skarpe Tænder — — og pladsk! gik han igjen uden at tage den.

„O Gud ske Lov!“ sukkede Ællingen, „jeg er saa styg, at selv Hunden ikke gider bide mig!“

Og saa laa den ganske stille, mens Haglene susede i Sivene og det knaldede Skud paa Skud.

Først langt ud paa Dagen blev der stille, men den stakkels Unge turde endnu ikke rejse sig, den ventede flere Timer endnu, før den saae sig om, og saa skyndte den sig afsted fra Mosen, alt hvad den kunde: den løb over Mark og Eng, det var en Blæst, saa at den havde haardt ved at komme afsted.

Mod Aften naaede den et fattigt lille Bondehus; det var saa elendigt, at det ikke selv vidste, til hvad Side det vilde falde, og saa blev det staaende. Blæsten susede saaledes om Ællingen, at han maatte sætte sig paa Halen for at holde imod; og det blev værre og værre: da mærkede han, at Døren var gaaet af det ene Hængsel og hang saa skævt, at han igjennem Sprækken kunde smutte ind i Stuen, og det gjorde han.

Her boede en gammel Kone med sin Kat og sin Høne, og Katten, som hun kaldte Sønneke, kunde skyde Ryg og spinde, han gnistrede saagar, men saa maatte man stryge ham mod Haarene; Hønen havde ganske smaa lave Ben, og derfor kaldtes den Kykkelilavben; den lagde godt Æg, og Konen holdt af den som af sit eget Barn.

Om Morgenen mærkede man strax den fremmede Ælling, og Katten begyndte at spinde og Hønen at klukke.

„Hvad for Noget!“ sagde Konen og saae rundt omkring, men hun saae ikke godt, og saa troede hun, at Ællingen var en fed And, der havde forvildet sig. „Det var jo en rar Fangst!“ sagde hun, „nu kan jeg faa Ande-Æg, er den bare ikke en Andrik! det maa vi prøve!“

Og saa blev Ællingen antaget paa Prøve i tre Uger, men der kom ingen Æg. Og Katten var Herre i Huset, og Hønen var Madame, og alle Tider sagde de: „Vi og Verden!“, for de troede, at de vare Halvparten, og det den aller bedste Del. Ællingen syntes, at man kunde ogsaa have en anden Mening, men det taalte Hønen ikke.

„Kan Du lægge Æg?“ spurgte hun.

„Nej!“

„Ja vil Du saa holde din Mund!“

Og Katten sagde: „Kan Du skyde Ryg, spinde og gnistre?“

„Nej!“

Den grimme Ælling.

„Ja saa skal Du ikke have Mening, naar fornuftige Folk tale!"

Og Ællingen sad i Krogen og var i daarligt Humør; da kom den til at tænke paa den friske Luft og Solskinnet; den fik saadan en forunderlig Lyst til at flyde paa Vandet, tilsidst kunde den ikke lade være, den maatte sige det til Hønen.

„Hvad gaar der af Dig?" spurgte hun. „Du har ingen Ting at bestille, derfor kommer de Nykker over Dig! Læg Æg eller spind, saa gaa de over."

„Men det er saa dejligt at flyde paa Vandet!" sagde Ællingen, „saa dejligt at faa det over Hovedet og dukke ned paa Bunden!"

„Ja det er nok en stor Fornøjelse!" sagde Hønen, „Du er nok bleven gal! Spørg Katten ad, han er den Klogeste, jeg kjender, om han holder af at flyde paa Vandet eller dykke ned! jeg vil ikke tale om mig. — Spørg selv vort Herskab, den gamle Kone; klogere end hun er der Ingen i Verden! tror Du, hun har Lyst til at flyde og faa Vand over Hovedet?"

„I forstaa mig ikke!" sagde Ællingen.

„Ja forstaa vi Dig ikke, hvem skulde saa forstaa Dig? Du vil dog vel aldrig være klogere end Katten og Konen? for ikke at nævne mig! Skab Dig ikke, Barn! og tak Du din Skaber for alt det Gode, man har gjort for Dig! Er Du ikke kommen i en varm Stue, og har en Omgang, Du kan lære Noget af? men Du er et Vrøvl, og det er ikke morsomt at omgaas Dig! mig kan Du tro! jeg mener Dig det godt, jeg siger Dig Ubehageligheder, og derpaa skal man kjende sine sande Venner! se nu bare til, at Du lægger Æg og lærer at spinde eller gnistre!"

„Jeg tror, jeg vil gaa ud i den vide Verden!" sagde Ællingen.

„Ja gjør Du det!" sagde Hønen.

Og saa gik Ællingen; den flød paa Vandet, den dykkede ned, men af alle Dyr var den oversét for sin Grimhed.

Nu faldt Efteraaret paa, Bladene i Skoven blev gule og brune, Blæsten tog fat i dem, saa de dandsede omkring, og oppe i Luften saae der koldt ud; Skyerne hang tunge med Hagl og Snefnugge, og paa Gjærdet stod Ravnen og skreg „av! av!" af bare Kulde! ja man kunde ordentlig fryse, naar man tænkte derpaa; den stakkels Ælling havde det rigtignok ikke godt.

En Aften, Solen gik saa velsignet ned, kom der en hel Flok dejlige

store Fugle ud af Buskene, Ællingen havde aldrig set nogen saa smukke, de vare ganske skinnende hvide med lange, smidige Halse. Det var Svaner; de udstødte en ganske forunderlig Lyd, bredte deres prægtige, lange Vinger ud og fløj bort fra de kolde Egne til de varmere Lande, til aabne Søer; de steg saa højt, saa højt, og den grimme lille Ælling blev saa forunderlig til Mode; den drejede sig rundt i Vandet ligesom et Hjul, rakte Halsen op i Luften efter dem, udstødte et Skrig saa højt og forunderligt, at den selv blev bange derved. O, den kunde ikke glemme de dejlige Fugle, de lykkelige Fugle, og saasnart den ikke længer øjnede dem, dukkede den lige ned til Bunden, og da den kom op igjen, var den ligesom ude af sig selv. Den vidste ikke, hvad Fuglene hed, ikke, hvor de fløj hen, men dog holdt den af dem, som den aldrig havde holdt af Nogen; den misundte dem slet ikke, hvor kunde det falde den ind at ønske sig en saadan Dejlighed, den vilde være glad, naar bare Ænderne vilde have taalt den imellem sig, — det stakkels grimme Dyr!

Og Vinteren blev saa kold, saa kold; Ællingen maatte svømme om i Vandet for at holde det fra at fryse rent til; men hver Nat blev Hullet, hvori den svømmede, smallere og smallere; det frøs, saa det knagede i Isskorpen: Ællingen maatte altid bruge Benene, at Vandet ikke skulde lukkes; tilsidst blev den mat, laa ganske stille og frøs saa fast i Isen.

Tidlig om Morgenen kom en Bondemand, han saae den, gik ud og slog med sin Træsko Isen i Stykker og bar den saa hjem til sin Kone. Der blev den livet op.

Børnene vilde lege med den, men Ællingen troede, at de vilde gjøre den Fortræd og foer, i Forskrækkelse, lige op i Mælkefadet, saa at Mælken skvulpede ud i Stuen; Konen skreg og slog Hænderne i Vejret, og da fløj den i Truget, hvor Smørret var, og saa ned i Mel-Tønden og op igjen; naa, hvor den kom til at se ud! Konen skreg og slog efter den med Ild-Klemmen, og Børnene løb hinanden overende for at fange Ællingen, og de lo, og de skreg! — godt var det, at Døren stod aaben, ud foer den mellem Buskene i den nysfaldne Sne — dér laa den, ligesom i Dvale.

Men det vilde blive altfor bedrøveligt at fortælle al den Nød og Elendighed, den maatte prøve i den haarde Vinter — — den laa i Mosen mellem Rørene, da Solen igjen begyndte at skinne varmt; Lærkerne sang — det var dejligt Foraar.

Da løftede den paa éngang sine Vinger, de bruste stærkere end før og bare den kraftigt afsted; og før den ret vidste det, var den i en stor Have, hvor Æbletræerne stode i Blomster, hvor Sirenerne duftede og hang paa de lange grønne Grene lige ned imod de bugtede Kanaler! O her var saa dejligt, saa foraarsfriskt! og lige foran, ud af Tykningen, kom tre dejlige, hvide Svaner; de bruste med Fjerene og flød saa let paa Vandet. Ællingen kjendte de prægtige Dyr og blev betaget af en forunderlig Sorgmodighed.

„Jeg vil flyve hen til dem, de kongelige Fugle! og de vil hugge mig ihjel, fordi jeg, der er saa styg, tør nærme mig dem! men det er det Samme! bedre at dræbes af dem end at nappes af Ænderne, hugges af Hønsene, sparkes af Pigen, der passer Hønsegaarden, og lide Ondt om Vinteren!" og den fløj ud i Vandet og svømmede hen imod de prægtige Svaner; disse saae den og skød med brusende Fjere henimod den. „Dræber mig kun!" sagde det stakkels Dyr og bøjede sit Hoved ned mod Vandfladen og ventede Døden, — men hvad saae den i det klare Vand? Den saae under sig sit eget Billed, men den var ikke længer en kluntet, sortgraa Fugl, styg og fæl, den var selv en Svane!

Det gjør ikke Noget at være født i Andegaarden, naar man kun har ligget i et Svaneæg!

Den følte sig ordentlig glad over al den Nød og Gjenvordighed, den havde prøvet; nu skjønnede den just paa sin Lykke, paa al den Dejlighed, der hilsede den. — Og de store Svaner svømmede rundt omkring den og strøg den med Næbet.

I Haven kom der nogle smaa Børn, de kastede Brød og Korn ud i Vandet, og den Mindste raabte:

„Der er en ny!" og de andre Børn jublede med: „ja der er kommet en ny!" og de klappede i Hænderne og dandsede rundt, løb efter Fader og Moder, og der blev kastet Brød og Kage i Vandet, og Alle sagde de: „Den nye er den smukkeste! saa ung og saa dejlig!" og de gamle Svaner nejede for den.

Da følte den sig ganske undselig og stak Hovedet om bag Vingen, den vidste ikke selv hvad; den var altfor lykkelig, men slet ikke stolt, thi et godt Hjerte bliver aldrig stolt! den tænkte paa, hvor den havde været forfulgt og forhaanet, og hørte nu Alle sige, at den var den dejligste af alle dejlige Fugle. Og Sirenerne bøjede sig med Grenene lige ned i Vandet til den, og Solen skinnede saa varmt og saa godt,

da bruste dens Fjere, den slanke Hals hævede sig, og af Hjertet jublede den: „Saa megen Lykke drømte jeg ikke om, da jeg var den grimme Ælling!"

H. C. Andersen.

„Lattermild".

Der var engang en ung Prinds, han hed Kjedelig; for det var han selv i aller højeste Grad, og han syntes ogsaa, at hele Verden var kjedelig.

Han havde et prægtigt Slot med de dejligste Sale og Verandaer og den yndigste Have, man kan tænke sig. Men i den aller største og prægtigste Sal laa han selv fra Morgen til Aften paa en blød, silkebetrukken Sofa og bestilte ikke Andet end at gabe. Omkring paa Væggene hang der fuldt op af smukke Malerier og Tapeter, og paa Kaminer og Ibenholts-Borde stod de nysseligste Nipssager af Guld og Sølv. Midt paa Gulvet sad en tyk Kineser af kulort Porcellæn, og han kunde baade nikke og række Tunge. Derfor gjorde han det ogsaa.

„Æ-æ! Bæ-æ!" gabede Prindsen, „hvor jeg kjeder mig! Det Fæ til Kineser er ikke til at holde ud for Kjedsommelighed — æ-æ! bæ-æ!"

Og han trak en af sine røde Saffians-Tøfler af og slog den i Hovedet paa Porcellæns-Figuren, saa den gik i tusend Stykker.

„Naa, hvad nyt er der?" spurgte han sine Kammerjunkere, som stod bag ved ham, i røde Livkjoler og med Spændesko og Silkestrømper.

Kammerjunkerne kunde ikke svare strax; for Prindsen havde gabet igjen, og saa maatte de gabe med.

Men endelig fik da Numer Et af dem halet en lang Liste op af Lommen og gav sig til at læse:

„Julius har revet sine Lommer itu,
Emmy har ikke børstet Tænder,
Prindsesse Mary græd, saa det var en Grn,
fordi hun skulde vadske sine Hænder.
Endvidere har Kokkepigen skoldet sin Arm
da hun hældte Suppen op, som var meget varm,

og den store Figur paa Konsollen faldt ned
og ramte Jomfru Josefine paa . . et vist Sted.
Fremdeles er Kammertjeneren, Hans Svale,
i Dag kommet til at træde Thor paa hans Hale . . .“

Her foer Prindsen op og traf sin anden Saffians-Toffel af og kylede den lige i Hovedet paa Kammerjunkeren og raabte:

„Gid Du sad paa Bloksbjerg! det fortjente Du redelig!
Hvor i Alverden kan dog Nogen være saa kjedelig?!“

Saa traadte den næst øverste Kammerjunker frem, tog en Seddel op af Lommen og læste:

„I Dag er ved Vejret der ingen Stads,
men igaar kunde nok det passere
Nu er det virkelig slet ingen Spas,
hvordan det i Morgen skal være!
Skjøndt — det, der piner mig aller mest,
er, om det bliver i Overmorgen trist!
Ellers var Gaasestegen igaar
ikke saa sprød, som man tidt den faar,
og Hønsekjødsuppen, vi fik i Dag,
lignede meget Brøndvand i Smag.
I Morgen skal vi ha'e Rismelsgrød
og Kalvekjøds Karry med ristet Brød.
Men aldrig jeg Ulykkalige gjætter,
Hvad der vanker i Overmorgen for Retter! . . .“

„Aa, ti dog stille!“ gabede Prindsen og kunde næsten ikke holde Øjnene aabne, „Du synger mig jo tilsidst i Søvn med alt det dumme Vaas! Min Bedstefader og min Fader kjedede sig ihjel; og mig selv er der blevet spaaet, medens jeg endnu laa i Vugge, at jeg ogsaa skulde komme til at dø af Kjedsomhed, hvis jeg ikke, for jeg fyldte mit tyvende Aar, i det mindste én Gang havde rigtig moret mig.“

„O! aa! ih! oh! uh!“ brægede Hofmarskalkerne beklagende. Men i det Samme vendte de sig Alle gesvindt om og holdt Haanden for Munden. For Prindsen havde igjen gabet af alle Livsens Kræfter; og Hver den, som saae ham gabe, maatte strax gabe med.

„Nu er jeg nitten Aar, elleve Maaneder, tre Uger og sex Dage gammel,“ blev Prindsen ved. „Om fire og tyve Timer fylder jeg mit tyvende Aar, og endnu har jeg ikke levet et eneste Øjeblik, hvor jeg ikke har kjedet mig gebommerlig . . . Æ-æ! Bæ-æ!“

„Bæ=æ!" sagde Kammerjunkerne. De havde egentlig havt i Sinde at sige noget Andet, men de kunde ikke lade være at gabe.

„Thi byder og befaler jeg Eder", begyndte Prindsen igjen, „at I lige paa Minuten lader Trommen gaa gjennem hele mit Kongerige og bekjendtgjør, at Enhver, som ikke er kjedelig, har at møde her paa Slottet. Og hvis der er En iblandt, som er i Stand til at more mig, saa skal Vedkommende blive overøst med kongelig Naade og Gave og faa Titel af kongelig Gehejme=Kommerceraad."

Medens nu Kammerjunkerne lod Prindsens Befaling udtromme over det ganske Land, vil vi engang se efter, hvad der samtidig tildrog sig i Nabo=Kongeriget.

Dér laa midt ude paa Marken en lille Hytte, og i den boede en fattig Mand og en fattig Kone. De havde kun en lille Stump Jord, som de selv maatte pløje og tilsaa og høste, og al deres Rigdom var tolv dejlige Smaaborn, det ene dejligere og mere rødmusset end det andet.

Men det aller sødeste af de tolv var det ældste Barn, en lille Pige med lange blonde Fletninger og store brune Øjne. Hun hed Lattermild. For selv om man var nok saa trist, — blot man hørte hende le, saa var man nødt til at le med: saa sølvklar og smittende var hendes Latter.

Nu hændte det en Dag, at de fattige Folk fik nok et Barn, det trettende, og dermed kom de slemt i Knibe. For de havde i hele Hytten kun tolv bitte smaa Kamre med tolv smaa Senge, og de havde ogsaa kun Brød og Kartofler og Mælk til tolv smaa Børn.

„Aa Gud!" sukkede den skikkelige Fader forknyt, „nu har vi faaet tretten Børn og har kun Mad og Drikke til tolv, saa ét af dem kommer da til at sulte og tørste ihjel! Du min Gud! Du min Gud!"

Og Moderen græd sine modige Taarer.

„I skal ikke være bedrøvede, kjære Forældre", sagde saa Lattermild nok saa frejdig; „jeg har jo lært at koge og skrælle Kartofler og strikke og sy, — jeg drager ud i den vide Verden og tjener for mit Brød. Paa den Maade bliver min Seng og mit lille Kammer ledigt, og den Yngste af os behøver ikke at sulte og tørste ihjel."

Først sagde Forældrene nej; de vilde ikke lade deres Kjæledægge komme saadan mutters ene ud mellem Fremmede. Men Lattermild lo af dem, og de maatte tilsidst selv le med og blev ved godt Mod og kom i godt Humør. Og saa gav de Lattermild deres Velsignelse og stod

og saae smilende efter hende, da hun syngende drog ud i den vide Verden.

Solen skinnede lyst og varmt, og Blomsterne nede paa Engen duftede saa dejlig, dengang hun gik hen over Marken. Ovre fra Skoven lød lystig Fuglekvidder, og en Græshoppe sad hist og her i Græsset og sang.

Lattermild trippede flinkt hen ad Vejen, fra Marken ind i Skoven, og fra Skoven atter ud paa aaben Mark. Saa var det blevet Aften, Solen gik ned. Da følte Lattermild sig meget træt, for hun havde aldrig før i sit Liv gaaet saa langt, og hun begyndte ogsaa at lide en Del af Sult.

Hun var ikke langt fra at blive noget forknyt og hang allerede saa smaat med Hovedet; men saa hørte hun Frøerne kvække henne i et lille Mosehul, der var:

„Qvag! qvag! qvag!
Nu gik den lyse Dag:
Korax! korax! korax!
Nu kommer Natten strax!
Kvæx! kvæx! kvæx!
Nu stiger Maanen paa Thronen!
Korex! korex! korex!
Han er forlibt i Mosekonen!“

Det sad alle Frøerne paa Rad og kvækkede; og saa vred og vendte de deres store dumme Øjne mod Himlen og søgte at se rørte og tungsindige ud.

Lattermild glemte helt baade Sult og Træthed og kunde ikke bare sig for at le saa højt, at alle Frøerne strittede ud med Benene og gesvindt plumpede ud i Vandet.

I det Samme kom en Bondemand gaaende paa Vejen; og da han saae Pigebarnet staa og le saadan, stod han stille, lagde Leen, han havde over Skulderen, fra sig ved Grøftekanten, og gav sig til at le, saa han maatte holde sig paa Sidebenene.

„Hor, Du!“ sagde han, da han endelig havde faaet lét af, „vil Du følge med hjem og muntre min syge Kjærling lidt op, saa giver jeg Dig Tag over Hovedet i Nat og Aftensmad til, om Du vil have det.“

Det vilde Lattermild saa meget gjerne, og hun fulgte da hjem

med Bonden. Der laa Bondekonen i en Seng med sex store Fjerdyner over sig og kunde ikke komme til at svede. Hun tittede bare med Næsetippen ud under Dynerne og laa og skar saadan nogle ynkelige Grimasser, saa Lattermild kunde ikke bare sig for at le højt. Og Konen — hun maatte skam le med, hun sniste og skoggerlo, til det blev hende saa lunt i Sengen, at hun smed først én og saa nok én og saa en tredje Dyne af sig. Og da Lattermild stadig ikke kunde blive færdig med at le, slængte tilsidst Bondekonen med ét Spark alle de tre Dyner, hun endnu havde paa, ned paa Gulvet: og saa var hun lige med ét Sæt ude af Sengen og var saa frisk som en Fisk i det selv Samme.

Saa kogte hun til Tak en stor Gryde fuld af Boghvedegrød, og de tog alle Tre godt til sig og lo, medens de spiste.

Men om Morgenen sagde Lattermild Farvel til de skikkelige Bønderfolk og drog længere ud i den vide Verden.

Efter at hun saa havde vandret mange Mil, kom hun til en stor Port af Guld; og paa den Port stod der skrevet med Diamanter: Prinds Kjedeligs Kongerige.

Inde bag den gyldne Port laa to Portvægtere, saa lange de var, paa Jorden og strakte deres dovne Kroppe og lod Solen skinne dem paa Maverne.

„Hejda, I der!“ raabte Lattermild udenfor, „tag og luk op og lad mig slippe ind!“

Saa stønnede og gav de to Portvægtere sig og rejste sig brummende og slap Lattermild ind i Kongeriget.

„Hvorfor gi'er I Jer dog saadan, en dejlig Solskinsdag?“ spurgte Lattermild medlidende.

„Aa Herregud ja!“ svarede Portvægterne, „der er nu ikke mer end som en Time til, at vor unge Prinds maa dø! og dét gjør os saa gruelig ondt!“

„Hvad fejler jer unge Prinds da?“

„Aa, han lider af en forfærdelig Sygdom, som alle hans Forfædre for ham er død af, — han kjeder sig“.

Og nu fortalte de Lattermild, at Prindsen havde ladet udtromme over det ganske Land, at Enhver, der ikke var kjedelig, skulde møde hos ham paa Slottet.

Saa sagde Lattermild: „Hør, véd I hvad? jeg hjalp for nylig en

syg Bondekone, som ikke kunde komme til at svede, — kanske jeg ogsaa kunde hitte paa et Middel mod jer unge Prindses Kjedsomhed".

Dermed smilte hun saa pudsig og viste sine smaa hvide Tænder, saa de forknytte Portvægtere blev helt i godt Humor, lukkede op for Kongeriget og viste Lattermild op til Prindsens Slot.

Jo nærmere hun kom Paladset, desto større Trængsel blev der i Gaderne; for alle Undersaatterne mente om sig selv, at de var da ikke kjedelige, og følgelig vilde de forsøge deres Lykke hos Prindsen . . . Men inde i den store Slotsgaard stod der saa tæt med Folk, at der ikke vilde have været Plads for en Knappenaal til at falde paa Jorden. Og alle sammen ventede de paa at blive ført frem for Prindsen.

Der stod blandt Andre en Mand i Trikot og med en Kanon paa Skuldren. Han spillede med sin Kanon, som om den var en Boldt, og tilsidst satte han den op paa Skuldren igjen og fyrede den af deroppe. Og hver Gang gjorde han et Skrabud og smilte, som om han vilde sige: „Det er morsomt, hvad?!"

„Nej det er slet ikke morsomt," sagde en Herre i sort Kjole og med hvidt Halstørklæde paa. Og saa tog han sin høje sorte Hat og begyndte at pille mange, mange Alen Bændler og Uhre og Æsker ud af den; og tilsidst kom der to hele Bure med levende Kanariefugle i, og Kanariefuglene slog med Vingerne og sagde: Pip!

„Pyh! tror De, Nogen morer sig over den Slags Taskenspillerkunster?" skreg en Tredje. „Nej, jeg kan Noget, som skal faa Jer til at tabe baade Næse og Mund. Pas nu bare paa!"

Saa trak han en Violin frem og gav sig til at spille paa den. Det var først en lystig Melodi, men saa lige paa engang slog det om og blev til de lojerligste Dyrestemmer. Først var det, som naar et Æsel skryder: Øi! øi! og saa som en And, der rabber: rab! rab! rab! og saa igjen som en galende Hane: Kykeliky! Kykeliky! . . Virkelig meget pudsigt at høre paa.

Lattermild blev ganske forskrækket over alle disse vidunderlige Sager, for hun tænkte ved sig selv: kan de ikke hjælpe Prindsen til lidt Morskab, hvor skal saa jeg kunne gjøre det, jeg, som ikke kan Andet end le?"

Men bedst som hun stod saadan, maatte hun i en Fart springe til Side: for der kom en Bajads spankulerende paa et Par høje, høje

Stylter, og han hoppede, som han var besat, omkring i Gaarden, saa Lattermild ventede hvert Øjeblik, at nu maatte han da knække Halsen eller brække Benene. Og lige i Hælene paa ham kom, umaadelig alvorlig, en anden Bajads, som havde ét rødt og ét gult Ben. Han trak af i en Snor med en fort Pudelhund, og paa Hunden red en lille Abekat, akkurat som en Berider paa en Cirkus-Hest.

Men saa fløj Flaget til Vejrs oppe paa Slottets Flagstang, og et Kanonskud forkyndte for Folket, at Prindsen havde faaet sovet ud og aller naadigst var villig til at give Audiens.

Nu vilde de jo Allesammen paa éngang ind ad Døren, og der blev et ordenligt Slagsmaal. Men Hofmarskalkerne lod strax den store Sprøjte kjøre frem og sprøjtede en rigtig kold Straale Vand midt ind i Flokken, saa Folk hvinende foer hver til sin Side og stillede sig ordenlig op, den ene bag ved den anden.

Lattermild, som jo kun var en ganske lille Pige, kom aller sidst i Rækken, og det var hun meget forknyt over.

„Ak, Herre Jemini!" hviskede hun for sig selv, „nu dør kanske oven i Kjøbet den unge Prinds af Kjedsomhed, inden jeg slipper ind og faar hjulpet ham."

Imidlertid havde da Prinds Kjedelig faaet gnedet Søvnen af Øjnene og vendt sig om til den Side, hvor Døren var.

„Ja luk saa op!" sagde han til sine Kammerjunkere, „og lad dem komme ind én for én!"

Strax gik de store Fløjdøre op, og aller først kom den Mand ind, som kaldte sig Kanonkongen.

Han gjorde sit Skrabud og smilte umaadelig sødt, og saa satte han Kanonen op paa Skuldren og vilde til at fyre af. Men lige i det Samme gabede Prindsen himmelhøjt.

Saa blev Kanonkongen helt forskrækket og kunde ikke lade være at gabe med: „Æ-æ! bæ-æ!" Og Kanonen dumpede ned paa Gulvet og gik af, og Skuddet traf Prindsens Chokoladekop, saa al Chokoladen blev spildt.

„Træk den Ka'l ud!" raabte Prindsen rasende. „Kan han ikke Andet end sige Bæ-æ! og spilde min Chokolade for mig, saa lad ham rejse ad Hækkenfeldt til og ikke komme her paa Slottet!"

Den stakkels Kanonkonge snublede over sin egen Kanon ud ad Døren, og ind traadte Numer To. Det var Herren i den sorte Kjole, som kunde trække Baand og Kanariefugle op af sin høje Hat.

„Hvad staar det Fæ hele Tiden og fingererer ved sin Hat for?“ sagde Prindsen. „Det er jo forfærdelig kjedeligt!“ . . Og saa gabede han igjen: „Æ-æ! bæ-æ!“

„Bæ-æ!“ gabede Manden i den sorte Kjole med og skyndte sig at holde Haanden for Munden.

„Ja jeg skal bæ-e Dig!“ raabte Prindsen:

„Kan Du ikke sige Andet end Æ! og Bæ!
saa spær ham ind i Faarestalden, det Fæ!“

Strax greb Kammerjunkerne Manden og smed ham paa Døren og kylede hans høje Hat bag efter, ud i Hovedet paa ham. Men ind kom Numer Tre, som kunde efterligne alle Dyrestemmerne paa sin Violin.

Han havde lige faaet stemmet Violinen ind under Hagen og skulde til at lade den skryde som et Æsel, — saa begyndte Prindsen igjen at gabe. Og dermed glemte Manden rent at føre Violinbuen, han lod Armen hænge ned, spærrede Munden højt, højt op og sagde: Æ-æ! bæ-æ!

Saadan gik det ogsaa ham, der kunde dandse paa Stylter, og Bajadsen med Pudelhunden og Abekatten, og En, der kaldte sig Dumme Peter og kom trækkende med en kunstig Elefant, og Alle dem, som kom bag efter. De glemte alle deres Kunststykker, saasnart Prindsen stak i at gabe; og enten de saa peb eller sang, maatte de pænt gabe med.

Men den stakkels Prinds blev mattere og mattere, han kunde næsten ikke længer blot saa meget som holde sine kjønne Øjne aabne, og da det store Uhr paa Slottet faldt i til Slag for at slaa: Ding! Dang! Tolv! saa rejste han sig med Besvær over Ende paa sin Sofa og mumlede hen for sig:

„Ak Gud! aa Gud! nu er det bestemt ude med mig, nu dør jeg af Kjedsomhed!“

Men lige i det Samme kom en Kammerjunker farende ind og stønnede helt forpustet: „Hr. Prinds! Hr. Prinds! vil De ikke aller naadigst vente bare et Øjeblik med at dø, — her staar saadan en nydelig lille Pige ude og vilde gjerne have Lov at komme ind!“

Det var Lattermild, som stod med bankende Hjerte uden for Døren, og som nu i en Fart fik strøget sit svære lyse Haar om bag Ørene.

Det kan nok være, hun spærrede Øjnene op over al den Pragt og Herlighed, der mødte hende, da hun blev vist ind i Salen, hvor Prinds Kjedelig laa paa den silkebetrukne Sofa og skulde lige til at opgive Aanden af Kjedsomhed.

Da han fik Øje paa Lattermild, løftede han forundret sit tunge Hoved lidt op fra Puden, og saa gabede han.

Men dér var han nok kommet til den Rette! Lattermild syntes, han saae saa frygtelig grinagtig ud, naar han saadan gabede, og hun gav sig til at le, som hun vist aldrig før i sit Liv havde lét.

Hun slog Hænderne sammen og lo og lo, til de klare Taarer trillede hende ned over Kinderne. Og lige med Et stak saa ogsaa Kammerjunkerne i at le, og Prindsen selv lo med, først bare en lille Smule, men saa efterhaanden højere og højere; og tilsidst smed han sig, saa lang han var, paa Gulvet og trommede med Fødderne og dunkede med Hænderne af lutter Lystighed, og saa nikkede og nikkede han værre end en Kineser med Hovedet og pegede paa et Par tykke Kammerjunkere, som holdt sig paa deres dirrende Maver og hvinte af Latter, saa Ruderne klirrede.

Det tog en hel Time, før Prindsen fik lét saa nogenlunde af. Men saa faldt han Lattermild om Halsen og sagde: „Aa, min søde . . ha ha ha! . . Lattermild! Du maa aldrig mere rejse fra mig, ha ha ha! Du skal være min egen Frue Prindsesse. Ikke sandt, Du? . . aa! ha ha ha ha!"

Dét lod Lattermild sig nok ikke sige to Gange. Hun gav Prindsen et ordentligt Smækkys, og fra nu af hed hun Frue Prindsesse Kjedelig, født Lattermild.

Det kunde de nu ikke lade være at le frygtelig af, og de stod saamænd saadan og lo endnu, da der kom kjørende tretten prægtige Kareter ind i Gaarden, hvori Prinds Kjedelig havde ladet Lattermilds Forældre og alle tolv smaa Søskende hente op paa Slottet.

Og saa blev der da en Lystighed, saa der var slet ingen Ende paa den. Og Prindsen vidste hverken ud eller ind, hvad Ben han vilde staa paa, og løb omkring og gav alle sine Kammerjunkere „Begmænd".

Paa den Maade levede de i Fryd og Gammen. Og hver Gang Prindsen senere vilde lumske sig til at gabe en Gang og vendte sig saadan lidt til Siden, saa sagde Lattermild strengt:

„Kjedelig! Vil Du værs'god og se paa mig!"

Saa var han jo nødt til at le, saa han rent glemte at gabe. Og aldrig i Verden har man set et lysteligere Ægtepar end som Prinds Kjedelig og Prindsesse Lattermild.

Af Walther Gottheil: „Kjøbenhavnske Eventyr" ved Vilhelm Møller.

---

5. Hans og Grethe.

Der var engang en fattig Brændehugger, som levede med sin Kone og to Børn i en ussel Hytte i Skoven. Børnene hed Hans og Grethe. Da de begyndte at voxe til, kneb det mer og mer for Forældrene at skaffe Brødet. Tiderne var strenge, og Føden dyr. Det voldte Forældrene mange Sorger. En Aften, da de havde lagt sig paa deres haarde Leje, sukkede Manden og sagde: „Ak, Kone, hvordan skal vi dog komme ud af det med Børnene, nu da Vinteren staar for Døren? vi har ikke engang Mad til os selv!" Og Moderen svarede: „Jeg véd intet andet Raad, end at vi jo for jo heller fører dem ud i Skoven, giver hver af dem endnu et lille Stykke Brød, tænder et Baal for dem, befaler dem Vorherre i Vold og gaar fra dem." — „Men Du gode Gud! hvor skal jeg kunne gjøre dét ved mine egne Børn, Kone?" spurgte Brændehuggeren bekymret. — „Naa ja, saa lad være!" vrissede Konen hidsigt, „saa kan Du jo i Stedet for lade tømre en Ligkiste til os alle Fire og lade Børnene dø af Sult!"

De to Børn, som Sulten holdt vaagne endnu i deres smaa Senge, hvor de laa paa Mos, hørte, hvad Moderen og Faderen talte med hinanden om, og den lille Søster brast i Graad; men Hans trøstede hende og sagde: „Du maa ikke græde, lille Grethe, jeg skal nok finde paa Raad!" Han laa saa og ventede, indtil de Gamle var faldet i Søvn; da listede han sig ud af Hytten, samlede en hel Mængde hvide smaa Sten i det dejlige Maaneskin, skjulte dem godt, og listede sig atter ind, hvorefter han og Søsteren hurtigt faldt i Søvn.

Om Morgenen gik det, som Forældrene havde aftalt. Moderen gav hvert af Børnene et Stykke Brød og sagde: „Det er Alt, hvad I faar idag; hold nu godt Hus med det!" Grethe gik med Brødet, Hans havde, uden at Nogen saae det, sine hvide Smaasten med. Faderen tog saa sin Brændeøxe over Skulderen, og Moderen lukkede af for Huset

og fulgte bag efter med en Vandkrukke. Hans gik om bag Moderen, saa han blev sidste Mand og kiggede tidt tilbage efter Hytten; og da han ikke kunde se den mere, lod han en hvid Sten falde og efter et Par Skridt nok en, og saadan fremdeles.

Nu var de Alle midt inde i den dybe Skov. Dér tændte Faderen et Baal, hvortil Børnene bar en Mængde Pindebrænde sammen. Saa sagde Moderen til Børnene: „I er vel trætte? Læg Jer nu her ved Ilden og sov, medens vi gaar hen at hugge Brænde; vi skal saa komme tilbage og hente Jer."

Børnene sov en lille Stund; da de vaagnede, stod Solen højt paa Himlen. Baade Hans og Grethe var sultne; altsaa spiste de deres Stykke Brød. Men hvem der ikke kom, det var Forældrene. Siden efter sov Børnene igjen, til det blev mørkt. Der kom stadig Ingen efter dem, og Grethe begyndte at græde og at blive angst. Men Hans trøstede hende og sagde: „Du skal ikke være bange, Søster! Vorherre er jo hos os; og nu om lidt staar Maanen op, saa gaar vi hjem."

Det varede ganske rigtigt heller ikke længe, før Maanen stod op i sin fulde Glands og lyste for Børnene paa Hjemvejen og glimtede paa de sølvhvide Smaasten. Hans tog Grethe ved Haanden, og saadan vandrede de afsted sammen, uden Frygt og uden Uheld. Da det gryede ad Dag, kunde de skimte Forældrenes Hus gjennem Buskene, og de kom til Skovhuset og bankede paa. Moderen blev helt forskrækket ved at se Børnene staa der udenfor, og hun vidste ikke ret, om hun skulde skjænde eller glæde sig; men Faderen glædede sig, og saa blev de to Børn da lukket ind med et Gudsfred og Goddag.

Men det varede ikke synderlig længe, før der blev stor Nød igjen, og Samtalen og Beslutningen om at føre Børnene ud i Skoven gjentog sig. Atter hørte Børnene med bekymrede Hjerter den sørgelige Samtale, og atter stod den kloge Hans op fra sit Leje og vilde ud at søge blanke Sten. Men nu var der lukket af overalt; thi Moderen havde opdaget det Hele og havde derfor lukket Døren i Laas. Alligevel trøstede Hans ogsaa denne Gang sin grædende Søster og sagde: „Du skal ikke græde, kjære Grethe! Vorherre kjender alle Veje, han vil nok føre os paa den rette!"

Tidlig næste Morgen maatte Alle staa op og atter gaa ud i Skoven. Børnene fik igjen et Stykke Brød, men det var endnu mindre end forrige Gang, og Vejen gik langt dybere ind i Skoven. Hans smuldrede

Hans og Grethe.

imidlertid hemmeligt sit Brød i Lommen og strøede det paa Vejen i Stedet for Sten og mente, at han saa nok senere skulde kunne finde hjem. Derpaa gik det lige som første Gang; der blev tændt et stort Baal, og Børnene maatte atter til at sove, og da de vaagnede, var de ene, og Forældrene kom slet ikke igjen. Det blev Middag, og Grethe delte sit Stykke Brød med Hans, fordi han havde strøet sit paa Vejen i lutter Smuler; saa sov de paany og vaagnede først om Aftenen, ensomme og forladte. Grethe græd, men Hans var ved godt Mod og mente, at han vilde kunne finde Vej ved Hjælp af Brødsmulerne. Han ventede, til Maanen var staaet op; saa tog han Grethe ved Haanden og sagde til hende: „Kom nu, Søster, nu gaar vi hjem!"

Men da han skulde til at se efter Brødsmulerne, var der slet ingen mer, for de smaa Skovfugle havde taget dem allesammen og ladt sig dem rigtig smage. Saa vandrede Børnene den lange Nat gjennem Skoven, men de foer vild og var meget forknytte. Endelig lagde de sig og faldt i Søvn paa det bløde Mos og vaagnede først, da det gryede ad Dag. De havde ikke en Bid Brød mer og maatte stille deres Sult og Tørst med de dejlige Skovbær, som stod hist og her. Medens de saa vankede om i Skoven uden at kunne finde Vej eller Sti, se! da kom en lille snehvid Fugl flyvende og blev ved at flyve foran dem, som vilde den vise dem Vej; og de fulgte glade efter Fuglen. Med Et saae de et lille Hus, paa hvis Tag Fuglen satte sig; den pikkede i Taget, og da Børnene kom helt derhen, blev de som ude af sig selv af Glæde og Forundring: for Huset var helt af Brød, og lige saadan var Væggene, og Taget var tækket med Pandekager, og Vinduerne var af gjennemsigtigt Kandis-Sukker. Dét kunde Børnene lide, og de spiste saa det stod efter, baade af Taget og af en itubrukken Vindesrude. Men saa lød der pludselig indefra en Stemme, som raabte:

„Smage, smage, smag!
Hvem smager paa mit Tag?"

Børnene svarede:

„Det er Blæsten, det er Blæsten
Fra Østen og Vesten!"

og spiste roligt videre; for de var meget sultne, og det smagte dem ganske fortræffeligt.

Men saa gik Husets Dør op, og ud traadte en ældgammel, krogrygget Moerlille med rindende Øjne; hun var frygtelig grim, Ansigt

og Pande var fulde af Rynker, og midt i Ansigtet sad en stor, stor Næse. Hendes Øjne var ogsaa ligesaa grønne som Græs. Børnene blev ikke saa lidt bange, da de saae hende; men den Gamle lod ganske venlig og sagde: „Ej, I kjære smaa Børn, kom dog ind i mit Hus, kom dog indenfor! Dér vanker der meget bedre Kager!“

Børnene fulgte saa med den Gamle; og da de var komne indenfor, beværtede hun dem ogsaa, saa det var en Lyst. Der var Alt, hvad Hjertet kunde ønske sig: Tvebakker og Chokolade, og Sukker og Mælk, og Æbler og Nødder og de dejligste Kager. Medens Børnene spiste og var vel til Mode, havde den Gamle ovenikjøbet redt to smaa Senge med bløde Puder og snehvide Lagener; i dem bragte hun Børnene til Engs, og de troede, de var i Himlen, og bad fromt deres Aftenbøn og faldt hurtigt i Søvn.

Men det var ikke rigtig fat med den Gamle. Hun var en ond Hex, som spiste de Børn, hun fik lokket til sig ved sit Brød- og Kagehus, saasnart hun havde faaet fodret dem rigtig fede; dét havde hun nu ogsaa i Sinde at gjøre ved Hans og Grethe. Tidlig om Morgenen stillede hun foran Sengen, hvor Børnene endnu laa og sov sødt, og glædede sig over sin Fangst; og saa rev hun Hans ud af Sengen og bar ham hen til den tilgittrede Gaasesti og bandt ham for Munden, for at han ikke skulde skrige. Derpaa ruskede hun i stakkels Grethe, saa Barnet foer op af Søvne, og raabte til hende med grov Stemme: „Op med Dig, din dovne Tøs! Din Broder er sat i Gaasestien, — nu maa vi koge ham nogen god Mad, saa han kan blive rigtig fed og skaffe mig en lækker Steg!“

Grethe var lige ved at synke i Jorden af Skræk og græd og skreg; men det hjalp Intet, hun maatte lystre og staa op og hjælpe med at koge Mad; dog fik hun Lov at bære den hen til Gaasestien, hvor hun saa græd sammen med sin indespærrede Broder. Hun selv havde det slet ikke godt hos Hexen. Saadan gik det en Tid lang. Den Gamle listede saa jævnligt hen til Gaasestien og befalede Hans at stikke en Finger ud mellem Tremmerne, for at hun kunde føle, om han blev fed; men Hans rakte hende hver Gang et lille tort Ben. Hun undrede sig over, at Drengen vedblev at være saa mager til Trods for den gode Mad; og tilsidst blev hun kjed af det og sagde til Grethe: „Lige meget, idag skal han steges!“ Derpaa gjorde hun et mægtigt Baal paa under Bagerovnen, som var ved Siden af Hytten, og skød først nogle

Brød ind i Ovnen, saa hun kunde have frisk bagt Brød til Stegen. Grethe vidste ikke sine levende Raad. Og værre blev det, da den gamle Hex befalede hende at sætte sig paa Ovnpladen og kigge ind i Bageovnen. Hexen vilde bare skyde hende et ganske lille Stykke ind i Ovnen, sagde hun, saa hun, Grethe, kunde se, om Brødene var brune. Men Meningen var, at Hexen med det Samme vilde stege den stakkels lille Pige derinde.

Da kom imidlertid den snehvide Fugl flyvende og sang: „Vogt Dig, vogt Dig, se Dig for!" Og saa fik Grethe Øjnene op, saa hun gjennemskuede den Gamles List, og sagde: „Viis mig først, hvordan jeg skal bære mig ad, saa skal jeg nok gjøre det!" Strax satte den Gamle sig paa Ovnpladen; Grethe tog fat i Skaftet, og skød hende saa langt ind i Bageovnen, som Skaftet var langt, — saa klip, klap! slog hun Jerndøren til for Ovnen og skød Slaaen for, — og da Ovnen var frygtelig hed, maatte den gamle Hex stege og brase derinde og omkomme elendigt til Straf for sine onde Gjerninger. Men Grethe løb ud til Hans og lukkede ham ud af Gaasestien, og da han kom ud, faldt han sin lille trofaste Søster om Halsen og kyssede hende; og de græd af Glæde og takkede Gud.

Derpaa kom den hvide Fugl igjen, og mange andre Skovfugle. De fløj op paa Husets Kage-Tag, hvor der var en lille Rede; og deraf tog hver Fugl en kulørt Sten eller en Perle og bar den hen til Børnene, og Grethe holdt sit Forklæde op for at tage mod alle de mange smaa Sten. Den snehvide Fugl sang:

„Ædelstene og Perler graa
For alle de mange Smuler smaa!"

Deraf mærkede Børnene, at Fuglene var taknemlige, fordi Hans havde strøet Brødsmuler paa Vejen.

Den hvide Fugl fløj nu igjen foran dem og viste dem Vej ud af Skoven. Lidt efter kom de til et stort Vand, og der stod de raadvilde og kunde ikke komme videre. Men pludselig kom en stor og dejlig Svane svømmende. Til den raabte Børnene: „Svane, Svane kjære! vor lille Baad Du være!" og Svanen bøjede Hovedet og svømmede ind til Strandbredden og bar Børnene, først det ene og saa det andet, over til den anden Side. Men den lille hvide Fugl var allerede fløjet derover og blev ved at flyve foran dem, til de endelig kom ud af Skoven og hjem til Forældrenes lille Hus.

Den gamle Brændehugger og hans Kone sad sorgmodige og stille i deres fattige lille Stue og havde stor Sorg for Børnenes Skyld. De fortrød mange tusend Gange, at de havde sendt dem bort, og sukkede: „Ak, om dog blot Hans og Grethe vilde komme tilbage denne ene Gang til! saa skulde vi aldrig mere forlade dem ude i Skoven". I det Samme gik Døren op, uden at der var blevet banket paa isørvejen, og Hans og Grethe traadte ind. Naada, det var en Glæde! Og da saa ovenikjøbet de kostbare Perler og Ædelstene, som Børnene bragte med, kom for en Dag, blev der Fryd paa alle Ender og Kanter, thi al Nød og Sorg var fra nu af forbi.

Ludv. Beckstein.

6. Dugen og Taasken.

Der boede engang tre Skræddere i en By, som hed Landery. Der var kun Lidt at fortjene, og saa tænkte de, det var ikke værd at lade Synaalen ruste i Ærmet; det var bedre at tage Vandringsstaven i Haand og søge Arbejde andet Steds. Alle Tre var de gifte; deres Koner gav dem hver en Madpose med og ønskede dem Lykke paa Rejsen. De gik saa mange Mil, og kom tilsidst ind i en stor Skov, hvor de foer vild. Jo længer de søgte om en Udgang, desto dybere kom de ind i Skoven. Deres Madposer blev tomme; tilsidst maatte de leve af Urter og Rødder og sove i Træernes Skygge. Det Liv syntes de nu ikke videre om, og de blev derfor hjertens glade, da de en Dag saae et stort Slot ligge langt forude mellem Træerne. De gik derhen og bankede paa, men Ingen lukkede op for dem. Saa ventede de lidt endnu, men gik derpaa uden videre ind; hverken Porten eller Dørene var laasede. De tre Skræddere kom nu fra den ene prægtige Sal til den anden, men ikke et Menneske lod sig se. Tilsidst kom de ud i Kjøkkenet; dér gik en hvid Gaas, og den kom nok saa venligt hen imod dem og strakte Hals og hilste paa dem, som om den vilde byde dem Velkommen, saaledes som Gæssene bruger, naar en Flok har været skilt ad og samles igjen. De tre Skræddere blev helt fornøjede over, at der i Mangel af Andre dog altid var en rigtig Gaas paa Slottet, som kunde tage imod dem. Den gik nu foran dem hen til den nærmeste

Dør og førte dem ind i et vel forsynet Spisekammer. Derpaa gjorde den Ild paa Skorstenen, og da den ingen Puster havde, viftede den med Vingerne, til det brændte i lys Lue. Skrædderne kogte sig Noget til Aften, bar det ind i den store Spisesal, og spiste og drak af Hjertens Lyst. Da de var færdige, sagde de Tak for Mad til Gaasen, og saa gav den sig med Et til at tale: „Jeg har stillet jer Hunger og jer Tørst," sagde den; „følg nu med, saa skal jeg vise Jer et godt Natteleje." Skrædderne fulgte med og kom ind i et Kammer med tre herligt opredte Senge. „Her kan I sove trygt og godt," sagde Gaasen, „men én Ting forlanger jeg til Gjengjæld for, hvad jeg har gjort imod Jer! Ved Midnatstid kommer der en Jomfru herind og byder Jer Vin og Kage; det maa I ikke nyde Noget af, hvad hun saa end siger!" Skrædderne lovede, at det skulde de nok lade være med; Gaasen bød dem Godnat og gik sin Vej, og de lagde sig til Hvile.

Ved Midnatstid vaagnede de, og en dejlig Jomfru, med et Bæger Vin i den ene Haand og herlige Kager i den anden, traadte ind til dem. Hun bød dem paa det aller Venligste, hvad hun havde, og gjorde Alt, hvad hun kunde, for at lokke dem til at nyde Noget deraf. Men det hjalp ikke, de svarede „Nej Tak! de havde faaet nok til Aften og trængte ikke til Mer." Da Jomfruen mærkede, at hun slet ikke kunde overtale dem, gik hun igjen, og de sov saa roligt til næste Morgen. Gaasen havde allerede sat Frokost ind til dem, tog glad imod dem og sagde: „I Nat har I staaet bravt imod Fristelsen; jeg har godt Haab om, at det er Jer bestemt at løse den Troldom, som hviler over Slottet her og den hele Skov. Naar I nu har spist, maa I gaa ud og søge Troldommen op. Paa Vejen kommer I forbi et Træ, som bærer Guldblade fra Midnat til Middag; men I maa ikke røre et eneste af dem, om det ellers skal lykkes Jer at befri mig."

De tre Skrædder gik ud af Slottet og kom gjennem en dejlig Have. Der stod det prægtige Træ, som i Stedet for grønt Løv havde lutter skinnende Guldblade. „Den maatte være en god Nar," sagde den Ene af dem, „som vilde give sig i Kast med Trolde, naar man uden ringeste Fare kan gjøre sin Lykke her!" Det mente den Anden med, og de To gav sig saa til at plukke Blade af Træet, alt hvad de kunde, og stoppede deres Lommer fulde og Madposen med. Den tredje Skrædder derimod sagde: „Hvad jeg har lovet Gaasen, det vil jeg holde; og jeg har da ogsaa nok Lyst til at se Enden paa al den

Troldom." Hans Kammerater lo ham ud, og da de havde plukket ſaa mange Blade, ſom de kunde have i alle deres Lommer, vandrede de afſted det Bedſte, de havde lært, og var ſaa heldige, at de hurtigt fandt Vej ud af Skoven.

Den Tredje gik videre frem mellem Træer og Buſke. Da hørte han langt borte fra en dejlig Muſik. Han gik nærmere og kom til en Høj; paa den laa en ſtor Kæmpe bunden, og en hel Flok Gæs gik frem og tilbage og traadte paa ham, medens den ſmukke Jomfru, ſom han havde ſét om Natten, ſad i Nærheden og ſpillede paa ſin Harpe til Gaaſegangen. Kæmpen vendte Anſigtet om imod ham og ſagde: „Er der Kriſtenblod i Dig, ſaa tag den Kølle, ſom ligger under mit Hoved, og ſlaa mig ihjel med den; thi det er en ſen Død at lade ſig træde ihjel af Gæs." Skrædderen betænkte ſig ikke længe, han tog Køllen og huggede Kæmpen af al Magt for Panden. Men i ſamme Øjeblik ſkete en ſtor Forvandling: alle Gæſſene blev til Mennesker, og Kæmpen ſprang op lyslevende og var blevet til en ung, ſmuk Kongeſøn, og han takkede da Skrædderen ſaa mange Gange, fordi han havde befriet ham og alle hans Tjenere. Men Jomfruen blev til en ſtyg Hex og fløj langt bort derfra. Den hvide Gaas kom ogſaa til og havde faaet ſin egen Skikkelſe igjen. Hun var Kongeſønnens Kone. „En ſlem Hex havde forvandlet os Alle," ſagde hun. „Til Løn, fordi Du har befriet os, vil jeg give Dig denne Dug. Naar Du breder den ud og ſiger: Dæk Dig, Dug!, ſaa vil der ſtaa alle Retter paa den, ſom Du ønſker Dig." — Skrædderen takkede for den gode Gave, tænkte, at nu havde han Alt, hvad han behøvede i Verden, og gav ſig paa Hjemvejen.

Et Stykke udenfor Skoven vilde han prøve ſin Dug, bredte den ud og ſagde: „Dæk Dig, Dug!" Strax ſtod der et Maaltid af alle hans Liv-Retter for ham. Han havde juſt faaet ſpiſt ſig mæt og var begyndt at lægge ſin Dug ſammen: ſaa kom der tolv Kæmper ridende imod ham, og de vilde ſlaa ham ihjel, fordi han havde ſpiſt al Maden, før de kom. Han bredte hurtigt Dugen ud igjen og ſpurgte, hvad de ønſkede at ſpiſe? De forlangte deres Liv-Retter, og i næſte Øjeblik ſtod de alleſammen for dem. Det var Noget, ſom de ſyntes om; de ſpiſte af alle Kræfter og ſpurgte derpaa, hvordan det hang ſammen med den Dug? Skrædderen fortalte dem det Hele, og ſaa vilde de kjøbe Dugen af ham. Men han vilde ikke ſælge den for nogenſomhelſt Pris. Saa ſagde den Fornemſte iblandt dem: „Her er en Taſke; naar Du

har den og ſiger: Alle Mand ud! ſaa kommer der ſaa mange Krigsfolk frem, ſom Du ønſker Dig, med Sabler og Skydegeværer, og Du kan befale over dem, ſom Du lyſter, indtil Du ſiger: Alle Mand ind igjen! Den Taſke vil jeg give Dig for Dugen." — „Nej, jeg vil helſt beholde min Dug," ſvarede Skrædderen, „for jeg bryder mig mere om Mad end om at ſlaa Folk ihjel." Saa lo alle Kæmperne, og Anføreren ſagde: „Du er en rigtig Dosmerpande og havde egentlig fortjent, at vi ſkulde taget Dugen fra Dig for ſlet Ingenting. Men jeg vil ikke gjøre det, fordi jeg er ærlig. Jeg vil give Dig Taſken til Bytte for Dugen, ſom jeg har ſagt; for vi er ſtærke nok og behøver den ikke." Dermed kaſtede han Taſken hen til ham og greb Dugen, og han og hans Mænd red deres Vej under en ſkraldende Latter.

Skrædderen var ilde tilfreds med, at han havde miſtet ſin Dug og faaet en Taſke, ſom han ikke vidſte, hvad han ſkulde gjøre med. Men da han havde betænkt ſig lidt, faldt der ham Noget ind. „Har den Karl været ærlig," ſagde han ved ſig ſelv, „ſaa har han ogſaa været erkedum;" og dermed raabte han: „Alle Mand ud!" Strax ſprang den ene Krigsmand efter den anden ud af Taſken, indtil der ſtod en hel Hær. Saa befalede Skrædderen: „Afſted efter Kæmperne og ſkaf mig min Dug tilbage!" og Krigsfolkene foer afſted og overfaldt Kæmperne, og der blev en gruelig Strid, indtil alle tolv Kæmper var dræbte. Skrædderen blev ikke lidt glad, da han fik Dugen igjen; han ſagde: „Alle Mand ind!" og vandrede fornøjet hjem ad med ſine to Skatte.

Da han kom til ſin Husdør og bankede paa, kom hans Kone ud og lukkede op. Hun ſpurgte ſtrax, om han bragte ligeſaa meget Guld med ſom hans to Kammerater, der hver havde bygget ſig et prægtigt Hus og nu var blevet ſtore Kjøbmænd. Men Skrædderen havde ikke Spor af Guld. Saa ſkjændte Konen dygtigt paa ham og ſagde: „Du er og bliver et Fæ! Hvorfor har Du ikke været lige ſaa klog ſom dine Kammerater, der kom hjem med alle Lommer fulde? Nu ſidder de i Rigdom og Velſtand og er blevet ſaa ſtolte, ſaa deres Koner ikke vil kjendes ved mig mere; og da jeg en Dag gik hen og bad dem om en lille Hjælp, ſendte de deres Tjener ud til mig med et Par lumpne Skilling." — „Gjorde de dét?" ſagde Manden; „da vil jeg dog gaa hen og ſe, hvordan de vil tage imod mig." Han gik hen til dem og ſagde, at han havde ikke været ſaa lykkelig ſom de, han havde hverken

bragt Guld eller Sølv hjem med; men han haabede da, at de vilde hjælpe ham og meddele ham lidt af deres rige Overflod. Dertil svarede de rent ud, at det var Noget, som de ikke kunde indlade sig paa; han kunde have været ligesaa klog som de og have forsynet sig i rette Tid. De bød ham heller hverken Mad eller Drikke, skjøndt han dog forhen havde været deres gode Ven og Kammerat. „Ja, ja, siden I ikke vil byde mig Noget," sagde Skrædderen, da han gik, „saa vil jeg byde Jer til Gjæst! Kom nu i Morgen Klokken dét og dét, jeg har i Sinde at gjøre et lille Gilde i Anledning af min lykkelige Hjemkomst!" — Det syntes de Andre lod lejerligt; men de tænkte som saa: „Vi skal dog gaa hen og se, hvad den Prakker har at byde Folk!"

Skrædderen kom hjem og sagde til sin Kone, at han havde bedt Folk til Gilde næste Dag. Hun slog Hænderne sammen og vidste ikke, hvad hun skulde sætte for dem; men han svarede, at det skulde hun slet ikke bryde sig om, han skulde nok selv sørge for Maden. Hun skulde bare feje Stuen pænt og tage imod de Fremmede, naar de kom. Det gjorde hun. Da saa de andre Skræddere kom og spurgte om hendes Mand, blev hun helt forlegen og stammede, at han var nok gaaet ud i Byen for at kjøbe lidt Brød og Brændevin til sine Gjæster. Men i det Samme kom Skrædderen ind, bad dem sætte sig ned, bredte sin Dug paa Bordet og sagde: „Dæk Dig, Dug!" Strax stod Bordet dækket med de kosteligste Retter og de herligste Vine! Konen blev ikke lidt glad; de to Andre glemte deres Stolthed og spiste af Hjertens Lyst; og da de endelig vilde vide, hvor han havde faaet saadan en Skat fra, fortalte Skrædderen dem, at den hvide Gaas havde givet ham Dugen. Derpaa sagde han, at nu maatte de da drikke paa hans lykkelige Hjemkomst. Det gjorde de, men i det Samme lod der saadan en Skyden udenfor Huset, saa der aldrig er bleven skudt værre, naar en Konges Skaal er blevet drukken. De to Fremmede rystede af Angst og tænkte, at nu vilde Skrædderen vist hævne sig paa dem; han lo imidlertid og sagde, det var kun for at vise dem, hvordan det gik til, naar rige og fornemme Folk gjorde Gilde. Saa gik han et Øjeblik uden for Døren med sin Taske, raabte: „Alle Mand ind igjen!" og gjemte i en Hast de Krigsfolk, han havde havt stillet op udenfor, saa Ingen fik dem at se. Lidt efter forlod hans to Gjæster ham; men udenfor mødte de Sendebud fra Kongen, som var redet forbi i nogen Afstand og havde hørt al den Skyden: han vilde have at vide, hvad den skulde betyde!

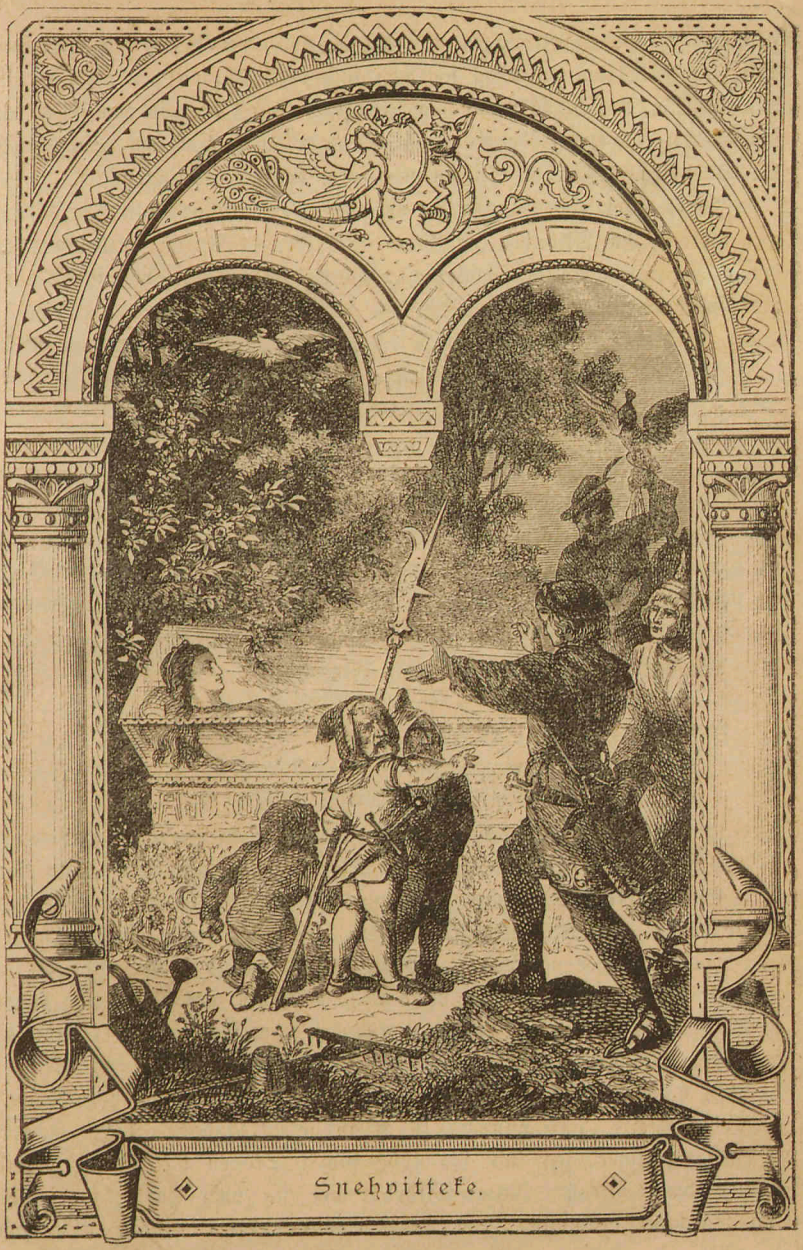
De fortalte saa, hvorledes det var gaaet dem, og om den vidunderlige Dug, som Skrædderen havde i sit fattige Hus. Da Kongen fik det at vide, red han selv derhen med sit Følge, og Skrædderen maatte vise ham Dugen og dække Bord. Kongen vilde kjøbe Dugen og bød ham Alt for den, hvad han selv vilde forlange, men han vilde alligevel ikke sælge den. Saa sagde Kongen: „Ja saa skal jeg vise Dig, hvem jeg er! Dersom Du ikke giver mig den med det Gode, saa tager jeg den med Magt!“ — Det maatte Skrædderen finde sig i, og Kongen red bort med Dugen. Men som han allerbedst sad paa Slottet og havde dækket Bord med den, til Dronningens og alle hans Hoffolks store Forundring, hørte de med Et en forfærdelig Skyden udenfor Slotsporten: dér stod en stor Krigshær, og den truede med at skyde hele Slottet ned, hvis der ikke blev lukket op for den. De blev jo frygtelig angst inde paa Slottet, og Kongen lod spørge om, fra hvad for en Konge de kom, siden Ingen havde forkyndt ham Krig. Svaret lød: at Kongen havde taget Skræddersens Dug med Magt; nu vilde han med Magt tage den tilbage. Da Kongen saae, der var saa stor en Hær, at han ikke havde halvt saa mange Folk paa Slottet, maatte han uden videre udlevere Dugen; og da han mærkede, at Skrædderen var en mægtig Mand, der kunde stille en vældig Krigsmagt paa Benene, lod han ham spørge, om han ikke vilde være hans øverste Feltherre. Det syntes Skrædderen godt om, især da han aldrig selv behøvede at staa i Spidsen for Hæren; han tilbød til Gjengjæld, at han vilde hver Dag holde Taffel for Kongen. Saaledes blev han da den fornemste Mand i Landet næst Kongen, og hans to Kammerater maatte tilstaa, at han havde dog været den Klogeste og havde faaet den bedste Lykke.

Ved C. Molbech.

---

7. Snehvitteke.

Det var engang midt om Vinteren, og Sneflokker faldt som Fjer ned fra Himlen; da sad en Dronning og syede ved et Vindue, hvis Ramme var af sort Ibenholt. Og som hun saadan syede og saae op efter Sneen, stak hun sig i Fingren med Synaalen, og tre Draaber Blod faldt ned i Sneen. Og da det Røde saae saa smukt ud i det

Snehvittefe.

Hvide, tænkte hun ved sig selv: „Gid jeg havde et Barn, saa hvidt som Sne, saa rødt som Blod og saa sort som den Ramme!“ Kort efter fik hun en lille Datter, som var saa hvid som Sne, saa rød som Blod og saa forthaaret som Ibenholt, og derfor blev hun kaldet Snehvitteke (o: Snehvid). Men da Barnet var født, døde Dronningen.

Aaret efter tog Kongen sig en anden Dronning; hun var dejlig, men stolt af sin Skjønhed og kunde ikke lide, at Nogen skulde overgaa hende. Hun havde et Tryllespejl; naar hun traadte hen for dét og saae sig deri, sagde hun:

„Lille Spejl paa Væggen, Du,
Hvem er skjønnest i Riget nu?“

Og det svarede:

„I, Dronning fin, er den Skjønneste i Riget nu.“

Dermed var hun tilfreds; thi hun vidste, at Spejlet sagde Sandhed.

Men Snehvitteke voxede til og blev for hver Dag dejligere, og da hun var syv Aar gammel, var hun saa skjøn som det klare Vand og skjønnere end Dronningen selv. Da saa denne engang igjen spurgte sit Spejl:

„Lille Spejl paa Væggen, Du,
Hvem er skjønnest i Riget nu?“

svarede det:

„I, Dronning fin, er skjønnest her,
Men Snehvitteke tusendfold skjønnere er!“

Dronningen forfærdedes, da hun hørte det, og blegnede af Harme og Misundelse. Fra den Tid slog hendes Hjerte af Had, hver Gang hun saae Snehvitteke. Og Avind og Hovmod voxede og tiltog saaledes hos hende, at de lod hende ikke Ro hverken Dag eller Nat. Tilsidst kaldte hun paa en Jæger og sagde: „Bring det Barn ud i den vilde Skov! jeg vil ikke se hende mer for mine Øjne. Derude skal Du dræbe hende og bringe mig Lunge og Lever til Tegn paa, at Du har gjort, som jeg befalede.“ Jægeren adlød og førte Snehvitteke ud i Skoven; men da han alt havde trukket sin Jagtkniv og skulde til at gjennembore hendes uskyldige Hjerte, gav hun sig til at græde og sagde: „Kjære Jæger, skjænk mig Livet, jeg skal saa løbe ind i Skoven og aldrig, aldrig komme hjem igjen!“ Jægeren forbarmede sig over hende, fordi hun var saa smuk, og sagde: „Løb da, Du stakkels Barn! — De vilde Dyr

vil jo snart æde hende," tænkte han, — og alligevel var det ham, som om en Sten var falden fra hans Hjerte, ved det at han ikke behøvede at dræbe hende. Da saa just et aargammelt Vildsvin kom springende, stødte han det ned, tog dets Lunge og Lever, og bragte Dronningen dem til Kjendetegn. Hun lod dem i sin Gridskhed strax koge med Salt, spiste dem, og tænkte, at det var Snehvittekes Lunge og Lever, hun havde spist.

Den stakkels Snehvitteke var nu ganske ene i den store Skov, og hun var saa angst, at hun gik og stirrede paa alle Smaablaðene paa Træerne, og hun vidste ikke levende Raad, hvorledes hun skulde redde sig. Tilsidst gav hun sig til at løbe, og hun løb over spidse Sten og gjennem Tjørn, og vilde Dyr sprang forbi hende, men gjorde hende ingen Fortræd. Hun løb saa langt, som hendes Fødder kunde bære hende, til det blev Aften; saa fik hun Øje paa et lille Hus, og gik ind for at hvile sig. I det Hus var Alting smaat, men saa rent og pænt, at det er ikke til at beskrive. Der stod et dækket Bord med en hvid Dug; og paa Dugen stod syv smaa Tallerkener, og ved Siden af laa syv Skeer, og der var ogsaa syv Knive og Gafler og syv Bægre. Og henne ved Væggen stod syv smaa opredte Senge, med snehvide Lagener, stillet Side om Side. Da Snehvitteke var saa sulten og tørstig, spiste hun af hver Tallerken en Smule Grønt og Brød og drak en Draabe Vin af hvert Bæger; thi hun vilde ikke tage Alt fra en Enkelt. Og saa, efterdi hun var meget træt, lagde hun sig i en af de smaa Senge. Men ingen af dem var af passende Størrelse for hende; den ene var for lang, og den anden for kort. Først den syvende passede, og i den blev hun saa liggende og befalede sig Gud i Vold og sov ind.

Da det var blevet helt mørkt, kom Herrerne i Huset hjem; det var syv Dverge, som gravede og hakkede i Bjergene efter Ærts. De tændte deres syv smaa Lys, og da det saa blev lyst i Huset, saae de, at der havde været Nogen; thi Ingenting stod i den Orden, som da de forlod det. Den Første sagde: „Hvem har siddet paa min Stol?" Den Anden: „Hvem har spist af min Tallerken?" Den Tredje: „Hvem har taget af mit Brød?" Den Fjerde: „Hvem har spist af min Mad?" Den Femte: „Hvem har stukket med min Gaffel?" Den Sjette: „Hvem har skaaret med min Kniv?" Den Syvende: „Hvem har drukket af mit Bæger?" Derpaa saae den Første sig om og blev vaer, at der var en lille Fordybning i hans Seng; saa sagde han: „Hvem har traadt op i min

Seng?" Og de Andre kom løbende og raabte: „Ej, der har ogsaa ligget Nogen i vor!" Men da den Syvende saae i sin Seng, fik han Øje paa Snehvitteke, som laa og sov i den. Han kaldte saa paa de Andre; og de kom farende til og skreg op af Forundring og hentede deres syv Lys og betragtede Snehvitteke. „Jh, Du min Gud! ih! Du min Gud!" raabte de, „hvor det dog er et dejligt Barn!" og de fandt saa meget Behag i hende, at de ikke vækkede hende, men lod hende blive liggende og sove i Sengen. Den syvende Dverg skiftedes til at sove hos sine Staldbrødre, én Time hos Hver; og dermed var Natten til Ende.

Da det blev Morgen, vaagnede Snehvitteke, og da hun saae de syv Dverge, blev hun meget forskrækket. Men de lod saare venlige og spurgte: „Hvad hedder Du?" — „Jeg hedder Snehvitteke," svarede hun. — „Hvordan er Du kommet her til vort Hus?" spurgte Dvergene videre. Saa fortalte hun dem, hvorledes hendes Stedmoder havde villet dræbe hende, men Jægeren havde skjænket hende Livet; derpaa havde hun løbet den hele Dag, indtil hun tilsidst havde fundet deres lille Hus. Dvergene sagde saa: „Vil Du forestaa vor Husholdning og koge, rede Seng og vadske og sy og strikke, og vil Du holde Alting rent og ordenligt, saa kan Du faa Lov at blive hos os; Du skal ikke komme til at lide Nød." Det lovede Snehvitteke. Hun forestod altsaa fra nu af deres Hus; om Morgenen gik de i Bjergene og søgte efter Ærts og Guld, om Aftenen kom de hjem, og saa maatte Maden være færdig. Hele den lange Dag var den lille Pige alene; og de gode smaa Dverge advarede hende og sagde: „Tag Dig i Agt for din Stedmoder, hun vil hurtigt faa at vide, at Du er her; lad derfor Ingen komme ind!" —

Men eftersom Dronningen nu troede, at hun havde spist Snehvittekes Lunge og Lever, tænkte hun ikke Andet, end at hun igjen var den Første og Skjønneste; og hun traadte hen for Spejlet og sagde:

„Lille Spejl paa Væggen, Du,
Hvem er skjønnest i Riget nu?"

Da svarede Spejlet:

„I, Dronning fin, er skjønnest her!
Men Snehvitteke bag hine Bjerge
Hos de syv Dverge
Dog tusendfold skjønnere er."

Da forfærdedes hun, thi hun vidste, at Spejlet ikke sagde Usandt; hun skjønnede, at Jægeren havde bedraget hende, og at Snehvitteke endnu var i Live. Da hun fremdeles hørte, at hun var bag hine Bjerge hos de syv Dverge, ponsede hun paany paa at ombringe hende; thi saa længe hun ikke selv var den Skjønneste i hele Riget, lod Misundelsen hende ingen Ro. Efterat hun længe havde betænkt sig, malede hun sit Ansigt og forklædte sig som en gammel Sælgekone, saa hun var ganske ukjendelig. I den Skikkelse gik hun over de syv Bjerge til Dvergehuset, bankede paa Døren og raabte: „Her er smukke Varer tilfals!" Snehvitteke kigede ud ad Vinduet og sagde: „Goddag, gode Kone, hvad har I at sælge?" — „Gode Varer, smukke Varer," svarede hun, „Snørebaand af alle Farver." Dermed trak hun ét frem af broget Silke. „Den gode Kone kan jeg vist godt lukke ind, hun mener det ærligt," tænkte Snehvitteke; og hun drejede Laasen om og lukkede hende ind og kjøbte sig det brogede Snørebaand. „Vi dog lidt, Barn, hvordan er det, Du er snørt? Kom, saa skal jeg snøre Dig ordentligt!" Snehvitteke anede ingen Svig, stillede sig foran hende, og lod sig snøre med det ny Snørebaand. Men den Gamle snørede med hurtige Fingre og snørede saa fast, at Snehvitteke tabte Vejret og faldt om som død. „Nu er det forbi med din Skjønhed," sagde den onde Kvinde, og gik sin Vej igjen.

Ikke længe efter, ved Aftenstid, kom de syv Dverge hjem. Men hvor forfærdedes de ikke, da de fandt deres kjære Snehvitteke liggende paa Gulvet! og hun rørte sig ikke og aandede ikke, aldeles som om hun var død! De løftede hende op; da saae de, hun var for fast snørt, og skar Snørebaandet over; og saa begyndte hun svagt at drage Aande og kom lidt efter lidt til Live igjen. Da Dvergene saa hørte af hende, hvad der var sket, sagde de: „Den gamle Sælgekone kan ikke have været nogen Anden end Dronningen: tag Dig i Agt og luk ingen Mennesker ind, naar vi ikke er hos Dig!"

Men da den onde Kvinde var kommet hjem, gik hun til Spejlet og sagde:

„Lille Spejl paa Væggen, Du,
Hvem er skjønnest i Riget nu?"

Da svarede det:

„I, Dronning fin, er skjønnest her!
Men Snehvitteke bag hine Bjerge
Hos de syv Dverge
Dog tusendfold skjønnere er"

Da hun hørte det, foer alt Blodet hende til Hjertet, saadan forfærdedes hun; thi hun mærkede, at Snehvitteke dog var kommet til Live igjen. Hun ponsede nu atter paa, hvordan hun bedst kunde faa hende dræbt, og lavede saa en forgiftet Kam. Derpaa forklædte hun sig og paatog sig atter en gammel Kones Skikkelse, men ganske forskjellig fra den forrige. Saaledes gik hun ud bag de syv Bjerge til Dvergehuset, bankede paa Døren og raabte: „Her er gode Varer, her er gode Varer!" Snehvitteke saae ud og sagde: „Jeg tør ikke lukke Nogen ind." Men den Gamle raabte: „Se engang, saadanne kjønne Kamme!" og hun tog den forgiftede frem og viste hende den. Den behagede Pigebarnet saa meget, at hun lod sig daare, og aabnede Døren. Da hun havde kjøbt Kammen, sagde den Gamle: „Nu vil jeg ogsaa kæmme Dig." Snehvitteke anede ingen Svig, men den Gamle stak hende Kammen i Haaret, og strax virkede Giften saa heftigt, at hun faldt død om. „Nu bliver Du nok liggende!" sagde den Gamle og gik sin Vej. Men til alt Held var det nær Aften, og de syv Dverge kom hjem. Da de saae Snehvitteke ligge som død paa Gulvet, formodede de strax, at den onde Stedmoder atter havde villet ombringe hende; de søgte, og fandt den forgiftede Kam, og strax de tog den ud af hendes Haar, kom hun til sig selv og fortalte dem, hvad der var sket. Da advarede de hende paany og bad hende have et Øje paa hver Finger og ikke aabne Døren for Nogen.

Men Dronningen stillede sig derhjemme for Spejlet og sagde:

„Lille Spejl paa Væggen, Du,
Hvem er skjønnest i Riget nu?"

Da svarede det som forhen:

Jo, Dronning fin, er skjønnest her!
Men Snehvitteke bag hine Bjerge
Hos de syv Dverge
Dog tusendfold skjønnere er."

Ved de Ord rystede og bævede hun af Harme og sagde: „Snehvitteke skal dø, om det saa skal koste mig mit Liv!" Derpaa gik hun ind i et afsides Kammer, hvor Ingen kom, og tilberedte et giftigt Æble. Det var smukt at se til, dejlig rødt, saa Enhver, som saae det, fik Lyst til det; men den, som spiste bare et lille Stykke af det, maatte dø. Da Æblet var færdigt, malede hun sit Ansigt og forklædte sig som

Bondekone, og saadan gik hun om bag de syv Bjerge til Dvergehuset og bankede paa. Snehvitteke rakte Hovedet ud ad Vinduet og sagde: „Jeg tør ingen Mennesker lukke ind, Dvergene har forbudt mig det.“ — „Naa hvis Du ikke vil,“ svarede Bondekonen, „saa er det ogsaa det Samme; jeg skal nok blive af med mine Æbler alligevel. Dér! det ene Æble vil jeg forære Dig!“ — „Nej,“ sagde Snehvitteke, „jeg tør Intet modtage.“ — „Ej, Du er vel bange for Gift. Se nu her, tag Du og bid af den røde Side, saa vil jeg spise den hvide!“ sagde den Gamle. Men Æblet var saa kunstigt gjort, at kun den røde Side var forgiftet. Snehvitteke fik Lyst til det skjønne Æble, og da hun saae, at Bondekonen spiste af det, kunde hun ikke længer modstaa, men strakte Haanden ud og tog imod det. Neppe havde hun imidlertid faaet en Bid i Munden, før hun faldt død til Jorden. Da sagde Dronningen: „Denne Gang vil Ingen kunne vække Dig!“ og hun gik hjem og spurgte Spejlet:

„Lille Spejl paa Væggen, Du,
Hvem er skjønnest i Riget nu?“

Da svarede Spejlet endelig:

„I, Dronning fin, er den Skjønneste nu!“

Og hendes misundelige Hjerte havde Ro, saa megen Ro, som det kunde faa.

Da Dvergene kom hjem om Aftenen, fandt de Snehvitteke liggende paa Gulvet: hun drog ikke Aande mere og var død. De løftede hende op og saae efter, om de ikke kunde finde noget Giftigt, løste hendes Snorebaand, kæmmede hendes Haar og vadskede hende med Vand og Vin; men Intet hjalp, det kjære Barn var og blev dødt. Saa lagde de hende paa en Baare og satte sig alle Syv omkring den og begræd hende i hele tre Dage. Derefter vilde de begrave hende; men hun saae endnu saa friskt ud som et levende Menneske og havde endnu sine skjønne røde Kinder; derfor sagde de: „Vi kan ikke sænke hende ned i den sorte Jord.“ Og de lod gjøre en Glaskiste, saa man ret kunde se hende, og lagde hende deri og skrev med gyldne Bogstaver hendes Navn uden paa, samt at hun var en Kongedatter. Kisten satte de ud paa Bjerget, og En af dem sad bestandig hos og holdt Vagt over den. Og Dyrene kom ogsaa og begræd Snehvitteke, først en Ugle, saa en Ravn og tilsidst en Due.

Nu laa Snehvitteke en lang, lang Tid i Kisten og blev ikke til Støv, men saae ud, som hun levede og sov; thi hun var endnu saa hvid som Sne, saa rød som Blod og saa sorthaaret som Ibenholt. Men da hændtes det, at en Kongeson kom ind i Skoven og til Dvergehuset, for at blive der Natten over. Han saae da paa Bjerget Kisten og Snehvitteke i den, og han læste, hvad der stod skrevet med gyldne Bogstaver paa Kisten. Da sagde han til Dvergene: „Overlad mig Kisten! jeg vil give Eder for den, hvad I vil have!" Men Dvergene svarede: „Vi giver hende ikke bort for al Verdens Guld." Han sagde da: „Saa skjænk mig den, thi jeg kan ikke holde ud at leve, naar jeg ikke hver Dag kan se Snehvitteke; jeg vil holde hende højt i Ære som det Kjæreste, jeg har!" Da han talte saaledes, fik de gode Dverge Medlidenhed med ham og gav ham Kisten. Kongesønnen lod nu sine Tjenere bære Kisten bort paa deres Skuldre. Det skete saa, at de snublede over en Busk, og ved den Rystelse foer det giftige Æblestykke ud, som Snehvitteke havde i Halsen, og hun kom til sig selv og rejste sig op og spurgte: „O min Gud, hvor er jeg?" Men Kongesønnen sagde fuld af Glæde: „Du er hos mig!" og fortalte hende, hvad der havde tildraget sig; og han tilføjede: „Jeg elsker Dig højere end alt Andet i Verden! følg med mig til min Faders Slot, Du skal være min Hustru!" Da fik Snehvitteke ham kjær og fulgte med ham, og deres Bryllup blev højtideligholdt med stor Pragt og Herlighed.

Men til den Fest blev ogsaa Snehvittekes ugudelige Stedmoder indbuden. Da hun nu havde ifort sig smukke Klæder, traadte hun hen for Spejlet og sagde:

„Lille Spejl paa Væggen, Du,
Hvem er skjønnest i Riget nu?"

Da svarede Spejlet:

„I, Dronning fin, er skjønnest her!
Men den unge Dronning tusendfold skjønnere er."

Da den onde Kvinde hørte det, forfærdedes hun og blev saa angst, saa angst, at hun ikke kunde sige det. Hun vilde slet ikke komme til Brylluppet, og dog drev Misundelsen hende til at se den unge Dronning. Og som hun traadte ind, saae hun, at det var ingen Anden end Snehvitteke, og af Skræk kunde hun ikke røre sig. Men der stod allerede Jerntøfler over en Kul-Ild; og da de var gloende, blev de bragt ind,

og hun maatte tage de røde, gloende Sko paa og dandse med dem, saa hendes Fødder blev jammerlig forbrændte, og hun fik ikke Lov at standse, før hun havde dandset sig til Døde.

Grimm.

8. Den tossede Bitte-Pér.

Bitte-Pér var en af disse Stakler, som fra Fødslen har mistet Forstanden, som hele deres Liv vandrer om med dumme Øjne og aaben Mund for at finde den, som lever af gode Kristnes Barmhjertighed, og som, naar de er søvnige, kryber ind i et Knippe Straa som et Firben. Den eneste Ting, han forstod, var at slaa med Tungen som en Lærke. En Dag kom han til et Bondehus, hvor Konen var i Færd med at skrabe Grødgryden med en Flintesten; hun overlod ham Forretningen paa den Betingelse, at han skulde bede en Bøn for hendes Svin, som ikke vilde blive fede. — „Det er Hirsegrød," sagde Bitte-Pér, „kogt med Mælk af en sort Ko*)." — Konen, som følte sig smigret, gav ham et stort Stykke Smørrebrød og føjede et Stykke Flæsk til, hvilket Bitte-Pér Altsammen slugte, som det kunde have været Kildevand. Imidlertid kom en Mand forbi, som spurgte Konen, om Nogen nylig havde spurgt om Vej til Slottet Kerglas. — „Nej Kors bevares!" sagde Konen, „den Vej gaar Ingen mer; og af dem, som gik derhen, er heller Ingen kommet tilbage." — „Hvad Nart er der ved dét Slot?" spurgte den Fjollede. — „Aa," sagde Manden, „det er dér, siger de, at man gjemmer Diamant-Landsen, som knuser Alt, hvad den rører ved, og Guld-Bækkenet, som hvert Øjeblik kan fremtrylle hvad Retter og Rigdomme, man ønsker, og helbrede alle Sygdomme, naar man drikker deraf, ja endog gjøre Døde levende." — „Og hvem ejer den Landse og det Bækken?" spurgte Bitte-Pér. — „Det gjør en Troldmand, som de kalder Rogear," sagde Konen: „Han rider hver Dag ud med sin Landse paa en sort Hoppe med en tretten Maaneders Plag; men saasnart han er hjemme paa Slottet, tør han hverken bruge Landsen eller Bækkenet." — „Saa kan jo Enhver tage dem," sagde den Fjollede.

*) De sorte Køer anses i Bretagne for at give den sundeste og lækreste Mælk.

— „Jo vist, Hans Kalvehoved," svarede den Fremmede: „Nej først skal man gjennem den fortryllede Skov, hvor Alle farer vild, og saa kommer man til en Trold med et Ildspyd, som brænder Alt til Aske: han holder Vagt ved et Æbletræ, hvor det gjælder om at plukke et Æble." — „Og hvad saa?" spurgte Bitte-Pér. — „Saa maa man plukke „Blomsten, som lér," men den er bevogtet af en Løve med en Manke af Slanger; og saa maa man over Dragernes Sø og overvinde den sorte Mand med Jernkuglen, som altid rammer og af sig selv vender tilbage til sin Herre. Derpaa kommer man til Glædernes Dal, hvor der findes Alt, hvad der kan friste og lokke en kristen Sjæl; saa maa man over en Flod, som kun har ét Badested; og saa møder man den sorte Dame, som man skal tage op paa sin Hest: saa siger hun En Alt, hvad der endnu er at gjøre." — „Ja," sagde Konen, „saadan er det. Men af Alle dem, som har forsøgt derpaa, er endnu Ingen kommet tilbage!" — Pér Tosse lyttede med aaben Mund.

Imidlertid kom Bonden hjem: han havde just jaget sin Kohyrde bort og spurgte Bitte-Pér, om han vilde vogte hans Køer. Den Tossede, som endnu havde Smagen af Grøden og Smørrebrødet i Munden, slog strax til, og gik med Bonden, som talte Køerne og skar ham en Hasselkjæp til at regere dem med.

Hver Dag, naar Bitte-Pér vogtede sine Køer ved Udkanten af Skoven, saae han Troldkæmpen Rogear ride ud med sin Hoppe med den tretten Maaneders Plag, med Diamant-Landsen i Haanden og Guld-Bækkenet om Halsen. Af og til red endnu en Ridder i Rustning hen mod Slottet, men Ingen vendte tilbage. En Aften kom en gammel Mand med hvidt Skæg forbi; Bitte-Pér spurgte ham, om han vilde vide Vejen til Kerglas. — „Den kjender jeg selv," svarede den Gamle, „thi jeg er Broder til Rogear; og hvis jeg ikke kjendte den, saa kjendte nok min Plag den." — Dermed gik han videre, trak tre Cirkler med sin Finger i Sandet og raabte:

„Tøjrefri, Bidselfri, skynd Dig, min Plag!
Kom, skynd Dig og paa din Ryg mig tag!"

Strax kom Plagen løbende; den Gamle steg op, og forsvandt i Skoven.

Bitte-Pér havde Lyst til at gjøre det Samme; men da han ikke kunde udtale de hemmelige Ord, spekulerede han paa et andet Middel.

Han lavede sig en Grime af sort Hamp samt en Fuglesnare, som han dyppede i Vievand, en Pose, som han fyldte med Fugle-Lim og Lærke-Fjer, en Rosenkrands, en Hylde-Fløjte og en Brød-Skorpe, indgneden med harsk Flæsk. Næste Dag, da Rogear red ud, strøede Bitte-Pér sin Frokost i Smuler langs Vejen. Plagen lugtede Brødsmulerne og sakkede lidt agterud for at æde dem. Pér Tosse nærmede sig nu med sin Grime, kastede den om Halsen paa Plagen, og sprang op paa dens Ryg. Den løb strax ind med ham i den fortryllede Skov, og han gøs allerede over sin egen Dristighed: thi snart saae han foran sig et bundløst Dyb, snart syntes alle Træer at staa i lys Lue, og snart blev en lille Bæk til en uhyre Bjergstrøm, som rullede store Klippestykker frem imod ham. For at bekæmpe sin Skræk trak han Huen ned over Øjnene, saa han Intet mere saae, og lod sig føre i Blinde af Plagen.

Endelig hørte Kogleriet op. De kom til et øde Sted, hvor man hist og her saae Skeletter af de Riddere, som var dragne mod Slottet Kerglas; nogle Ulve var just i Færd med at gnave Benene af de sidst Faldne. Derpaa kom de til en stor Eng, som helt overskyggedes af et eneste Æbletræ, saa fuldt af Frugter, at dets Grene hang ned til Jorden; dér stod den lille Trold med Ildspydet. Han udstødte et Skrig som en Sokrage og lavede sig til at stikke Ild paa Bitte-Pér; men denne tog ærbødigt Huen af og sagde: „Gjør Dig ingen Ulejlighed, Prinds! jeg er Herrens ny Tjener, Fuglefænger af Profession, og for at jeg skulde komme hurtigt til Slottet, har han selv laant mig den tretten Maaneders Plag, som Du sér!“ Pér Tosse saae saa skikkelig ud, at Trolden troede ham paa hans Ord; dog spurgte han ham først, hvorledes han bar sig ad med at fange Fugle. Tossen bandt sin Plag, trak sin Snare frem og gjorde den fast ved Stammen af Æbletræet. Derpaa lod han Trolden holde et Øjeblik ved den anden Ende og lægge Ildspydet fra sig: men i det Samme trak han Løkken sammen, saa Hr. Trold var fangen som en Fugl i Snaren, og da Snaren var dyppet i Vievand, lod han nok være at rive den over. Pér Tosse plukkede nu et Æble og red videre. Lidt efter kom han til en stor Have, fuld af de prægtigste og vidunderligste Blomster; dér gik Løven med Slangemanken og skar Tænder og rullede med Øjnene. Bitte-Pér tog sin Hue af — thi han vidste, at naar man staar overfor en mægtig Mand, gjør en Hue altid mere Nytte i Haanden end paa Hovedet! — ønskede alt muligt Godt over Løven og dens Familie og

spurgte om Vejen til Slottet. — „Og hvad vil Du dér?“ spurgte Løven med et skrækkeligt Brøl. — „Der er en Dame, som er en god Veninde af Hr. Rogear; hun har sendt mig for at bringe ham denne Pose Lærker, at han kan lave sig en Lærkepostej.“ — „Ah,“ sagde Løven og slikkede sig om Knebelsbarten, „nu er det saamæn længe siden, jeg tror næsten det er hundrede Aar siden, at jeg har smagt Lærkekjød. Hvor mange har Du vel?“ — „Saa mange, som der kan være i Posen her, Deres Højhed,“ sagde Pér Tosse, idet han aabnede sin Pose lidt og i det Samme med Tungen efterlignede Lærkesang. — Den Musik drev Løvens Appetit til det Yderste. — „Hm,“ sagde den, „jeg gad nok vidst, om dine Fugle nu ogsaa er store nok til at bydes min Herre?“ — „Ja, Herre,“ stammede Bitte-Pér, „men hvis jeg tager dem ud af Posen, kan de saa let flyve deres Vej.“ — „Det kan Du have Ret i! men luk bare saameget op, saa jeg kan kigge derind!“ — Det var just dét, Tossen ønskede: han lod Løven stikke Hovedet ind i Posen, hvor den strax fik Mund og Øjne sammenklistrede af Fugle-Lim, og saa trak han Posen ned over Ørene paa den og bandt den dér samt slog Kors over Knuden for at gjøre den uopløselig. Derpaa løb han hurtigt hen og plukkede „Blomsten, som lér,“ og satte sig saa atter op paa Plagen.

Den førte ham i fuld Galop til Drage-Søen, som man maa svømme over, og hvor alle Dragerne strax kom farende for at opsluge ham. Men hver Gang en Drage snappede efter ham, tog han en Kugle af sin Rosenkrands og kastede i Gabet paa den: og saasnart alle Dragerne havde slugt hver sin Kugle, faldt de om paa Ryggen og krøperede. Derpaa kom han til den sorte Mand med Jernkuglen; han havde sex Øjne rundt om i Hovedet, der skiftedes til at holde Vagt. Tosse-Pér skjulte sig bag nogle Buske og gav sig til at synge Begyndelsen af den store Messe. Trolden lyttede, og efterhaanden lukkede sig tre af hans Øjne. Bitte-Pér istemte nu den Salme, som Præsterne synger, naar de er besatte af Sovedjævlen: Trolden lukkede sit fjerde og det Halve af sit femte Øje. Bitte-Pér tog endelig fat paa Aftensangsmessen; men inden han kom til Ende med den, snorkede det sorte Uhyre med alle sex Øjne lukte. Nu listede den Tossede sig sagte over Græsset og ankom til Fornøjelsernes Dal: og her først kaldte han alle Helgenerne til Hjælp. Her saae han sig overalt omringet af Springvand, Frugter og Blomster; men Springvandene indeholdt de kosteligste Vine og Likører,

Blomsterne sang som Englene i Paradis, og Frugterne kom svævende og bad selv om at blive spiste. Desuden stod paa en Mængde Borde festlige Anretninger som til et Maaltid for Konger; lækkre Kager duftede ham i Næsen; og lidt længere borte saae han en Skare dejlige unge Piger, som lige var kommet op af Badet, og som dandsede paa Grønsværet og indbød ham til at dandse med.

Pér Tosse forsøgte at forse sig; men det hjalp ikke, han maatte uvilkaarlig staa stille lidt for at lugte til Retterne og for bedre at se de unge Kvinder. Dog kom han atter i Tanke om Guld-Bækkenet og Diamant-Landsen: saa gav han sig til at tude i sin Hyrdefløjte for ikke at høre Pigernes forføreriske Stemmer, og for ikke at mærke Lugten af de lækkre Retter gav han sig til at gnave paa Brødskorpen, som han havde indgnedet med harsk Flæsk. Paa den Maade kom han lykkelig ud af Fornøjelsesdalen og nærmede sig Floden, hvor hans Plag førte ham over det eneste Badested. Saa traf han den sorte Dame, og hun var straxt villig til at sidde op paa hans Hest. — „Du véd vel neppe engang, hvem jeg er, stakkels Tossede?" sagde Damen. Bitte-Pér tog atter Huen af og sagde, at hun saae ud som den fornemste Prindsesse af Adelstand. — „Ja hvad dét angaar," svarede hun, „tager Du ikke fejl, min Slægt er saa gammel som den første Synd; thi mit Navn er Pesten!" — Pér Tosse gjorde uvilkaarlig et Hop og var nær styrtet af Hesten; men han huskede paa, at han kun ved Damens Hjælp kunde erobre Bækkenet og Landsen, og saa blev han siddende. Hun forklarede ham nu, at Træet, hvoraf han havde plukket Æblet, var en Aflægger af Kundskabens Træ paa Godt og Ondt; derfor havde dens Frugter endnu bestandig den Egenskab, at de medførte Død for Udødelige. Og da nu Troldmanden Rogear var udødelig, maatte man se at faa ham til at spise Æblet og derpaa benytte „Blomsten, som lér", og som aabner alle Døre og oplyser alle Nætter.

Da de kom til Slottet Kerglas, sad Troldmanden udenfor sin Port og røg Tobak af sin Guldpibe. — „Ved alle Djævle," udbrød han, da han saae de To komme ridende, „det er jo min tretten Maaneders Plag, som den Fjollede rider paa! Hvor har Du faaet fat paa den, Hans Kalv?" — „Det er naadig Herrens egen Broder, som har laant mig den," svarede Bitte-Pér, „for at overbringe Eder de kostelige Foræringer, direkte ankomne fra Morernes Land, nemlig dette Paradisæble: naar I spiser dét, vil I føle Jer saa lykkelig som en fattig

Stodder, der finder hundrede Daler i sin Træsko, — og denne ædle Kvinde: naar I tager hende i Eders Tjeneste, vil I Intet mere have at ønske her i Verden." — Neppe havde Troldkæmpen bidt i Æblet og strakt sin Arm om Damens Liv, før han styrtede om som en Tyr, der er slaaet for Panden.

Bitte-Pér gik nu ind i Slottet, hvor Blomsten aabnede ham alle Døre, indtil han kom til den dybeste Kjælder, hvor den tillige tjente ham som Lampe. Dér fandt han Guld-Bækkenet og Diamant-Landsen; men i samme Øjeblik lod et Tordenskrald, hele Slottet styrtede i Grus, og han befandt sig med de to Klenodier midt i Skoven! Han kjøbte sig nu de prægtigste Klæder og den skjønneste Hest, som fandtes i hele Landet, og red saa til Kongen af Bretagnes Hof.

Paa Vejen kom han til Nantes, som blev belejret af de Franske, og en Trompeter udraabte, at Kongen af Bretagne vilde vælge den Ridder til sin Efterfølger paa Thronen, der kunde befri Byen og jage de Franske ud af Landet.

Bitte-Pér vilde strax gaa mod Fjenden; og da en bretonsk Soldat, som ansaa ham for gal, vilde hindre ham, dræbte han øjeblikkelig Soldaten med sin Landse og kaldte ham igjen til Live med Bækkenet, for at give ham et Bevis paa sin Magt. Derpaa fik han Kommandoen over Hæren, og i et eneste Slag dræbte og forjog han de Franske; men alle de Folk, som var faldne, opvakte han atter fra de Døde ved Hjælp af sit Bækken. Siden erobrede han en Mængde Provindser for Kongen af Bretagne, og gik saa til det hellige Land med Rigets tappreste Adelsmænd. Dér besejrede han alle de Armeer, som kom imod ham, tvang Saracenernes Kejser til at lade sig døbe, og ægtede hans Datter, med hvem han fik hundrede Børn, som han skjænkede Hver et Kongerige. Mange tror, at han og hans Sønner lever og regerer endnu i Orienten ved Hjælp af de to Klenodier; men Andre siger, at disse atter er komne til Rogears Broder: dér kan man hente dem nu, hvis Nogen ellers har Lyst.

Ved P. L. Møller.

9. Fyrtøjet.

Der kom en Soldat marscherende hen ad Landevejen: én, to! én, to! han havde sit Tornyster paa Ryggen og en Sabel ved Siden, for han havde været i Krigen, og nu skulde han hjem. Saa mødte han en gammel Hex paa Landevejen; hun var saa ækel, hendes Underlæbe hang hende lige ned til Brystet. Hun sagde: „God Aften, Soldat! hvor Du har en pæn Sabel og et stort Tornyster, Du er en rigtig Soldat! Nu skal Du faa saa mange Penge, som Du vil eje!“

„Tak skal Du have, din gamle Hex!“ sagde Soldaten.

„Kan Du se det store Træ?" sagde Hexen og pegede paa det Træ, der stod ved Siden af dem. „Det er ganske hult inden i! Der skal Du krybe op i Toppen, saa sér Du et Hul, som Du kan lade Dig glide igjennem og komme dybt ned i Træet! Jeg skal binde Dig en Strikke om Livet, for at jeg kan hejse Dig op igjen, naar Du raaber paa mig!"

„Hvad skal jeg saa nede i Træet?" spurgte Soldaten.

„Hente Penge!" sagde Hexen; „Du skal vide, at naar Du kommer ned paa Bunden af Træet, saa er Du i en stor Gang: der er ganske lyst, for der brænder over hundrede Lamper. Saa sér Du tre Døre, Du kan lukke dem op, Nøglen sidder i. Gaar Du ind i det første Kammer, da sér Du midt paa Gulvet en stor Kiste, ovenpaa den sidder en Hund; han har et Par Øjne saa store som et Par Thekopper, men det skal Du ikke bryde Dig om! Jeg giver Dig mit blaatærnede Forklæde, det kan Du brede ud paa Gulvet; gaa saa rask hen og tag Hunden, sæt ham paa mit Forklæde, luk Kisten op, og tag ligesaa mange Skillinger, Du vil. De er allesammen af Kobber; men vil Du heller have Sølv, saa skal Du gaa ind i det næste Værelse; men dér sidder en Hund, der har et Par Øjne saa store som Møllehjul, men det skal Du ikke bryde Dig om; sæt ham paa mit Forklæde, og tag Du af Pengene! Vil Du derimod have Guld, det kan Du ogsaa faa, og det saa meget, Du vil bære, naar Du gaar ind i det tredje Kammer. Men Hunden, som sidder paa Pengekisten, har her to Øjne, hvert saa stort som Rundetaarn. Det er en rigtig Hund, kan Du tro! men det skal Du ikke bryde Dig Noget om! sæt ham bare paa mit Forklæde, saa gjør han Dig ikke Noget, og tag Du af Kisten saa meget Guld, Du vil!"

„Det var ikke saa galt!" sagde Soldaten. „Men hvad skal jeg give Dig, din gamle Hex? For Noget vil Du vel have med, kan jeg tænke!"

„Nej," sagde Hexen, „ikke en eneste Skilling vil jeg have! Du skal bare tage til mig et gammelt Fyrtøj, som min Bedstemoder glemte, da hun sidst var dernede!"

„Naa! lad mig faa Strikken om Livet!" sagde Soldaten.

„Her er den," sagde Hexen, „og her er mit blaatærnede Forklæde."

Saa krob Soldaten op i Træet, lod sig dumpe ned i Hullet, og

stod nu, som Hexen sagde, nede i den store Gang, hvor de mange hundrede Lamper brændte.

Nu lukkede han den første Dør op. Uh! der sad Hunden med Øjnene saa store som Thekopper og gloede paa ham.

„Du er en net Fyr!" sagde Soldaten, satte ham paa Hexens Forklæde, og tog ligesaa mange Kobberpenge, han kunde have i sin Lomme, lukkede saa Kisten, satte Hunden op igjen, og gik ind i det andet Værelse. Eja! der sad Hunden med Øjne saa store som et Mollehjul.

„Du skulde ikke se saa meget paa mig!" sagde Soldaten, „Du kunde faa ondt i Øjnene!" og saa satte han Hunden paa Hexens Forklæde; men da han saae de mange Sølvpenge i Kisten, smed han alle de Kobberpenge, han havde, og fyldte Lommen og sit Tornyster med det bare Sølv. Nu gik han ind i det tredje Kammer! — Nej, det var ækelt! Hunden derinde havde virkelig to Øjne saa store som Rundetaarn! og de løb rundt i Hovedet ligesom Hjul.

„Godaften!" sagde Soldaten og tog til Kasketten, for saadan en Hund havde han aldrig sét før; men da han nu havde sét lidt paa ham, tænkte han, at det kunde være nok, løftede ham ned paa Gulvet, og lukkede Kisten op. Nej Gud bevares! hvor der var meget Guld! han kunde for det kjøbe hele Kjøbenhavn og Kagekonernes Sukkergrise, alle Tinsoldater, Pidske og Gyngeheste, der var i Verden! Jo der var rigtignok Penge! — Nu kastede Soldaten alle de Sølvpenge, han havde fyldt sine Lommer og sit Tornyster med, og tog Guld i Stedet, ja alle Lommerne, Tornysteret, Kasketten og Støvlerne blev fyldte, saa han knap kunde gaa. Nu havde han Penge! Hunden satte han op paa Kisten, slog Døren i og raabte saa op gjennem Træet:

„Hejs mig nu op, Du gamle Hex!"

„Har Du Fyrtøjet med?" spurgte Hexen.

„Det er sandt! sagde Soldaten, „det havde jeg nær rent glemt!" og nu gik han hen og tog det. Hexen hejsede ham op, og saa stod han igjen paa Landevejen, med Lommer, Støvler, Tornyster og Kasket fulde af Penge.

„Hvad vil Du nu med det Fyrtøj?" spurgte Soldaten.

„Det kommer ikke Dig ved!" sagde Hexen, „nu har Du jo faaet Penge! Giv mig bare Fyrtøjet!"

„Snik snak!“ sagde Soldaten, „vil Du strax sige mig, hvad Du vil med det, eller jeg trækker min Sabel ud og hugger dit Hoved af!“

„Nej!“ sagde Hexen.

Saa huggede Soldaten Hovedet af hende. Der laa hun! Men han bandt alle sine Penge ind i hendes Forklæde, tog det som en Bylt paa Ryggen, puttede Fyrtøjet i Lommen, og gik lige til Byen.

Det var en dejlig By, og i det dejligste Værtshus tog han ind og forlangte de allerbedste Værelser og Mad, han holdt af, for nu var han rig, da han havde saa mange Penge.

Tjeneren, som skulde pudse hans Støvler, syntes rigtignok, at det var nogle løjerlige gamle Støvler, saadan en rig Herre havde, men han havde endnu ikke kjøbt sig nye; næste Dag fik han Støvler at gaa med og Klæder, som var pæne! Nu var Soldaten blevet en fornem Herre, og de fortalte ham om al den Stads, som var i deres By, og om deres Konge og hvilken nydelig Prindsesse hans Datter var.

„Hvor kan man faa hende at se?“ spurgte Soldaten.

„Hun er slet ikke til at faa at se!“ sagde de Allesammen, „hun bor i et stort Kobberslot med saa mange Mure og Taarne om. Ingen uden Kongen tør gaa ud og ind til hende, fordi der er spaaet, at hun skal blive gift med en ganske simpel Soldat, og det kan Kongen ikke lide!“

„Hende gad jeg nok se!“ tænkte Soldaten, men det kunde han jo slet ikke faa Lov til.

Nu levede han saa lystig, tog paa Komedie, kjørte i Kongens Have og gav de Fattige saa mange Penge, og det var smukt gjort! Han vidste nok fra gamle Dage, hvor slemt det var ikke at eje en Skilling! — Han var nu rig, havde pæne Klæder, og fik da saa mange Venner, der Alle sagde, at han var en rar En, en rigtig Kavaler, og det kunde Soldaten godt lide. Men da han hver Dag gav Penge ud, og slet ingen fik ind igjen, saa havde han tilsidst ikke Mer end et Par Øre tilbage og maatte flytte bort fra de smukke Værelser, hvor han havde boet, og op paa et lille bitte Kammer, helt inde under Taget, selv børste sine Støvler og sy paa dem med en Stoppenaal, og ingen af hans Venner kom til ham, for der var saa mange Trapper at gaa op ad.

Det var ganske mørk Aften, og han kunde ikke engang kjøbe sig et Lys; men saa huskede han paa, at der laa en lille Stump i det Fyrtøj, han havde taget i det hule Træ, hvor Hexen havde hjulpet ham ned.

Han fik Fyrtøjet og Lysestumpen frem: men lige idet han slog Ild og Gnisterne fløj fra Flintestenen, sprang Døren op, og Hunden, der havde Øjne saa store som et Par Thekopper, og som han havde sét nede under Træet, stod foran ham og sagde: „Hvad befaler min Herre?"

„Hvad for Noget!" sagde Soldaten, „det var jo et morsomt Fyrtøj, kan jeg saaledes faa, hvad jeg vil have! Skaf mig nogle Penge!" sagde han til Hunden; og vips var den borte, vips var den igjen og holdt en stor Pose fuld af Penge i sin Mund!

Nu vidste Soldaten, hvad det var for et dejligt Fyrtøj! slog han én Gang, kom Hunden, der sad paa Kisten med Kobberpengene, slog han to Gange, kom den, som havde Sølvpenge, og slog han tre Gange, kom den, der havde Guld. — Nu flyttede Soldaten ned i de smukke Værelser igjen, kom i de gode Klæder, og saa kjendte strax alle hans Venner ham, og de holdt saa meget af ham. —

Saa tænkte han engang: „Det er dog noget løjerligt Noget, at man ikke maa faa den Prindsesse at se! hun skal være saa dejlig, siger de Allesammen, men hvad kan det hjælpe, naar hun altid skal sidde inde i det store Kobberslot med de mange Taarne? — Kan jeg da slet ikke faa hende at se? — Hvor er nu mit Fyrtøj?" og saa slog han Ild, og vips kom Hunden med Øjne saa store som Thekopper.

„Det er rigtignok midt paa Natten," sagde Soldaten, „men jeg vilde saa inderlig gjerne se Prindsessen, bare et lille Øjeblik!"

Hunden var strax ude ad Døren, og før Soldaten tænkte paa det, saae han den igjen med Prindsessen, hun sad og sov paa Hundens Ryg og var saa dejlig, at Enhver kunde se, det var en virkelig Prindsesse: Soldaten kunde slet ikke lade være, han maatte kysse hende, for det var en rigtig Soldat.

Hunden løb saa tilbage igjen med Prindsessen; men da det blev Morgen, og Kongen og Dronningen skjænkede The, sagde Prindsessen, hun havde drømt saadan en underlig Drøm i Nat om en Hund og en Soldat. Hun havde redet paa Hunden, og Soldaten havde kysset hende.

„Det var saamæn en pæn Historie!" sagde Dronningen.

Nu skulde en af de gamle Hofdamer vaage ved Prindsessens Seng næste Nat, for at se, om det var en virkelig Drøm, eller hvad det kunde være.

Soldaten længtes saa forskrækkelig efter igjen at se den dejlige Prindsesse, og saa kom da Hunden om Natten, tog hende og løb, alt

hvad den kunde, men den gamle Hofdame tog Vandstøvler paa og løb ligesaa stærkt bagefter; da hun nu saae, at de blev borte inde i et stort Hus, tænkte hun: „nu véd jeg, hvor det er!" og skrev med et Stykke Kridt et stort Kors paa Porten. Saa gik hun hjem og lagde sig, og Hunden kom ogsaa igjen med Prindsessen; men da den saae, at der var skrevet et Kors paa Porten, hvor Soldaten boede, tog den ogsaa et Stykke Kridt og satte Kors paa alle Portene i hele Byen, og det var klogt gjort, for nu kunde jo Hofdamen ikke finde den rigtige Port, naar der var Kors paa dem allesammen.

Om Morgenen tidlig kom Kongen og Dronningen, den gamle Hofdame og alle Officererne for at se, hvor det var, Prindsessen havde været!

„Dér er det!" sagde Kongen, da han saae den første Port med et Kors paa.

„Nej, det er dér, min søde Mand!" sagde Dronningen, der saae den anden Port med et Kors paa.

„Men dér er et, og dér er et!" sagde de Allesammen; hvor de saae, var der Kors paa Portene. Saa kunde de da nok se, det kunde ikke hjælpe noget, at de søgte.

Men Dronningen var nu en meget klog Kone, der kunde Mere end at kjøre i Kareth. Hun tog sin store Guldsax, klippede et stort Stykke Silketøj i Stykker, og syede saa en lille nydelig Pose; den fyldte hun med smaa, fine Boghvedegryn, bandt den paa Ryggen af Prindsessen, og da det var gjort, klippede hun et lille Hul paa Posen, saa Grynene kunde drysse hele Vejen, hvor Prindsessen kom.

Om Natten kom da Hunden igjen, tog Prindsessen paa sin Ryg, og løb med hende hen til Soldaten, der holdt saa meget af hende og vilde saa gjerne have været en Prinds, for at faa hende til Kone.

Hunden mærkede slet ikke, hvorledes Grynene drysfede lige henne fra Slottet og til Soldatens Vindue, hvor den løb op ad Muren med Prindsessen. Om Morgenen saae da Kongen og Dronningen nok, hvor deres Datter havde været henne, og saa tog de Soldaten og satte ham i Kachotten.

Der sad han. Uh, hvor der var mørkt og kjedeligt, og saa sagde de til ham: imorgen skal Du hænges! Det var ikke morsomt at høre, og sit Fyrtøj havde han glemt hjemme paa Værtshuset. Om Morgenen kunde han mellem Jernstængerne i det lille Vindue se Folk skynde sig ud af Byen for at se ham hænges. Han hørte Trommerne og saae Sol-

daterne marschere. Alle Mennesker løb afsted; der var ogsaa en Skomagerdreng med Skjødskind og Tøfler paa, han travede saadan i Galop, at hans ene Toffel fløj af og lige hen mod Muren, hvor Soldaten sad og kigede ud mellem Jernstængerne.

„Ej, Du Skomagerdreng! Du skal ikke have saadant et Hastværk," sagde Soldaten til ham: „der bliver ikke Noget af, før jeg kommer! Men vil Du ikke løbe hen, hvor jeg har boet, og hente mig mit Fyrtøj? saa skal Du faa en Ti-Øre! men Du maa tage Benene med Dig!" Skomagerdrengen vilde gjerne have Ti-Øren og pilede afsted hen efter Fyrtøjet, gav Soldaten det, og — ja, nu skal vi faa at høre!

Udenfor Byen var der muret en stor Galge, rundt om stod Soldaterne og mange hundrede tusende Mennesker. Kongen og Dronningen sad paa en dejlig Throne lige overfor Dommeren og det hele Raad.

Soldaten stod allerede oppe paa Stigen; men da de vilde slaa Strikken om hans Hals, sagde han, at man jo altid tillod en Synder, før han udstod sin Straf, at faa et uskyldigt Ønske opfyldt. Han vilde saa gjerne ryge en Pibe Tobak, det var jo den sidste Pibe, han fik i denne Verden.

Det vilde nu Kongen ikke sige Nej til, og saa tog Soldaten sit Fyrtøj og slog Ild, en, to, tre! Og der stod alle Hundene, den med Øjne saa store som Thekopper, den med Øjne som et Karethhjul og den, der havde Øjne saa store som Rundetaarn!

„Hjælp mig nu, at jeg ikke bliver hængt!" sagde Soldaten. Og saa foer Hundene ind paa Dommerne og hele Raadet, tog En ved Benene og En ved Næsen og kastede dem mange Favne op i Vejret, saa de faldt ned og sloges rent i Stykker.

„Jeg vil ikke!" sagde Kongen; men den største Hund tog baade ham og Dronningen og kastede dem bag efter alle de Andre. Da blev Soldaterne forskrækkede, og alle Folkene raabte: „Lille Soldat, Du skal være vor Konge og have den dejlige Prindsesse!"

Saa satte de Soldaten i Kongens Kareth, og alle tre Hunde dandsede foran og raabte „Hurra!" og Drengene peb i Fingrene, og Soldaterne præsenterede. Prindsessen kom ud af Kobberslottet og blev Dronning, og det kunde hun godt lide! Brylluppet varede i otte Dage, og Hundene sad med til Bords og gjorde store Øjne.

H. C. Andersen.

10. Den vidunderlige Hyrdefløjte.

Der levede engang i gamle Dage en Konge, som hed Dumbr. Han herskede over Øst- og Vestbotnien, og havde tre Døttre, der hed Helga, Drifa og Sigtuna. Han holdt meget af dem alle Tre, og derfor kaldte han alle Rigets Troldmænd sammen og spurgte dem om de kjære Børns Skæbne. Der kom nu en overmaade stor Mænge Troldmænd, og de spaaede Kongen, at en Ulykke vilde træffe Prindsesserne, dersom han ikke i tyve Aar holdt dem indespærrede, saa de ikke kom ud i fri Luft.

De tre Børn blev da omhyggeligt passede inde i Slottet, og da de var blevet større, byggede man paa Kongens Befaling et nydeligt Glashus til dem. Dér boede de glade og vel fornøjede og blev overmaade dejlige.

Lidt efter lidt voxede de op til skjønne Jomfruer. Nu begyndte de at længes efter den friske Luft og efter at komme ud under den dejlige blaa Himmel. Da Kongen saae, hvor blege og sørgmodige de gik omkring i deres Glasbolig, tænkte han ved sig selv: „Min yngste Datter, Helga, bliver jo femten Aar til Pintsedag; længer kan man da ikke med Billighed plage de stakkels Børn! De er voxne nu, saa hvad Ulykke skulde der vel kunne tilstøde dem?“

Han gav saa en Dag de tre Frøkener Lov til at spadsere ude i den smukke Slotshave. Borgvagten og Livdrabanterne, der stod under Kommando af Kongens Yndlings-Kæmpe, fik Befaling til at ledsage dem. Den Kæmpe var forresten saa stor og smuk, at naar de gamle Koner kigede ind i Slotsgaarden og fik Øje paa ham, slog de Hænderne sammen over Hovederne og skreg i Henrykkelse Alle med én Mund: „Ak, Herre Jemini, hvad dét dog er for en dejlig Karl!“

Men hør nu, hvilken Ulykke der ramte Prindsesserne!

Neppe havde de begyndt, muntre og glade, at løbe om, at føle paa de gamle, tykke Træer og at klattre op paa et højt, mosgroet Fjeld, før Fjeldet pludselig tog paa at ryste og sitre. Med Et spaltede det sig, saa der blev en gabende Aabning, og slugte de tre unge Piger lige for Livgardisternes Øjne. Alle stod som forstenede. Kun den tapre Kæmpe styrtede til, greb fat i Klipperne og rev dem næsten fra hverandre; men i det Samme foer et gloende Ildsværd ud af Aabningen og dræbte ham. Da tog alle Soldaterne paa at løbe og

skyndte sig saa hurtigt, de kunde, til Kongen og fortalte ham det sørgelige Eventyr. Der blev stor Sorg ved Hoffet. Kongen hensank fra den Time i dyb Forknythed, og alle Ting — selv Rigets Anliggender — var ham ligegyldige.

Nu levede der imidlertid ved Hoffet tre saakaldte Hejmdalere eller Vismænd. De tilbød at opsøge Prindsesserne og fik ogsaa Tilladelse af Kongen til at medtage saa mange Tjenere, som de troede, de kunde faa Brug for. De udsøgte saa en hel Mængde Slotsbetjente; men da Staldkarlen Gylpho meldte sig, lo de af ham og jog ham bort.

De søgte derpaa omkring i det ganske Land efter Prindsesserne, men kunde slet ikke finde dem; og da de tilsidst ikke havde Mer at spise, vendte de med uforrettet Sag tilbage til Slottet og bad om Lov til endnu en eneste Gang at maatte drage ud og forsøge deres Lykke: maaske vilde de saa være heldigere! Kongen tillod dem det og gav dem endnu flere Tjenere med end første Gang. Gylpho kom atter og bad om, at man vilde tage ham med; men Hejmdalerne viste ham bort med spottende Ord, og red afsted med deres store Følge.

Gylpho blev sørgmodig, og gik ud i den nærliggende Skov. Af bare Smerte og Harme gav han sig til at fælde et tykstammet Træ. Pludselig traadte saa en gammel, graahaaret Mand, som var meget større end almindelige Mennesker, hen til ham, saae leende paa hans Arbejde og sagde spottende: „Naa saa dét kalder Du at hugge Ved, taabelige Dreng! Giv mig din Øxe, saa skal jeg vise Dig, hvorledes man skal kløve et Træ!"

Nu mærkede Gylpho nok, at han havde at gjøre med en Skovtrold; han vidste kun ikke, om det var den onde Ahtolajnen eller Kæmpen Halgrim eller Hirmu eller Kilka eller Perkele selv. Derfor overvejede han et Øjeblik, hvad der var at gjøre, og huggede saa sin Øxe saa dybt ned i Egen, som han kunde. Da han havde gjort det, anstillede han sig, som om han ikke kunde faa den ud igjen, og sagde bedende til Skovaanden: „Kjære Onkel, vil I ikke gjøre mig den Tjeneste med Jere Fingre at gjøre Spalten større, saa jeg kan faa min Øxe ud igjen!"

Skovtrolden, som ikke anede Ondt, lagde tjenstvillig Fingrene ned i Spalten; men Gylpho trak hurtigt Øxen ud, og den Gamle var i Klemme. Først rystede og ruskede han i Træet, men han kunde slet ikke faa Fingrene fri; og saa begyndte han at trygle og give gode Ord.

Gylpho sagde imidlertid ganske rolig: „Om Du ogsaa klynker nok saa meget, giver jeg Dig ikke fri, før Du siger mig, hvor de tre Prindsesser sidder fangne."

„Er det ogsaa vist, at Du slipper mig los, naar jeg fortæller Dig dét?" spurgte Skovaanden.

„En Mand er en Mand, og et Ord er et Ord," svarede Gylpho.

Saa aabenbarede Aanden ham Hemmeligheden og sagde: „Alle tre Kongedøttre er i den gamle Fjeldkonge Kammos Magt. Den Yngste af dem sidder fangen i et Jernkammer, der ligger dybt inde i Fjeldet, hundrede Favne under Jorden; hun har en Jernkrone paa Hovedet og en Jernring paa Fingren. Den Næstældste bor hundrede Favne længere nede; hun sidder i et Sølvkammer, har en Sølvkrone paa Hovedet og en Sølvring paa Fingren. Den ældste Prindsesse bor igjen hundrede Favne længere nede, i et Guldkammer; hun har en Guldkrone paa Hovedet og et Guldbaand om Fingren." — „Ja det er jo meget rart, at jeg fik dét at vide," sagde Gylpho, „men hvordan skal jeg nu befri dem?" — „Hoho," lo den Gamle, „det kan aldrig falde saa vanskeligt. Naar Du blot vil slippe mig ud af Klemmen, skal jeg, saa sandt jeg hedder Pellervojnen, give Dig Alt, hvad Du behøver dertil."

Saasnart Gylpho hørte, at hans Fange var den godmodige Aand Pellervojnen, blev han meget glad; øjeblikkelig huggede han Træet itu og befriede den Gamles Fingre. Da trak Trolden en hundrede Favne lang Strikke, et Sværd, en Flaske, fyldt med Livsens Vand, samt en Hyrdefløjte op af Lommen og sagde: „Alt dét skal Du bruge til at stige ned i Fjeldet. Saasnart Fuldmaanen staar op over Bjergene derhenne, behøver Du bare at gaa ind i Skoven og blæse i Hyrdefløjten, saa skal jeg straks være hos Dig."

Derpaa forsvandt Pellervojnen; men Gylpho gik glad hjem til Slottet og oppebiede dér Hejmdalernes Tilbagekomst. De kom kort efter, rigtignok med tomme Hænder, men med Munden fuld af store Ord. De roste sig nemlig meget af de store Farer til Lands og til Vands, som de havde udsat sig for; alligevel havde de hele Tiden kun tænkt og haabet paa at finde Kongedøttrene. De pralede ogsaa af, at de bestandig havde været lige ved Prindsessernes Spor, og at de næsten havde fundet det; det var bare i det afgjørende Øjeblik sluppet dem af Syne. Endvidere vidste de at fortælle om mange vidunderlige og sælsomme Ting: om de onde, troldomskyndige Laplændere, om de uoverskuelige

Snemarker, hvor Vandringsmandens Fod efterlod blodige Spor, om Sælhundene, der solede sig paa Isbjergene, og om Nordlyset, der om Natten spændte sit guldvirkede Straaletæppe ud paa Himlen. Men — hvad nyttede Alt dét? Prindsessserne var og blev borte, og Kongen blev endnu mere bedrøvet og tungsindig end før.

Da traadte Gylpho hen for Kongens Throne og bad ham saa inderligt om Lov til at maatte drage ud og opsøge hans Døttre: „Jeg tror nok, jeg véd lidt Besked om, hvor de er henne," sagde han. „Hejmdalerne kan for mig gjerne blive hjemme; thi jeg søger kun efter mit eget Hoved." Kongen opfyldte hans Bøn, men tilføjede bedrøvet: „Du vil neppe erfare Noget om mine Døttre, eftersom klogere Folk end Du ikke har formaaet det. Men siden Du har saadan Lyst til at prøve din Lykke, kan Du jo gjerne forsøge. Rejs da, og Vorherre være med Dig!"

Saasnart Fuldmaanen steg op over Bjergene, begav Gylpho sig vel til Mode paa Vej og tog Pellervojnens Gaver med sig. Da han kom ind i Skoven, blæste han i den lille Hyrdefløjte: og i samme Nu stod den hjælpsomme Skovaand for ham og spurgte: „Er Du beredt til at gaa med?" — „Ja, vel er jeg dét," svarede Gylpho. — „Saa følg mig!" sagde Pellervojnen og gik i Forvejen.

Men Hejmdalerne havde af Nysgjerrighed sneget sig bag den modige Gylpho og havde forbavsede sét Skovaanden komme. I lang Afstand fulgte de nu efter dem Begge, uden at hverken Gylpho eller Trolden havde fjerneste Anelse om, at deres Vandring blev udspejdet af misundelige Øjne.

Endelig standsede Pellervojnen foran en høj og mægtig Klippemasse, pegede paa en dyb og hemmelighedsfuld Aabning og sagde: „Her er Indgangen. Igjennem den skal Du stige ned i Fjeldet." — „Ja, naar det ikke er Andet end dét," sagde Gylpho, „saa er der Ingenting i Vejen. Saadant et Grævlingehul gjør mig slet ikke forknyt."

Derpaa hissede Skovaanden den raske Ungersvend ned, og foer selv bagefter. Da de var kommet hundrede Favne ned under Jorden, stødte de paa en vældig Jerndør, som spærrede dem Vejen. „Træk dit Sværd ud," sagde Pellervojnen, „og hug Porten itu!" Gylpho gjorde, som Aanden befalede, og strax styrtede Porten ind. De kom nu til et Jernkammer; dér sad den yngste Prindsesse med en Jernkrone paa Hovedet og en Jernring paa Fingren. Hun blev bevogtet af Bjerg-

trolden, den ældgamle Kammo, som havde et stort Horn og kun ét Øje midt i Panden. Han saae op med sit rindende Øje og spurgte Kongedatteren: „Oho, lugter her ikke af Menneskekjød?“ — „Vær Du bare rolig!“ svarede den kloge Helga, „det var en Ravn, der fløj forbi med et Stykke Kjød i Næbet; det maa være dét, Du kan lugte.“

Bjergmanden var meget gammel, hans eneste Øje var ved den lange Brug blevet sløvet, og tilmed voxede hans lange Øjenhaar ned paa Kinderne og formørkede Synet: han kunde derfor ikke opdage Ungersvenden, men troede Prindsessen paa hendes Ord og slog sig til Ro.

I Hallen var der en stor, glødende Ovn, og ved den laa en stor Jernstang, som Bjergtrolden brugte til at røre op i Kullene med. Ganske sagte tog Gylpho den, gjorde den gloende i Enden og stak den ind i Kammos eneste Øje. Fuld af Smerte og Fortvivlelse sprang Aanden op, tog vaklende frem for sig med Hænderne og brølte dertil saa stærkt og lydeligt, at det gav Gjenlyd i hele Fjeldet. Da han imidlertid var blind, kunde han slet ikke faa fat paa sin Fjende; men Gylpho saae hurtigt sit Snit og afhuggede Troldens Hoved.

Da nu dét vel var overstaaet, sagde Pellervoxnen: „Det var godt hugget, min Dreng; det kommer der ud af tidlig at øve sig paa at fælde Egestammer. Nu er altsaa Prindsesse Helga befriet! Lad Kronen blive her, men bræk Jernringen i to Stykker! Du skal give hende den ene Halvdel og selv beholde den anden.“

Saaledes gjorde han, og Kongedatteren fulgte med dem. Skovaanden hissede dem Begge hundrede Favne dybere ned i Fjeldet, og foer selv bagefter. De kom saa til en Sølvdør, som Ungersvenden med sit skarpe Sværd strax huggede midt over. I Sølvkamret indenfor fandt de Drifa, den næstældste Prindsesse, prydet med kostbare Sølvsmykker. Her lod de ogsaa Kronen blive tilbage; men Ringen huggede Gylpho i to Stykker, gav Kongedatteren den ene Halvdel og beholdt selv den anden.

Derpaa steg de alle Fire hundrede Favne dybere ned i Fjeldet og fandt her Guldkamret, hvor Prindsesse Sigtuna sad fangen. Dér gjorde de, ligesom de havde gjort de to andre Steder. Og da saa de tre Søstre havde omfavnet hinanden med inderlig Glæde, tiltraadte de strax Tilbagerejsen. . . . Hør nu imidlertid, hvad der skete!

De tre onde Hejmdalere lurede ved Fjeldets Indgang paa den

modige Gylpho for at dræbe ham. Da nu Skovaanden havde faaet trukket de tre Kongedøttre op og lige skulde til at drage i Strikken, som Gylpho klyngede sig fast ved, sprang Skurkene til og huggede Tovet over. Gylpho styrtede med Lynets Fart ned i det skumle Fjeld og blev liggende bedøvet i Dybet; Skovaanden forfærdedes og løb sin Vej: men Hejmdalerne gik hen til de tre Prindsesser og tvang dem til at sværge paa, at de vilde bevidne for deres Fader, at Alt var sandt, hvad de havde i Sinde at berette Kongen. I deres store Nød gik Prindsesserne ind derpaa, hvorefter Hejmdalerne førte dem op paa Slottet. Dér blev, som man vel kan tænke sig, stor Fryd og Glæde. Hejmdalerne fortalte under vældige Pralerier, hvorledes de med stor Anstrengelse havde befriet Prindsesserne, og Kongen troede dem ligesaa vel som sine egne Døttre og lod Hædersbevisninger og Æresposter regne ned over dem for deres kjække Bedrift.

Imidlertid gik Gylpho i Glemmebogen; kun Prindsesserne tænkte paa ham, men turde ikke sige et eneste Ord om ham paa Grund af deres Ed.

Lad os nu se, hvordan det var gaaet den stakkels Ungersvend. Da han kom til sig selv igjen efter sin lange Besvimelse, følte han sig meget mat og svag; desuden var han blevet haardt saaret ved det tunge Fald. Heldigvis kom han til at huske paa Flasken, fyldt med Livsens Vand, som Skovaanden havde givet ham, og som ved et Under ikke var gaaet itu, da han styrtede ned i Fjeldet: han satte den for Munden og tog sig en dygtig Slurk. Da fyldtes han øjeblikkelig af nyt Liv, sprang munter og livlig op og følte sig saa frisk som en Fisk. Han gav sig nu til at vandre om i Klippehulen og tænkte længe over sin sørgelige Skæbne; og da han ikke havde Noget at tage sig for, stak han Hænderne i Lommen. Dér fandt han til sin store Glæde den lille Hyrdefløjte, som han aldeles havde glemt. Af Kjedsomhed gav han sig til at spille paa den, og neppe havde den første Tone lydt, før den brave, skikkelige Pellervojnen stod hos ham og spurgte: „Hvorfor er Du saa bedrøvet, min Søn?" — „Den, der er sørgmodig, tænker ikke paa Honningkager!" svarede Gylpho; „jeg har lykkelig og vel befriet Prindsesserne, og nu sidder jeg selv indespærret her i Klippen!" — „En Ravn kunde vel nok være istand til at bære Dig bort herfra?" spurgte Oldingen. — „Aa ja," svarede Gylpho, „det kunde den vist godt; for jeg er blevet saa mager som en Hejre hernede."

Skovaanden hentede da en Ravn; Gylpho satte sig paa dens Vinger, og kom atter op til den lyse Jord, hvor Fuglen satte ham af og fløj videre.

Ungersvenden overvejede, hvad han nu skulde gjøre: han vovede ikke at gaa til Slottet for de onde Hejmdaleres Skyld, og i hele den vide Verden havde han ikke en eneste Slægtning, han kunde ty til. Men da han havde en ren Samvittighed, fattede han Mod og tænkte ved sig selv: „Man skal ikke springe, før man træffer paa en Grøft.“ Han gik altsaa bestandig videre, indtil han naaede Kongerigets Grændser. Dér fik han pludselig Øje paa Røgen fra en Smedje; og da han altid, naar han forhen havde redet Heste hen at blive beslaaede, havde havt stor Lyst til den Beskæftigelse, fik han det gode Indfald at gaa i Lære hos Smeden.

Da der var gaaet en Tid, fik Smeden Bud om at komme op paa Slottet. Han var nemlig en overmaade dygtig og kunstfærdig Mester, som med Snille forstod at arbejde i Jern og Kobber; og da den yngste Prindsesse havde faaet Lyst til at besidde netop saadan en Krone, som hun havde havt paa inde i Fjeldet, mente Alle, at han var den Eneste, der kunde forarbejde den. Smeden, som aldrig havde sét den Krone, fik mange Betænkeligheder og vilde ikke paatage sig Arbejdet; men det hjalp ikke, den gode Konge havde befalet det, og saa maatte det ske.

Efterat Smeden havde hamret og filet meget og under Arbejdet endnu oftere kloet sig bag Øret, havde han rigtignok faaet dannet Noget, der lignede en Krone; men den passede slet ikke til Prindsessens Pande eller Nakke, og Smeden blev derfor sendt bort igjen med samt sin Krone. „Det tænkte jeg nok,“ sagde han, da han var kommet hjem; men han ærgrede sig alligevel.

Da Gylpho erfoer Grunden til, at Mesteren var saa vranten, tænkte han ved sig selv: „Mon det ikke skulde være muligt at skaffe saadan en Krone?“ — Og da saa Alle var gaaet til Sengs, gik han om bag Smedjen og blæste i Hyrdefløjten. En, to, tre! stod den gamle Pellervognen hos ham og sagde: „Du blæser jo, saa det formelig værker i Ørene paa En! Hvad vil Du mig?“ — „Prindsesse Helga,“ svarede Gylpho, „vil have lige Magen til den Krone, hun bar i Fjeldet, og jeg vilde gjerne skaffe hende den.“ — „Dét skal Du min Tro ogsaa gjøre,“ sagde Oldingen, og et Øjeblik efter havde han hexet Jernkronen

bort fra Fjeldkamret. Gylpho lagde sig nu rolig til at sove, efter at han havde stillet Kronen ved Siden af sig paa en Bænk.

Tidlig næste Morgen kom Mesteren for at vække ham, og han saae da til sin store Forundring den smukke Krone. „Hvorfor har Du saa hemmeligt gjort det dejlige Arbejde?" spurgte han. — „Jeg har slet ikke gjort det hemmeligt," svarede Lærlingen, „I maa vistnok have hørt min Hamren og Banken de sidste Nætter!" — „Nej, det har jeg rigtignok ikke; men da det nu engang er dit Arbejde, saa gaa Du ogsaa selv op med det til Prindsessen!" Men det vilde Gylpho ikke. „Det sømmer sig ingenlunde, Mester," sagde han, „at Føllet løber fra sin Moder. Gaa I blot derop og siig paa mine Vegne, at Eders Lærling har forfærdiget Kronen."

Smeden gik derop. Prindsessen blev inderlig glad og sagde: „Den Krone er ganske og aldeles som den, jeg havde paa i Fjeldet, om den ikke er smukkere." Kongen belønnede saa Smeden rundeligt og skikkede ham bort, idet han lovede at have ham i Erindring, naar der senere forefaldt lignende Arbejde ved Hoffet. Smeden vilde nu, henrykt over Kongens Naade, forføje sig bort og havde allerede gjort sit Skrabud; da kom pludselig den næstældste Prindsesse hen til ham og bød ham forfærdige saadan en Sølvkrone, som hun havde havt paa i Fjeldet. Hun havde selv efter Hukommelsen dannet et Mønster af den, og det gav hun ham at se efter. Smeden vendte og drejede længe paa Mønstret og indsaa klart, at det vilde blive et meget vanskeligt Stykke Arbejde; men da han ikke turde sige Nej, tog han det og lovede, at han skulde gjøre sit Bedste.

Da han kom hjem, sagde han til Gylpho: „Hør, lille Ven, er Du Mand for ogsaa at smede en Sølvkrone?" — „Det véd jeg ikke," svarede Gylpho; „jeg har rigtignok aldrig lært det, men vi kan jo forsøge tilsammen, om det vil lykkes os."

Efter et langvarigt og meget møjsommeligt Arbejde fik de saa en Krone færdig. Men da Smeden bragte den op paa Slottet, passede den slet ikke og var saa stor, at den gled helt ned over Prindsessens Øjne; „desuden," sagde hun, „er den jo ikke engang af ægte Sølv."

Hvad var dér at gjøre?

Smeden kom bedrøvet og ærgerlig hjem og fortalte sin Lærling det Hele. Gylpho sagde ikke et Ord, men oppebiede ganske rolig Natten

og gik saa om bag Smedjen og blæste i sin Hyrdefløjte. Da stod den gamle, godmodige Skovtrold atter hos ham og sagde: „Du spiller jo saa dejligt paa Fløjte, at selv en Sten maatte røres derved. Hvad er der i Vejen med Dig?"

„I maa hjælpe mig," svarede Gylpho; „thi nu vil den næstældste Prindsesse ogsaa have den Krone igjen, som hun havde paa i Fjeldet." — „Naa ikke Andet!" sagde den lystige Gamle, „den skal jeg hente paa et Øjeblik." Dermed foer han bort, og kom strax efter tilbage med Kronen.

Men Gylpho, Smededrengen, tænkte ved sig selv: „Hvem der dog altid havde saadan en Pudelhund i sin Tjeneste!" Og saa lagde han Kronen paa Bænken og gik til Sengs.

Som sædvanlig kom Mesteren næste Morgen for at vække ham og opdagede jo strax den prægtige Sølvkrone. Da slog han forundret Hænderne sammen og raabte: „Du er min Tro ret en dygtig Karl! Hvad vil Du have for det skjønne Klenodie?" — „Ingenting," svarede Gylpho.

Den ærlige Smed vilde saa have, at han selv skulde bringe Kronen op paa Slottet; men det vovede Gylpho ikke at gjøre for de onde Hejmdalere, og han sagde: „Nej, det passer sig ikke for mig at gaa op paa Slottet; Lærlingen maa ikke være større end Mesteren. Hvis I har Lyst, kan I jo derimod sige, at Eders Læredreng har forfærdiget Kronen."

Da gik Smeden op paa Slottet og blev overmaade hædret og rost. Men hans Glæde varede ikke længe, thi nu kom ogsaa den ældste Prindsesse og sagde: „Ej, det maa da være en rigtig klog og dygtig Læredreng, Du har! Siig til ham, at naar han forfærdiger mig en Krone Magen til den, jeg bar i Bjerget, saa skal han blive min Gemal og komme til at dele Thronen med mig."

Smeden løb hurtigt hjem og sagde: „Tag Dig nu sammen og gjør Dig rigtig Umag! For naar Du forfærdiger den ældste Prindsesse saadan en Guldkrone som den, hun havde paa i Fjeldet, saa faar Du hende til Gemalinde og arver hele Riget."

Smeden besluttede imidlertid i al Hemmelighed at belure sin Lærling og lære ham Kunsten af. Men da Gylpho mærkede, hvad Mesteren ponsede paa, lod han som Ingenting, indtil Smeden endelig sov ind ved Midnatstid. Da listede han sig om bag Smedjen, blæste i sin for-

træffelige Fløjte, og — en, to, tre! — stod den trofaste Skovaand hos ham i Maaneskinnet. „Hvorfor kalder Du paa mig, min Søn?" spurgte han. „Du spiller jo saa smukt, saa Bamsene rundtom i Granskovene træder en lystig Springdands!"

Gylpho fortalte, hvad han ønskede: og i samme Øjeblik havde han ogsaa det Forlangte. Inderlig glad gik han til Sengs og lagde Kronen paa Bænken.

Næste Morgengry gik Smeden som sædvanlig ind til Gylpho, og opdagede strax til sin store Forundring den herlige Guldkrone. „Du er en saa stor Kunstner, at jeg visselig aldrig har sét din Lige," raabte han i sin Henrykkelse. „Men nu skal Du min Tro selv bringe dit dyre Mesterstykke op paa Slottet!"

„Ja nu er det ogsaa paa Tide, at jeg gaar!" mente Gylpho, og begav sig paa Vej med Kronen i Haanden. Dog gik han ikke ret langt, før han blæste i Hyrdefløjten. I samme Øjeblik stod Pellervognen hos ham. „Men kjære, bedste Søn dog," sagde han, „Du blæser jo saa stærkt, at selv en Trommeslager kunde gaa fra Forstanden derover! Hvad vil Du mig?" Gylpho svarede: „Skaf mig nu blot en Guldvogn og tre staalgraa Gangere!" — „Hoho!" sagde Skovaanden, „er det saadan fat? Ja dem skal Du min Sandten faa." Og neppe havde han sagt de Ord, før en Guldvogn, forspændt med tre musefarvede Heste, kjørte frem; i den steg Gylpho ind, og kjørte nok saa strunk og statelig afsted.

De tre onde Hejmdalere havde imidlertid erfaret, hvad Sigtuna, den ældste Prindsesse, havde lovet den, som bragte hende den kostbare Krone, og derfor havde de lejet nogle Mordere, der skulde lure paa Smededrengen, dræbe ham og bringe dem selv den Guldkrone, han havde hos sig. Men da Morderne saae Guldvognen fare forbi, undrede de sig saare over den fornemme, statelige Herre, som sad indeni, og de tog deres Huer af og lod ham kjøre videre i Fred.

Nu foer Knosen i Galop ind i Slotsgaarden, steg ud, og bar Kronen op paa Slottet. Her forsamledes Alle, Store og Smaa, Høje og Lave, for at se og beundre den vidunderlige, mageløse Guldkrone. Og Prindsessen var færdig ved at hoppe af Glæde over, at hun endelig havde faaet ligesaa god en Krone som den, hun havde havt paa i Bjerget, om ellers ikke den ny var bedre endnu.

Da fattede Gylpho en kraftig Beslutning og samlede alt sit Mod.

Han tog den ene Halvdel af Jernringen frem, traadte hen til den yngste Prindsesse og sagde: „Ung Helga, passer dette Stykke her ikke til Eders Ring?“ Man satte de to Stykker sammen, og alle de kongelige Raadsherrer saae, at de passede fuldstændig sammen, og indestod for det.

Derpaa traadte Gylpho hen til den næstældste Prindsesse, gav hende den ene Halvdel af Solvringen og spurgte: „Skjønne Drifa, passer dette Stykke i Eders Solvring?“ Da man undersøgte det, blev ogsaa dét befundet at være ganske rigtigt, og alle Kongens Raader bevidnede det.

Da traadte Gylpho endelig hen til den ældste Prindsesse og sagde: „Dejlige Sigtuna, sig mig, Huldeste af alle Kongedottre, er det ikke Halvdelen af Eders Guldring?“ Da erklærede alle Kongens Raader, at det var saaledes.

Men hvad saa videre? — Den ældste Prindsesse satte Guldkronen paa sine fagre Lokker og sagde til Gylpho: „Det kan ikke være Andet: nu er Du min, og jeg er din, og hele Riget er ogsaa dit!“ En utallig Mængde Gjæster blev indbudt, og Brylluppet blev fejret med saadan Pragt, at man slet ikke kan gjøre sig nogen Forestilling derom. — Ved samme Lejlighed kom ogsaa Sandheden for en Dag, og den unge Konge straffede da de tre Hejmdalere saalunde: den Ene af dem maatte altid gaa omkring i store Sivsko, den Anden lod han ride paa en skiden So, og den Tredje gik aldeles fri for Straf. — Men de tre Kroner optog han i det kongelige Vaaben, og der staar de endnu den Dag idag.

Ved „Jerusalems Skomager“.

11. Askepot.

En rig Mands Kone blev syg. Da hun følte, det var til Døden, kaldte hun sin eneste Datter hen til sit Sygeleje og sagde: „Bliv god og from, saa vil den gode Gud være med Dig, og jeg vil fra Himlen

se ned til Dig og omsvæve Dig!" Da hun havde sagt det, lukkede hun sine Øjne og døde. — Datteren gik hver Dag ud og græd paa hendes Grav og blev from og god, som hun havde lovet. Sneen bredte sit hvide Lagen over Graven; men da Foraarssolen ligesom aandede det bort, tog Manden sig en anden Kone.

Hun havde tvende Døttre med sin første Mand; de var begge smukke at se til, men i Hjertet var de onde og hovmodige. Da Brylluppet var forbi, og de drog ind i Huset, fik det stakkels Barn af første Ægteskab onde Dage. „Hvad skal det hæslige Dyr i Værelserne?" sagde Stedmoderen, „afsted med hende ud i Kjøkkenet! Vil hun have Føden, saa skal hun min Sandten fortjene den; hun kan være vor Tjenestepige!" Og Stedsøstrene tog hendes Klæder fra hende, gav hende en gammel, forslidt graa Kjole og sagde: „Den er god nok til Dig!" Ja de lo hende ovenikjøbet ud, og jog hende saa ud i Kjøkkenet.

Dér maatte det stakkels Barn gjøre alt det strengeste Arbejde: staa op før Dag, bære Vand, gjøre Ild paa, koge og vaske. Stedsøstrene gjorde hende desuden al den Fortræd, de kunde; de drillede hende og rystede Ærter og Lindser ud i Asken, saa hun maatte sidde hele Dage og skille dem ad og pille de gode ud. Og naar hun saa om Aftenen var rigtig træt, havde hun ingen Seng at ligge i, men maatte lægge sig ved Skorstenen i Asken. Deraf kom hun til at se støvet og skiden ud, hvorfor de gav hende Navnet „Askepot."

Da nu Faderen engang skulde til Marked, spurgte han begge Stedsøstrene, hvad de ønskede, han skulde bringe med hjem til dem. „Smukke Klæder," sagde den Ene, og den Anden vilde have Perler og Ædelstene. „Naa og hvad vil Du have, Askepot?" spurgte han. „Det første lille Træ, I finder paa Eders Vej, Fader!" svarede Askepot. Han kjøbte saa Klæder, Perler og Ædelstene til sine to Steddøttre; og da han paa Hjemvejen red gjennem en lille Lund, fandt han en Hasselbusk lige midt i Vejen, — den tog han med sig, og da han kom hjem, gav han Steddøttrene, hvad de havde forlangt, men Askepot gav han Hasselbusken. Askepot tog den, bragte den til sin Moders Grav, plantede den derpaa og vandede den rigelig med sine Taarer; og den fæstede Rødder og voxte og blev et herligt Træ. Askepot gik tre Gange om Dagen derud og bad og græd under Træet; og hver Gang satte en lille Fugl sig i det og gav hende, hvad hun ønskede sig.

Men det begav sig, at Kongen lod anstille en stor Fest, som skulde

vare tre Dage, for at hans Søn kunde udsøge sig en Brud. De to Stedsøstre, som ogsaa var indbudne, kaldte paa Askepot og sagde: „Kom herop, kæm vort Haar, børst vore Sko og spænd os dem paa Fødderne, vi skal dandse paa Kongens Bal!" Dét gjorde Askepot og græd derved, thi hun vilde ogsaa gjerne have været med til Dandsen. Hun gik ind og bad Stedmoderen om Tilladelse til at maatte følge med. „Du har jo ingen Klæder paa Kroppen, Askepot, og kan ikke dandse, og vil dog med til Bryllup!" svarede Stedmoderen. Men da Askepot blev ved at bede hende, sagde hun endelig: „Jeg vil ryste en Skaal fuld Lindser ud i Asken; dersom Du kan sanke de gode iblandt dem op paa to Timer, skal Du faa Lov at gaa med." Og hun rystede virkelig Lindserne i Asken. Men Askepot gik ad Bagdøren ud i Haven og kaldte: „I tamme Duer, I Turtelduer, alle I Fugle under Himlen, kommer og hjælper mig at sanke Lindserne!

I mig de gode give,
De slette Eders blive!"

Da kom to hvide Duer flyvende ind ad Kjøkkenvinduet, derefter Turtelduerne, og endelig flagrede og fløj alle Fugle under Himlen ind og samledes omkring Asken. Og Duerne nikkede med Hovedet og begyndte pik! pik pik! og de Andre begyndte ogsaa pik! pik! pik! og de sankede alle de gode Lindser i Skaalen. Saa da en Time var omme, var de allerede færdige og fløj bort igjen. Askepot bragte nu Stedmoderen Skaalen og glædede sig ved Tanken om, at hun kom med til Bryllup. Men Stedmoderen sagde som før: „Du har ingen Klæder, Askepot, og kan ikke dandse; Du kan ikke komme med." Saa græd Askepot, og Stedmoderen sagde: „Ja ja, kan Du rense mig to Skaale fulde af Lindser og sanke dem op af Asken paa en Time, saa skal Du faa Lov at følge med!" thi hun tænkte, at det var da plat umuligt. Dermed rystede hun to Skaale Lindser ud i Asken. Men Askepot gik ad Bagdøren ud i Haven og kaldte: „I tamme Duer, I Turtelduer, alle I Fugle under Himlen, kommer og hjælper mig at sanke Lindserne!

I mig de gode give,
De slette Eders blive!"

Da kom to hvide Duer flyvende ind ad Kjøkkenvinduet, og derefter Turtelduerne, og endelig flagrede og fløj alle Fugle under Himlen ind og samledes omkring Asken. Og Duerne nikkede med Hovedet og be-

gyndte pik! pik! pik! og de Andre begyndte ogsaa pik! pik! pik! og de sankede alle de gode Lindser i Skaalen. Og inden en halv Time var omme, var de færdige dermed, og fløj Alle bort; og Askepot bragte sin Stedmoder Skaalen og glædede sig ved Tanken om, at hun nu kom med til Brylluppet. Men Stedmoderen svarede: „Det hjælper Altsammen ikke! Du har ingen Klæder og kan ikke dandse; vi vilde bare faa Skam af Dig.“ Hvorefter hun selv gik derhen med samt sine to Døttre.

Da der nu Ingen var hjemme, gik Askepot til sin Moders Grav under Træet og sagde:

„Ryst Dig, lille Træ, ryst Du nu Dig
Og kast Guld og Sølv ned her til mig!“

Da kastede Fuglen en Kjortel ned, som var virket af Guld og Sølv, og Silkesko, baldyrede med Sølv og Silke. Og Askepot klædte sig paa og gik til Bryllup. Stedmoderen og Søstrene kjendte hende ikke og troede, det maatte være en fremmed Prindsesse, saa smuk saae hun ud i de prægtige Klæder; paa Askepot tænkte de slet ikke, men mente, at hun laa hjemme i Asken. Kongesønnen kom hende imøde, tog hende ved Haanden og dandsede med hende; han vilde slet ikke dandse med Andre og slap ikke hendes Haand, og naar en Anden bød hende op, sagde han: „Det er min Dame!“

Han dandsede med hende til langt ud paa Natten, da vilde hun gaa hjem. Men Kongesønnen sagde: „Jeg gaar med og følger Dig;“ thi han vilde se, hvem den smukke Pige hørte til. Men hun smuttede fra ham og sprang ind i Duehuset. Da tænkte han: „Skulde det være Askepot?“ og de maatte bringe ham en Øxe til at slaa Duehuset i Stykker med; men der var Ingen derinde. Og da de kom ind i Huset, laa Askepot i sine snavsede Klæder, og hendes Traulampe brændte dunkelt i Skorstenen; thi hun var hurtigt sprunget gjennem Duehuset og hen til Hasseltræet: dér havde hun trukket de smukke Klæder af og lagt dem paa Graven, og Fuglen havde taget dem bort. Men selv havde hun lagt sig ind i Asken i Kjøkkenet, efterat hun havde iført sig sine graa Klæder.

Næste Dag, da Festlighederne paany skulde begynde, og Forældrene og Stedsøstrene var taget derhen, gik Askepot til Træet og sagde:

„Ryst Dig, lille Træ, ryst Du nu Dig
Og kast Guld og Sølv ned her til mig!"

Da kastede Fuglen en Kjortel ned, som var meget prægtigere end den forrige. Da hun kom til Brylluppet i den, undredes Alle over hendes Skjønhed; men Kongesønnen havde ventet paa hende, tog hende ved Haanden og dandsede alene med hende, og naar en Anden bød hende op, sagde han: „Det er min Dame." Da det saa led ud paa Natten, vilde hun hjem, og Kongesønnen fulgte med og vilde se, i hvad Hus hun gik ind; men hun smuttede bort og ind i Haven bag Huset. Dér stod et stort, smukt Pæretræ, fuldt af herlige Frugter; i dét klattrede hun behændigt op, og Kongesønnen vidste ikke, hvor hun var blevet af. Men han ventede, til hendes Fader kom, og sagde: „Den Ubekjendte er sluppet fra mig; jeg tror, hun er klattret op i Pæretræet." Faderen tænkte: „Skulde det være Askepot?" og lod Øxen hente og huggede Træet om; men der var Ingen. Og da de kom i Kjøkkenet, laa Askepot i Asken som sædvanlig; thi hun var sprunget ned af Træet paa den anden Side, havde bragt Fuglen i Hasseltræet de smukke Klæder tilbage, og havde trukket sin graa Kjole paa igjen.

Tredje Dag, da Forældrene og Søstrene var taget afsted, gik Askepot igjen til Moderens Grav og sagde til Træet:

„Ryst Dig, lille Træ, ryst Du nu Dig
Og kast Guld og Sølv ned her til mig!"

Da kastede Fuglen en Kjortel ned, langt prægtigere end de forrige, og Skoene var helt af Guld. Da hun saa kom til Brylluppet, stod Alle stille for at se paa hendes Skjønhed og Pragt. Kongesønnen dandsede alene med hende, og naar en Anden bød hende op, sagde han: „Det er min Dame."

Da det led ud paa Natten, vilde Askepot hjem. Kongesønnen vilde følge hende, men hun sneg sig fra ham og undløb. Dog mistede hun sin venstre Sko; thi Kongesønnen havde ladet Trappetrinene bestryge med Beg, saa Skoen blev hængende derved. Han tog da Skoen, gik den følgende Dag til hendes Fader, og sagde: „Den, som kan passe denne gyldne Sko, skal være min Hustru." Da blev begge Stedsøstrene glade, thi de havde smaa Fødder. Den Ældste gik med Skoen ind i Kammeret og vilde prøve den; men den var for lille, hun kunde ikke faa den store Taa ind. Saa rakte Moderen hende en Kniv og sagde:

„Taaen af! Er Du først Dronning, behøver Du aldrig mer at gaa til Fods.“ Pigen skar Taaen af, pressede Foden ned i Skoen og gik ud til Kongesønnen. Han satte hende som sin Brud paa Hesten, og red bort med hende. Men de maatte forbi Graven og Hasseltræet; i Træet sad to Duer og sang:

„Klip og klip og klip en Taa!
Jeg kjender Den, der kan faa Guldskoen paa!“

Da saae Kongesønnen ned paa Pigens Fod og saae, at Blodet dryppede gjennem Skoen; og han vendte sin Hest om, bragte den falske Brud hjem og sagde: „Det er ikke den Rette! den anden Søster skal tage Skoen paa.“ Hun gik ind i Kammeret, og fik ogsaa Tæerne i Skoen, men Hælen var for lang. Saa rakte Moderen hende en Kniv og sagde: „Hug et Stykke af Hælen! Er Du først Dronning, behøver Du aldrig mer at gaa til Fods.“ Pigen huggede et Stykke af Hælen, pressede Foden ned i Skoen, og gik ud til Kongesønnen. Han satte hende som sin Brud paa Hesten, og red bort med hende. Da de kom forbi Hasseltræet, sad de to Duer i Træet og sang:

„Hug en Hæl og klip en Taa!
Jeg kjender Den, der kan faa Guldskoen paa!“

Da saae Kongesønnen ned paa Pigens Fod, og saae, hvor Blodet sivede oven ud af Skoen og farvede den hvide Strompe rød; og han vendte sin Hest og bragte den falske Brud hjem. „Det er ikke den Rette,“ sagde han, „har I ingen flere Døttre?“ — „Nej!“ svarede Faderen, „jeg har rigtignok en lille hæslig Askepot fra min første Kone, men hende kan det umuligt være.“ Kongesønnen sagde, han skulde sende hende op; men Moderen svarede: „Ak nej, hun er altfor skiden, hun kan ikke lade sig se.“ Dog, da han endelig vilde have det, maatte de kalde paa Askepot. Hun vaskede først sit Ansigt og sine Hænder, og gik derpaa ind og nejede dybt for Kongesønnen, som rakte hende Guldskoen. Da skød hun den svære Sko af sin venstre Fod, stak Foden i Guldskoen, trykkede den ned deri, og den sad, som den var støbt over hendes Fod; og da hun løftede Hovedet, kjendte han hendes Ansigt igjen og sagde: „Det er den rette Brud!“ Stedmoderen og begge Søstrene forfærdedes og blegnede af Ærgrelse; men han satte Askepot op paa Hesten, og red bort med hende. Da de kom forbi Hasseltræet, sang de to Duer:

„Hug en Hæl og klip en Taa,
Nu har den Rette faaet Guldskoen paa!"

Og da de havde sunget det, kom de Begge flyvende og satte sig paa Askepots Skuldre, den ene paa den højre, den anden paa den venstre.

Da hun skulde have Bryllup med Kongesønnen, kom de falske Søstre og vilde indsmigre sig hos hende og se at faa Del i hendes Lykke. Da de saa gik til Kirken, gik den Ældste ved hendes højre, og den Yngste ved hendes venstre Side: saa pikkede Duerne et Øje ud paa Hver af dem. Og da de siden gik ud af Kirken, gik den Ældste paa venstre, og den Yngste paa højre Side af hende; saa pikkede Duerne det andet Øje ud paa Hver af dem. Og saaledes blev de, for deres Ondskabs og Falskheds Skyld, straffede med Blindhed deres hele Levetid.

Grimm.

---

12. De tre Kongesønner.

Der var en Konge, han havde tre Sønner, som i den Grad lignede hinanden, at ikke engang Moderen kunde kjende den ene fra den anden. Kongen befalede sine tre Sønner at gaa paa Vandring. De drog bort, og kom paa den tredje Dag til en uhyre stor Skov, hvor de traf en Ulv med tre Unger.

„Hvorfor gaar I her, I Kongebørn, hvor ikke engang Fuglen flyver?" spurgte Ulven. „I kommer ikke længere frem, jeg og mine Unger sønderriver Eder."

„Gjør os ikke Noget, Ulv!" sagde Kongesønnerne; „giv os heller dine Unger til Tjenere!"

Saa brølte Ulven, som vilde den sønderrive dem, og styrtede løs paa dem; men Kongesønnerne overvandt Ulven, og tog dens tre Unger med sig. De vandrede derpaa videre i den mørke Skov. Den tredje Dag traf de en Bjørn med tre Unger.

„Hvorfor gaar I her, I Kongebørn, hvor ikke engang Fuglen flyver?" spurgte Bjørnen. „I kommer ikke længere frem, jeg og mine Unger sønderriver Eder."

„Gjør os ikke Noget, Bjørn!" sagde Kongesønnerne; „giv os heller dine Unger til Tjenere."

Saa brølte Bjørnen, som vilde den sønderrive dem; men Kongesønnerne overvandt Bjørnen, og tog dens Unger med sig.

De drog videre frem i den mørke Skov, og traf den tredje Dag en Løve med tre Unger.

„Hvorfor gaar I her, I Kongeborn, hvor ikke engang Fuglen flyver?" spurgte Løven. „I kommer ikke længere frem, jeg og mine Unger sønderriver Eder."

„Gjør os ikke Noget, Løve!" sagde Kongesønnerne; „giv os heller dine Unger til Tjenere!"

Løven brølte og styrtede løs paa dem; men Kongesønnerne overvandt Løven, og tog dens tre Unger med sig. Saaledes fik hver Kongeson tre Tjenere: en Ulv, en Bjørn og en Løve.

De kom til Enden af den dunkle Skov. Vejen drejede af i tre Retninger; ved Omdrejningen stod et stort Træ. Den Ældste sagde: „Hver af os skal støde sin Kniv i Træet, og saa vil vi drage Hver sin Vej. Om et Aar vender vi tilbage, og den, hvis Kniv er blodig, ham er der tilstødt en Ulykke; de Andre skal da drage hen at hjælpe ham." — „Saaledes bør det være!" sagde de Alle, stødte Knivene i Træet, og drog Hver sin Vej.

Efter en lang Omflakken kom den Ældste til en By, som var ganske behængt med sort Klæde; han tog ind hos en gammel Kone. „Hvorfor er Byen behængt med Sort?" spurgte Kongesønnen. — „O ve! det er skrækkelige Tider, vi lever i!" svarede den gamle Kone; „i en Kløft udenfor Byen bor et syvho'det, ildsprudende Uhyre, som vi hver Uge maa give en uskyldig Jomfru. Imorgen giver Kongen sin Datter, derfor er Byen behængt med Sort." — „Og er der Ingen, som kan hjælpe?" spurgte Kongesønnen videre. — „Endnu har Ingen vist sig," vedblev den Gamle; „men Kongen har lovet, at den, som dræber Uhyret, skal faa hans Datter til Kone."

Kongesønnen begav sig, uden at sige Noget, ganske rolig paa Vej til Hulen. Da han gik forbi Kongens Palads, saae han Kongedatteren staa grædende ved Vinduet. Hun var saa smuk, at Solen stod stille udenfor Vinduet for at se hendes Skjønhed. Endelig nærmede han sig Hulen og hørte allerede langt borte fra det syvho'dede Uhyre brøle, saa Jorden skjalv under ham.

„Vover Du at komme til mig? Du maa dø, om Du havde endog syv Sjæle!" skreg Uhyret. Men til Svar kastede Kongesønnen sin Stridskolle paa Uhyret med saadan en Vægt, at han paa Stedet sønderslog dets Hoved. Derpaa styrtede han med Sværdet løs paa Uhyret og hidsede sine Dyr paa det; og saasnart han havde afhugget et af dets Hoveder, knuste hans Tjenere det. Saaledes dræbte han Uhyret, og dets Blod flød i en Strøm, der var syv Mil bred. Han trak nu en Tand ud af hvert af Dyrets Hoveder og gjemte dem i sin Taske; men da han var meget træt, lagde han sig i Rajgræsset og faldt med samt sine Ledsagere i en dyb Søvn.

Den røde Ridder havde ligget i Rajgræsset og sét paa hele Kampen. Medens nu Kongesønnen sov, sneg han sig hen til ham og huggede hans Legeme i fire Stykker, saa han ikke kunde leve op; derpaa tog han Dragens syv Hoveder og bar dem ind i Byen.

Lidt efterat den røde Ridder var gaaet, vaagnede de tre Dyr, og de gav sig til at hyle af Sorg, saasnart de saae, at deres Herre var myrdet.

„Aa, havde jeg blot en Strikke til at binde ham sammen med! Jeg kjender en Urt, der straxt kalder Livet tilbage," sagde Ulven. — „Havde vi bare Én, der kunde binde ham sammen! Strikken henter jeg," sagde Løven. — „Jeg vil binde ham sammen. Naar vi blot havde Urten!" sagde Bjørnen. Løven skyndte sig saa ind i Byen, Ulven gik for at søge Urten, og Bjørnen bevogtede sin Herres Lig.

Løven raabte til en Rebslager, som den traf: „Rebslager, giv mig en Strikke! hvis ikke, sønderriver jeg Dig." I sin Forfærdelse kastede Rebslageren alle de Strikker, han havde, hen til Løven, som skyndte sig tilbage med en stor Bunke. Imidlertid kom ogsaa Ulven tilbage med Urten. Bjørnen bandt nu sin Herres Legeme sammen, og Ulven salvede det med Urten; Kongesønnen gned sine Øjne, som havde han sovet, og stod op. „Hvor jeg dog har sovet længe!" sagde han, da han saae, at Solen var nær ved at gaa ned. Derpaa vendte han med sine Tjenere tilbage til Byen; da han kom forbi Kongens Palads, saae han igjen Kongedatteren, og hun smilte venligt til ham. Om Aftenen gik Kongesønnen tilbage til den gamle Kone.

Da han saa vaagnede næste Dag, var hele Staden beklædt med Rødt. „Hvorfor er hele Staden beklædt med Rødt?" spurgte Kongesønnen. „Fordi den røde Ridder har dræbt Uhyret og befriet Konge-

datteren; idag skal han have Bryllup med hende," svarede den gamle Kone. Kongesønnen gik til Paladset, hvor alt Folket trængte sig sammen i Klynger. Kongen førte just den røde Ridder til sin Datter og sagde: „Se, min Datter, denne Ridder har dræbt Uhyret; derfor skal fra idag kun Graven skille Dig fra ham." — „Kongelige Fader!" sagde Kongedatteren, „han har ikke dræbt Uhyret; jeg kan ikke blive hans Gemalinde."

„Han har dræbt det!" raabte Kongen i Vrede, „og til Bevis derpaa har han medbragt de syv Hoveder; derfor maa Du blive hans Gemalinde, som jeg har lovet." Derpaa holdtes et stort Maaltid. Kongedatteren sad og græd ved Bordet, Kongesønnen gik sørgmodig hjem.

„Giv mig Noget at æde, jeg er sulten!" skreg Ulven. — „Løb til Kongens Taffel og hent Dig Noget!" sagde dens Herre. Ulven løb. Den røde Ridder sad mellem Kongen og hans Datter paa syv røde Hynder. Da han saae Ulven komme ind, blev han forfærdet, og en af Puderne faldt ned. Ulven tog sig en Tallerken Mad, løb til sin Herre og fortalte ham det Skete.

„Giv mig Noget at æde; jeg er ogsaa sulten!" sagde Bjørnen, og hans Herre sendte ogsaa den til Slottet. Da Bjørnen traadte ind, faldt atter en Pude fra den røde Ridder, hvilket Bjørnen fortalte sin Herre, da den kom tilbage med en Tallerken Mad.

Løven, der ogsaa var blevet sulten, gik ligeledes til Slottet og hentede Mad; og da faldt den tredje Pude fra den røde Ridder, der nu sad saa lavt ved Bordet, at han neppe nok var til at se.

Saa traadte Kongesønnen selv ind i Salen. Da den røde Ridder saae ham, forfærdedes han i den Grad, at de øvrige Puder faldt fra ham og han sad paa Gulvet.

„Stormægtigste Konge!" sagde Kongesønnen, „Du tror, at den røde Ridder har dræbt Dragen med de syv Hoveder?" — „Ja," sagde Kongen, „han har bragt de syv Hoveder med sig; her er de."

„Men se dog efter, stormægtigste Konge, om der ikke mangler Noget i hvert Hoved."

Kongen betragtede Uhyrets Hoveder og sagde forundret: „I Sandhed! i hvert Hoved mangler en Tand." — „Ja det gjør der!" sagde Kongesønnen, „og her har jeg de syv Dragetænder." Han tog dem frem af Tasken og gav Kongen dem. „Stormægtigste Konge! hvis den røde Ridder har dræbt Uhyret, hvordan kommer da jeg til Tæn-

derne?" — „Hvad er dét?" spurgte Kongen den røde Ridder med megen Vrede, „hvem har dræbt Uhyret?" — „Naade!" stammede den røde Ridder, og i sin Angst tilstod han Alt. Men Kongen hidsede sine Hunde paa ham og lod ham pidske ud af Paladset. Kongesønnen derimod satte han strax som Brudgom ved sin Datters Side, til hendes store Glæde, og Brylluppet fejredes, og den gyldne Vin flød over alle Bredder.

Det hændtes nu en Dag, at Kongesønnen gik paa Jagt med sine Tjenere, og da han efter mange Anstrengelser var blevet hungrig og træt, satte han sig i Skoven under et Træ, gjorde Ild paa og stegte Flæsk. Paa éngang hørte han En raabe fra Træet med dirrende Stemme: „Hu, hvor jeg fryser!" Kongesønnen saae i Vejret og opdagede i Toppen af Træet en gammel Kone, som sad og rystede.

„Kom herned, Moer," sagde han til hende; men den Gamle svarede, stadig rystende af Kulde: „Jeg er bange for at komme ned, dine Dyr dræber mig; slaa dem engang med Riset, som jeg nu rækker Dig, saa gjør de mig ikke Noget." — Den brave Kongesøn tænkte ikke paa, at den Gamle var en Hex; han slog Dyrene med Riset, og de forvandledes til Sten. Saasnart den gamle Kone saae det, sprang hun ned, afskar nogle Pilekviste, tog en vortet Frø, stak den paa Spiddet og holdt den over Ilden.

Nu vilde Kongesønnen banke den Gamle. Men hun kastede ham den vortede Frø i Ansigtet, saa han blev svimmel, og da han ingen Hjælp kunde faa, dræbte Hexen ham, skar ham i Stykker, saltede ham og lagde ham i Fad.

Kongedatteren ventede imedens sorgmodig paa sin Mand. Men Dagene gik, og han kom ikke hjem, og den stakkels Kongedatter græd baade Nat og Dag.

Imidlertid vendte den næstældste Kongeson tilbage til Træet, hvor Knivene sad, og da han fandt sin ældste Broders Kniv blodig, drog han efter ham. Da han kom til Staden, var den atter behængt med Sort. Ogsaa han tog ind til den gamle Kone, og paa hans Spørgsmaal fortalte hun ham Alt, hvad der var hændet, og at Byen nu var sort behængt, fordi Kongesønnen var forsvunden paa Jagten. Han tænkte strax: det kan ingen Anden være end min ældste Broder! og gik saa op paa Slottet. Da faldt Kongedatteren ham om Halsen af Glæde, fordi hun troede, at det var hendes Mand.

„Dejlige Kongedatter! jeg er ikke din Mand," sagde han, „jeg er din Mands yngre Broder."

Men hun troede det ikke, thi hun kunde ikke tænke sig, at det ene Menneske kunde ligne det andet saa meget; derfor talte hun hele Dagen med ham, som var han hendes Mand, og om Aftenen maatte han gaa til Sengs med hende. Men han lagde sit blanke Sværd mellem sig og sin Broders Hustru og sagde: „Hvis Du rører ved mig, afhugger Sværdet strax din Haand." Kongedatteren blev meget bedrøvet og vilde dog gjøre et Forsøg for at erfare, om det virkelig forholdt sig saaledes. Hun lagde et Stykke Tøj hen til Sværdet, og strax blev det hugget midt over. Saa brast hun i Graad og tilbragte hele Natten med at græde.

Tidlig næste Morgen gik Kongesønnen paa Jagt for at opsøge sin Broder i den Skov, hvor han skulde være forsvunden. Men ulykkeligvis traf han, ligesom Broderen, sammen med Hexen, og Hexen dræbte ogsaa ham og saltede ham ned.

Imidlertid kom den yngste Kongeson til Træet, hvori Knivene sad, og da han fandt begge sine Brødres Knive blodige, drog han først efter den Ældste. Da han var ankommen til den fort behængte By, erfarede ogsaa han Alt af den gamle Kone og gik op paa Slottet, hvor Kongedatteren nu ansaae h a m for sin Mand. Næste Dag gik han paa Jagt. Træt af at jage gjorde han Ild paa under et Træ og stegte Flæsk. Hexen sad i Træet og rakte ham Riset; men til sin Lykke opdagede han de sex til Sten forvandlede Dyr, og i Stedet for at slaa sine egne med Riset slog han de til Sten forvandlede, hvorved de strax blev levende. Hexen, som ikke lagde Mærke dertil, steg ned af Træet; men Dyrene holdt hende fast, og hun blev tvungen til at gjøre de to Kongesønner levende igjen.

Alle tre Brødre faldt saa hinanden om Halsen; Hexen derimod blev sønderrevet af Tjenerne.

De gik derpaa tilbage til Slottet, og Kongedatteren glædede sig inderlig over, at hun paa éngang fik sin Mand og sine Svogre igjen, og hun var ikke længer vred, fordi de havde lagt Sværdet imellem. — Med Jubel behængtes Byen atter med Rødt. Den ældste Kongeson levede længe lykkelig med sin Hustru; hans tvende Brødre vendte hjem.

Ved H. H. Nyegaard.

13. Væddeløbet mellem Haren og Pindsvinet.

Det var engang en Sommermorgen i Høsttiden, just da Boghveden blomstrede. Solen straalte gyldent paa Himlen, Morgenvinden strøg frisk hen over Stubbene, Lærken sang i Luften, Bierne summede i Boghveden, og Folk gik i deres Søndagsklæder til Kirke, kort sagt, alle Skabninger var fornøjede, og Pindsvinet med. Det stod udenfor sin Dør, havde lagt Armene overkors, saae sig om og nynnede en Vise for sig selv, saa godt eller daarligt, som et Pindsvin formaar at synge

den kjære Søndag Morgen. Som det nu saadan stod og nynnede halv sagte, faldt det paa den Tanke, at medens dets Kone vaskede Børnene og klædte dem paa, kunde det selv spadsere en lille Tur ud i Marken og se efter, hvordan deres botfeldske Roer stod. Roerne stod nærmest ved dets Hus; det plejede at spise af dem tilligemed sin Familje, og derfor ansaa det dem for sine egne. Pindsvinet lukkede da Døren efter sig, og gik ad Vejen, der førte ud i Marken. Det var ikke kommet langt fra Huset og skulde just dreje omkring Slaaenbusken, som stod lige foran Marken, da det mødte Haren, der var gaaet ud i et lignende Ærinde, nemlig for at se til sin Kaal. Da Pindsvinet fik Øje paa Haren, bød det den et venligt „Godmorgen." Haren, der paa sin Vis var en meget fornem Herre og dertil gruelig hovmodig, besvarede ikke Pindsvinets Hilsen, men sagde, idet den paatog sig en rigtig haanlig Mine: „Hvor kan det dog være, at Du saa tidlig om Morgenen løber om paa Marken?" — „Jeg gaar og spadserer," svarede Pindsvinet. „Spadserer!" lo Haren. „Det forekommer mig dog, Du kunde bruge dine Ben til noget Bedre." Det Svar ærgrede i højeste Grad Pindsvinet; thi Alt kan det taale: men ved dets Ben maa man ikke røre, just fordi de af Naturen er skæve. „Ja Du bilder Dig vel ind," sagde altsaa Pindsvinet, „at Du kan udrette meget Mer med dine Ben?" — „Det tænker jeg!" sagde Haren. — „Hm, det kommer an paa en Prøve!" mente Pindsvinet. „Jeg vædder paa, at jeg skal komme først, hvis vi løber omkap." — „Det er jo til at le sig fordærvet over, Du med dine skæve Ben!" sagde Haren. „Men for mig gjerne, hvis Du har saa overdreven stor Lyst dertil. Hvad vædder vi om?" — „En Louisd'or og en Flaske Brændevin," sagde Pindsvinet. — „Vel!" sagde Haren, „løb saa til, saa kan det straks begynde!" — „Nej, saa stor Hast har det ikke!" mente Pindsvinet, „jeg er ganske fastende endnu; først vil jeg gaa hjem og spise en Smule Frokost. Men om en halv Time er jeg paa Pletten." Dermed gik Pindsvinet, efterhaanden Haren slog til.

Undervejs tænkte Pindsvinet ved sig selv: „Haren stoler paa sine lange Ben; men jeg skal alligevel magte den. Den bilder sig ind at være en fornem Herre; men den er en dum Karl og skal nok komme til at betale." Da saa Pindsvinet kom hjem, sagde det til sin Kone: „Se og klæd Dig paa i en Fart! Du maa med ud i Marken." — „Hvad er der paa Færde?" spurgte Konen. — „Jeg har vædet med

Haren om en Louisd'or og en Flaske Brændevin. Jeg vil løbe omkap med den, og Du skal være med." — „Ak Gud dog!" skreg Pindsvinen til sin Mand, „Du er nok ikke rigtig klog, har Du mistet Forstanden? Hvor vil Du kunne løbe omkap med Haren?" — „Hold din Mund, Kone!" sagde Pindsvinet, „det bliver min Sag. Du skal ikke blande Dig i din Mands Anliggender. Marsch, klæd Dig paa og følg med!" Hvad skulde Pindsvinen gjøre? Den maatte følge med, enten den vilde eller ej.

Undervejs sagde Pindsvinet til sin Kone: „Pas nu paa, hvad jeg siger Dig. Se, paa den lange Mark dér skal vi løbe omkap. Haren løber i den ene Fure, jeg i den anden, og vi begynder at løbe deroppe fra den øverste Ende. Du har nu intet Videre at gjøre end at stille Dig her, nederst, i Furen, og naar Haren kommer hérned, saa raaber Du til den: „Jeg er her allerede!"

Dermed var de kommet til Marken; Pindsvinet anviste Konen hendes Plads, og gik op ad Ageren. Da det kom helt op til den anden Ende, stod Haren der allerede. „Kan det begynde?" sagde Haren. „Ja vel," svarede Pindsvinet. — „Saa afsted!" Og dermed stillede Hver sig i sin Fure. Haren talte: „En — To — Tre!" og afsted gik det som en Stormvind ned ad Marken. Men Pindsvinet løb kun omtrent tre Skridt: saa dukkede det sig ned i Furen og blev siddende ganske rolig.

Da Haren nu i fuldt Løb kom helt ned, raabte Pindsvinets Kone til den: „Jeg er her allerede!" Haren studsede og undrede sig højlig. Den tænkte nemlig, det var Pindsvinet selv, der raabte til den; thi som bekjendt sér Pindsvinets Kone lige saadan ud som hendes Mand. Men Haren mente: „En Gang til da! Om igjen!" Og afsted gik det atter som en Stormvind, saa Ørene fløj den om Hovedet; men Pindsvinets Kone blev rolig siddende paa sin Plads. Da nu Haren kom op til den anden Ende, raabte Pindsvinet til den: „Jeg er her allerede!" Haren, der var aldeles ude af sig selv af Iver, raabte: „En Gang til! Om igjen!" — „For mig gjerne," svarede Pindsvinet, „saa tidt, Du vil." Saa løb Haren tre og halvfjerdsindstyve Gange, og Pindsvinet holdt stadig ud med den. Hver Gang Haren kom til den nederste eller den øverste Ende af Furen, sagde Pindsvinen eller Pindsvinet: „Jeg er her allerede!" Men den fire og halvfjerdsindstyvende Gang naaede Haren ikke helt ned; midt paa Marken styrtede den til

Jorden, Blodet flød den ud ad Halsen, og den blev liggende død paa Stedet. Pindsvinet tog sin vundne Louisd'or og kaldte sin Kone frem af Furen; hvorefter de gik fornøjede hjem, — hvis de ikke er døde, lever de endnu.

Saaledes hændte det sig, at Pindsvinet løb Haren til Døde paa Buxtehuder Heden; og siden den Tid er ingen Hare falden paa at løbe omkap med Buxtehuder Pindsvin.

Efter Hans Sachs.

---

14. Døden og hans Gudsøn.

Der var engang en fattig Bondemand; han havde tolv Børn og maatte arbejde Dag og Nat for at skaffe Brødet til dem. Da nu det trettende kom til Verden, vidste han ingen Hjælp eller Redning; han løb ud paa Vejen, og den Første, der kom ham i Møde, vilde han bede til Fadder. Den Første, der mødte ham, var ingen Anden end Vorherre selv, som vidste, hvad der laa ham paa Hjerte, og sagde til ham: „Stakkels Mand! det gjør mig ondt for Dig. Jeg vil holde dit Barn over Daaben, og jeg vil sørge for det, saa det kan blive lykkeligt paa Jorden." Manden sagde: „Med Forlov, hvem er Du?" — „Jeg er den gode Gud." — „Nej, saa vil jeg ikke bede Dig til Fadder," sagde Manden; „Du giver saa tidt til de Rige og lader de Fattige sulte." Manden svarede saaledes, fordi han ikke vidste, hvor viselig Gud fordeler Armod og Rigdom, og han vendte sig bort fra Vorherre og gik videre. Da kom Fanden ham i Møde og sagde: „Hvem søger Du efter? Jeg vil staa Fadder til dit Barn og give det Guld og grønne Skove og Alverdens Lyst og Herlighed." Manden spurgte: „Hvem er Du, Faerlil?" — „Jeg er Fanden." — „Nej! Dig vil jeg ikke bede til Fadder; Du bedrager og forfører Menneskene," svarede Manden og gik videre. Da kom Døden gaaende imod ham og sagde: „Tag Du mig til Fadder! — „Hvem er Du?" spurgte Manden igjen. — „Jeg er Døden, som gjør Alle lige." Saa sagde Manden: „Ja, Du er den Rette; for Du henter den Rige og den Fattige og gjør ingen Forskjel. Dig vil jeg bede til Fadder." Døden svarede: „Godt! Jeg vil gjøre din Søn rig og berømt i Verden; thi den, der har mig til Ven, ham

vil Intet slaa fejl for." — „Ja se næste Søndag skulde jeg have Drengen i Kirke," sagde Manden, „glem nu ikke at møde i rette Tid." Døden kom, som han havde lovet, og holdt Barnet over Daaben.

Da Drengen var blevet voxen, kom hans Gudfader en Dag til ham og tog ham med ud i Skoven; her, hvor de var ganske ene, sagde han: „Nu skal Du have min Faddergave. Jeg vil gjøre Dig til en vidt berømt Læge. Naar Du bliver kaldet til en Syg, vil jeg hver Gang vise mig for Dig. Staar jeg ved den Syges Fødder, kan Du dristig sige: han skal nok komme sig. Giv ham saa Noget af en vis Urt, som jeg skal vise Dig, saa faar han sit Helbred igjen. Men staar jeg ved den Syges Hoved, saa er han min, og saa maa Du sige: her er al Hjælp forgjæves; den Syge kan ikke leve." Derpaa viste Døden ham den Urt, han skulde bruge, og sagde: „Men vogt Dig vel for, at Du ikke bruger den mod min Vilje."

Det varede ikke længe, saa var Lægen berømt over hele Verden. „Naar han blot sér paa den Syge, saa véd han strax, om han kan blive frisk igjen, eller han skal dø," sagde man om ham. Der kom Folk fra alle Verdens Kanter og hentede ham, og de gav ham saa mange Penge, som han forlangte, saa han i en Fart fik samlet stor Rigdom. Nu hændte det sig, at ogsaa Kongen blev syg. Der blev strax sendt Bud efter den berømte Læge, for at han skulde sige, om Kongen ikke nok kunde leve. Da Lægen traadte hen til Sengen, saae han Døden staa ved Hovedgjærdet; dermed vidste han, at det var forbi med Kongen, for *ham* voxede der ingen Urt mere. Men Lægen tænkte: „Det var ilde, om jeg skulde miste alle de Penge, jeg kan faa her! Maaske jeg dog kan narre Døden, — siden han er min Gudfader, vil han ikke tage det saa ilde op!" Og han tog fat i Kongen og vendte ham om i Sengen, saa Døden kom til at staa ved Fødderne, hvorefter han gav ham Noget ind af sin Lægedoms-Urt. Kongen kom sig og blev sund og frisk. Men saa kom Døden til Lægen, og saae meget vred og bister ud og sagde: „For denne Gang kan det gaa, siden jeg er din Gudfader; men understaar Du Dig endnu en Gang til at narre mig, saa gaar det ud over din egen Hals." Ikke længe efter blev Kongens Datter syg, og Ingen kunde hjælpe hende. Den gamle Konge græd Dag og Nat, indtil han næsten var blind; endelig lod han bekjendtgjøre, at den, som kunde redde hans Datter fra Døden, skulde til Belønning blive hendes Mand og arve Kronen. Lægen kom saa, men

Døden stod ved Hovedgjærdet. Lægen saae paa Kongedatteren; han saae, hvor dejlig hun var, skjøndt hun laa for Døden, og han tænkte kun paa Kongens Løfte og glemte alle Trusler. Skjøndt Døden stirrede ganske frygtelig paa ham, vendte han den Syge om og gav hende af sin Urt, hvorpaa hun strax fik nyt Liv og begyndte at komme sig.

Men da Døden saae, at han anden Gang var blevet narret sin Ejendom fra, kom han igjen til Lægen og sagde: „Følg nu med!" Han tog haardt i ham med sin iskolde Haand og førte ham ned i en underjordisk Hule, hvor der brændte mange, mange tusend Lys i utallige Rækker. Lysene var af forskjellig Størrelse, og hvert Øjeblik brændte nogle ud og slukkedes, medens andre blussede op igjen, saa det saae ud, som om Flammerne hoppede frem og tilbage. „Sér Du," sagde Døden, „det er Menneskenes Livslys. De store tilhører Børn, de halve tilhører Ægtefolk i deres bedste Alder, de smaa hører gamle Folk til. Dog har ogsaa Børn og unge Mennesker ofte kun et lille Lys. Er det udbrændt, saa er deres Live til Ende, og de er min Ejendom." Lægen sagde til sin Gudfader: „Vis mig da ogsaa mit Lys!" Saa viste Døden ham en ganske lille Stump, som truede med at gaa ud, og sagde: „Det dér!" Lægen fik en Skræk i Blodet og sagde: „Ak, kjære, gode Gudfader, tænd mig dog et nyt Lys! Nu skulde jeg først til at nyde Livet, ægte den dejlige Kongedatter og være Konge, naar Faderen dør." — „Jeg kan ikke," svarede Døden, „der maa først slukkes et Lys, før et nyt kan tændes." — „Sæt da strax det gamle paa et nyt, som kan blive ved at brænde, naar det første er ude," sagde Lægen. Saa lod Døden, som om han vilde opfylde Gudsønnens Ønske, og hentede et nyt, stort Lys; men idet han vilde stikke det ned i Stagen, tog han med Vilje galt paa det for at hævne sig, saa Lyset faldt fra ham, og Stumpen slukkedes. I det Samme sank Lægen om og faldt nu selv i Dødens Haand.

Grimm.

---

15. De tolv Maaneder.

For mange Herrens Aar siden levede der en Kone, som havde to Døttre; den ene var hendes eget Barn, og hed Holena, den anden var kun hendes Steddatter og hed Maruschka. Hun holdt meget af

Holena; men Steddatteren kunde hun ikke engang taale at se, fordi hun var smukkere end hendes eget Barn. Den hjertens gode Maruschka vidste ikke selv, at hun var saa dejlig.

Hun maatte forrette alt Arbejde, medens Holena sad pyntet og pudset; hun maatte gjøre rent i Stuerne, koge, vaske, spinde, væve, slaa Græs og passe Koen. Men hun arbejdede gjerne; taalmodig hørte hun paa Moderens og Søsterens Skjænderi, og aldrig viste hun sig ulydig mod deres Befalinger. Denne hendes Fromhed hjalp hende dog slet ikke; de blev bestandig værre og værre imod hende og dét blot, fordi hun Dag for Dag blev smukkere, medens Holena blev hæsligere. Moderen tænkte: „Hvorfor skal jeg taale hende i mit Hus, naar min egen Datter ikke er nær saa smuk som hun? De unge Karle kommer snart og frier; de vil synes godt om Maruschka, men Holena vil faa Lov at gaa sin egen Gang.“ Fra det Øjeblik stræbte de bare at blive den stakkels Maruschka kvit; de sultede hende, de slog hende, de opfandt Pinsler, som intet skikkeligt Menneske kunde falde paa.

En Dag midt i December, da Alt var dækket af Sne og Is, fik Holena Lyst til nogle Violer. Derfor sagde hun til sin Søster: „Gaa ud i Skoven, Maruschka, og hent mig en Violbuket! Jeg vil sætte den i mit Livbælte og lugte til den.“ — „Kjære Søster, hvad tænker Du dog paa? Jeg har aldrig hørt, at der voxede Violer under Sneen,“ svarede hun. — „Din unyttige Tingest, din Skrubtudse!“ skreg den onde Søster, „understaar Du Dig til at modsætte Dig, hvad jeg befaler? Gaa strax ud i Skoven! og hvis Du ikke bringer Violerne, slaar jeg Dig ihjel!“ Stedmoderen tog saa fat i Maruschka og stødte hende udenfor Døren og slog Slaaen for.

Den ulykkelige Pige græd bitterligt, medens hun gik ud i Skoven. Sneen laa tykt; der var hverken Vej eller Sti at se. Hun flakkede længe om; Sult plagede hende; hun rystede af Kulde. Natten faldt paa; i sin Fortvivlelse bad hun om, at Gud vilde tage hende op til sig i Himlen. Da sér hun i det Fjerne et Lys, der skinner vidt og bredt i Mørket; hun gaar efter det, og kommer til Toppen af Bjerget. Højt oppe paa Fjeldet brændte en stor Ild; omkring Baalet laa tolv store Sten, og paa Stenene sad tolv Mænd. Tre af dem havde kridhvidt Skæg, tre var lidt yngre, tre var kraftige Mænd, og tre var unge Svende, skjønne at se til. De talte ikke, men stirrede blot stille ind i Ilden. De tolv Mænd var Aarets tolv Maaneder. December

sad overst. Fra hans snehvide Haar og Skæg hang lange Isnaale, der funklede som Perler og Diamanter; hans Kappe var vævet af de fineste Sneflager; i Haanden holdt han en Stav.

Maruschka forfærdedes og blev et Øjeblik forundret staaende; men saa fattede hun Mod og traadte nærmere og bad: „Kjære Folk, I tillader nok, at jeg varmer mig lidt ved Eders Ild? for jeg ryster af Kulde!"

December nikkede og spurgte hende: „Hvorfor er Du kommet hid? Hvad søger Du her?" — „Jeg søger Violer," svarede Maruschka. — „Det er ikke nu Aarsens Tid til at søge Violer," sagde den hvidlokkede Olding, „nu, da Sneen dækker Jorden." — „Det véd jeg nok," svarede Maruschka sorgmodig, „men Søster Holena og min Stedmoder har befalet mig at plukke Violer i Skoven: hvis jeg ikke bringer en Buket med hjem, slaar de mig ihjel. Gode Herrer, jeg beder Eder, sig mig, hvor jeg kan finde Violer!"

Da rejste December sig, skred hen til den Yngste af de Tolv, gav ham Staven og sagde: „Broder Marts, sæt Dig paa Thronen!" Marts Maaned satte sig overst og svang Staven over Ilden. I samme Nu flammede Luen op, Sneen begyndte at to, Træerne skød Knopper, under Bøgene bredte Grønsværet sig, i Græsset spirede brogede Smaablomster frem, og det var Foraar. Violerne blomstrede, skjult under Buskene, og forend Maruschka ret kom sig af sin Forundring, var der saa mange af dem, at de dannede et dejligt, mørkeblaat Tæppe. — „Skynd Dig, Maruschka, og pluk!" bød Marts Maaned.

Maruschka var hjertensglad; hun plukkede saa længe af Violerne, til hun havde en prægtig, stor Buket. Derpaa takkede hun de tolv Maaneder og ilede hjem.

Holena og Stedmoderen undrede sig meget, da de saae Maruschka komme med Violerne i Haanden. De løb hen og aabnede Døren for hende, og snart opfyldte Blomsternes Duft hele Huset. — „Hvor har Du plukket dem?" spurgte Holena haardt. — „Højt oppe paa Bjerget; dér voxer en Mængde af dem under Buskene," svarede Maruschka. Holena tog saa Blomsterne, stak dem i sit Livbælte, lugtede selv til dem og lod ligeledes Moderen glæde sig ved deres Duft; men til Søsteren sagde hun ikke engang saameget som: „Maruschka, kom ogsaa og lugt til dem!"

Den følgende Dag sad Holena — som sædvanlig orkeløs — i

De tolv Maaneder.

Kakkelovnskrogen. Da fik hun pludselig Lyst til en Ret Jordbær. Hun befalede strax Søsteren: „Gaa ud i Skoven, Maruschka, og pluk mig nogle Jordbær!“ — „Kjære Søster,“ svarede Maruschka, „hvor skal jeg dog finde Jordbær paa denne Tid af Aaret! Jeg har aldrig hørt, at der voxer Jordbær under Sneen. — „Din unyttige Tingest, din Skrubtudse!“ skreg Holena, „understaar Du Dig til at modsætte Dig, hvad jeg befaler? Gaa strax ud i Skoven; og bringer Du ikke Jordbærrene, slaar jeg Dig ihjel! — Stedmoderen tog fat i Maruschka og stødte hende udenfor Døren og slog Slaaen for.

Den ulykkelige Pige græd bitterligt, medens hun gik ud i Skoven. Sneen laa højt; intet Steds var der Sti eller Vej at se. Hun flakkede længe, længe om; Sult plagede hende; hun rystede af Kulde. Da opdagede hun langt borte den samme Ild, som hun havde sét den foregaaende Dag. Med Glæde ilede hun op paa Bjerget og kom atter til det store Baal, hvorom de tolv Maaneder sad. December thronede øverst. „I gode Folk,“ sagde Maruschka bedende, „maa jeg varme mig lidt ved Eders Ild? thi jeg er gjennemisnet af Kulde!“

December nikkede og spurgte: „Hvorfor kommer Du atter herhen, og hvad søger Du?“ — „Jeg søger Jordbær,“ svarede Maruschka. — „Det er ikke nu Aarsens Tid til at søge Jordbær; thi Sneen dækker Alt,“ sagde Oldingen. — „Det véd jeg nok,“ svarede Maruschka sørgmodig; „men Søster Holena og min Stedmoder har befalet mig at bringe Jordbær; kommer jeg hjem uden Jordbær, slaar de mig ihjel. Kjære Hyrder, jeg beder Eder, siig mig, hvor jeg kan finde Jordbær!“

December rejste sig og skred hen til den Maaned, der sad lige overfor ham; han gav ham Staven i Haanden og sagde: „Broder Juni, sæt Dig paa Thronen!“ Den dejlige Skjærsommer satte sig da øverst og svang Staven over Ilden: og i samme Nu slog Flammerne højt i Vejret, Sneen smeltede, Jorden grønnedes, Træerne bedækkedes med Blade, Fuglene begyndte at synge, utallige Blomster duftede i Skoven, og det var Sommer. Smaa, hvide Stjerneblomster myldrede frem overalt; de forvandledes hurtigt til modne, duftende Jordbær, og før Maruschka ret kunde fatte det, var der saa mange af dem, at man skulde have troet, Grønsværet var overgydt med Blod. — „Skynd Dig, Maruschka, og pluk!“ bød Skjærsommer.

Maruschka plukkede hjertens glad af dem, indtil hun havde sit Forklæde fuldt. Derpaa takkede hun venligt de tolv Maaneder, og ilede hjem.

Holena undrede sig, og Stedmoderen undrede sig, da de saae Maruschka komme med Forklædet fuldt af de dejligste Jordbær. De ilede hen og aabnede Døren, og Jordbærrenes Duft strømmede ind i Stuen. — „Hvor har Du plukket dem?" spurgte Holena haardt. — „Højt oppe paa Bjerget," svarede Maruschka, „der er en Mængde af dem under Bøgetræerne." Holena tog saa Frugterne, spiste sig mæt og gav ogsaa Moderen nogle; men til Søsteren sagde hun ikke engang saameget som: „Maruschka, Du maa gjerne smage med!"

Holena fandt Jordbærrene ypperlige, og fik saa den tredje Dag Lyst til nogle rødmussede Æbler. Hun befalede altsaa strax Søsteren: „Gaa ud i Skoven, Maruschka, og hent mig et Par rødmussede Æbler!" — „Kjære Søster, hvorledes skal jeg dog finde Æbler midt om Vinteren?" svarede Maruschka. — „Din unyttige Tingest, din afskyelige Skrubtudse!" skreg Holena, „understaar Du Dig til at modsætte Dig min Befaling? Gaa paa Øjeblikket ud i Skoven: og kommer Du ikke hjem med Æblerne, slaar jeg Dig ihjel!" Stedmoderen stødte Maruschka ud ad Døren og slog Slaaen for.

Den stakkels Pige græd bitterligt over den haarde Behandling, medens hun vandrede ud i den mørke Skov. Sneen laa tæt; der var intet Spor af Vej eller Sti. Dog denne Gang slakkede hun ikke om; hun gik lige strax op til Toppen af Bjerget, hvor det store Baal brændte, og hvor de tolv Mænd sad. De var der Alle; December sad øverst. — „Kjære Venner," spurgte Maruschka, „maa jeg varme mig lidt ved Eders Ild? thi jeg gyser af Kulde!"

December nikkede og spurgte: „Hvorfor kommer Du atter herhen, og hvad søger Du?" — „Jeg søger nogle rødmussede Æbler," svarede Maruschka. — „Dem kan Du ikke finde her paa denne Tid af Aaret," sagde Oldingen. — „Det véd jeg nok," svarede Pigen sørgmodig, „men Søster Holena og min Stedmoder har befalet mig at hente nogle Æbler fra Skoven: bringer jeg dem ingen Æbler, slaar de mig bestemt ihjel. Kjære, hjælpsomme Hyrder, siig mig, hvor jeg kan finde nogle!"

Da rejste December sig, skred hen til en af de graanende Maaneder, rakte ham sin Stav og sagde: „Broder September, sæt Dig paa Thronen!" Efteraaret indtog Herskersædet og svang Staven over Ilden. Og Baalet flammede med røde Luer, Sneen svandt bort. Men Træerne indhyllede sig ikke i lysegrønt Løv: det ene Blad efter det

andet faldt af, den kolde Vind hvirvlede Træernes falmede Sommerdragt hen over det gule Græs. Maruschka saae ikke saa mange brogede Blomster som de foregaaende Gange. Paa Bjergskraaningen blomstrede røde Nelliker, i Dalen stod gulagtige Asketræer, under Bøgene voxede høje Ørnebregner og Eviggrønt. Det var Løvfaldstid. Maruschka saae imidlertid kun efter et Æbletræ, og snart opdagede hun ogsaa et, fra hvis Grene en Mængde røde, buttede Frugter smilte hende imøde. — „Skynd Dig, Maruschka, at ryste Æbler ned!" bød Høsten. . . . Maruschka rystede saa hjertens glad Træet, og der faldt et Æble ned. Hun rystede en Gang til, og atter faldt der et Æble. „Skynd Dig nu hjem!" befalede Efteraaret. — Maruschka adlød, tog de to Æbler, takkede hjerteligt de tolv Maaneder og ilede hjem.

Holena undrede sig, og Moderen undrede sig, da de saae Maruschka komme med Frugterne. De aabnede hurtigt Døren, og Maruschka gav dem de to Æbler. „Hvor har Du plukket dem?" spurgte Holena. — „Højt oppe paa Bjerget; dér voxer de, og dér er endnu mange af dem!" — „Hvorfor har Du da ikke bragt fler end to hjem med Dig? Ej ej! Du har maaske spist de andre paa Vejen!" skreg Søsteren arrigt. — „Ak, kjære Holena," forsikkrede Maruschka, „jeg har virkelig ingen smagt. Jeg rystede kun to Gange, og hver Gang faldt der et Æble ned. Længer tillod Mændene mig ikke at ryste: de befalede mig at gaa hjem." — „Gid Du faa en Ulykke!" raabte Holena og vilde slaa Maruschka. Den stakkels Pige gav sig til at græde bitterligt og bad inderligt til Gud: „Lad mig heller dø end blive mishandlet af min onde Søster og min Stedmoder!" Derpaa flygtede hun ud i Kjøkkenet.

Den slikvorne Søster lod det være nok med Forbandelsen, og begyndte at spise det ene Æble. Det smagte hende saa godt, at hun forsikkrede, hun havde aldrig i sine Dage nydt et saa lækkert Æble. Stedmoderen syntes ogsaa godt om det. De spiste da begge Æblerne og fik naturligvis Lyst til fler af samme Slags. Holena sagde derfor: „Giv mig min Kaabe, Moder! Jeg vil selv gaa ud i Skoven. Maruschka, den slikvorne Tingest, vilde igjen hugge Æblerne i sig undervejs. Jeg skal nok finde Træet og ryste alle Frugterne ned, enten saa Nogen giver mig Lov dertil eller ej."

Forgjæves raadede Moderen hende derfra. Holena tog sin Kaabe paa, bandt et Tørklæde om Hovedet og ilede ud i Skoven. Moderen blev staaende paa Dørtærskelen og saae længe efter hende.

Alt var dækket af Sne; intet Steds i Skoven kunde man opdage en Fodsti. Holena flakkede længe, længe om. Hendes Stikvornhed drev hende bestandig længere og længere bort fra Hjemmet. Da sér hun pludselig et Lys i det Fjerne: hun iler op ad Bjerget for at komme til det, og naaer op paa Toppen, hvor Ilden brænder, og hvor de tolv Maaneder sidder paa deres tolv Stene. I Begyndelsen er hun forskrækket; men hun faar i en Fart sin Dristighed tilbage. Hun nærmer sig Ilden og strækker Hænderne ud for at varme dem; hun spørger aldeles ikke Mændene om Forlov og taler ikke et Ord til dem.

„Hvad søger Du her? Hvorfor er Du kommet herhen?" spurgte saa Oldingen December fortrydeligt. — „Hvad spør' Du om dét for, din gamle Tosse? Og hvad kommer det Dig ved, hvor jeg vil hen?" snerrede Holena arrigt. Efterat hun saaledes havde affærdiget ham, vendte hun sig bort fra Ilden og vandrede ind i Skoven.

Da rynkede den gamle, hvidhaarede Olding Panden og svang Staven i Luften. Og i samme Nu blev Himlen kulsort, Ilden brændte svagt, Sneen begyndte at falde i tætte, fine Flokke, en klam, iskold Vind hvinte gjennem Skoven. Holena kunde ikke se en Haand for sig; medens hun flakkede om, forvildede hun sig og faldt i en Snedrive. Saa begyndte hendes Lemmer at udmattes og at stivnes. Hun forbandede Søsteren, hun forbandede den kjære Gud; hendes Legem frøs til Is i den varme Kaabe.

Imidlertid ventede Moderen paa hende; snart saae hun ud ad Vinduet, snart ud ad Døren; hun kunde slet ikke fatte, hvor hun blev af. Time paa Time sneg sig hen, og hun kom ikke. Tilsidst kunde Moderen ikke holde ud at vente længer. „Maaske," tænkte hun, „smager Æblerne hende saa godt, at hun ikke kan losrive sig fra dem. Jeg vil gaa ud og lede efter hende." Og hun tog sin Kaabe paa, bandt et Tørklæde om Hovedet og gik ud i Skoven.

Sneen dækkede Alt med sit hvide Lagen; intet Steds var der en Fodsti at se. Hun raabte „Holena!" men kun Gjenlyden svarede. Længe, længe flakkede hun om. Sneen faldt tæt; den iskolde Vind fløj susende forbi hende.

Maruschka lavede Aftensmaden til, og sørgede for Koen, men — hverken Stedmoderen eller Søsteren kom tilbage. „Hvor bliver de dog af?" tænkte hun ved sig selv, og satte sig til sin Rok. Tenen blev fuld; det skumrede allerede i Stuen; men Holena og Moderen var

endnu ikke komne. „Ak Herre Jesus, hvad er der dog tilstødt dem?“ klagede den gode Pige, og aabnede Vinduet. Stjernerne blinkede ned fra den mørkeblaa, natlige Himmel, og udenfor paa Engen funklede Sneens hvide Tæppe som Perler og Krystaller. Det var en klingrende Frost. Sørgmodig lukkede hun Vinduet, korsede sig, og bad et Fadervor for Moderen og Søsteren.

Den følgende Dag ventede hun forgjæves paa dem med Frokosten og Middagsmaden. De kom ikke igjen. Begge var frusne ihjel i Skoven. Den gode Maruschka arvede saa Hytten og Koen og et lille Stykke Jord; hun fandt ogsaa snart en Herre dertil, og hun og hendes Husbond levede længe stille og lykkelig med hinanden.

Ved „Jernsalems Skomager.“

---

16. Manden fra Ringerige og de tre Kjærlinger.

Der var engang en Mand og en Kone, de skulde saae, men de havde ingen Saaekorn og heller ingen Penge at kjøbe for. En eneste Ko havde de, og den skulde Manden gaa til Byen og sælge, for at de kunde faa Penge til Saaekorn. Men da det kom til Stykket, turde Konen ikke lade Manden drage afsted med Koen; hun var bange for, at han skulde drikke Pengene op i Byen. „Hør nu, Fa'er!“ sagde hun, „det er nok bedst, at jeg gaar; saa kan jeg sælge min gamle Høne med det Samme.“ — „Som Du vil,“ sagde Manden; „men bær Dig fornuftigt ad og husk paa, at Du skal have tyve Kroner for Koen.“ — „Det skal jeg nok,“ sagde Konen. Og saa gik hun med Koen og tog Hønen med.

Nær ved Byen mødte hun en Slagter. „Skal Du sælge den Ko, Mo'er?“ spurgte han. „Ja det skal jeg nok,“ svarede hun. — „Hvad skal Du da have for den?“ — „Jeg kan vel altid faa halvtreds Øre for Koen; men Hønen skal Du have for tyve Kroner,“ sagde hun. — „Det er saamænd godt Kjøb,“ svarede Slagteren; „men se jeg har nu ingen Brug for Hønen. Den faar Du sagtens solgt, naar Du kommer til Byen. Din Ko derimod skal jeg give Dig halvtreds Øre for.“ Saa hand-

lede de, og Konen fik sine halvtreds Øre. Men inde i Byen var der ikke et Menneske, som vilde give hende tyve Kroner for en gammel tør Høne. Hun gik saa hen til Slagteren og sagde: „Hør, Fa'erlil! jeg kan ikke blive af med Hønen; Du kommer til at tage den med, saa jeg kan bringe rigtige Penge hjem." — „Naa, den Handel lader sig vel ogsaa slaa af," sagde Slagteren; og han bød hende ind til sig og trakterede hende med Mad og gav hende saa megen Brændevin, som hun vilde drikke. „Det var en flink Slagter, han!" tænkte hun. Og saa drak hun saa længe, til hun blev drukken og gik rent fra Sands og Samling.

Hvad havde nu Slagteren at gjøre? Medens Konen sov Rusen ud, dyppede han hende i en Tjæretønde, rullede hende i en Dynge Fjer og lagde hende udenfor paa et blødt Sted. Da hun saa vaagnede og saae sig selv helt fjedret fra Top til Taa, begyndte hun at undre sig: „Hvordan er det fat med mig? Er det mig, eller er det en Anden? Det maa være en underlig stor Fugl. . . . Men hvordan skal jeg bære mig ad for at faa at vide, om det er mig selv eller ikke? . . . Jo, nu har jeg det. Dersom Kalvene slikker mig, og Hunden ikke gjøer af mig, naar jeg kommer hjem, saa er det mig."

Ikke saasnart saae imidlertid Hunden saadant et Utuske komme ind i Gaarden, før den gav sig til at gjø af fuld Hals. Konen blev underlig tilmode. „Jeg begynder at tro, at det ikke er mig," sagde hun. Da hun saa gik ind i Stalden, vilde Kalvene ikke slikke hende, fordi hun lugtede saa stramt af Tjære. — „Nej, nu sér jeg nok, det kan ikke være mig; jeg maa være en underlig fremmed Fugl. Det er vist ligesaa godt, jeg flyver herfra," sagde hun, og saa krøb hun op paa Taget af Kjøkkenet og begyndte at slaa med Armene, som om de kunde have været Vinger, og vilde til Vejrs. Da Manden opdagede dét, tog han sin Bøsse, gik ud i Gaarden og sigtede. „Aa nej!" raabte Konen i det Samme, „skyd ikke, vor Fa'er! det er dog nok mig." — „Er det Dig," sagde Manden, „saa staa ikke deroppe i Vind og Vejr, men kom ned og gjør Rede og Rigtighed for Pengene." Konen krøb da ned igjen, men Pengene kunde hun ikke give ham, fordi hun ingen havde faaet. Hun ledte nok efter de halvtreds Øre, som Slagteren havde givet hende for Koen; men dem havde hun kastet bort i sin Fuldskab. Da Manden hørte Alt det, blev han saa vred, at han bandte paa, han vilde gaa sin Vej fra det Altsammen og aldrig komme igjen, med Mindre han traf tre Kjærlinger, der var ligesaa gale som hans egen.

Han gav sig altsaa paa Vej, og da han var kommet noget frem, saae han en Kjærling, som løb ud og ind i et nyt optømret Hus med et tomt Sold i Haanden. Hver Gang, hun løb ind, kastede hun sit Forklæde over Soldet, som om hun havde Noget i det. „Hvad er det, Moer, I har alt det Besvær med?“ spurgte Manden. — „Aa, jeg vil bare bære lidt Sol ind i mit nye Hus; men jeg véd ikke, hvordan det er; naar jeg er ude, har jeg Solen i Soldet, men naar jeg kommer ind, saa har jeg kastet den bort. Og da jeg var i min gamle Hytte, havde jeg dog Sol nok, skjøndt jeg aldrig bar det Mindste ind. Bare jeg vidste Nogen, der kunde skaffe mig Sol i Huset, saa skulde jeg gjerne give ham hundrede Kroner.“ — „Det kunde der vel blive Raad for,“ sagde Manden. „Har I en Øxe, saa skal jeg nok skaffe Jer Sol.“ Han fik en Øxe og huggede Vindueshuller paa Huset, for dem havde Tømmermanden glemt at lave; strax kom Solen ind, og han fik sine hundrede Kroner. „Det var En,“ sagde Manden og gik videre.

En Stund efter kom han til et andet Hus og hørte udenfor, at der var en forfærdelig Skrigen og Skraalen. Han gik saa indenfor og saae en Kjærling, som daskede sin Mand i Hovedet med et Banketræ. Manden havde faaet en ny Skjorte over Hovedet, men kunde ikke faa den paa, fordi der var intet Hul til Halsen i den. „Hvad er her paa Færde?“ spurgte den Fremmede i Døren. „Vil I slaa Jer Mand ihjel, Mo'er?“ — „Nej Kors!“ sagde Kjærlingen, „jeg skal bare have hjulpet ham hans nye Skjorte paa.“ Manden skreg og gav sig og sagde: „Ja Gud trøste og bedre Den, som skal have ny Skjorte paa. Dersom Nogen kunde lære min Kjærling at faa Halsehul i Skjorten paa anden Maade, saa skulde jeg gjerne give ham hundrede Kroner.“ — „Det kunde der vel blive Raad for; kom bare med en Sax!“ sagde den Fremmede. Konen gav ham Saxen, han klippede Hul paa Skjorten og fik sine hundrede Kroner. „Det var To,“ sagde han, og gik videre.

Langt om længe kom han til en Gaard, hvor han tænkte at hvile sig en Stund. Da han kom ind i Stuen, spurgte Kjærlingen: „Hvor er I fra, Fa'er?“ — „Jeg er fra Ringerige,“ svarede Manden. — „Aa nej da, hvad siger I! Er I fra Himmerige? Saa kjender I vel Pér Anden, min salig Mand?“ — Konen var noget tunghør; hun var tredje Gang gift, og hendes tredje Mand hed Pér, ligesom hendes to første Mænd havde hedt: men den første Mand havde været slem imod hende, saa hun tænkte, at kun den Anden, som havde været god imod

hende, var bleven salig. — „Ja vel, ham kjender jeg godt!“ sagde Manden fra Ringerige. — „Hvordan staar det sig da med ham deroppe?“ spurgte Konen videre. — „Aa, det er kun smaat med ham,“ sagde Manden. „Han gaar og nusler fra Gaard til Gaard, har det knebent med Mad og har næsten ingen Klæder paa Kroppen, — Penge vil jeg nu slet ikke tale om.“ — „Ih Gud se i Naade til os!“ skreg Kjærlingen. „Han behøver da ikke at gaa saa usel, der var jo nok efter ham. Jeg har da et helt Kammer fuldt med Klæder efter ham, og et Skrin med Penge har jeg ogsaa gjemt efter den salig Mand. Dersom I nu vilde tage Alt dét med, saa skal jeg give Jer Hest og Vogn til at kjøre det paa. Hesten kan han gjerne beholde deroppe, og Vognen med; han kan jo bruge Kjøretøjet, naar han saadan skal fra Gaard til Gaard: for han var da ikke saa fattig, at han behøver at gaa.“ Manden fra Ringerige fik et helt Vognlæs med Klæder, og et lille Skrin fuldt af blanke Sølvpenge og saa megen Mad og Drikke, som han vilde; da han havde faaet dét, satte han sig op og kjørte sin Vej. „Det var Tre,“ sagde han.

Men ude paa Marken gik Konens tredje Mand og pløjede. Da han saae En, som han ikke kjendte, jolre af med Hest og Vogn, skyndte han sig hjem og spurgte Kjærlingen, hvad det var for En, som foer af Gaarde med den blakkede Hest. „Han? det var en Mand fra Himmerige,“ sagde hun. „Han fortalte, det var saa usselt med Pér Anden, min salig Mand: han gaar der og nusler fra Gaard til Gaard og har hverken Mad eller Klæder, — saa sendte jeg ham det Læs gamle Klæder, som hang her efter ham.“ Men Skrinet med Pengene vilde hun dog ikke sige Noget om. — Manden forstod strax, hvordan det hang sammen, sadlede en Hest og foer afsted i fuldt Firspring. Det varede heller ikke længe, før han var tæt bagved ham, der kjørte paa Vognen; men da denne mærkede det, drejede han ind i Smaaskoven, trak en Haandfuld Haar af Hestens Hale og sprang op paa en Bakke, hvor han bandt Hestehaarene fast i en Birk. Saa lagde han sig under Birken og gloede op mod Skyerne. „Nej nej dog!“ raabte han højt, da den Anden, som var til Hest, kom ganske nær: „nu har jeg aldrig sét Magen i mine Dage!“ — Pér Tredje holdt en Stund og saae paa ham og undrede sig over, hvad der vel gik af ham. Endelig spurgte han: „Hvad ligger Du dér og glor efter?“ — „Nej aldrig har jeg sét Magen!“ sagde den Anden, „her var nylig En, der foer

til Himmels med en blakket Hest; der blev nogle Haar af Hestens Hale hængende fast i Birken, . . . deroppe i Skyen kan Du se den blakkede Hest." Pér den Tredje saae snart paa Manden og snart paa Skyerne og sagde: „Jeg sér ingen Ting uden nogle Hestehaar, som sidder oppe i Birken." — „Nej, Du kan ikke se det dér, hvor Du staar," sagde den Anden; „men kom og læg Dig netop her, hvor jeg ligger, og se lige i Vejret, og bliv saa ved at stirre i nogen Tid og vend ikke dine Øjne fra Skyerne." . . . Imedens Pér saa laa ganske stiv og stirrede op mod Himlen, sprang Manden fra Ringerige hen til Hesten, satte sig op og jog afsted, alt hvad han kunde, baade med den og Vognen. Da det begyndte at rumle paa Vejen, foer Pér den Tredje op; men han var i Førstningen saa forbløffet, at han ikke hittede paa at løbe efter den Fremmede, før han ikke kunde naae ham.

Pér kom temmelig slukøret hjem til Kjærlingen; men da hun spurgte, hvor han havde gjort af den anden Hest, sagde han: „Jeg gav den til Manden, at han skulde tage den med til Pér Anden; for jeg syntes, det var ikke Noget for ham at sidde paa en Enspændervogn og nusle om fra Gaard til Gaard i Himmerig. Se nu kan han sælge Enspænderen og kjøbe sig en rigtig Vogn og kjøre med to Heste." — „Det skal Du ret have Tak for, Pér! jeg havde aldrig troet, Du var saa god en Mand," sagde Konen.

Da imidlertid Manden fra Ringerige kom hjem med de to hundrede Kroner og Vognlæsset med Klæderne og Pengeskrinet, saae han, at hans Jord var baade pløjet og tilsaaet. Det Første, han spurgte Kjærlingen om, var, hvor hun havde faaet Saakorn fra. — „Aa jo," svarede hun, „jeg har altid hørt sige, at den, som Noget saaer, han Noget faar. Saa tog jeg det Salt, vi havde staaende fra i Vinter, og saaede det; og om vi nu bare faar Regn, saa tror jeg nok, det skal komme op og give bravt i Skæppen." — „Gal er Du, og gal bliver Du, saa længe Du lever," sagde Manden; „men det faar at være, for de Andre er ikke klogere end Du!"

Ved C. Molbech.

17. Lille Klaus og store Klaus.

Der var i en By to Mænd, som begge havde selv samme Navn, begge To hed de Klaus, men den Ene ejede fire Heste, og den Anden kun en eneste Hest; for nu at kunne skille dem fra hinanden, kaldte man ham, som havde fire Heste, den store Klaus, og ham, som kun havde den ene Hest, lille Klaus. Nu skulle vi høre, hvorledes de To havde det, for det er en virkelig Historie!

Hele Ugen igjennem maatte lille Klaus pløje for store Klaus og laane ham sin eneste Hest; saa hjalp store Klaus ham igjen med alle sine fire, men kun én Gang om Ugen, og det var om Søndagen. Husfa! hvor smeldede lille Klaus med sin Pidsk over alle fem Heste, de var jo nu saa godt som hans den ene Dag. Solen skinnede saa dejligt, og alle Klokker i Kirketaarnet ringede til Kirke, Folk var saa pyntede og gik med Salmebog under Armen hen at høre Præsten prædike, og de saae paa lille Klaus, der pløjede med fem Heste, og han var saa fornøjet, at han smeldede igjen med Pidsken og raabte: „Hyp, alle mine Heste!"

„Det maa Du ikke sige," sagde store Klaus, „det er jo kun den ene Hest, der er din!"

Men da der igjen gik Nogen forbi til Kirke, glemte lille Klaus, at han ikke maatte sige det, og raabte da: „Hyp, alle mine Heste!"

„Ja nu vil jeg bede Dig at lade være!" sagde store Klaus, „for siger Du det endnu en Gang, saa slaar jeg din Hest for Panden, saa den skal ligge død paa Stedet, da er det forbi med den!"

„Jeg skal saamæn ikke sige det mere!" sagde lille Klaus; men da der kom Folk forbi, og de nikkede god Dag, blev han saa fornøjet og syntes, det saae dog saa rask ud, at han havde fem Heste til at pløje sin Mark, og saa smeldede han med Pidsken og raabte: „Hyp, alle mine Heste!"

„Jeg skal hyppe dine Heste!" sagde store Klaus og tog Tøjrekollen og slog lille Klaus's eneste Hest for Panden, saa at den faldt om og var ganske død.

„Ak, nu har jeg slet ingen Heste mere!" sagde lille Klaus og gav sig til at græde. Siden flaaede han Hesten, tog Huden og lod den godt tørre i Vinden, puttede den saa i en Pose, som han tog paa Nakken, og gik ad Byen til for at sælge sin Hestehud.

Lille Klaus og ſtore Klaus.

Han havde saadan en lang Vej at gaa, skulde igjennem en stor mørk Skov, og nu blev det et frygtelig ondt Vejr; han gik ganske vild, og før han kom paa den rette Vej, var det Aften og altfor langt til at komme til Byen eller hjem igjen, før det blev Nat.

Tæt ved Vejen laa der en stor Bondegaard, Skodderne udenfor vare skudte for Vinduerne, men Lyset kunde dog ovenfor skinne ud. „Der kan jeg vel faa Lov til at blive Natten over," tænkte lille Klaus og gik hen at banke paa.

Bondekonen lukkede op, men da hun hørte, hvad han vilde, sagde hun, at han skulde gaa sin Vej, hendes Mand var ikke hjemme, og hun tog ikke imod nogen Fremmede.

„Naa, saa maa jeg da ligge udenfor," sagde lille Klaus, og Bondekonen lukkede Døren for ham.

Tæt ved stod en stor Høstak, og mellem den og Huset var bygget et lille Skur med et fladt Straatag.

„Der kan jeg ligge oppe!" sagde lille Klaus, da han saae Taget, „det er jo en dejlig Seng, Storken flyver vel ikke ned og bider mig i Benene." For der stod en levende Stork oppe paa Taget, hvor den havde sin Rede.

Nu krøb lille Klaus op paa Skuret, hvor han laa og vendte sig for at ligge rigtig godt. Træskodderne for Vinduerne sluttede ikke oventil, og saa kunde han se lige ind i Stuen.

Der var dækket et stort Bord med Vin og Steg og saadan en dejlig Fisk, Bondekonen og Degnen sade til Bords og ellers slet ingen Andre, og hun skjænkede for ham, og han stak paa Fisken, for det var Noget, han holdt af.

„Hvem der dog kunde faa Noget med!" sagde lille Klaus og rakte Hovedet lige hen mod Vinduet. Gud, hvilken dejlig Kage han kunde se staa derinde! Jo, det var Gilde!

Nu hørte han En komme ridende paa Landevejen hen imod Huset, det var Bondekonens Mand, som kom hjem.

Det var saadan en god Mand, men han havde den forunderlige Sygdom, at han aldrig kunde taale at se Degne; kom der en Degn for hans Øjne, blev han ganske rasende. Derfor var det ogsaa, at Degnen var gaaet ind for at sige Goddag til Konen, da han vidste, Manden ikke var hjemme, og den gode Kone satte derfor al den dejligste Mad, hun havde, for ham; da de nu hørte, Manden kom, bleve de saa for-

skrækkede, og Konen bad Degnen krybe ned i en stor tom Kiste, der stod henne i Krogen; det gjorde han, for han vidste jo, at den stakkels Mand ikke kunde taale at se Degne. Konen gjemte gesvindt al den dejlige Mad og Vin i sin Bagerovn, for havde Manden faaet den at se, saa havde han nok spurgt, hvad det skulde betyde.

„Ak ja!" sukkede lille Klaus oppe paa Skuret, da han saae al Maden blive borte.

„Er der Nogen deroppe?" spurgte Bondemanden og kigede op paa lille Klaus. „Hvorfor ligger Du der? kom heller med ind i Stuen."

Saa fortalte lille Klaus, hvorledes han havde forvildet sig, og bad, om han maatte blive Natten over.

„Ja vist!" sagde Bondemanden, „men nu skulle vi først have Lidt at leve af!"

Konen tog meget venlig imod dem begge To, dækkede et langt Bord, og gav dem et stort Fad Grød. Bondemanden var sulten og spiste med rigtig Appetit; men lille Klaus kunde ikke lade være at tænke paa den dejlige Steg, Fisk og Kage, han vidste stod inde i Ovnen.

Under Bordet ved sine Fødder havde han lagt sin Sæk med Hestehuden i; for vi véd jo, at det var den, han var gaaet hjemme fra med, for at faa den solgt i Byen. Grøden vilde slet ikke smage ham, og saa traadte han paa sin Pose, og den tørre Hud i Sækken knirkede ganske højt.

„Hys!" sagde lille Klaus til sin Sæk, men traadte i det Samme paa den igjen: saa knirkede det meget højere end før.

„Nej! hvad har Du i din Pose?" spurgte Bonden.

„O, det er en Troldmand!" sagde lille Klaus, „han siger, at vi skal ikke spise Grød, han har hexet hele Ovnen fuld af Steg og Fisk og Kage."

„Hvad for Noget!" sagde Bonden og lukkede gesvindt Ovnen op, hvor han saae al den dejlige Mad, Konen havde gjemt, men som han troede, at Troldmanden i Posen havde hexet til dem. Konen turde ikke sige Noget, men satte strax Maden paa Bordet; og saa spiste de baade af Fisken og Stegen og Kagen. Nu traadte lille Klaus paa sin Pose igjen, saa Huden knirkede.

„Hvad siger han nu?" spurgte Bonden.

„Han siger," sagde lille Klaus, „at han ogsaa har hexet tre Flasker Vin til os, de staar henne i Krogen ved Ovnen!"

Nu maatte Konen tage Vinen frem, hun havde gjemt, og Bondemanden drak og blev saa lystig: saadan en Troldmand, som lille Klaus havde i Posen, vilde han da grumme gjerne eje.

„Kan han ogsaa hexe Fanden frem?" spurgte Bonden, „ham gad jeg nok se, for nu er jeg lystig!"

„Ja," sagde lille Klaus, „min Troldmand kan Alt, hvad jeg vil forlange. Ikke sandt, Du?" spurgte han og traadte paa Posen, saa det knirkede. „Kan Du høre, han siger Jo? Men Fanden sér saa fæl ud, det er ikke værd at se ham!"

„O, jeg er slet ikke bange! hvorledes kan han vel se ud?"

„Ja, han vil vise sig ganske livagtig som en Degn!"

„Hu!" sagde Bonden, „det var fælt! I maa vide, at jeg kan ikke taale at se Degne! men det er nu det Samme, jeg véd jo, det er Fanden, saa finder jeg mig vel bedre i det! Nu har jeg Kourage! men han maa ikke komme mig for nær."

„Nu skal jeg spørge min Troldmand," sagde lille Klaus, traadte paa Posen og holdt sit Øre til.

„Hvad siger han?"

„Han siger, at I kan gaa hen og lukke Kisten op, der staar i Krogen, saa vil I se Fanden, hvor han kukkelurer; men I maa holde paa Laaget, at han ikke slipper ud."

„Vil I hjælpe mig med at holde paa det!" sagde Bonden og gik hen til Kisten, hvor Konen havde gjemt den virkelige Degn, der sad og var saa bange.

Bonden løftede Laaget lidt og kigede ind under det: „Hu!" skreg han, og sprang tilbage. „Jo, nu saae jeg ham, han saae ganske ud som vores Degn! nej, det var forskrækkeligt."

Det maatte der drikkes paa, og saa drak de endnu til langt ud paa Natten.

„Den Troldmand maa Du sælge mig," sagde Bonden: „forlang for den Alt, hvad Du vil! ja, jeg giver Dig strax en hel Skæppe Penge!"

„Nej, det kan jeg ikke!" sagde lille Klaus, „tænk dog, hvor meget Gavn jeg kan have af denne Troldmand!"

„Ak, jeg vilde saa grumme gjerne have den!" sagde Bonden og blev ved at bede.

„Ja," sagde da lille Klaus tilsidst, „da Du har været saa god at

give mig Husly i Nat, saa kan det være det Samme. Du skal faa Troldmanden for en Skæppe Penge; men jeg vil have Skæppen topfuld."

„Det skal Du faa," sagde Bonden; „men Kisten derhenne maa Du tage med Dig, jeg vil ikke have den en Time i Huset: man kan ikke vide, om han sidder deri endnu."

Lille Klaus gav Bonden sin Sæk med den tørre Hud i og fik en hel Skæppe Penge, og dét topmaalt, for den. Bondemanden forærede ham endogsaa en stor Trillebør til at kjøre Pengene og Kisten paa.

„Farvel!" sagde lille Klaus, og saa kjørte han med sine Penge og den store Kiste, hvori Degnen endnu sad.

Paa den anden Side af Skoven var en stor dyb Aa, Vandet løb saa stærkt afsted, at man knap kunde svømme imod Strømmen; man havde gjort en stor ny Bro derover, — lille Klaus holdt midt paa den og sagde ganske højt, for at Degnen inde i Kisten kunde høre det:

„Nej, hvad skal jeg dog med den tossede Kiste? den er saa tung, som der var Sten i! jeg bliver ganske træt af at kjøre den længer, jeg vil derfor kaste den ud i Aaen, — sejler den saa hjem til mig, er det godt, og gjør den det ikke, saa kan det ogsaa være det Samme."

Nu tog han i Kisten med den ene Haand og løftede lidt paa den, ligesom om han vilde styrte den ned i Vandet.

„Nej, lad være!" raabte Degnen inde i Kisten, „lad mig bare komme ud!"

„Hu!" sagde lille Klaus og lod, som han blev bange. „Han sidder endnu derinde! saa maa jeg gesvindt have den ud i Aaen, at han kan drukne!"

„O nej, o nej!" raabte Degnen, „jeg vil give Dig en hel Skæppe Penge, vil Du lade være!"

„Ja, det er en anden Sag!" sagde lille Klaus og lukkede Kisten op. Degnen krøb straks ud og stødte den tomme Kiste ud i Vandet og gik til sit Hjem, hvor lille Klaus fik en hel Skæppe Penge; en havde han jo faaet forud af Bondemanden, — nu havde han da faaet hele sin Trillebør fuld af Penge!

„Se, den Hest fik jeg da ganske godt betalt!" sagde han til sig selv, da han kom hjem i sin egen Stue og væltede alle Pengene af i en stor Hob midt paa Gulvet. „Det vil ærgre store Klaus, naar han faar at vide, hvor rig jeg er blevet ved min ene Hest; men jeg vil dog ikke lige rent ud sige ham det!"

Nu sendte han en Dreng hen til store Klaus for at laane et Skæppemaal.

„Hvad mon han vil med det!“ tænkte store Klaus og smurte Tjære under Bunden, for at der kunde hænge Lidt ved af dét, som maaltes; og det gjorde der da ogsaa, thi da han fik Skæppen tilbage, hang der tre nye Sølv-Ti-Ører ved.

„Hvad for Noget?“ sagde den store Klaus og løb strax hen til den lille; „hvor har Du faaet alle de mange Penge fra?“

„O, det er for min Hestehud, jeg solgte den i Aftes!“

„Det var saamæn godt betalt!“ sagde store Klaus, løb gesvindt hjem, tog en Øxe og slog alle sine fire Heste for Panden, trak Huden af dem og kjørte med disse til Byen.

„Huder! Huder! hvem vil kjøbe Huder?“ raabte han igjennem Gaderne.

Alle Skomagere og Garvere kom løbende og spurgte, hvad han vilde have for dem.

„En Skæppe Penge for hver,“ sagde store Klaus.

„Er Du gal?“ sagde de Allesammen, „tror Du, vi have Penge i Skæppevis?“

„Huder! Huder! hvem vil kjøbe Huder?“ raabte han igjen; men Alle dem, som spurgte, hvad Huderne kostede, svarede han: „En Skæppe Penge.“

„Han vil gjøre Nar af os,“ sagde de Allesammen; og saa tog Skomagerne deres Spandremme og Garverne deres Skjødskind og begyndte at prygle paa store Klaus.

„Huder, Huder!“ vrængede de af ham, „ja vi skal give Dig en Hud, der skal spytte røde Grise! ud af Byen med ham!“ raabte de, og store Klaus maatte skynde sig, alt hvad han kunde, — saa pryglet havde han aldrig været.

„Naa!“ sagde han, da han kom hjem, „det skal lille Klaus faa betalt, jeg vil slaa ham ihjel for det!“

Men hjemme hos den lille Klaus var den gamle Bedstemoder død; hun havde rigtignok været saa arrig og slem imod ham, men han var dog ganske bedrøvet og tog den døde Kone og lagde hende i sin varme Seng, om hun ikke kunde komme til Live igjen; der skulde hun ligge hele Natten, selv vilde han sidde henne i Krogen og sove paa en Stol, det havde han gjort før.

Som han nu sad der om Natten, gik Døren op, og store Klaus kom ind med sin Øxe; han vidste nok, hvor lille Klaus's Seng var, gik lige hen til den og slog nu den døde Bedstemoder for Panden, idet han troede, det var lille Klaus.

„Se saa!" sagde han, „nu skal Du ikke narre mig mere!" og saa gik han hjem igjen.

„Det er dog en slem ond Mand!" sagde lille Klaus, „der vilde han slaa mig ihjel. Det var dog godt for den gamle Mutter, hun allerede var død, ellers havde han taget Livet af hende!"

Nu gav han den gamle Bedstemoder Søndagsklæderne paa, laante en Hest af sin Nabo, spændte den for Vognen og satte den gamle Bedstemoder op i det bageste Sæde, saaledes at hun ikke kunde falde ud, naar han kjørte til, og saa rullede de afsted gjennem Skoven; da Solen stod op, vare de udenfor en stor Kro, — der holdt lille Klaus stille, og gik ind for at faa Noget at leve af.

Kromanden havde saa mange, mange, mange Penge, han var ogsaa en meget god Mand, men hidsig, som der var Peber og Tobak i ham.

„God Morgen!" sagde han til lille Klaus, „Du er tidlig kommet i Stadsklæderne i Dag!"

„Ja," sagde lille Klaus, „jeg skal til Byen med min gamle Bedstemoder, hun sidder derude paa Vognen, jeg kan ikke faa hende ind i Stuen. Vil I ikke bringe hende et Glas Mjød! men I maa tale lovlig højt, for hun kan ikke godt høre."

„Jo, det skal jeg!" sagde Kromanden og skjænkede et stort Glas Mjød, som han gik ud med til den døde Bedstemoder, der var stillet op i Vognen.

„Her er et Glas Mjød fra hendes Søn!" sagde Kromanden. Men den døde Kone sagde da ikke et Ord, men sad ganske stille.

„Hører I ikke!" raabte Kromanden ligesaa højt, han kunde, „her er et Glas Mjød fra hendes Søn!"

Endnu en Gang raabte han det Samme og saa nok en Gang, men da hun slet ikke rørte sig ud af Stedet, blev han vred og kastede hende Glasset lige ind i Ansigtet, saa Mjøden løb hende lige ned over Næsen og hun faldt baglænds om i Vognen, — for hun var kun stillet op og ikke bundet fast.

„Naada!" raabte lille Klaus, sprang ud ad Døren og tog Kro-

manden i Bryſtet, „der har Du ſlaaet min Bedſtemoder ihjel! Vil Du bare ſe, der er et ſtort Hul i hendes Pande!"

„O, det var en Ulykke!" raabte Kromanden og ſlog Hænderne ſammen; „det kommer Altſammen af min Hidſighed! Søde lille Klaus, jeg vil give Dig en hel Skæppe Penge og lade din Bedſtemoder begrave, ſom om det var min egen: men ti bare ſtille, for ellers hugge de Hovedet af mig, og det er ſaa ækelt!"

Saa fik lille Klaus en hel Skæppe Penge, og Kromanden begravede den gamle Bedſtemoder, ſom det kunde været hans egen.

Da nu lille Klaus kom hjem igjen med de mange Penge, ſendte han ſtrax ſin Dreng over til ſtore Klaus for at bede, om han ikke maatte laane et Skæppemaal.

„Hvad for Noget?" ſagde ſtore Klaus, „har jeg ikke ſlaaet ham ihjel! Da maa jeg dog ſelv ſe efter," og ſaa gik han ſelv over med Skæppen til lille Klaus.

„Nej, hvor har Du dog faaet alle de Penge fra?" ſpurgte han og ſpilede rigtig Øjnene op ved at ſe alle dem, der vare komne til.

„Det var min Bedſtemoder og ikke mig, Du ſlog ihjel!" ſagde lille Klaus, „hende har jeg nu ſolgt og faaet en Skæppe Penge for!"

„Det var ſaamæn godt betalt!" ſagde ſtore Klaus og ſkyndte ſig hjem, tog en Øxe og ſlog ſtrax ſin gamle Bedſtemoder ihjel, lagde hende op i Vognen, kjørte ind til Byen, hvor Apothekeren boede, og ſpurgte, om han vilde kjøbe et dødt Menneſke.

„Hvem er det, og hvor har I faaet det fra?" ſpurgte Apothekeren.

„Det er min Bedſtemoder!" ſagde ſtore Klaus, „jeg har ſlaaet hende ihjel for en Skæppe Penge!"

„Gud bevare os!" ſagde Apothekeren, „I ſnakker over Eder! ſiig dog ikke ſaadan Noget, for ſaa kan I miſte Hovedet!" — Og nu ſagde han ham rigtigt, hvad det var for noget forſkrækkelig Ondt, ſom han havde gjort, og hvilket ſlet Menneſke han var, og at han burde ſtraffes. Store Klaus blev da ſaa forſkrækket, at han ſprang lige fra Apotheket ud i Vognen, pidſkede paa Heſtene og foer hjem; men Apothekeren og alle Folk troede, han var gal, og lod ham kjøre, hvorhen han vilde.

„Det ſkal Du faa betalt!" ſagde ſtore Klaus, da han var ude paa Landevejen, „ja det ſkal Du faa betalt, lille Klaus!" Og nu tog han, ſaaſnart han kom hjem, den ſtørſte Sæk, han kunde finde, gik over til lille Klaus og ſagde: „Nu har Du narret mig igjen! førſt ſlog jeg

mine Heste ihjel, saa min gamle Bedstemoder! Det er Altsammen din Skyld, men aldrig skal Du narre mig mer!" Og saa tog han lille Klaus om Livet og puttede ham i sin Sæk, tog ham saa paa Nakken og raabte til ham: „Nu gaar jeg ud og drukner Dig!"

Det var et langt Stykke at gaa, før han kom til Aaen, og lille Klaus var ikke saa let at bære. Vejen gik lige tæt forbi Kirken, Orgelet spillede, og Folk sang saa smukt derinde; saa satte store Klaus sin Sæk med lille Klaus i tæt ved Kirkedøren og tænkte, det kunde være ganske godt at gaa ind og høre en Salme først, før han gik videre: lille Klaus kunde jo ikke slippe ud, og alle Folk vare i Kirken. Saa gik han derind.

„Ak ja! ak ja!" sukkede lille Klaus inde i Sækken; han vendte sig og vendte sig, men det var ham ikke muligt at faa løst Baandet op. I det Samme kom der en gammel Kvægdriver, med kridhvidt Haar og en stor Støttekjæp i Haanden; han drev en hel Drift af Køer og Tyre foran sig, de løb paa Sækken, som lille Klaus sad i, saa den væltede.

„Ak ja!" sukkede lille Klaus, „jeg er saa ung og skal allerede til Himmerig!"

„Og jeg Stakkel!" sagde Kvægdriveren, „er saa gammel og kan ikke komme der endnu!"

„Luk op for Sækken!" raabte lille Klaus, „kryb i mit Sted derind, saa kommer Du strax til Himmerige!"

„Ja, det vil jeg grumme gjerne," sagde Kvægdriveren, og løste op for lille Klaus, der sprang ud.

„Vil Du saa passe Kvæget," sagde den gamle Mand, og krøb nu ind i Posen, som lille Klaus bandt for og gik saa sin Vej med alle Køerne og Tyrene.

Lidt efter kom store Klaus ud af Kirken, han tog sin Sæk igjen paa Nakken og syntes rigtignok, at den var blevet saa let, for den gamle Kvægdriver var ikke mere end halv saa tung som lille Klaus! „Hvor han er blevet let at bære! ja, det er nok, fordi jeg har hørt en Salme!" Saa gik han hen til Aaen, der var saa dyb og stor, kastede Sækken med den gamle Kvægdriver ud i Vandet og raabte efter ham, for han troede jo, at det var lille Klaus: „Se saa! nu skal Du ikke narre mig mere!"

Saa gik han hjemad; men da han kom hen, hvor Vejene krydsede, mødte han lille Klaus, som drev afsted med alt sit Kvæg.

„Hvad for Noget!" sagde store Klaus, „har jeg ikke druknet Dig?"

„Jo!“ sagde lille Klaus, „Du kastede mig jo ned i Aaen for en lille halv Time siden!“

„Men hvor har Du faaet alt det dejlige Kvæg fra?“ spurgte store Klaus.

„Det er Søkvæg!“ sagde lille Klaus, „jeg skal fortælle Dig den hele Historie, og Tak skal Du ogsaa have, fordi Du druknede mig, nu er jeg oven paa, er rigtig rig, kan Du tro! — Jeg var saa bange, da jeg laa inde i Sækken, og Vinden peb mig om Ørene, da Du kastede mig ned fra Broen i det kolde Vand. Jeg sank lige strax til Bunds, men jeg stødte mig ikke, for dernede voxer det dejligste blode Græs. Det faldt jeg paa, og den dejligste Jomfru, i snehvide Klæder og med en grøn Krands om det vaade Haar, tog mig i Haanden og sagde: „Er Du der, lille Klaus? der har Du for det Første noget Kvæg! en Mil oppe paa Vejen staar endnu en hel Drift, som jeg vil forære Dig!“ — Nu saae jeg, at Aaen var en stor Landevej for Havfolkene. Nede paa Bunden gik og kjørte de lige ude fra Søen og helt ind i Landet, til hvor Aaen ender. Der var saa dejligt med Blomster og det friskeste Græs, og Fiskene, som svømmede i Vandet, de smuttede mig om Ørene, ligesom her Fuglene i Luften. Hvor der var pæne Folk, og hvor der var Kvæg! det gik paa Grofter og Gjærder!“

„Men hvorfor er Du strax gaaet herop til os igjen?“ spurgte store Klaus. „Det havde jeg ikke gjort, naar der var saa nydeligt dernede!“

„Jo,“ sagde lille Klaus, „det er just polidsk gjort af mig! Du hører jo nok, at jeg siger Dig: Havpigen sagde, at en Mil oppe paa Vejen, — og ved Vejen mener hun jo Aaen, for andet Steds kan hun ikke komme, — staar endnu en hel Drift Kvæg til mig. Men jeg véd, hvor Aaen gaar i Bugter, snart her, snart der, det er jo en hel Omvej; nej, saa gjør man det kortere af, naar man kan, ved at komme her op paa Land og drive tvers over til Aaen igjen; derved sparer jeg jo næsten en halv Mil og kommer gesvindtere til mit Havkvæg.“

„O, Du er en lykkelig Mand!“ sagde store Klaus; „tror Du, jeg ogsaa faar Havkvæg, naar jeg kommer ned paa Bunden af Aaen?“

„Jo, det skulde jeg tænke,“ sagde lille Klaus; „men jeg kan ikke bære Dig i Sækken hen til Aaen, Du er mig for tung; vil Du selv gaa derhen og saa krybe i Posen, saa skal jeg med største Fornøjelse kaste Dig ud.“

„Tak skal Du have!“ sagde store Klaus; „men saar jeg ikke Havkvæg, naar jeg kommer ned, saa skal jeg prygle Dig, kan Du tro!“

„O nej! vær ikke saa slem!“ Og saa gik de hen til Aaen. Da Kvæget, som var tørstigt, saae Vandet, løb det, alt hvad det kunde, for at komme ned at drikke.

„Se, hvor det skynder sig!“ sagde lille Klaus, „det længes efter at komme ned paa Bunden igjen!“

„Ja hjælp nu først mig!“ sagde store Klaus, „for ellers saar Du Prygl!“ Og saa krøb han i den store Sæk, som havde ligget tvers over Ryggen paa en af Tyrene. „Læg en Sten i, for ellers er jeg bange, jeg ikke synker!“ sagde store Klaus.

„Det gaar nok!“ sagde lille Klaus, men lagde dog en stor Sten i Sækken, bandt Baandet fast til, og stødte saa til den. Plump! der laa store Klaus ude i Aaen og sank strax til Bunds.

„Jeg er bange, han ikke finder Kvæget!“ sagde lille Klaus, og drev saa hjem med hvad han havde.

H. C. Andersen.

---

18. Æventyr om En, som drog ud for at lære Frygt at kjende.

En Fader havde to Sønner. Den Ældste var klog og snedig og vidste at skikke sig i Alt, men den Yngste var enfoldig, kunde Intet lære eller begribe, og naar Folk saae ham, sagde de: „Faderen vil sikkert faa sin Nød med ham.“ Var der Noget at gjøre, maatte altid den Ældste udrette det; men sendte Faderen ham silde eller endog ved Nattetid ud at hente Noget, og Vejen gik over Kirkegaarden eller et andet uhyggeligt Sted, sagde han rigtignok: „Aa, Fader, det gyser i mig!“ Thi han var frygtsom. Eller hvis der om Aftenen ved Kaminilden blev fortalt Historier, hvorved Haaret rejste sig paa Tilhørernes Hoved, saa sagde disse mangen Gang: „Aa, det gyser i mig!“ — Kun den yngste Søn sad i en Krog og hørte paa det og kunde ikke begribe, hvad det skulde betyde. „Altid siger de: det gyser i mig! det gyser i mig! I mig gyser det ikke! Det maa vel være en Kunst, som jeg ikke forstaar.“

Nu hændte det sig, at Faderen engang sagde til ham: „Hør, Du i Krogen derhenne! Du bliver stor og stærk, Du maa ogsaa lære Noget, hvorved Du kan fortjene dit Brød. Se, hvor din Broder stræber; men paa Dig er al Møje spildt." — „Ja, Fader," svarede han, „jeg vil ogsaa gjerne lære Noget; hvis det gik an, vilde jeg helst lære at gyse, for det forstaar jeg slet ikke." Da den Ældste hørte dét, lo han og tænkte: „Du gode Gud, hvor min Broder dog er en Dumrian, ham bliver der da aldrig Noget af! Dét maa tidlig kroges, som god Krog skal vorde." Men Faderen sukkede og svarede: „Du lærer tids nok at gyse; men derved vil Du ikke kunne fortjene dit Brød."

Noget efter kom Klokkeren i Besøg der i Huset. Faderen klagede sin Nød for ham og fortalte, hvor slet det stod til i hans yngste Søns Pande: han kunde Intet og vilde Intet lære. „Tænk engang! da jeg spurgte ham, hvormed han vilde fortjene sit Brød, forlangte han at komme til at lære at gyse." — „Ih!" svarede Klokkeren, „det kan han saamænd lære hos mig. Lad mig bare faa ham, jeg skal nok høvle ham af." Dermed var Faderen vel tilfreds, eftersom han tænkte: „Drengen bliver da altid lidt afhøvlet!" og Klokkeren tog ham i Huset, og han maatte ringe for ham i Kirketaarnet. Efter et Par Dages Forløb vækkede Klokkeren ham ved Midnat og bød ham staa op og gaa op i Taarnet at ringe. „Dér skal Du nok faa lært, hvad det er at gyse!" tænkte han; og for at indjage ham rigtig Skræk, gik han selv hemmelig forud og stillede sig i Lydhullet, saa Knøsen maatte tro, det var et Spøgelse. Knøsen steg rolig op i Taarnet. Da han kom op, saae han en Skikkelse staa i Lydhullet. „Hvem staar dér?" raabte han, men Skikkelsen rørte sig ikke; saa sagde han: „Hvad vil Du her ved Nattetid? Forføj Dig bort, eller jeg kaster Dig ned." Klokkeren tænkte: det er vel ikke saa slemt ment som sagt! og tav og blev staaende ubevægelig. Saa raabte Knøsen ham an for tredje Gang, og da han stadig intet Svar fik, løb han til og styrtede Spøgelset ned, saa det brak Halsen. Derpaa ringede han, og da dét var gjort, gik han hjem og lagde sig i Sengen uden at sige et eneste Ord og sov ind. Klokkerkonen ventede længe paa sin Mand; men da han ikke kom, blev hun endelig angst, kaldte paa Knøsen og spurgte: „Véd Du ikke, hvor min Mand er blevet af? Han gik med op i Taarnet." — „Nej," svarede han, „men der stod En i Lydhullet, og da han ikke vilde gaa og intet Svar vilde give, saa kastede jeg ham ned. Gaa selv derhen, saa kan

I faa at se, om det er ham!" Konen løb forfærdet over paa Kirkegaarden og fandt Manden liggende død paa Jorden. Derfra styrtede hun hylende til Knøsens Fader og vækkede ham og sagde: „Ak, hvilken Ulykke har Eders Dogenigt af Søn ikke anrettet! Han har styrtet min Mand ud ad Lydhullet, saa han ligger død paa Kirkegaarden!" Faderen blev forskrækket, og foer over og skjændte paa Sønnen: „Hvad er det for ugudelige Streger! Det maa den Onde have indgivet Dig." — „Nej, Fader," svarede han, „jeg er ganske uskyldig. Han stod der ved Nattetid som En, der havde Ondt i Sinde; jeg vidste ikke, hvem det var, og jeg advarede ham tre Gange; hvorfor gik han saa ikke?" — „Ak!" sagde Faderen, „Dig faar jeg aldrig Andet end Ulykker af! Gaa fra mine Øjne, jeg vil ikke se Dig mere!" — „Ja, Fader, det skal jeg gjerne. Vent bare, til det bliver Dag, saa vil jeg drage ud og lære at gyse; saa forstaar jeg da altid én Kunst, som jeg kan ernære mig ved." — „Lær, hvad Du vil," svarede Faderen, „det er mig lige meget! Der har Du et halvt hundrede Kroner; tag dem og gaa fra mine Øjne og sig ikke til nogen Moders Sjæl, hvorfra Du kommer eller hvem Du hører til: for jeg maa skamme mig ved Dig." — „Jo, Fader, som I vil! Begjærer I ikke Mere, saa er det Noget, jeg let kan komme i Hu."

Da nu Dagen brød frem, gik Knøsen ud paa den store Landevej, og dér gik han og mumlede: „Kunde jeg dog blot gyse! kunde jeg dog blot gyse!" Saa kom en Mand hen paa Siden af ham; han hørte, hvad Knøsen mumlede, og da de havde gaaet et Stykke længere frem, saa de kunde se Galgen, sagde han til Knøsen: „Se dér er et Træ, hvor Syv har holdt Bryllup med Rebslagerens Datter! Sæt Dig under det og bi', til Natten falder ind: saa vil Du nok lære at gyse." — „Behøves der intet Andet?" svarede Knøsen. „Dét vil jeg gjerne gjøre; og lærer jeg saa hurtigt at gyse, som Du siger, saa skal Du have mine halv hundrede Daler. Kom i Morgen tidlig herhen igjen." Dermed gik Knøsen op til Galgen og satte sig under den og ventede, til Aftenen kom. Og da han frøs, tændte han et Baal og varmede sig ved det. Men ved Midnatstid blæste Vinden saa koldt, at han ikke kunde blive varm; og da Vinden stødte de Hængte mod hverandre, saa de bevægede sig frem og tilbage, tænkte han: „Jeg fryser her ved Ilden! hvor maa de deroppe saa ikke fryse og skjælve!" Da han nu var medlidende, satte han en Stige til og krøb op og løste den Ene efter den Anden ned, indtil han havde hentet dem alle Syv. Derpaa

ragede han op i Ilden og satte dem omkring den, saa de kunde varme sig. Men de sad og rørte sig ikke, og Ilden tændte i deres Klæder. Saa sagde han: „Tag Jer i Agt, ellers hænger jeg Jer op igjen!" Men de Døde hørte Intet, de tav og lod fremdeles deres Pjalter brænde. Saa blev han vred og sagde: „Naar I ikke vil passe paa, kan jeg ikke hjælpe Jer; jeg vil ikke brænde op sammen med Jer." Og han klyngede dem op igjen, En efter En. Saa satte han sig ved Ilden og sov ind. Næste Morgen kom Manden til ham og vilde have de halv hundrede Kroner og sagde: „Naa, véd Du nu, hvad det er at gyse?" — „Nej," svarede han, „hvorfra skulde jeg vide det? De Syv deroppe har ikke lukket Munden op, og de var saa dumme, saa de lod det Par Pjalter, de havde paa Kroppen, brænde op." Nu mærkede Manden, at den Dag fik han ikke tjent sig de halv hundrede Kroner, og han gik sin Vej og sagde: „Saadan En har jeg endnu aldrig truffet."

Knøsen gik ogsaa sin Gang og begyndte atter at mumle saadan hen for sig: „Ak, kunde jeg dog blot gyse! kunde jeg dog blot gyse!" Dét hørte en Vognmand, som kom bag efter ham, og han spurgte: „Hvem er Du?" — „Det véd jeg ikke," svarede Knøsen. Vognmanden spurgte atter: „Hvor kommer Du da fra?" — „Det véd jeg heller ikke." — „Hvem er da din Fader?" — „Det tør jeg ikke sige." — „Og hvad er det, Du gaar og brummer paa?" — „Aa," svarede Knøsen, „jeg vilde kun saa gjerne lære at gyse; men der er Ingen, som vil lære mig det." — „Hold op med den dumme Sladder!" sagde Vognmanden. „Følg med, jeg skal nok faa Dig anbragt!" Saa fulgte Knøsen med Vognmanden. Om Aftenen kom de til et Værtshus, hvor de vilde blive Natten over, og dér sagde Knøsen atter højt, idet han traadte ind i Stuen: „Kunde jeg dog blot gyse! kunde jeg dog blot gyse!" Værten, som hørte det, lo og sagde: „Har Du Lyst til dét? Det skal Du saamænd faa Lejlighed til her." — „Ak, ti stille!" sagde Værtens Kone, „saa mange Dumdristige har alt sat Livet til, og det var Synd for de smukke Øjne dér, om de ikke mer skulde se Dagens Lys." Men Knøsen svarede: „Om det end er nok saa svært, vil jeg dog lære det; derfor er jeg jo draget ud." Og hun lod heller ikke Værten have Ro, før denne fortalte ham, at et fortryllet Slot laa ikke langt derfra, og at man mageligt kunde lære at gyse, naar man vilde tilbringe tre Nætter dér. Kongen havde lovet den, som vovede det, sin Datter til Hustru: og hun var den skjønneste Mø, Solen nogensinde

havde skinnet paa. I Slottet var store Skatte, bevogtede af Aander; de vilde saa blive fri. Mange var da ogsaa allerede gaaet ind i Slottet, men endnu var Ingen vendt tilbage. Næste Morgen gik Knøsen saa til Kongen og sagde: „Hvis det er tilladt, vilde jeg nok tilbringe tre Nætter i det fortryllede Slot.“ Kongen saae paa ham, og da han syntes godt om ham, sagde han: „Du maa forlange tre Ting til at tage med Dig i Slottet, men det maa være livløse Ting.“ Knøsen svarede: „Saa beder jeg om et Fyrtøj, en Drejerbænk og en Snittebænk med tilhørende Kniv.“ Kongen lod det Altsammen bringe hen paa Slottet om Dagen. Da det saa mørknede, gik Knøsen derop, gjorde sig en god Ild i et af Kamrene, satte Snittebænken med Kniven tæt ved Ilden, og satte sig selv paa Drejerbænken. „Ak, kunde jeg dog blot gyse,“ sagde han, „men her lærer jeg det heller ikke.“ Mod Midnat vilde han rage op i Ilden; som han blæste til den, skreg det pludselig fra en Krog: „Av, miav, hvor vi fryser!“ — „I Narre,“ raabte han, „hvorfor skriger I? Hvis I fryser, saa kom og sæt Jer her ved Ilden og varm Jer!“ Ligesom han havde sagt dét, kom to store sorte Katte springende hen imod ham og satte sig hver paa sin Side af ham og stirrede vildt paa ham med deres gloende Øjne. Da de saa havde varmet sig lidt, sagde de: „Kom, Kammerat, skal vi spille et Slag Kort?“ — „Ja nok,“ svarede han, „men viis mig først engang Jere Poter.“ De strakte saa Kloerne ud. „Ej,“ sagde han, „hvor I har lange Negle! Dem maa jeg først have klippet!“ Dermed greb han dem i Nakken og trak dem hen til Snittebænken og skruede deres Poter fast. „Jeg har sét Jer paa Fingrene,“ sagde han, „saa Lysten til Kortenspil er forgaaet mig.“ Og han slog dem ihjel og kastede dem ud i Vandet. Men da han havde bragt de To til Ro og atter vilde sætte sig ved Ilden, kom der fra alle Kanter og Kroge sorte Katte og sorte Hunde med gloende Lænker, bestandig fler og fler, saa han kunde ikke bjerge sig; de skreg grueligt op, traadte paa hans Ild og splittede den og vilde slukke den. En kort Tid saae han roligt paa det, men da det blev for galt, tog han sin Snitteknib: — „Naa, I Kjæltringer, afsted med Jer!“ raabte han og huggede løs paa dem. Mange undveg, men de Andre slog han ihjel og bar dem ud i Parken. Da han kom tilbage, blæste han til Ilden, fik den i Brand igjen og varmede sig. Som han nu sad saaledes, blev han søvnig og kunde ikke holde Øjnene aabne længer. Han saae sig om, og da han blev en stor Seng vaer,

som stod i et Hjørne, gik han hen og lagde sig i den; men netop som han vilde lukke Øjnene, begyndte Sengen af sig selv at kjøre og fare omkring med ham hele Slottet rundt. „Ret saa!“ sagde han, „kjør kun til!“ Da begyndte Sengen at kjøre, som var der sex Heste for,

Han trak Kattene hen til Snittebænken og skruede deres Poter fast.

over Dørtærskler og Trapper, op og ned, hop, hop, i Galop, og væltede derpaa med Bunden i Vejret, og han laa neden under. Saa kastede han Tæpper og Puder af sig, stod op og sagde: „Nu kjøre, hvem der lyster!“ lagde sig ved Ilden og sov, til det blev Dag. Om Morgenen kom Kongen, og da han saae ham ligge paa Gulvet, troede han, at

Spøgelserne havde dræbt ham og sagde: „Det var dog Synd for det pæne Menneske.“ Det hørte Knøsen, og han rejste sig og svarede: „Saa vidt er det endnu ikke kommet!“ Kongen undrede sig og blev glad og spurgte, hvorledes det var gaaet ham. „Ret godt!“ svarede han. „En Nat er overstaaet; de to gaar vel ogsaa.“ Da han kom til Værtshuset, gjorde Værten store Øjne og sagde: „Jeg troede ikke, jeg skulde se Dig levende igjen; har Du nu lært, hvad det er at gyse?“ — „Nej,“ sagde han, „endnu véd jeg det ikke. Blot der var En, der vilde lære mig det!“

Den anden Nat gik han atter op i det gamle Slot, og satte sig ved Ilden og sagde: „Kunde jeg dog blot komme til at gyse!“ Hen imod Midnat begyndte der saa en Larmen og Støjen, først sagte, saa stærkere og stærkere; et Øjeblik blev det stille; pludselig kom med et højt Skrig et halvt Menneske ned fra Skorstenen og faldt hen foran ham. „Hejda!“ raabte han, „der maa være en Halvdel til; det er for Lidt!“ Saa begyndte Larmen paany; det tumlede og hylede; og den anden Halvdel faldt ned. „Tov lidt,“ sagde han, „jeg vil først puste til Ilden.“ Da han havde gjort det og atter saae sig om, havde begge Stykker forenet sig, og en gruelig Mand sad paa hans Plads. „Saaledes var det ikke ment,“ sagde Knøsen, „Bænken er min.“ Manden vilde skubbe ham bort; men Knøsen forstod Uret, skød ham bort med Magt, og satte sig paa sin Plads. Da faldt der endnu flere Mænd ned; de havde ni Dødningeben, og de stillede Benene op og spillede Kegler. Knøsen fik ogsaa Lyst og spurgte: „Hør engang, kan jeg være med?“ — „Ja hvis Du har Penge.“ — „Penge har jeg nok af,“ svarede han, „men Eders Bosler er ikke rigtig runde.“ Dermed tog han dem, og satte dem paa Drejerbænken og drejede dem runde. „Nu triller de bedre,“ sagde han, „hejda, saa gaar den lystig!“ Han spillede med og tabte nogle af sine Penge; men da Klokken slog Tolv, forsvandt det Altsammen, og han lagde sig ned og sov roligt ind! Om Morgenen kom Kongen og vilde høre sig for. „Hvordan er det gaaet Dig denne Gang?“ spurgte han. — „Jeg har spillet Kegler og tabt et Par Øre.“ — „Har Du da ikke gyst?“ — „Pyh,“ svarede han, „jeg har slaaet mig løs og gjort mig lystig. Ja gid jeg bare anede, hvad det var at gyse!“

Den tredje Nat satte han sig atter paa Bænken og sagde ganske fortrydelig: „Kunde jeg dog blot gyse!“ Sent ud paa Natten kom sex

store Mænd og bragte en Ligbaare. „Ha, ha," sagde han, „det er vist min Fætter, som døde for et Par Dage siden." Og han vinkede og sagde: „Kom kun, lille Fætter, kom kun!" Saa satte Mændene Kisten paa Jorden; men han gik hen og tog Laaget af, og der laa en død Mand i Kisten. Han følte paa hans Ansigt: det var koldt som Is. „Bi lidt!" sagde han, „jeg skal nok varme Dig;" og han gik hen til Ilden og varmede sine Hænder og lagde dem paa hans Ansigt; men den Døde blev ved at være kold. Saa tog han ham ud af Kisten, satte sig ved Ilden og lagde ham paa sit Skjød og gned hans Arme for at varme ham. Da dét heller ikke hjalp, faldt det ham ind: „Naar To ligger sammen i én Seng, varmer de hinanden;" og han lagde ham i Sengen, dækkede ham til, og lagde sig ved Siden af ham. Noget efter blev den Døde ogsaa varm og begyndte at røre sig. Saa sagde Knøsen: „Naa, lille Fætter, fik jeg saa ikke varmet Dig?" Men den Døde begyndte at skraale op: „Nu kvæler jeg Dig." — „Hvad?" sagde Knøsen, „er dét Takken? Nej, saa skal Du i Kisten igjen!" Dermed løftede han ham op, kastede ham i Kisten og smak Laaget i; og de sex Mænd kom og bar ham bort. „Jeg kan dog ikke komme til at gyse!" sagde Knøsen. „Her lærer jeg det nu aldrig, om jeg saa blev her min hele Levetid."

Saa traadte en Mand ind, der var større end alle de Andre og frygtelig at se til; dog var han allerede gammel og havde langt hvidt Skæg. Han sagde: „Aa, din Usling! Du skal snart lære at gyse, for nu skal Du dø!" — „Ikke saa hastig!" svarede Knøsen, „jeg gad dog nok være med i Legen." — Manden sagde: „Dig skal jeg nok faa Bugt med!" — „Saa sagte, saa sagte!" mente Knøsen, „gjør Dig bare ikke tyk! Jeg er sagtens lige saa stærk som Du og lidt til." — „Det gad jeg se," svarede den Gamle; „er Du stærkere end jeg, saa lader jeg Dig gaa. Kom an og lad os prøve!" Dermed førte han ham ad mørke Gange til en Smede-Esse, tog en Øxe, og slog med ét Slag den ene Ambolt ned i Jorden. „Det kan jeg gjøre bedre," sagde Knøsen og gik hen til den anden Ambolt. Den gamle Mand stillede sig ved Siden af ham og vilde se til; hans hvide Skæg hang langt ned. Saa greb Knøsen Øxen og kløvede Ambolten med ét Hug, og klemte Skægget ind i Sprækken. „Nu har jeg Dig," sagde Knøsen, „nu er Turen til Dig at dø!" Og han greb en Jernstang og slog løs paa den Gamle, indtil han jamrede sig og bad ham holde op; saa vilde

han give ham store Rigdomme. Knøsen drog Øxen ud og slap den Gamle løs, hvorefter denne førte ham tilbage, op paa Slottet, og viste ham i Kjælderen tre Kister fulde af Guld. „Deraf," sagde han, er én Del de Fattiges, én Del Kongens, og én Del din." I det Samme slog Klokken Tolv, og Aanden forsvandt, saa Knøsen stod ene i Mørket. „Jeg skal nok finde ud," sagde han; og han følte sig for, fandt Vej til Kammeret og sov ind ved Ilden. Om Morgenen kom Kongen og

Knøsen klemte den Gamles Skæg ind i Sprækken.

spurgte: „Naa, har Du saa lært at gyse?" — „Nej!" svarede han, „hvad var dét at tale om? Min døde Fætter var her, og en gammel Graaskæg, som viste mig en Mængde Guld dernede; men at gyse har Ingen lært mig endnu." Da sagde Kongen: „Du har befriet Slottet og skal ægte min Datter." — „Det er jo Altsammen grumme dejligt," svarede Knøsen, „men jeg véd dog endnu ikke, hvad det er at gyse."

Guldet blev hentet op, og Bryllupet holdt. Men hvor meget

den unge Konge end elskede sin Gemalinde, og hvor fornøjet han end var, saa sagde han dog alt imellem: „Kunde jeg blot gyse, kunde jeg blot gyse!" Det fortrød tilsidst hans Gemalinde. Hendes Kammerjomfru sagde: „Jeg skal nok skaffe Raad, han skal komme til at lære at gyse." Og hun gik ud og lod hente en hel Spand fuld af Grundlinger. Saa om Natten, da den unge Konge sov, maatte hans Gemalinde trække Tæppet bort og øse den Spand fuld koldt Vand med Grundlingerne i ud over ham, saa de smaa Fisk sprælbede omkring ham; deraf vaagnede han og raabte: „Aa, hvor det gyser i mig, kjære Kone! Ja nu véd jeg, hvad det er at gyse!"

---

19. Alligatoren og Schakalen.

Engang gik en sulten Schakal ned til Flodbredden for at søge efter smaa Krebs, Stumper af Fisk og hvad den ellers maatte kunne finde til sin Middagsmad. Nu boede der tilfældigvis i samme Flod en stor Alligator, som, da den ligeledes var sulten, grumme gjerne vilde have ædt Schakalen.

Schakalen løb frem og tilbage og hid og did, men kunde længe ikke finde Noget at æde. Tilsidst saae den tæt ved dét Sted, hvor Alligatoren laa mellem nogle høje Siv under det klare, flakke Vand, en lille Krebs sjokke afsted, saa rask dens Ben kunde bære den. Schakalen var saa sulten, at den, da den saae dét, stak sin Pote ned i Vandet og prøvede paa at fange Krebsen, men snap! greb den gamle Alligator fat i den. „O Gud," tænkte Schakalen ved sig selv, „hvad skal jeg dog gjøre? Den store, tykke Alligator har faaet min Pote i sin Mund og vil om et Øjeblik trække mig ned under Vandet og dræbe mig. Min eneste Frelse er, om jeg kan bilde den ind, at den har taget fejl." Den raabte derfor nok saa lystigt: „Snilde Alligator, snilde Alligator, Du har faaet fat i en Sivrod i Stedet for i min Pote. Jeg haaber, Du maa finde den mør." Alligatoren, der laa saa dybt nede mellem Sivene, at den knap kunde se, tænkte, da den hørte dét: „Gud, hvor det var kjedeligt! jeg troede, at jeg havde faaet fat i Schakalens Pote, men nu staar den deroppe og raaber nok saa lystigt. Jeg har sagtens faaet fat i en Sivrod, som den siger," — og saa lod den Schakalen gaa. Schakalen

løb sin Vej, saa rask den kunde, og raabte: „Kloge Alligator, kloge Alligator, saa lod Du mig dog gaa!" Derover blev Alligatoren meget ærgerlig; men Schakalen var kommet altfor langt bort, til at den kunde naae den.

Dagen efter gik Schakalen igjen ned til Floden, men da den var saa bange for Alligatoren, raabte den ganske højt: „Naar jeg gaar og søger efter Noget til Middagsmad, sér jeg de pæne smaa Krebs titte op gjennem Mudderet, og saa fanger og æder jeg dem. Gid jeg nu kunde faa Øje paa en!" Alligatoren, der laa begravet i Mudderet paa Bunden af Floden, hørte hvert Ord og stak derfor Tippen af sin Snude op af Vandet, idet den tænkte: „Lader jeg bare Spidsen af min Næse komme til Syne, saa vil Schakalen antage mig for en Krebs og strække sin Pote ud for at fange mig: og naar den gjør dét, saa sluger jeg den." Men ikke saasnart fik Schakalen den lille Tip af Alligatorens Snude at se, før den udbrød: „Aha, min Ven, er Du dér? Der vanker nok ingen Middagsmad til mig paa dette Stykke af Floden;" og den løb sin Vej og fiskede efter Middagsmad langt borte derfra. Alligatoren blev højst forbittret over, at den for anden Gang var gaaet glip af sit Bytte, og besluttede ikke at lade det undslippe oftere.

Da dens lille Plageaand Dagen efter igjen kom ned til Floden, skjulte den sig tæt ved Bredden for om muligt at fange den. Schakalen var rigtignok noget bange for at gaa helt ned til Floden, eftersom den tænkte: „Maaske fanger Alligatoren mig idag!" men da den var sulten, vilde den dog nødig gaa uden at have faaet sin Middagsmad. For saavidt muligt at sikkre sig udbrød den: „Hvor er alle de smaa Krebs blevne af? Der er ikke en eneste, og jeg er saa sulten. Ellers kan man dog, naar de er under Vandet, se dem røre sig; for alle de smaa Bobler, de laver, stiger i Vejret." Da Alligatoren, som laa i Mudderet under Flodbredden, hørte dét, tænkte den: „Jeg vil lade, som om jeg er en lille Krebs." Og saa begyndte den at puste: „Puf, puf, puf! Boble, boble, boble!" Og alle de store Bobler kom op paa Overfladen og brast, og Vandet hvirvlede som en Malstrøm, og der blev et saadant Røre, da det vældige Uhyre begyndte at puste Bobler, at Schakalen meget godt indsaa, hvem det var, og løb sin Vej, alt hvad den kunde. „Tak, Du rare Alligator," raabte den, „mange, mange Tak! Jeg var saamænd ikke gaaet herhen, dersom jeg havde vidst, at Du var i Nærheden."

Det gjorde Alligatoren ganske rasende, og i sin Arrigskab over at være blevet narret saa tidt af en lille Schakal sagde den ved sig selv: „Jeg vil ikke oftere lade mig narre, men bære mig rigtig snildt ad næste Gang.“ Derefter ventede og ventede den længe paa, at Schakalen igjen skulde komme ned til Floden; men den kom ikke, eftersom den havde tænkt: „Bliver det ved at gaa saaledes, saa bliver jeg en Dag fanget og ædt af den ondskabsfulde gamle Alligator. Jeg maa heller nøjes med at leve af vilde Figen.“ Og den gik ikke mere ned til Floden, men blev i Krattet og aad vilde Figen og Rødder, som den gravede op med sine Kloer.

Da Alligatoren kom under Vejr hermed, besluttede den at se, om den ikke kunde fange Schakalen paa Landjorden, i hvilken Hensigt den gik hen under det største vilde Figentræ, hvor Jorden laa fuld af nedfaldne Frugter; dem samlede den i en stor Bunke, og skjulte sig under den og ventede paa Schakalen. Men ikke saasnart saae det lille listige Dyr den store Bunke vilde Figen ligge der, før det tænkte: „Det ligner min Ven Alligatoren grumme meget.“ Og for at se, om det forholdt sig saaledes eller ej, sagde den højt: „De saftige smaa vilde Figen, som smager mig saa godt, falder altid ned fra Træet og triller hist og her omkring, hvorhen Vinden fører dem, men denne store Bunke Figen ligger ganske stille; det kan ikke være gode Figen, og jeg vil ikke spise af dem.“ — „Haa haa,“ tænkte Alligatoren, „er dét det Hele? Men hvor den Schakal dog er mistroisk! Saa vil jeg lade Fignerne trille lidt; naar den faar dét at se, kommer den sikkert og spiser dem.“ Hvorefter det store Dyr rystede sig, saa alle de smaa Figen begyndte at trille, nogle en Mil ad den Kant, andre en Mil ad hin Kant, men alle længere bort, end de nogensinde før var trillede, eller end den stærkeste Blæst kunde have ført dem.

Da Schakalen saae dét, luskede den af og sagde: „Jeg er Dig meget forbunden, Alligator, fordi Du lod mig vide, at Du er her; jeg kunde vanskeligt have gjættet det, saaledes som Du laa begravet under Figenbunken.“ Derover blev Alligatoren saa forbittret, at den løb efter Schakalen; men Schakalen løb altfor stærkt, til at den kunde fanges.

Saa sagde Alligatoren ved sig selv: „Den lille Pjalt skal ikke gjøre Nar af mig en anden Gang og saa smutte fra mig; jeg skal vise den, at jeg er klogere, end den tror.“ Og tidlig næste Morgen krob

den saa rask, den kunde, hen til Schakalens Hule (som bestod af et Hul i Siden af en Bakke) og krob ind i den og skjulte sig og ventede paa, at Schakalen, der var ude, skulde komme hjem. Men da Schakalen kom i Nærheden af Hulen, saae den sig om og tænkte: „Gud! Jorden sér jo ud, som om et eller andet svært Dyr var gaaet hen over den: og store Jordklumper er faldne ned paa begge Sider af Døren til min Hule, som om et meget stort Dyr havde villet presse sig ind ad den. Jeg vil saamænd ikke gaa derind, før jeg har forvisset mig om, at der ikke er Ugler i Mosen." Derpaa sagde den højt: „Lille Hus, smukke Hus, søde lille Hus! hvorfor svarer Du ikke, naar jeg kalder? Naar jeg kommer og der er Fred og ingen Fare, raaber Du jo altid til mig; er der Noget i Vejen, siden Du ikke taler?"

Saa tænkte Alligatoren: „Forholder det sig saaledes, gjør jeg bedst i at raabe, for at den kan tro, at Alt i dens Hus er, som det skal være." Og saa sagte, den kunde, sagde den: „Søde lille Schakal!"

Da Schakalen hørte de Ord, blev den ganske forskrækket og tænkte: „Den rædsomme gamle Alligator er der altsaa! Jeg maa se at faa Livet af den, hvis jeg kan, for gjør jeg ikke det, fanger og æder den mig sikkert engang." Den svarede derfor: „Tak, Du kjære lille Hus; jeg holder saa meget af at høre din smukke Stemme. Jeg kommer strax, men jeg maa først samle Brænde til at koge min Middagsmad ved." Og saa løb den, alt hvad den kunde, og slæbte alle de tørre Grene og Pinde, den kunde finde, hen til Hulens Indgang. Alligatoren holdt sig saa stille som en Mus indenfor, men kunde dog ikke bare sig for at le saa smaat, medens den tænkte: „Nu har jeg da endelig narret den snedige lille Schakal!" Da Schakalen saa havde faaet samlet alle de Grene, den kunde finde, og havde lagt dem rundt om Indgangen til sin Hule, stak den Ild paa dem og skjød dem saa langt ind, den kunde. Og der var saadan en Mængde af dem, saa de hurtigt blussede op i en vældig Flamme, og Røgen og Luerne kvalte den ondskabsfulde gamle Alligator og brændte den op, medens den lille Schakal løb frem og tilbage udenfor og dandsede af Glæde og sang: „Hvad synes Du om mit Hus, min Ven? Er det ikke varmt og hyggeligt? Ding dang! Alligatoren er ved at dø! Ding dang, ding dang! Nu forskrækker den mig ikke mere! Jeg har overvundet min Fjende! Klingeling, klingeling, ding dang!"

Ved M. Frere.

20. Den tapre Skrædder.

En Sommermorgen sad en Skrædder paa sit Bord og syede. Da kom en Bondekone gaaende paa Gaden og raabte: „Nykjernet Smør! nykjernet Smør!“ Det klang ganske lifligt i Skrædderens Øren; han strakte sit lille Hoved ud ad Vinduet, og raabte: „Kom herop, Mo'erlil! her skal hun faa Handsel!“ Da Konen kom op, maatte hun tage Laagene af begge sine Botter og tage de friske grønne Blade af, som hun havde lagt oven paa Smørret. Skrædderen smagte først af den ene Bøtte og

saa af den anden, tingede længe om Prisen, og kjøbte endelig et Fjerdingspund. Konen blev fortrædelig over al den Ulejlighed, hun havde havt for saa Lidt, gav Ondt af sig og gik vranten bort. Men dét rørte ikke Skrædderen. „Ah, det skal rigtig smage!“ sagde han, „og det skal give Kraft og Styrke!“ Saa tog han et Brød, skar sig en Rundt'en-om og smurte tykt paa af det nykjernede Smør. Han tog en Bid, satte derpaa Smørrebrødet ved Siden af sig og syede, alt hvad han kunde, paa en Trøje, som det havde Hast med. „Ja, det skal smage!“ sagde han igjen, „men Trøjen skal være færdig, før jeg bider anden Gang!“ og af bare Længsel efter det nykjernede Smør tog han saa bestandig større og større Sting. Imidlertid gik den gode Lugt af det friske Smør op til Fluerne paa Væggen, saa de i stor Mængde fløj ned og gjorde sig til Gode. Da saa Skrædderen saae hen til sit Smørrebrød, opdagede han de ubudne Gjæster. „Ej,“ sagde han, „hvem har sendt Bud efter Jer?“ og dermed jog han dem bort. Men Fluerne forstod ikke Dansk og lod sig ikke saadan vise bort; de kom strax efter igjen og havde ovenikjøbet Selskab med. Saa blev Skrædderen hed om Ørene, og han tog en stor Klædes Lap af sin Kludebunke og raabte: „Nu skal I faa!“ Dermed slog han til dem og talte dem, han havde truffet: der var syv, som laa stendøde og strakte Benene fra sig. „Er Du saadan en Karl?“ sagde han forundret til sig selv, „det skal skam hele Byen have at vide!“ Og han skar i Hast et Bælte til, sømmede det, og syede paa det med store Bogstaver: „Syv med ét Hug! — „Ja ikke blot hele Byen, nej hele Verden skal have det at vide!“ sagde han videre, og hans Hjerte hoppede af Glæde, ligesom Halen paa et Lam.

Saa bandt han sit Bælte om Livet og søgte rundt i Huset, om der ikke var Noget, han kunde tage med paa Rejsen; thi han vilde ud i den vide Verden. Men der var ikke Andet at opdrive end en gammel, blød Ost; den stak han i Lommen. Udenfor Porten fangede han ved et Lykketræf en Fugl, som maatte ned i Lommen til Osten. Derpaa tog han Benene med sig og steg op ad et højt Bjerg. Da han var kommet op paa Toppen, saae han en mægtig stor Kæmpe. „Hør, Kammerat!“ sagde Skrædderen til ham, „Du sidder der og sér Dig om i Verden; den har jeg nu i Sinde at gaa ud i, har Du ikke Lyst til at være med?“ Kæmpen saae paa ham og sagde: „Hvad er Du for en jammerlig lille Karl?“ — „Hvad jeg er for En?“ sagde Skræd-

deren, og han knappede sin Kjole op, viste Kæmpen sit Bælte og sagde: „Der kan Du se skriftligt, hvad jeg er for En.“ Kæmpen læste: „Syv med ét Hug!“ og tænkte, at dermed var ment Mennesker, som Skrædderen havde slaaet ihjel; og han fik ligesom lidt Respekt for Skrædderen. Men først vilde han dog prøve ham. Han tog da en Sten i sin Haand og trykkede den saa haardt, at han pressede Vand ud af den. „Gjør mig dét efter,“ sagde han, „hvis Du vil have Ord for at være stærk!“ — „Ikke Andet!“ sagde Skrædderen, „det kan jeg med!“ og han greb i Lommen, tog den bløde Ost frem og trykkede den, saa al Saften løb ud af den. „Det, tænker jeg, var en Smule bedre gjort!“ sagde han. Kæmpen vidste ikke ret, hvad han skulde tro om den lille Mand. Han tog en Sten op fra Jorden og kastede den saa højt, at den neppe var til at se. „Naa, Du lille Knort!“ sagde han, „saa gjør mig da dét efter!“ — „Strax!“ sagde Skrædderen. „Dit Kast var godt, men Stenen maatte dog falde til Jorden igjen; jeg vil kaste en op, saa den skal ikke komme ned.“ Dermed greb han i Lommen, tog Fuglen og kastede den op i Luften; Fuglen blev glad ved at slippe fri og fløj i en Fart langt bort. „Naa, Kammerat! hvad synes Du om dét?“ sagde han saa til Kæmpen. — „Ja, kaste kan Du,“ svarede denne; „men nu vil vi ogsaa se, om Du kan bære noget Ordentligt.“ Saa førte han ham hen til et stort og vældigt Egetræ, som laa og var fældet. „Det vil vi bære sammen ud af Skoven,“ sagde han. — „Ja tag Du den tykke Ende dernede paa dine Skuldre,“ sagde den lille Mand, „saa vil jeg løfte Grenene op med alle deres Kviste og bære dem; de er dog tungest.“ Kæmpen løftede Stammen op og lagde den paa Skulderen; men i Stedet for at løfte Toppen op, satte Skrædderen sig paa en af Grenene, og Kæmpen maatte ganske alene bære hele Træet og ham oven i Kjøbet. Han gjorde sig helt lystig der bagved og fløjtede allehaande Viser, som om det var en Børneleg at bære det store Træ. Da Kæmpen havde gaaet et Stykke Vej med den tunge Byrde, kunde han ikke holde ud længer og sagde: „Hør, nu maa jeg lade Træet falde.“ Saa sprang Skrædderen behændigt ned, greb om Træet med begge Arme, saa det saae ud, som om han bar det, og sagde til Kæmpen: „Du er saadan en stor Karl og kan alligevel ikke engang bære det Smule Træ!“ — De gik videre og kom forbi et Kirsebærtræ; det tog Kæmpen fat paa, øverst i Toppen, hvor de modneste Kirsebær hang, og bøjede hele Toppen ned og gav Skrædderen

den i Haanden, for at han ogsaa skulde spise. Men Skrædderen var for svag, han kunde ikke modstaa Træets Kraft og blev vippet i Vejret. „Hvad er det?“ sagde Kæmpen, „kan Du ikke holde den Smule Kvist?“ — „Pyh!“ svarede Skrædderen, „det skulde vel være Noget for En, som har fældet Syv med ét Hug! Nej véd Du, hvorfor jeg gjorde det? Jeg saae nogle Jægere, som vilde skyde dernede i Krattet, derfor sprang jeg over Træet. Kan Du gjøre mig dét efter?“ — Saa vilde Kæmpen ogsaa springe over Træet, men han kunde ikke; han blev hver Gang hængende i Grenene, saa Skrædderen ogsaa her fik Overtaget. „Naa, saa følg da med ind i vor Hule og bliv der i Nat!“ sagde Kæmpen. Det var Skrædderen strax villig til og fulgte med. Kæmpen anviste ham en Seng, hvor han kunde ligge og hvile sig. Men Skrædderen lagde sig ikke ordenligt i den store Seng; han krob sammen i det ene Hjørne. Henad Midnat kom saa Kæmpen med en stor Jernstang og gav et Slag paa Sengen, hvor han mente, Skrædderen laa og sov, saa Stangen gik tvers gjennem Sengen. „Nu,“ tænkte han, „er det ude med den Græshoppe, han viser sig bestemt aldrig mere!“ Næste Morgen gik Kæmpen ud i Skoven og havde rent glemt den døde Skrædder; men paa éngang kom denne nok saa lystig og kjæk hen imod ham! Saa blev Kæmpen bange for, at han skulde slaa ham ihjel paa Stedet, og løb sin Vej i største Hast.

Skrædderen gik da videre alene, lige efter sin spidse Næse, indtil han kom udenfor et kongeligt Slot. Og da han var træt, lagde han sig i Græsset og sov ind. Medens han laa der, kom Kongens Folk forbi, betragtede ham fra alle Sider og læste paa Bæltet: „Syv med ét Hug!“ — „Ak!“ sagde de, „hvad vil den store Krigshelt her i Fredens Tid? Det maa vist være en mægtig Herre.“ De meldte det til Kongen, og sagde til ham: at hvis der skulde komme Krig i Landet, vilde det være en vigtig og nyttig Mand, ham skulde han ikke give Slip paa. Det Raad syntes Kongen godt om, og da Skrædderen havde faaet udsovet, sendte han En hen, som skulde tilbyde ham Tjeneste. „Jo,“ svarede Skrædderen, „jeg er netop selv kommet for at tilbyde Kongen min Tjeneste.“ Saaledes blev han da godt modtaget og fik Bolig paa Slottet.

Men Krigsfolkene var ilde fornøjede med Skrædderen og ønskede ham Pokker i Vold. „Hvad skal dét blive til?“ sagde de, „kommer vi i Klammeri med ham, saa fælder han Syv af os ved hvert Hug.“ De

gik saa Allesammen til Kongen og bad om deres Afsked og sagde: „Vi er ikke skabt til at være sammen med saa stærk en Mand." Kongen blev ilde til Mode ved, at han for den Enes Skyld skulde miste alle sine Tjenere; han vilde gjerne være Skrædderen kvit og ønskede, at han aldrig havde sét ham for sine Øjne. Men han vovede ikke at give ham Afsked, fordi han var bange for, at han saa skulde slaa ham og alt hans Folk ihjel og sætte sig selv paa Thronen. Han grublede altsaa længe frem og tilbage; endelig fandt han paa Raad, sendte Bud til Skrædderen og lod ham sige, at da han var en saa vældig Krigshelt, vilde han gjøre ham et Tilbud. I en Skov ude i hans Land var der to Kæmper, som gjorde stor Skade ved at røve, myrde og brænde; dem turde Ingen vove sig imod. Hvis nu han kunde dræbe dem, vilde Kongen give ham sin Datter til Gemalinde og det halve Kongerige i Medgift. Der skulde desuden drage hundrede Ryttere med og hjælpe ham. — „Det er Noget for en Mand som Dig!" sagde Skrædderen til sig selv: „Den dejlige Kongedatter og det halve Rige — dét er da nok værd at tage med!" hvorpaa han gav til Svar, at han skulde sagtens gjøre det af med Kæmperne, men de hundrede Ryttere brød han sig ikke om; den, der kunde sælde Syv med ét Hug, behøvede ikke at være bange for To. Saa drog han ud i Skoven, lod Blikket søge rundt til alle Sider, og fandt endelig de to Kæmper. De laa under et Træ og sov og pustede og snorkede, saa Grenene gik op og ned derved. „Nu har jeg vundet Spil!" sagde Skrædderen, fankede sine Lommer fulde af Sten, og krøb over Kæmperne op i Træet. Dér oppe fra kastede han den ene Sten efter den anden ned i Hovedet paa den ene Kæmpe, indtil han vaagnede. „Hvad er dét? hvorfor slaar Du mig?" sagde Kæmpen vredt til den Anden. „Du drømmer," svarede denne, „naar har jeg slaaet Dig?" Dermed lagde de sig til at sove igjen; saa kastede Skrædderen en større Sten og af al Magt ned paa den Andens Bryst. Han foer op og sagde: „Hvad er det for Kunster? hvorfor støder Du mig saadan for Brystet?" — „Jeg har ikke rørt Dig," svarede den Første. De trættedes nu en Stund, men da de var søvnige, forligedes de dog omsider, og deres Øjne lukkede sig. Saa begyndte Skrædderen paany sit Spil og tog den største Sten, han havde, og kastede den saa stærkt, han kunde, ned paa Brystet af den første Kæmpe. Da skreg denne: „Nej, nu bliver det for galt!" og han sprang op som en Rasende og slog sin Kammerat. Den Anden betalte ham

med lige Mont, saa de kom Begge i Raseri, rev Træer op med Rode og tærskede løs paa hinanden, indtil de sank døde om paa Jorden. „Det var da godt," sagde Skrædderen, „at de ikke rev mit Træ om, ellers var jeg kommet til at gjøre et slemt Spring." Derpaa steg han fornøjet ned, drog sit Sværd, huggede i al Mageligbed et Par Saar i Brystet paa hver af Kæmperne, og gik saa udenfor Skoven, hvor de hundrede Ryttere holdt og ventede paa Udfaldet. „Nu har jeg gjort det af med begge Kæmperne," sagde han, „men dertil skulde der rigtignok En, som kan træffe Syv med ét Hug. De Karle rev endnu i deres Dødskamp Træer op med Rode." — „Har I da slet ingen Saar faaet?" spurgte Rytterne. „Pyh!" svarede Skrædderen, „I sér jo selv, de har ikke krummet et Haar paa mit Hoved." Rytterne vilde ikke tro det; de red ind i Skoven, og fandt Kæmperne svømmende i deres Blod, og de oprykkede Træer laa rundt omkring dem. De forundrede sig ikke lidet, og blev saa bange for Skrædderen, at de sagde til hverandre: „Lad os bare ikke gjøre ham vred! for han gjør det skam af med os Allesammen!"

Dermed red de hjem til Kongen og fortalte om Skræddereus store Heltegjerning. Skrædderen kom ogsaa og sagde: „Om jeg saa maatte ubbede mig Kongedatteren og det halve Rige!" Men Kongen fortrød sit Løfte og ponsede atter paa, hvordan han skulde slippe af med denne farlige Mand, som han saa nødig vilde give sin Datter. Han sagde saa til ham: „Hør nu! derinde i Skoven løber en Enhjørning, som gjør stor Skade paa Mennesker og Kvæg: den maa I først fange, før I kan faa min Datter." — „Det er ikke efter Aftalen; men lad gaa!" sagde Skrædderen. Og han tog et Reb, gik ud i Skoven og befalede dem, der skulde følge med, at vente udenfor: han skulde nok ene faa Bugt med Enhjørningen. Som han saa gik længere ind i Skoven og saae sig om, kom Dyret springende lige imod ham og vilde spidde ham paa sit Horn. „Saa sagte!" sagde han og blev roligt staaende, indtil Dyret var ham ganske nær; saa sprang han behændigt om bag det nærmeste Træ. Enhjørningen, som var i fuldt Løb, kunde ikke vende sig saa hurtigt og rendte med saadan Magt Hornet ind i Træstammen, at den ikke strax kunde faa det ud igjen. Dermed var den fanget; og nu kom Skrædderen frem bag Træet, kastede et Reb om Dyrets Hals og trak det ud først til Følget, og derfra op til Kongen. Han bad saa igjen om dét, som var lovet ham. Men Kongen blev forskrækket og

fandt paa en ny Liſt og ſagde: „Det forſtod ſig, han ſkulde nok faa begge Dele! Men før Brylluppet holdtes, maatte han da først fange et ſtort Vildſvin, ſom løb om i Skoven; Kongens Jægere ſkulde hjælpe ham.“ — Skrædderen ſvarede: „Det er min mindſte Kunſt!“

Han gik da igjen ud i Skoven og lod Jægerne blive udenfor, hvormed de var godt fornøjede, efterſom de tidt nok havde prøvet, hvad der kom ud af at give ſig i Kaſt med det Vildſvin. Saaſnart Svinet ſaae den lille Mand, ſkar det Tænder, løb imod ham med ſkummende Tryne og vilde hugge ham ned. Men Skrædderen ſtod lige ved et lille Kapel; dér ſmuttede han hurtigt ind og ſprang nok ſaa let ud gjennem Vinduet paa den anden Side. Svinet fulgte efter; men da ſprang Skrædderen frem, ſlog Døren hurtigt i og havde nu fanget Vildſvinet, ſom ikke kunde ſlippe ud gjennem det lille Vindue. Han kaldte ſaa paa Jægerne, for at de kunde ſe det, og gik til Kongen og ſagde: „Soen har jeg; maa jeg ſaa faa Prindſeſſen.“ Det er let at gjætte, om Kongen blev glad eller bedrøvet ved den Efterretning; men der var ikke Andet for: han maatte holde Ord, og give Skrædderen ſin Datter. Kongen bildte ſig dog ind, at det var en ſtor Krigshelt; havde han tænkt, det kun var en Skrædder, vilde han heller have givet ham en Strikke om Halſen. Brylluppet blev ſaa holdt med ſtor Pragt og ringe Glæde, og Skrædderen blev gjort til Konge.

Da nogle Dage var gaaet, hørte den unge Dronning om Natten, at Skrædderen talte i Søvne: „Dreng! ſy mig i Haſt den Trøje færdig og lap mig de Buxer, eller min Alen ſkal klø Dig om Ørene!“ Saa mærkede hun, i hvad Gade hendes unge Hr. Gemal havde hjemme, og om Morgenen klagede hun for ſin Fader: at det var ingen Prinds, hun havde faaet, det var en Skrædder, og ham vilde hun af med. Kongen trøſtede hende og ſagde: „Hør, mit Barn, lad Døren til dit Sovekammer ſtaa aaben i Nat; ſaa vil jeg lade nogle af mine Tjenere paſſe paa udenfor og overfalde ham, mens han ſover.“ Det ſyntes Konen ret godt om. Men Kongen havde en Vaabendrager, der havde hørt det Altſammen; han holdt af den unge Herre og løb hen og fortalte ham det. Skrædderen var lige glad og ſagde: „Ikke Andet! den Sag ſkal jeg nok klare!“ Om Aftenen lagde han ſig ſaa til Engs paa ſædvanlig Tid og lod, ſom om han i en Fart faldt i Søvn. Strax ſtod Prindſeſſen ſagte op, aabnede Døren og lagde ſig igjen. Nu lod Skrædderen atter, ſom om han drømte, og talte i Søvne med klar Stemme: „Dreng,

gjør mig i Hast den Trøje i Stand og lap mig de Buxer, eller min Alen skal klo Dig om Ørene! Jeg har fældet Syv med ét Hug, slaaet to Kæmper ihjel, fanget én Enhjørning og én vild So — og jeg skulde være bange for dem, som staar her udenfor mit Kammer!" Ikke saasnart hørte de Andre udenfor de Ord, for de løb, som om tusend Djævle var efter dem, og der var ikke En, som vilde vove en Dyst med Skrædderen. Paa den Maade var og blev han Konge alle sine Levedage.

Grimm.

---

21. Hans og Bønnestængelen.

I de gode gamle Dage, da Alfred var Konge i England, levede der en stakkels Enke paa en ensom Gaard i hans Rige. Hun havde en Datter og to Sønner, hvoraf den Ene hed Hans, og han var i Grunden godhjertet og flink; men Moderen havde ladet ham raade sig selv for meget, saa han var blevet den største Dogenigt i hele Sognet. Desuden var han saa ødsel, at han bragte sin Moder i Fattigdom og Elendighed. Tilsidst havde de ikke en Bid Brød mer i Huset, og Moderen sagde med Taarer i Øjnene, at hun maatte sælge sin Ko for at skaffe Mad. Hans blev forknyt, da han saae hende saa bedrøvet, og lovede, at hvis hun vilde lade ham drive Koen over i Nabosognet, skulde han da sælge den saa magelos fordelagtigt.

Som han nu gik der paa Vejen, mødte han en Slagter, som havde saadan nogle underlige Bønner i Hatten. Hans saae paa Bønnerne, og Slagteren saae paa Koen, og saa spurgte han Hans, om han vilde bytte Koen mod Bønnerne. „Ja, det vil jeg gjerne!" sagde Hans. Han gav Slagteren Koen, tog Bønnerne og skyndte sig det Bedste han kunde hjem til sin Moder; for han tænkte, at hun vilde blive ligesaa glad, som han selv var, over Byttet, han havde gjort. Men da den stakkels Enke hørte, hvor galt han havde baaret sig ad, blev hun helt fortvivlet og tog Bønnerne og kastede dem ud af Hytten. Og den Aften gik baade Moder og Børn sultne til Sengs.

Da Hans saa vaagnede næste Morgen og fik gnedet Søvnen af Øjnene, saae han, at der var Noget, som skyggede for Vinduet, og som

han ikke havde sét der før. Han løb ud i Haven og saae, at en af Bønnerne havde slaaet Rod om Natten og havde skudt saa højt til Vejrs, at Toppen naaede helt op til Skyerne. Strax gav han og hans Broder sig til at klatre op ad den vidunderlige Bønnestængel. „Gjør det ikke!" sagde Moderen." „Jo, vi vil!" sagde Hans, og Børnene blev ved at klatre.

De klatrede og klatrede mange Timer og var nær blevet trætte, men saa naaede de da tilsidst Toppen. Da de var kommet saa højt, mærkede de, at de var i et fremmed Land, hvor der ikke var et levende Væsen at se. Nu angrede Hans bittert sin Ulydighed mod Moderen, og han begyndte at ængstes for, at han og Broderen skulde dø af Sult, før de kunde komme ned igjen. Men med Et saae han en dejlig Dame, som svævede oppe over ham. Medens han stod og undrede sig over det Syn, spurgte Damen ham, hvorledes han var kommet did. Hans fortalte saa, hvordan det Hele var gaaet til. Hun spurgte ham, om han kunde huske sin Fader. „Nej," svarede han, „og naar jeg nævner hans Navn for Moder, saa begynder hun altid at græde og vil Ingenting sige." — „Nej, for hun tør ikke," sagde Damen; „men jeg baade kan og vil fortælle det Hele. Jeg er en Fe og var venlig sindet mod din Fader, som var en brav Mand. Men en Kæmpe, som han havde hjulpet i Nøden, lønnede ham ved at dræbe ham og tog Alt, hvad han ejede. Derefter tvang Kæmpen din Moder til at love, at hun skulde aldrig fortælle Dig det Mindste om din Fader; hvis hun gjorde det, sagde Kæmpen, vilde han dræbe Eder Alle. Og saa jog han Eder ud i den vide Verden.

„Paa den Tid, det hændte, havde jeg mistet min Magt, saa jeg kunde ikke være din Fader til nogen Hjælp; Magten fik jeg først igjen den Dag, Du gik for at sælge Koen. Det var mig, som fik Bønnestængelen til at voxe, og som gav Dig Lyst til at klatre op til dette fremmede Land; for her bor den onde Kæmpe, som dræbte din Fader. Over ham maa Du tage Hævn, og jeg skal hjælpe Dig. Men lad bare ikke din Moder mærke, at Du kjender din Faders Historie. Dersom Du er ulydig imod mig, vil Du komme til at angre det!" Hans spurgte, hvorledes han skulde komme til Kæmpens Hus. „Gaa lige frem," sagde Feen, „saa naaer Du derhen for Solnedgang. Du maa saa bære Dig ad, som Du bedst skjønner; men hvis Du skulde komme i Ulejlighed, skal jeg nok hjælpe Dig. Farvel!" Dermed smilte hun venligt til Hans og forsvandt.

Hans tager Hønen, som lægger Guld-Æg.

Hans og hans Broder gav sig paa Vej og vandrede lige til Solnedgang; saa kom de til en stor Herregaard. I Døren stod en Kone. Hans gik hen til hende og bad om et Stykke Brød og om Nattely. „Nej," sagde hun, „det tør jeg ikke give Dig; for min Mand er en Kæmpe, som

spiser Menneskekjød, og nu er han gaaet ud for at se at faa fat paa noget. Du vilde ikke være sikker et Øjeblik her i Huset." Hans blev nok bange, men han bad da alligevel Konen om at slippe ham og Broderen ind bare den Nat, og om hun saa vilde gjemme dem saa godt, hun kunde. Konen var godhjertet og fik Medlidenhed med dem, og saa lovede hun da at gjøre sit Bedste.

Hun fulgte dem nu ind i et stort Kjøkken, hvor hun satte rigelig Aftensmad frem for dem. De havde just begyndt at spise rigtig godt; saa hørte de, det bankede saa stærkt paa Døren, at hele Huset rystede. Konen gjemte dem gesvindt i Bagerovnen og løb derpaa ud og lukkede op for Manden. „Jeg lugter ferst Kjød," sagde Manden. „Aa," svarede hun, „det er af Folkene i Fangehullet." Saa kom han ind og hvæste og brummede. Han satte sig, og Konen bragte ham Aftensmaden. Da han havde spist, raabte han: „Bring mig min Høne!" Konen bragte ham en Høne, som hun stillede paa Bordet, og hver Gang Kæmpen sagde: „Læg!" saa lagde Hønen et Guldæg.

Det morede Kæmpen sig med en god Stund; men tilsidst blev Øjnene tunge paa ham, og han faldt i Søvn over Bordet, hvorved han sad, og han snorkede, saa det lød som Torden-Drøn. Konen var for længe siden gaaet til Sengs. Da Hans nu ved Daggry saae, at Kæmpen stadig sov, krøb han og Broderen frem af deres Skjul, og Hans lokkede Hønen til sig og løb sin Vej med den. De blev ved at løbe, til de naaede Toppen af Bønnestængelen; saa klatrede de ned ad den, og det gik meget lettere, end de havde tænkt. Moderen blev ude af sig selv af Glæde, da hun saae dem; for hun havde troet, hun skulde aldrig mere faaet dem at se. Til hendes store Forundring fortalte Hans oven i Kjøbet, at han havde bragt hjem med sig Noget, som nok skulde bøde paa al hans tidligere Dovenskab og Dumhed; og saa kom han da frem med Hønen.

Baade Moder og Børn var nu rige og lykkelige og levede højt i mange Maaneder. Men Hans kunde ikke glemme, hvad Feen havde sagt, og besluttede at klatre alene op ad Bønnestængelen. Moderen raadede ham alvorligt fra det og sagde, at Kæmpens Kone slap ham naturligvis ikke ind igjen, og at Kæmpen saa sikkert vilde dræbe ham. Men Hans var opsat paa at komme afsted, og Enden blev da, at han forklædte sig, saa han ikke var til at kjende, og malede sig i Ansigtet og drog saa ud en Morgen, før det blev lyst. Han klatrede op ad Bønnestængelen og begav sig til Kæmpe-Gaarden, som han naaede

hen imod Aften. Ogsaa denne Gang traf han Kæmpens Kone i Døren. Han opdigtede en ynkelig Historie for at faa hende til at give sig Nattely, og hun svarede ligesom forrige Gang, at hendes Mand var en slem Kæmpe, som aad Folk. Desuden, føjede hun til, havde hun for nogle Maaneder siden taget et Par Landstrygere ind i Huset, som havde stjaalet en af Kæmpens Skatte, saa siden den Tid havde hun ikke faaet Andet end onde Ord af ham. Men Hans bad saa pænt om Nattely, at Konen igjen følte Medlidenhed og tog ham ind i Kjøkkenet; og da han havde spist, gjemte hun ham i et Klædeskab.

En Stund efter kom Kæmpen hjem og raabte: „Jeg lugter fersk Kjød!" — „Aa," sagde Konen, „det maa være Kragerne, som har glemt et Stykke raat Kjød oppe paa Taget." Saa brummede han en Stund, til Aftensmaden blev sat frem. Da han havde spist sig rigtig mæt, bad han om sine Pengeposer. Hans kiggede nu frem fra sit Skjul og saae, at Konen kom slæbende med to tunge Poser, den ene fyldt med nye Tyvekronestykker, den anden med Tikronere. Kæmpen talte flere Gange sine Penge, lagde dem saa ned i Poserne igjen, og faldt derpaa i Søvn og snorkede, som om Bølgerne slog mod Stranden under Storm og Uvejr. Saasnart saa Hans tænkte, at han turde vove sig frem, listede han sig paa Tæerne hen til Bordet, tog Poserne, slængte dem over Skulderen, skyndte sig tilbage til Bønnestængelen og slap ned i god Behold. Da han kom hjem, var Moderen blevet saa syg af Angst for ham, at hun var Døden nær; men da hun saae, at han Intet fejlede, kom hun hurtigt paa Benene igjen. Hans gav hende Pengeposerne; de lod Hytten bygge om og gjøre saa fin, som det var muligt, og saa levede de nok saa hyggeligt tre Aar, uden at Nogen i al den Tid bare saa meget som nævnede Bønnestængelen.

Men saa syntes Hans, at han maatte dog en Tur op til Kæmpen endnu. Og han forklædte sig paa en ny Maade og sagde ikke et Ord til Moderen, men klatrede da en skjøn Morgen op ad Bønnestængelen. Han søgte samme Vej som de to foregaaende Gange og traf igjen Kæmpens Kone staaende i Døren. Men denne Gang havde han langt mere Besvær med at faa hende til at lukke sig ind. Tilsidst gjorde hun det dog og gjemte ham saa i en stor Kjedel. Da Kæmpen kom hjem, var han arrig og sagde: „Jeg lugter fersk Kjød!" Hans brød sig først ikke videre om det; men det kan nok være, han kom til at ryste og blev angst, da Kæmpen med Et rejste sig fra Stolen og begyndte

Kæmpen klatrer ned ad Bønnestængelen.

at snuse om i hver en Krog af Kjøkkenet for at se, om der ikke var Nogen skjult. Som han gik saadan og ledte, lagde han endog Haanden paa Kjedel-Laaget, saa Hans troede allerede, han var Doden vis. Men Kæmpen løftede ikke Laaget op; for i det Samme kom Konen og sagde, at Aftensmaden var færdig, og saa satte han sig til Bords. Da han havde spist, befalede han Konen at hente hans Harpe; og da saa hun havde bragt den, satte han den paa Bordet og sagde: „Spil!" Og strax spillede den de dejligste Toner, En kunde tænke sig, uden at Nogen rørte ved den!

Hans syntes, det var det Nydigste, han havde hørt, og han havde stor Lyst til at faa fat paa den Harpe. Tonerne var imidlertid saa blide og dejlige, at de dyssede Kæmpen i Søvn, og denne Gang snorkede han, som om der blev skudt med store Kanoner. Saasnart han var falden i Søvn, krøb Hans ud af Kjedlen og tog Harpen. Men Harpen var forhexet, saa ikke saasnart havde Hans lagt Haanden paa den, før den raabte højt: „Herre! Herre!" Kæmpen vaagnede og saae, at Hans skyndte sig afsted saa hurtigt, hans Ben kunde bære ham. „Aa, din Kjæltring!" raabte Kæmpen, „det er Dig, som har taget min Høne og mine Pengeposer, og nu vil Du ogsaa stjæle min Harpe! Bi Du bare, til jeg faar slaaet en Klo i Dig, saa skal jeg æde Dig med Hud og Haar!" Men han havde drukket vel megen Vin til sin Mad, saa han kunde ikke løbe ordentligt, og Hans naaede da først hen til Bønnestængelen. Han klatrede ned saa rask, han kunde, og naaede da ogsaa først ned til Jorden. Da saa Kæmpen kom bag efter, med den forhexede Harpe svævende ved Siden af sig, viste den gode Fe sig, og hun befalede Bønnestængelen at sno sig om Kæmpens Krop, saa han hverken kunde komme frem eller tilbage. Og der hænger han midt i Luften endnu.

Men Feen havde ogsaa kaldt Hans' Fader til Live og bragt ham ned til Jorden, og hun forklarede nu Moderen det Altsammen. Hun bad ogsaa Hans om, at han for Fremtiden vilde være en lydig Søn og se at ligne sine Forældre, som kun levede for at gjøre godt. Hans glemte aldrig Feens Raad, og han og hans Familie levede lykkeligt til deres Dages Ende.

Efter H. C. Andersen

22. Fiddivav.

Der var en Gang en doven Mand og en Kone, og de havde en Søn, som var saa luddoven, at han ikke gad bestille det aller Bitterste.

Fader og Moder var lige glade, enten han vilde gjøre Gavn eller ej, naar han bare vilde trives godt; for de holdt saa urimelig meget af den Søn.

Og han trivedes godt nok, han blev stor og stærk og tyk og fed og var altid glad og fornøjet; men aldrig gad han gjøre Gavns Gjerning.

Saa da han var voxen, talte hans Forældre jo om, hvad han skulde sættes til. *Noget* maatte det vel være, for han skulde da have Føden, og det var kun knapt hjemme. Men det var da Synd at forlange af *ham*, at han skulde gjøre noget Arbejde. Det havde han jo

aldrig havt Lyst til, — og Lysten driver Værket. Saa blev det da bestemt, at han skulde gaa ud og tigge. Det var den Levevej, som de syntes passede bedst for den kjære Dreng.

Han fik saa en Pose paa Ryggen og en Kjæp i Haanden, og saa travede han afsted. Han gav sig gode Stunder, for det havde jo ingen Hastværk, — og Hastværk er ogsaa Lastværk. Da han havde gaaet noget, blev han sulten, og saa satte han sig i Græsset og fortærede, hvad han havde faaet med hjemme fra; og da han havde spist, blev han søvnig, og saa lagde han sig til at sove under et Træ. Da han vaagnede, var det hen imod Aften, og han syntes da nok, han kunde gaa et lille Stød endnu, inden han gik ind et Sted og tiggede sig Natteleje.

Som han nu gik hen ad Vejen, saa møder han en gammel Kone. „God Aften!" siger hun, „hvor skal Du hen?" — „Jeg skal ud og tigge," siger han, „det skal nu være min Levevej, for jeg duer ikke til at arbejde. Nu skulde jeg først se at finde et Sted, hvor jeg kunde finde Natteleje for et godt Ord."

„Ja," siger Konen, „det kan jeg anvise Dig. Gaa Du kun ind i det første Sted, Du kommer til paa din venstre Haand! Dér skal Du nok faa Lov at blive, naar Du kun gjør, som jeg siger. For Du gaar ind ad Døren, skal Du tage en lille Sten op, som ligger udenfor, og stikke den til Dig. Og naar Du saa kommer ind, skal Du sige Tak til Alt, hvad de siger til Dig, ihvad det saa er. Og naar saa de Andre sover, skal Du lægge den lille Sten paa Ildstedet, under Asken, hvor Ilden er gjemt."

„Mange Tak!" sagde Ungersvenden, og han lakkede da videre, til han kom til det første Sted paa venstre Haand. Han tog en lille Sten op, som laa uden for Døren, og saa gik han ind. Han traf Konen inde, saa hilste han god Aften og bad, om han ikke nok kunde blive dér om Natten. „Nej," sagde Konen, „det kan ikke gaa an." — „Mange Tak!" sagde han. „Jeg siger, det kan ikke gaa an," sagde Konen, „vi kan ikke have fremmede Folk." — „Mange Tak!" sagde han igjen, og han satte sig ind paa Bænken. Konen lod ham sidde, hun vilde dog ikke drive ham ud.

Lidt efter kom Manden hjem. „Hvem er det, dér sidder henne?" spørger han. „Jeg véd saamænd ikke," siger Konen; „enten er han døv, eller han er taabelig; for jeg har sagt ham, han kunde ikke blive,

men han siger bare Tak til Alting." Saa sagde Manden ingen Ting, men han satte sig hen for sin Bordende. Og Konen gik hen og øste op af Gryden, baade Formad og Eftermad, og satte det for Manden og sagde med det Samme, at nu kunde han spise deraf, hvad han vilde, saa skulde hun gjemme, hvad der blev til overs. Hun saae ikke til den fremmede Svend.

„Tak! og mange Tak skal I have," sagde Svenden; og han rykkede op til Fadene og tog godt til sig baade af Formaden og af Eftermaden, saa Manden fik det Mindste af det. Baade Manden og Konen forundrede sig meget over den Knægt; men de sagde ikke noget.

Saa gik Konen hen og redte Mandens Seng og sagde, at nu kunde han gaa hen og lægge sig, naar han vilde. „Mange Tak!" sagde Gjæsten, og han af Klæderne og op i Sengen; men inden Folkene kunde komme sig af deres Forundring, hørte de ham sove sødelig. Saa nænte de dog ikke at jage ham op og ud af Sengen igjen, og saa lod de ham ligge og redte til sig selv ude paa Gulvet. Da de Andre nu laa i deres søde Sovn, listede Svenden sig ud af Sengen og hen til Ildstedet og gjemte Stenen nede i Asken, og saa lagde han sig til at sove.

Nu havde Folkene dér i Huset en ung Datter, det var en stor, kjøn Pige, hun var nylig bleven voxen; og det var altid Skik, at hun stod først op om Morgenen og gjorde Ild paa. Det skulde hun da ogsaa gjøre den Morgen. Hun tog Ildrageren og pirrede op i Asken og lagde nyt Brændsel paa; men hun kunde slet ikke faa det til at fænge; saa lagde hun sig ned for at blæse, men da hun spidser Munden, saa farer det ud af hende: „Fiddivav, Fiddivav, Fiddivav-vav-vav!" Og hun kan ikke lade være at sige det, og hun kan ikke faa Ilden til at brænde, og hun giver sig da til at græde og raabe Fiddivav!

Saa vaagner Moderen og spørger, hvad der er paa Færde: „Aa, Fiddivav!" siger Pigen, „det vil ikke — Fiddivav-vav-vav!" — „Naa, Du kan ikke faa det til at brænde," siger Moderen; „men er dét ogsaa Noget at tage saadan paa Vej for!" Og hun op paa Gulvet og hen til Ildstedet, og hun lægger sig ned og pirrer i Asken og vil til at blæse: „Fiddivav, Fiddivav!" siger hun, og hun kan ikke lade være at sige det, og hun kan ikke faa Ilden til at brænde.

Saa hyler hun da omkap med Datteren, saa Manden vaagner og spørger, om de er blevet gale begge To, som de skaber sig. „Aa,

Fiddivav, Fiddivav!" siger de i Munden paa hinanden, og saa hyler de i vilden Sky. Manden kommer paa Benene, og han ser, at de ikke har faaet det til at brænde paa Ildstedet, og at det er *det*, de har havt travlt med. Og saa siger han: „Ja, de Kvindfolk har nu ikke bedre Forstand; og saa tager de saadan paa Vej for ingen Ting." Og han faar fat i Ildrageren og pirrer i Asken og vil til at blæse: — „Fiddivav, Fiddivav, Fiddivav-vav-vav!" siger han ligesom de Andre, og det bliver de ved med.

Saa bliver de da i Hast enige om, at Datteren skal løbe hen til Degnen: han skal komme og læse over Ilden, der er bleven forhexet. Pigen løb, alt hvad hun kunde, lige ind til Degnen og fik med Nød og neppe sagt, at hun skulde hilse fra Fader — Fiddivav! — og Moder — Fiddivav! — og bede Degnen komme strax og læse over Ilden — Fiddivav-vav-vav! Degnen troede jo, at Pigen var bleven noget sær, men han fulgte da med hende, og da han saae og hørte de Andre med, saa skjønnede han jo nok, at det gik ikke naturlig til, men at her var noget Ondt, som skulde fordrives. Han tog Ildrageren og skulde til at slaa Kors i Asken, og han spidsede Munden og skulde til at læse over Ilden. Men enten han saa vilde læse eller blæse, saa gik det *ham* som de Andre, at han kunde ikke sige Andet end „Fiddivav, Fiddivav!" og det blev han ved med.

Saa maatte Pigen afsted igjen og op til Præsten, og hun var da helt forfjamsket. Hun sagde, at Fanden — Fiddivav! — var løs der hjemme — Fiddivav! — og han havde taget Magten fra Degnen — — Fiddivav! — og fra Fader og Moder — Fiddivav! — og Præsten maatte da komme og hjælpe dem og læse over Ilden — Fiddivav-vav-vav!

Præsten kommer da i Kjolen, og han faar Brillerne paa og Bogen under Armen og følger hjem med Pigen. Han sér dem Alle forsamlede om Ildstedet. Dér er det Ondes Arnested. Ilden vil ikke brænde, og Alle raaber de Fiddivav-vav-vav i Munden paa hinanden. Præsten slaar op i Bogen, og han tager Ildrageren i Haanden og slaar ned i Asken og vil til at læse, saa det kan forslaa. Men det første Ord, han siger, er: Fiddivav, Fiddivav, Fiddivav-vav-vav!

Nu er gode Raad dyre. Da begynder Manden at stamme og bede og love, at hvem der kunde skaffe det Onde ud af Huset, vilde han strax give sin eneste Datter og Alt, hvad han ejede og havde efter sin Død.

Gjæsten henne i Sengen havde jo ligget en Stund og set og hørt paa al den Forstyrrelse og al den Fiddivav. Og det varede noget, inden det gik op for ham, hvordan det hang sammen. Men da han nu hørte Manden sige dette her, saa sprang han ud af Sengen. „Mange Tak!“ sagde han. Og saa snappede han Stenen ud af Aksen og kylede den ud ad Døren, og saa tog han Pigen om Halsen og kyssede hende. Og Ilden blussede op, og de var Alle løste fra Fortryllelsen, og de blev saa glade, at de kyssede Gjæsten hver og én; og nu var det alle de Andre, som sagde mange Tak. Og der blev holdt Bryllup; og Præsten viede dem for ingen Ting, og Degnen sang for ingen Ting. Og de levede lykkelige og glade. Og saadan kom den dovne Dreng dog i en god Vej.

Ved Svend Grundtvig.

---

23. Ungdomslandet.

Der var engang en Konge, som herskede over et mægtigt Rige. Han var tapper i Striden, viis i Raadet, og alle hans Foretagender havde god Fremgang. Men Aarene gik, Kongen blev gammel og graa, og han kunde mærke, at hans Tid vilde snart være omme. Da blev han moed i Hu, thi han havde Livet kjært, og lod forespørge hos alle vise Mænd i sit Rige, om der ikke gaves et Middel til at undgaa Døden. De vise Mænd rystede paa Hovedet og lagde Raad op; men Ingen kunde give Svar paa Kongens Spørgsmaal.

En Dag kom til Kongsgaarden en gammel Spaakvinde, som var rejst over Hav og Land og var berømt for sin Visdom. Kongen spurgte hende, om hun ikke vidste Nyt. Kvinden svarede: „Herre Konge! jeg har ladet mig fortælle, at Du er bleven bange for at dø, siden Alderen er falden paa Dig. Af den Grund er jeg kommet og skal nu fortælle Dig, hvorledes Du kan gjenvinde Ungdom og Sundhed.“ Kongen blev saare tilfreds ved den Tale og spurgte, hvorledes dét skulde gaa til. Spaakvinden svarede: „Langt, langt herfra, mange tusend Mil borte, ligger et Land, som hedder Ungdomslandet. I det Land findes et Slags vidunderligt Vand, og dér voxer en Art kostelige Æbler. Enhver, som drikker af Vandet og spiser af Æblerne, bliver ung paany, hvor gammel

han end er; men kun saare Faa faar Vandet og Æblerne at smage, thi Vejen er lang og fuld af Farer." — Da den gamle Konge hørte det, blev han overmaade glad og belønnede Spaakvinden rundeligt for hendes Raad. Dermed skiltes de.

Kongen overlagde nu i sit stille Sind, hvorledes han skulde komme i Besiddelse af det vidunderlige Vand og de kostelige Æbler, og endelig besluttede han da at udsende en af sine Sønner for at hente dem. Han lod den ældste Prinds forsyne rigeligt med Penge og anden Nødtørft og sendte ham afsted. Men da Prindsen var rejst et langt Stykke Vej, kom han til en Stad, som behagede ham i høj Grad; og dér glemte han aldeles sin Faders Ærinde, levede i Glæde og Overdaadighed og tænkte ikke mer paa sit Løfte om at drage til det fjerne Land efter Ungdomsæbler og Livsens Vand til Faderen.

Der gik saa en Tid, og Kongen længtes meget efter Sønnens Tilbagekomst; men man hørte Intet til ham. Da lod Kongegubben den næst ældste Søn udruste med Guld og Gods og sendte ham ud for at opsøge Ungdomslandet. Men da Prindsen var rejst et godt Stykke Vej, kom han til en stor Stad og traf dér sin Broder. Saa gik det ham, som det var gaaet den ældste Prinds: han glemte sit Ærinde, levede i Sus og Dus og tænkte ikke mere paa sit Løfte om at hente Ungdomsæblerne og Livsens Vandet til sin gamle Fader.

Da der saa igjen var gaaet en rum Tid, og ingen af Prindserne var kommet tilbage, begyndte Sorg og Alderdom at tage stærkt paa den gamle Konge. Nu gik den yngste Prinds ind til sin Fader og bad, om han maatte drage ud at opsøge det lovpriste Ungdomsland. Men eftersom Kongen kun havde den ene Søn tilbage, vilde han nødig gaa ind paa det unge Menneskes Forlangende og bad ham blive, hvor han var. Kongesønnen blev imidlertid fast ved sin Bøn og fik saa endelig sin Vilje. Og han rejste langt og længe og kom ogsaa til den store Stad, hvor han traf sine ældre Brødre, som bad ham blive hos dem og ikke bryde sig om den gamle Mand derhjemme. Men Prindsen vilde ikke svigte sit Ord og afslog deres Forlangende. Han tog Afsked med Brødrene og drog vide om gjennem mange og store Riger. Enhver, som han mødte, spurgte han om Vejen til Ungdomslandet; men Ingen vidste Noget at fortælle eller nogensomhelst Besked at give derom.

En Dag kom han ud i en Skov, hvor han pludselig hørte saadan en forfærdelig Larm. Det var to Kæmper, der var oppe at slaas.

Kongesønnen traadte modigt hen til dem og spurgte, hvad de stredes for. Saa sagde den Ene af dem: „Vor Fader er død, og vi skal nu dele Arven efter ham. Men vi kan ikke blive enige om, hvem af os

Prindsen fik Synmile-Støvlerne.

der skal have det Par Støvler, her staar!“ — „Nej hvor I dog er nogle Tosser!“ svarede Prindsen: „Giv mig Støvlerne, saa er I strax den Sorg kvit og kan leve videre som kjærlige og trofaste Brødre!“ — Den

Tale forekom Kæmperne saare fiffig, og de forærede Prindsen Stovlerne. Men da han fik dem paa, viste det sig, at det var hverken mer eller mindre end Syvmilestovler: den, som havde dem paa, kom med ét Skridt syv Mil. Hvem der blev glad ved dét var rigtignok Prindsen. For nu kunde han langt hurtigere komme Verden rundt og spørge om Ungdomslandet.

En Aftenstund var han naaet til en udstrakt Ørken, og intet Steds øjnede han et Herberge. Pludselig fik han dog Øje paa et Lys, som blinkede i det Fjerne. Han tog Vejen derhen og kom til en lille Jordhytte, hvor der boede en ældgammel Kvinde. Han spurgte, om han maatte blive der om Natten, og hun gav ham Lov dertil. Som de nu sad og talte sammen, forhørte den gamle Kvinde sig om hans Ærinde. Prindsen svarede, at han var draget ud for at opsøge Ungdomslandet, og spurgte tillige, om hun ikke kunde give ham Oplysning om, hvor det laa. Hun svarede: „Jeg har levet tre hundrede Vintre, og endnu har Ingen fortalt mig om det Land, Du nævner. Men jeg hersker over Dyrene paa Marken. Kanske findes der En blandt mine Undersaatter, som véd Vejen. Imorgen tidlig skal jeg spørge dem derom.“ Kongesønnen takkede saa meget for det givne Løfte og blev der saa om Natten.

Saasnart det gryede ad Dag, og Solen steg op, gik den gamle Kvinde ud og stødte i sin Pibe. Et stærkt Buldr opstod i Skoven, og alle firfoddede Dyr kom løbende baade nær og fjernt fra. Da Dyrene var samlede og havde hyldet deres Dronning, spurgte hun, om Nogen iblandt dem vidste Vejen til Ungdomslandet. Dyrene holdt en lang Raadslagning, men Ingen kunde give Besked paa Dronningens Spørgsmaal. Saa vendte hun sig om til Kongesønnen og sagde: „Jeg kan ikke hjælpe Dig mere; men jeg har en Søster, som hersker over Fiskene i Havet. Hils hende fra mig; kanske hun véd Raad.“ Derpaa befalede Kvinden Ulven at føre Prindsen til hendes Søster; Kongesønnen satte sig op paa Ulvens Ryg, og afsted gik det over Mark og Skov, Bjerg og Dal, ad mange vildsomme Stier.

Sent om Aftenen, da Solen var gaaet ned bag Skoven, saae de et Lys glimte mellem Træerne. Da sagde Ulven: „Nu er vi paa Stedet; thi her bor min Dronnings Søster.“ Dermed vendte Ulven hjem; men Kongesønnen gik ind og traf en ældgammel Kvinde, som boede i en Jordhytte. Medens de sad og talte sammen, spurgte hun

om hans Ærinde. Prindsen svarede, at han var draget ud for at opsøge Ungdomslandet, og hilste tillige fra hendes Søster, som herskede over Dyrene paa Marken. Da svarede hun: „Jeg har levet sex hundrede Vintre, og endnu har Ingen fortalt mig om det Land, Du nævner. Men jeg hersker over alle Fiskene i Havet; kanske En blandt mine Undersaatter véd Vejen. Imorgen tidlig skal jeg spørge dem derom." Kongesønnen takkede, som passende var, for hendes gode Løfte, og saa blev han der om Natten.

Saasnart det gryede ad Dag, gik Kvinden ud og stødte i sin Pibe. Da opstod en stærk Brusen i Havet, og Vandet vrimlede af utallige Fisk, baade store og smaa, som kom nær og fjernt fra. Efter at de var blevet samlede og havde hyldet deres Dronning, spurgte hun, om Nogen iblandt dem vidste Vej til Ungdomslandet. Fiskene holdt saa en lang Raadslagning, men Enden blev, at Ingen af dem kunde give Besked. Da vendte hun sig om til Kongesønnen og sagde: „Jeg kan ikke hjælpe Dig med Mere; men jeg har en Søster, som hersker over Fuglene i Luften. Drag til hende og hils hende fra mig. Véd hun intet Raad, er der Ingen, som véd det." — Den gamle Kvinde befalede saa Hvalen at føre Prindsen til hendes Søster, og dermed skiltes de. Kongesønnen satte sig op paa Hvalens Ryg, og afsted gik det med Pilens Hurtighed hen over Havet.

Sent om Aftenen saae de et Lys skinne mellem Træerne. Da sagde Hvalen: „Nu er vi paa Stedet; thi her bor min Dronnings Søster." Dermed tog den Afsked fra Prindsen og svømmede hjem til sin Madmoder; men Kongesønnen traadte ind i Stuen og spurgte, om han maatte laane Hus. Kvinden gav gjerne sit Samtykke, og i Samtalens Løb spurgte hun ham om hans Herkomst og Ærinde. Prindsen svarede, at han var draget ud for at opsøge Ungdomslandet, og hilste tillige fra hendes Søster, som herskede over Fiskene i Havet. Kvinden svarede: „Nu har jeg levet ni hundrede Vintre, og hidtil har aldrig Nogen omtalt det Land for mig, som Du nævner. Men jeg hersker over Fuglene i Luften. Kanske En af mine Undersaatter véd Vejen. Imorgen tidlig skal jeg spørge dem derom." Prindsen takkede paa passende Maade for Kvindens gode Løfte, og blev der saa om Natten.

Tidlig om Morgenen, inden det gryede ad Dag, gik Kvinden ud og stødte i sin Pibe. Da opstod en stærk Susen og Brusen i Luften, og alle Himlens Fugle kom flyvende, baade store og smaa, baade nær

Fugl Fønix møder hos Fuglenes Dronning.

og fjernt fra. Efterat de nu Alle var samlede og havde hyldet deres Dronning, oplod den gamle Kvinde sin Røst og sagde: „Jeg har kaldt Eder sammen, fordi jeg gjerne vilde have at vide, om Nogen af Eder kjender Vejen til et Land, som hedder Ungdomslandet?" Fuglene holdt en lang Raadslagning, men Enden blev, at ingen af dem kunde besvare Dronningens Spørgsmaal. Da blev hun ærgerlig og sagde: „I er jo heller ikke Alle samlede endnu. Jeg sér Intet til den Fugl Fønix, som dog er den Fornemste iblandt Eder." I det Samme hørtes en stærk Susen i Luften, og Fugl Fønix kom farende. Kvinden spurgte den, hvorfor den ikke var kommet tilligemed de Andre, men den undskyldte sig med, at den havde havt en lang Vej. „Hvor har Du da været?" spurgte Kvinden. „Mange tusend Mil herfra," svarede Fugl Fønix; „jeg kommer lige fra et dejligt Land, som hedder Ungdomslandet."

Da Kvinden hørte det, blev hun saare glad og sagde: „Til Straf for din Ulydighed skal Du endnu en Gang drage til Ungdomslandet og tage den Ungersvend dér med Dig." Derefter tog hun Afsked med Kongesønnen og ønskede ham Lykke paa Rejsen, og saaledes skiltes de. Men Prindsen satte sig paa Fugl Fønix' Ryg, og afsted gik det som en Stormvind over Bjerg, over Dal.

De rejste hele Dagen og kom sent om Aftenen til det lovpriste Ungdomsland. Da sagde Fugl Fønix: „Jeg skal nu give Dig et godt Raad, som Du maa følge nøje, dersom ellers dit Forehavende skal lykkes. I det fortryllede Slot falder Alt i Søvn ved Midnatstid. Gaa da op i Borgen, tag et Æble og en Flaske Vand og forsink Dig endelig ikke, men skynd Dig tilbage, saa hastigt Du kan. Bliver Du over Midnatstimen, gjælder det baade mit og dit Liv." Da Kongesønnen hørte det, takkede han Fuglen for dens gode Hensigt og lovede i Et og Alt at gjøre, som den havde sagt.

Ved Midnatstid gik Prindsen op til det fortryllede Slot og fandt Alting saaledes, som den vise Fugl havde fortalt. Ved Borgporten laa glubende Dyr, Bjørne, Ulve og Drager; men alle laa i dyb Dvale, og det var, som hele Borgen stod øde og forladt. Han gik nu gjennem mange store Værelser, det ene pragtfuldere end det andet, og kunde ikke nokſom forundre sig over al den Rigdom, som viste sig for hans Øjne. Endelig kom han ind i en stor Sal, som var prægtigt smykket med Guld og Sølvtapeter. Midt i den voxede et Træ med de kosteligste

Æbler, og tæt ved Træet var en Kilde, hvis Vand skinnede som blankt Guld og gav en forunderlig Klang fra sig, idet den rislede hen over Stenene. Da fattede Kongesønnen, at han endelig havde fundet, hvad han saa længe havde søgt efter. Han sprang frem, plukkede sin Taske fuld af dejlige Æbler og fyldte sin Flaske med Livsens Vand fra den kostelige Kilde.

Han skulde nu tilbage; men han kunde ikke beherske sin Lyst til en Stund endnu at se sig om i det fortryllede Slot. Han fortsatte altsaa sin Vandring gjennem Værelserne og fandt det ene smukkere end det andet. Tilsidst kom han ind i et, som var endnu rigere smykket med Guld, Sølv og Ædelstene end alle de andre. Midt i det stod en Seng med blaa Silkebolstre, og i Sengen slumrede en Pige, der var saa dejlig, at neppe Nogen har sét hendes Lige i Verden. Hjertet svulmede i Ynglingens Bryst, han glemte Fugl Fønix' Advarsler og sov ved den dejlige Kongedatters Side.

Da Prindsen havde blundet lidt og vilde gaa sin Vej, fandt han, at han dog burde lade Pigen vide, hvem der havde været. Altsaa skrev han paa Væggen „Prinds Venius af England," og skyndte sig saa ud af Slottet. Det var paa høje Tid; thi neppe var han sluppet ud ad Borgporten, for Alt vaagnede af sin Dvale: man hørte Dyrene brøle og Vaaben klirre, og der kom Liv og Røre i hele Borgen. Men Prindsen satte sig hurtigt op paa Fugl Fønix' Ryg, og afsted gik det som en Stormvind over Bjerg, over Dal.

Saaledes foer de i nogen Tid og kom ud paa det vilde Hav. Pludselig steg Fuglen højt til Vejrs og tog Prindsen med sig. Da de atter kom ned, var Prindsen meget forskrækket og troede, han havde været Døden nær. Fuglen spurgte: „Blev Du bange?" Prindsen bejaede det, hvorpaa Fugl Fønix svarede: „Netop ligesaa bange blev jeg, da Du tog for mange Æbler." De rejste igjen en Stund, — saa steg Fugl Fønix atter svimlende højt til Vejrs; Prindsen blev næsten halvdød af Forskrækkelse. Fugl Fønix spurgte, da de atter kom ned: „Blev Du bange?" Prindsen bejaede det, hvortil den svarede: „Netop ligesaa bange var jeg, da Du sov hos den unge Prindsesse." De rejste saa en Stund paany, og atter steg Fugl Fønix op over Skyerne; det gik saa frygteligt højt, at Prindsen troede, han vilde aldrig mer faa Jorden at se. Da han kom ned, spurgte Fugl Fønix: „Blev Du bange?" Prindsen bejaede det. Fuglen svarede: „Ligesaa bange blev jeg, da Du

skrev dit Navn paa Salsvæggen." — Derpaa fortsatte de deres Rejse uden videre Eventyr, indtil de kom hjem til Kvinden, som havde sét ni hundrede Vintre.

Da hun fik Øje paa Prindsen, blev hun glad over, at hans Foretagende var løbet saa heldigt af. Han sagde, at han vilde gjøre Gjengjæld for hendes gode Bistand, og gav hende et Æble fra Ungdomslandet og en Slurk af det kostelige Livsens Vand. Hun spiste og drak og lod sig det smage godt. Da skete et stort Underværk; thi den ældgamle Kvinde skiftede pludselig Udseende: Rynkerne i hendes Ansigt forsvandt, Munden fyldtes med friske Tænder, Barmen hvælvede sig fuld og rund, og hun stod som en blomstrende Mø, saaledes som hun havde været i sine unge Dage. Fugle-Dronningen kunde ikke nokſom prise den sælsomme Forvandling og takkede Kongesønnen mange Gange for den store Tjeneste, han havde bevist hende. Derpaa skiltes de; men ved Afskeden sagde hun: „Jeg vil belønne Dig for din Vennegave. Der har Du et Bidsel. Naar Du ryster det, kommer strax en Hest, der er saa hurtig som Vinden, og som skal føre Dig, hvorhen Du lyster."

Den unge Prinds rystede Bidslet, og strax kom en prægtig Hest, som førte ham til den gamle Kvinde, der havde sét sex hundrede Vintre. Da Fiske-Dronningen fik Øje paa ham, blev hun glad over, at hans Foretagende var løbet saa heldigt af; men Kongesønnen takkede for Sidst og sagde, at han vilde gjøre Gjengjæld for hendes gode Bistand. Han gav hende saa et Æble fra Ungdomslandet og en Slurk af det kostelige Livsens Vand, og hun spiste og drak og lod sig det smage godt. Da fik man et nyt Underværk at se; thi den gamle Kvinde skiftede Udseende, Rynkerne forsvandt af hendes Ansigt, Munden smilte, Barmen hvælvede sig, og hun stod foran Prindsen som en Jomfru i sin Ungdoms Vaar. Fiske-Dronningen kunde ikke nokſom prise den sælsomme Forvandling og takkede Prindsen mange Gange for den store Tjeneste, han havde bevist hende. De skiltes paa det Venskabeligste; men ved Afskeden sagde hun: „Jeg vil belønne Dig for din Gave. Her har Du en Dug. Naar som helst Du breder den ud, skal den dække op med kongelige Retter."

Den unge Prinds tog den kostbare Dug, svang sig op paa sin Hest og red afsted, indtil han kom til Kvinden, som havde levet tre hundrede Vintre. Da Dyrenes Dronning fik Øje paa ham, følte hun

stor Glæde over, at hans Foretagende var lykkedes saa godt, og modtog ham saare venskabeligt. Men Prindsen sagde, at han vilde gjøre Gjengjæld for hendes gode Bistand, og gav hende et Eble fra Ungdomslandet og en Slurk af det kostelige Livsens Vand. Hun spiste og drak og lod sig det smage godt. Da skete atter et stort Underværk; thi den gamle Kvinde skiftede Udseende og blev ung paany: Rynkerne forsvandt af hendes Ansigt, den krogede Skikkelse rettede sig, og hun stod som en Ungmø af sjelden Skjønhed. Dyrenes Dronning kunde ikke nokſom udtrykke sin Glæde over Alt dette og takkede Prindsen for den store Tjeneste, han havde bevist hende. Derpaa skiltes de paa det Venskabeligste: men ved Afskeden tog hun et Sværd, gav Prindsen det og sagde: „Jeg vil belønne Dig for din Gave. Der har Du et Sværd. Enhver, som Du truer dermed, skal vige, selv om det er det grummeste Dyr."

Kongesønnen fandt nu, at han i Et og Alt kunde prise sin Lykke, og rejste videre, til han traf sine Brødre. Der blev stor Glæde paa begge Sider; men saasnart de ældre Kongesønner fik at vide, at deres Broder havde havt Held med sig, opfyldtes deres Hjerter af Misundelse, og de raadførte sig med hinanden om, hvorledes de skulde bedrage ham og selv vinde Ros hos deres Fader. De sagde ham mange Smigrerier og lod tilberede et prægtigt Gjæstebud; saa om Natten, da den yngste Prinds sov, tog de Lejligheden i Agt og forbyttede Ungdomsæblerne og Livsens Vandet, uden at han vidste af det eller havde den mindste Anelse om deres Falskhed.

Han tog altsaa Afsked med sine Brødre, satte sig op paa sin Hest, og red hjem til Faderens Gaard. Den gamle Konge blev inderlig fornøjet ved at se sin yngste Søn igjen, og Prindsen glædede sig over, at hans Fader endnu var i Live. Derpaa kom han frem med sine Skatte og bad Kongen spise af Æblerne og drikke af Vandet, for at han kunde blive ung paany. Men det gik imod al Forventning; thi der spordes ingen Forandring, Gubben vedblev at være ligesaa gammel og graa som tilforn. Kongen kunde ikke tro Andet, end at hans Søn havde villet drive Gjæk med ham, og han blev meget opbragt. Men Prindsen mærkede, at man havde bedraget ham, og tog sig det nær til Hjerte.

Efter nogen Tids Forløb kom ogsaa de to ældre Brødre hjem; de havde Meget at fortælle om deres Rejser og udbredte sig vidtløftigt om alle de Farer, de havde udstaaet paa Vejen til Ungdomslandet.

Derpaa gik begge Prindserne ind til deres Fader og overrakte ham Æblerne og Livsens Vandet, for at han kunde blive ung igjen. Kongen spiste og drak og lod sig det smage godt. Da skete et stort Vidunder; thi Gubben skiftede pludselig Udseende, hans graa Haar blev gule, Munden fyldtes med Tænder, Rynkerne forsvandt, og han stod som en smuk Ungersvend. Da opstod stor Glæde over hele Riget, og Kongen roste sine to ældste Sønners Troskab og Mandhaftighed; men Alle harmedes paa den yngste Kongeson, fordi han havde faret med Løgn og Falskhed. Dommen faldt, at den unge Prinds skulde kastes i Løvekulen, og den fuldbyrdedes uden Naade. Men da de vilde Dyr vilde sønderrive Prindsen, truede han dem med sit Sværd, og de gjorde ham ingen Skade. Naar Prindsen blev sulten, bredte han sin Dug ud, og den dækkede op med kostelig Mad. Saaledes sad han syv samfulde Aar i Løvekulen, og intet Menneske vidste, at han var i Live endnu.

Historien vender nu tilbage til Ungdomslandet. Dér var blevet stort Røre, siden Prindsen havde styret sin Kaas derfra; thi Livsens Vand var borte, Æblerne ligesaa, og hvad værre var: den unge Prindsesse havde faaet et Barn. Da ni Maaneder var gaaede, havde hun født et smukt Drengebarn, hvis Fader var ukjendt; men den lille Prinds havde i sin venstre Haand en besynderlig Udvæxt, ligesom et Æble, og det Æble vilde ikke gaa bort. Da lod Kongedatteren sammenkalde alle vise Kvinder i Ungdomslandet og spurgte dem til Raads, hvorledes hendes Søn kunde blive helbredet for sin Lyde. Kvinderne raadslog længe og talte baade for og imod; men Enden blev, at den unge Prinds ikke kunde blive helbredet, før han fandt sin rette Fader.

Saaledes gik en Tid. Drengen voxede til og robede mere Nemme og Opfattelsesevne end andre Børn. Intet var saa indviklet og vanskeligt, at han ikke kunde finde Rede i det, og da han var syv Aar gammel, kunde han stave sin Faders Navn, som stod skrevet paa Salsvæggen. Nu fik Kongedatteren stor Attraa efter at drage ud og opsøge Prinds Venius. Hun lod da sine Snekker skyde i Søen og udrustede dem paa det Bedste med kosteligt Gods og Mandskab. Derpaa gik hun om Bord tilligemed sin unge Søn, hejste Sejl i gylden Raa, og de foer lystigt over Havet til England.

Da nu den prægtige Skibsflaade ankom udenfor Staden, blev der stor Uro; thi Alle troede, at det var en fjendlig Hærmagt. Men Kongedatteren lagde til Skibsbroen og sendte Bud til Kongen, at hun vilde

have Prinds Venius i Tale. Saa blev Kongen meget bekymret; thi han huskede overmaade vel, at Prindsen var blevet kastet for de vilde Dyr. Han holdt Raad med sine Mænd og overvejede, hvad der var at gjøre; men Ingen vidste Raad eller Hjælp. Enden blev, at Kongen skulde sende sin ældste Søn, siden han ikke kunde sende den yngste; og der gik saa Bud til Kongedatteren, at Prinds Venius skulde komme Dagen efter.

Tidlig om Morgenen lod Prindsessen guldvirkede Tæpper brede over Vejen og satte sig selv med sin lille Søn paa Skibsbroen for at modtage Kongesønnen. En Stund efter kom den ældste Prinds ridende ud af Staden og styrede ned til Skibene; men da han fik Øje paa de prægtige Tæpper, som var bredt ud, kunde han ikke nokſom undre sig over al den Rigdom, og han holdt til Siden, for at hans Hest ikke skulde træde paa de kostelige Stoffer. Saaledes kom han ned til Skibsbroen, hvor Kongedatteren sad i Højsædet med alle sine Mænd omkring sig; men da den lille Dreng saae ham nærme sig saa varligt, skreg han ivrigt: „Det er ikke Fader!“ Og Æblet i Drengens Haand rørte sig heller ikke af Stedet. Saa maatte Prindsen ride hjem med ringe Hæder og uforrettet Sag; men Prindsessen lod forkynde, at hun veg ikke af Pletten, for hun havde fundet den rigtige Prinds Venius.

Dagen efter sendte Kongen sin næstældste Søn; men det gik paa samme Maade. Prindsen undsaa sig for at ride over de smukke guldvirkede Tæpper; og da han kom til Skibsbroen, hvor Kongedatteren sad i sit Højsæde, skreg den lille Dreng, som stod ved hendes Knæ: „Det er ikke Fader!“ Og Æblet sad ogsaa ligesaa fast i Drengens Haand som tilforn. Kongesønnen var da nødt til at drage hjem, og Alle fandt, at han havde lidt baade Skam og Skade. Men da Prindsessen nu kunde mærke, at man handlede mod hende med Svig og Falskhed, blev hun vred og gik i Land med hele sin Hær. Samtidig lod hun Kongen vide, at hun vilde se den rette Prinds Venius, om det saa kun var Levningerne af ham, eller ogsaa lod hun ikke Sten paa Sten i hele Staden.

Der opstod almindelig Bestyrtelse, og Kongen vidste ikke, hvad han skulde gribe til. Tilsidst fandt han det dog bedst at sende Bud til Lovekulen for at undersøge, om der ikke skulde findes Levninger af hans yngste Søn. Men da Sendebudet kom til Lovegaarden for at opsøge Benene af Prinds Venius, sad denne lys levende der og legede med de

vilde Dyr. Man kan let forestille sig, at der blev stor Glæde i Staden, og Alle bad Prindsen om at gaa ud. Men Prindsen var vred og vilde ikke komme, før hans Fader havde gjort Knæfald for ham og lovet at gjenoprette, hvad der var forbrudt.

Paa den tredje Dag ved Solopgang lod Kongedatteren atter guldvirkede Tæpper brede over Vejen og satte sig i sit Højsæde; den lille Dreng stod ved hendes Knæ, og alle hendes Mænd var samlede omkring hende. Da klædte Prinds Venius sig prægtigt i Silke og Skarlagen, hang Sværdet ved sin Side, rystede sit Bidsel og besteg sin Hest, som i Hurtighed kunde kappes med Vinden. Han red ned til Skibene, og det forekom Enhver, der saae det, som om han fløj gjennem Luften; thi saa stolt en Rytter og saa rap en Hest har Ingen sét hverken før eller siden. Saasnart den lille Dreng fik Øje paa ham, som han jog over de guldvirkede Tæpper, skreg han glad: „Det er Fader! det er Fader!" og i samme Øjeblik forsvandt Æblet af Barnets Haand. Da rejste Kongedatteren sig af sit Højsæde, gik Prindsen i Møde og modtog ham med stor Glæde og Kjærlighed; men alt Folket stod og saae derpaa og tænkte, at man skulde lede længe for at finde raskere Mand og smukkere Kvinde i hele den vide Verden.

Kongesønnen og hans dejlige Brud drog saa ind i Staden, og Kongen lod holde et Bryllup, som spurgtes vidt og bredt. Da Gjæstebudet havde staaet med Gammen og Glæde, drog Prinds Venius og hans Dronning til Ungdomslandet, og dér lever de den Dag idag. Men de falske Brødre blev kastet i Løvekulen, og Ingen har hørt, at de er kommet ud derfra senere.

Hyltén-Cavallius og G. Stephens.
(Ved V. Hermann.)

---

24. Katten med Støvlerne.

Der var engang en Møller, som døde og ikke havde anden Arv at efterlade sine tre Børn end sin Mølle, sit Æsel og sin Kat. Skiftet var snart gjort; den ældste Søn tog Møllen, den anden tog Æslet, saa Alt, hvad der blev tilovers til den yngste, var Katten. Den Del

af Faderens Ejendom syntes han ikke var meget værd, og saa begyndte han at give Ondt af sig. „Mine Brødre," sagde han, „kan sagtens slaa sig igjennem paa en skikkelig Maade, naar de holder sammen; men naar jeg har spist Katten og solgt Skindet, maa jeg sulte ihjel."

Katten, som sad ved Siden af, hørte dette. Den rejste sig strax, saae paa sin Herre med en meget alvorlig og klogtig Mine og sagde: „Du skal ikke være saa bedrøvet for dét! Skaf mig bare en Sæk og et Par Støvler, saa jeg kan gaa gjennem Tjørnekrattet uden at stikke mig, saa skal Du snart faa at se, at jeg er mere værd, end Du tror." — Knøsen satte ikke stor Lid til de Løfter; men han havde sét saa mange flinke Puds af den, naar den vilde fange Rotter og Mus, at han tænkte, den kanske alligevel kunde hjælpe ham.

Saasnart Katten havde faaet, hvad den havde bedt om, trak den Støvlerne paa, slængte Sækken paa Ryggen og holdt fast i Trækbaandet med Forpoterne. Derefter drev den ud til en Mark, hvor der var fuldt af Harer. Dér fyldte den Sækken med Grøntsager, lagde sig ved Siden af, som den var død, og ventede paa, at en pæn ung Hare, ukjendt med denne Verdens Ondskab og Falskhed, skulde lade sig narre ind i Sækken ved Udsigten til et lækkert Maaltid. Og den kom ikke til at vente længe. En fed, ubesindig Hare foer med Hovedet ind i Sækken, og Katten trak strax Baandet sammen og gjorde uden Barmhjertighed Ende paa den. Missen var helt stolt af sit Held og gik sporenstregs op paa Slottet og bad om at faa Kongen i Tale. Den blev vist ind i Kongens Værelse, bukkede dybt for Hans Majestæt og sagde: „Deres Majestæt, her er en prægtig Hare fra Markgreven af Carabas (dét Navn havde Katten bestemt sig til at give sin Herre); han har befalet mig at bringe Deres Majestæt denne lille Foræring." — „Hils din Herre," sagde saa Kongen, „at jeg tager imod hans Foræring og takker ham saa mange Gange."

Et Par Dage efter gik Katten ud igjen og gjemte sig i en Mark og lod Sækken staa aaben ligesom forrige Gang. Den Dag fangede den to prægtige Agerhøns; og den bragte dem op til Kongen, ligesom den havde gjort ved Haren. Kongen tog naadigt mod Agerhønsene; ja han blev saa fornøjet, at han gav Markgreven af Carabas' Sendebud en god Drikkeskilling for hans Ulejlighed.

En to, tre Maaneder igjennem blev Katten saaledes ved at bringe Vildt op paa Slottet, og altid fortalte den Kongen den samme Hi-

storie: at det var Markgreven af Carabas, som sendte Vildtet. Saa en skjøn Dag hørte Katten, at Kongen skulde en Tur langs Floden med sin Datter: og hun var nu den dejligste Prindsesse, der var i hele Verden. Missen skyndte sig hjem til sin Herre. „Herre," sagde den, „dersom Du nu blot vil følge mit Raad, er din Lykke gjort. Du skal gaa ned og bade Dig i Floden paa dét Sted, jeg viser Dig; saa

Katten fortalte grædende til Kongen, at Tyve havde stjaalet dens Herres Klæder.

skal jeg nok sørge for Resten." — „Vel!" sagde Møllersønnen; og han gjorde, som Katten havde raadet ham til.

Bedst som han laa i Vandet, kom Kongen kjørende forbi. Saa begyndte Katten at skraale op saa højt, den kunde: „Hjælp! Hjælp! Markgreven af Carabas drukner!" Da Kongen hørte Skriget, stod han i en Fart af Vognen. Han fik Øje paa Katten, som saa ofte havde bragt ham Harer og Agerhøns, og befalede sin Livvagt, at den

øjeblikkelig skulde skynde sig hen og hjælpe Hans Højhed Markgreven af Carabas.

Medens nu Soldaterne fiskede den stakkels Markgreve op af Floden, gik Katten hen til Kongen og Prindsessen og fortalte Hans Majestæt med mange Suk og Taarer, at medens dens Herre badede sig, havde der været Tyve og stjaalet hans Klæder, skjøndt den af al Magt havde raabt: „Grib Tyvene!" — Klæderne havde den imidlertid selv gjemt bag en stor Sten.

Saa befalede Kongen strax Den, som stod for Klædekammeret, at han skulde gaa hjem og hente en af de prægtigste Klædninger, der var, til Markgreven af Carabas. Befalingen blev ogsaa udført, og lidt efter viste Møllersønnen sig i en glimrende Dragt for Kongen og Prindsessen. Han var en kjøn ung Mand, og i det smukke Tøj saae han saa godt ud, at Kongen antog ham for en meget fin Herre; og han gjorde saadant et Indtryk paa Prindsessen, saa hun blev forlibt i ham op over begge Øren.

Kongen nødte ham saa til at sætte sig op i Vognen og kjøre en Tur med dem. Imidlertid løb Katten, som var vel fornøjet med, at Alt gik saa godt, hurtigt i Forvejen. Den kom til en Eng, hvor nogle Bønder gik og slog. „Hør nu, Godtfolk," sagde den, „hvis I ikke fortæller Kongen, naar han kommer her forbi, at Engen, I slaar, tilhører Markgreven af Carabas, saa skal der blive lavet Hakkemad af Jer allesammen." Kongen spurgte da saa Folkene, hvem Engen tilhørte. „Markgreven af Carabas, naadige Konge," svarede de skjælvende; for Kattens Trusel havde rent taget Modet fra dem. „Paa min Ære, Markgreve," sagde Kongen, „det er et vakkert Stykke Jord, I dér har." — „Ja, Deres Majestæt," sagde Møllersønnen, „Engen er i Grunden ikke saa daarlig." — Katten, som blev ved at løbe foran Vognen, kom saa til nogle Folk, som gik og mejede Rug. „Hør nu, Godtfolk," sagde den og rog lige i Synet paa dem, „hvis I ikke fortæller Kongen, at al denne Rug tilhører Markgreven af Carabas, saa bliver I hængt allesammen." Strax efter kom Kongen, og han spurgte, hvem der ejede Marken. „Det gjør Markgreven af Carabas, naadige Konge," svarede Folkene. „Nej, det var dog en Mængde Jord, I har, kjære Markgreve!" sagde Kongen. — Og Katten blev ved at løbe foran Vognen og gav alle Arbejderne, den mødte, samme Befaling: saa man

kan tænke sig, hvor forundret Kongen blev over Markgreven af Carabas' uhyre Ejendomme!

Tilsidst kom Katten til et stort Slot, som tilhørte en Menneskeæder, der var umaadelig rig; thi alle de Enge og Marker, Kongen havde kjørt igjennem, var en Del af hans Ejendomme. Katten bankede paa den svære Port og sendte Bud op efter Menneskeæderen, om den maatte faa Lov at hilse paa ham. Menneskeæderen tog imod den saa høfligt, som en Menneskeæder paa nogen Maade kan tage imod Folk, og bad den hvile sig en Stund. „Tak som byder!" sagde Katten og tog en Stol. „Jeg har hørt, Hr. Menneskeæder," blev den ved, „at I har Magt til at skabe Jer om til hvad Slags Dyr, det skal være, f. Ex. til en Løve eller en Elefant." — „Det har jeg," svarede Menneskeæderen noget hastigt, „og for at bevise det, skal jeg gjøre mig om til en Løve." Og øjeblikkelig stod der en Løve i Menneskeæderens Sted. Men Katten blev saa angst, saa den sprang op fra Stolen og fløj ud ad Vinduet og op paa Taget. Der sad den en Stund. Da den imidlertid saae, at Menneskeæderen var vendt tilbage til sin naturlige Skikkelse, kom den ned igjen og tilstod, at den var bleven svært bange. „Ja, Hr. Menneskeæder," sagde den, „det kan jo ellers nok forstaas, at I med Jer store Krop kan gjøre Jer om til et stort Dyr; men et lille Dyr, som en Rotte eller Mus, kan I da vel ikke blive til?" — „Tror Du ikke?" sagde Menneskeæderen og blev ganske fornærmet, „det skal jeg dog vise Dig!" Og dermed gjorde han sig om til en Mus og begyndte at løbe omkring paa Gulvet; men Katten var ikke sen, den styrtede sig over Musen og aad den.

Imidlertid var Kongens Vogn kommet til Menneskeæderens Slot, og da Kongen fik Øje paa det, syntes han, det var saa fint, saa det kunde være morsomt at bese det. Saasnart Katten hørte, at Vognen kjørte over Vindebroen, rog den ud som en Vind, stillede sig op paa Marmortrappen og raabte: „Velkommen til Markgreven af Carabas' Slot!" — Markgreven hjalp Prindsessen ud af Vognen, og med Kongen foran traadte de ind i en stor Sal, hvor der stod dækket et Bord med de kosteligste Retter: thi Menneskeæderen havde netop tænkt at ville bede nogle gode Venner til Middag. De satte sig til Bords og spiste og drak af Hjertens Lyst: og nu kommer Rosinen i Pølse-Enden. Kongen blev helt bedaaret af Markgreven af Carabas, og da Hans Majestæt havde faaet en halv Snes Glas under Vesten, blinkede han over Bordet

til ham og sagde: „Det kommer an paa Eder selv, Hr. Markgreve, om I vil være min Svigerson!“ Markgreven svarede, at det skulde være ham en stor Fornøjelse, og allerede Dagen efter holdt han Bryllup med Prindsessen!

Men Katten blev en fornem Herre, saa hvis den senere hen gik paa Musejagt, var det bare for Tidsfordriv.

Efter H. C. Knutsen

---

25. De vilde Svaner.

Langt borte herfra, dér hvor Svalerne flyve hen, naar vi have Vinter, boede en Konge, som havde elleve Sønner og én Datter, Elisa. De elleve Brødre, Prindser vare de, gik i Skole med Stjerne paa Brystet og Sabel ved Siden; de skrev paa Guldtavle med Diamantgriffel og læste ligesaa godt udenad som indeni, man kunde straks høre, at de vare Prindser. Søsteren Elisa sad paa en lille Skammel af Spejlglas og havde en Billedbog, der var kjøbt for det halve Kongerige.

O, de Børn havde det saa godt, — men saaledes skulde det ikke altid blive.

Deres Fader, som var Konge over hele Landet, giftede sig med en ond Dronning, der slet ikke var de stakkels Børn god. Allerede den første Dag kunde de godt mærke det; paa hele Slottet var der stor Stads, og saa legede Børnene: komme Fremmede; men i Stedet for at de ellers fik alle de Kager og stegte Æbler, der vare at overkomme, gav hun dem kun Sand i en Thekop og sagde, at de kunde lade, som om det var Noget.

Ugen efter satte hun den lille Søster Elisa ud paa Landet hos nogle Bønderfolk, og længe varede det ikke, før hun fik Kongen indbildt saa Meget om de stakkels Prindser, at han slet ikke brød sig mere om dem.

„Flyv I ud i Verden og skjøt Jer selv!“ sagde den onde Dronning; „flyv som store Fugle, uden Stemme!“ Men hun kunde dog ikke gjøre det saa slemt, som hun gjerne vilde, de bleve elleve dejlige, vilde Svaner. Med et underligt Skrig fløj de ud ad Slotsvinduerne, hen over Parken og Skoven.

Det var endnu ganske tidlig Morgen, da de kom forbi, hvor Søsteren Elisa laa og sov i Bondens Stue; her svævede de over Taget, drejede med deres lange Halse og slog med Vingerne, — men Ingen hørte eller saae det; de maatte igjen afsted, højt op imod Skyerne, langt ud i den vide Verden: der fløj de ud i en stor, mørk Skov, som strakte sig lige ned til Stranden.

Den stakkels lille Elisa stod i Bondens Stue og legede med et grønt Blad, andet Legetøj havde hun ikke; og hun stak et Hul i Bladet, kigede derigjennem op paa Solen, og da var det, ligesom om hun saae sine Brødres klare Øjne, og hver Gang de varme Solstraaler skinnede paa hendes Kind, tænkte hun paa alle deres Kys.

Den ene Dag gik ligesom den anden. Blæste Vinden gjennem de store Rosenhække udenfor Huset, da hviskede den til Roserne: „Hvo kan være smukkere end J?“ men Roserne rystede paa Hovedet og sagde: „Det er Elisa!“ Og sad den gamle Kone om Søndagen i Døren og læste i sin Salmebog, da vendte Vinden Bladene og sagde til Bogen: „Hvo kan være frommere end Du?“ — „Det er Elisa!“ sagde Salmebogen; og det var den rene Sandhed, hvad Roserne og Salmebogen sagde.

Da hun var femten Aar, skulde hun hjem; og da Dronningen saae, hvor smuk hun var, blev hun hende vred og hadefuld; gjerne havde hun forvandlet hende til en vild Svane, ligesom Brødrene, men det turde hun ikke strax, da jo Kongen vilde sé sin Datter.

I den tidlige Morgen gik Dronningen ind i Badet, det var bygget af Marmor og smykket med bløde Hynder og de dejligste Tæpper, og hun tog tre Skrubtudser, kysséde paa dem og sagde til den ene: „Sæt Dig paa Elisas Hoved, naar hun kommer i Badet, at hun kan blive dorsk som Du! ... Sæt Dig paa hendes Pande,“ sagde hun til den anden, „at hun kan blive styg som Du, saa at hendes Fader ikke kjender hende! ... Hvil ved hendes Hjerte,“ hviskede hun til den tredje, „lad hende faa et ondt Sind, at hun kan have Pine deraf!“ Saa satte hun Skrubtudserne ud i det klare Vand, der strax fik en grønlig Farve, kaldte paa Elisa, klædte hende af, og lod hende stige ned i Vandet: og idet hun dukkede, satte den ene Skrubtudse sig i hendes Haar, den anden paa hendes Pande, og den tredje paa Brystet. Men Elisa syntes slet ikke at mærke det; saasnart hun rejste sig op, flød der tre røde Valmuer paa Vandet; havde Dyrene ikke været giftige og kysséde af Hexen,

da vare de blevne forvandlede til røde Roser, men Blomster bleve de dog ved at hvile paa hendes Hoved og ved hendes Hjerte; hun var for from og uskyldig til, at Troldommen kunde have nogen Magt over hende.

Da den onde Dronning saae det, gned hun hende ind med Valnød-Saft, saa hun blev ganske sortbrun, strøg det smukke Ansigt over med en stinkende Salve og lod det dejlige Haar filtre sig; det var umuligt at kjende den smukke Elisa igjen.

Da derfor hendes Fader saae hende, blev han ganske forskrækket og sagde, at det var ikke hans Datter; Ingen vilde heller kjendes ved hende, uden Lænkehunden og Svalerne, men de vare fattige Dyr og havde ikke Noget at sige.

Da græd den stakkels Elisa og tænkte paa sine elleve Brødre, der Alle vare borte. Bedrøvet listede hun sig ud af Slottet, gik hele Dagen over Mark og Mose ind i den store Skov. Hun vidste slet ikke, hvor hun vilde hen, men hun følte sig saa bedrøvet og længtes efter sine Brødre: de vare vist ogsaa, ligesom hun, jagede ud i Verden, dem vilde hun søge at finde.

Kun kort Tid havde hun været i Skoven, før Natten faldt paa; hun var kommen rent bort fra Vej og Sti; da lagde hun sig ned paa det bløde Mos, læste sin Aftenbøn og hældede sit Hoved op til en Stub. Der var saa stille, Luften var saa mild, og rundt omkring i Græsset og paa Mossets skinnede, som en grøn Ild, over hundrede Sanct Hans-Orme; da hun med Haanden sagte rørte ved en af Grenene, faldt de lysende Insekter som Stjerneskud ned til hende.

Hele Natten drømte hun om sine Brødre; de legede igjen som Børn, skrev med Diamantgriffel paa Guldtavle og saae i den dejligste Billedbog, der havde kostet det halve Rige; men paa Tavlen skrev de ikke, som før, kun Nuller og Streger, nej de dristigste Bedrifter, de havde udført, Alt, hvad de havde oplevet og sét; og i Billedbogen var Alt levende, Fuglene sang, og Menneskene gik ud af Bogen og talte til Elisa og hendes Brødre, men naar hun vendte Bladet, sprang de strax igjen ind, for at der ikke skulde komme Vilderede i Billederne.

Da hun vaagnede, var Solen allerede højt oppe; hun kunde rigtignok ikke sé den, de høje Træer bredte deres Grene tæt og fast ud, men Straalerne spillede derude ligesom et viftende Guldflor. Der var en Duft af det Grønne, og Fuglene vare nær ved at sætte sig paa

hendes Skuldre. Hun hørte Vandet pladske, der var mange, store Kildevæld, som alle faldt ud i en Dam, hvor der var den dejligste Sandbund. Rigtignok voxte her tætte Buske rundt om, men paa ét Sted havde Hjortene gravet en stor Aabning, og her gik Elisa hen til Vandet, der var saa klart, at havde Vinden ikke rørt Grene og Buske saaledes, at de bevægede sig, da maatte hun have troet, at de vare malede af nede paa Bunden, saa tydeligt spejlede sig dér hvert Blad, baade det, Solen skinnede igjennem, og det, der ganske var i Skygge.

Saasnart hun saae sit eget Ansigt, blev hun ganske forskrækket, saa brunt og fælt var det; men da hun gjorde sin lille Haand vaad og gned Øjne og Pande, skinnede den hvide Hud frem igjen. Da lagde hun alle sine Klæder og gik ud i det friske Vand; et dejligere Kongebarn, end hun var, fandtes der ikke i denne Verden.

Da hun igjen var klædt og havde flettet sit lange Haar, gik hun til det sprudlende Væld, drak af sin hule Haand, og vandrede længere ind i Skoven, uden selv at vide hvorhen. Hun tænkte paa sine Brødre, tænkte paa den gode Gud, der vist ikke vilde forlade hende; han lod de vilde Skovæbler gro, for at mætte den Hungrige; han viste hende et saadant Træ, Grenene bugnede af Frugt, dér holdt hun sit Middags-maaltid, satte Støtter under dets Grene og gik saa ind i den mørkeste Del af Skoven. Der var saa stille, at hun hørte sine egne Fodtrin, hørte hvert lille vissent Blad, der bøjede sig under hendes Fod. Ikke en Fugl var der at se, ikke en Solstraale kunde trænge gjennem de store, tætte Trægrene; de høje Stammer stode saa nær ved hverandre, at naar hun saae ligefrem, var det, som om det ene Bjælkegitter tæt ved det andet omsluttede hende; o, her var en Ensomhed, hun aldrig før havde kjendt.

Natten blev saa mørk; ikke en eneste lille Sanct Hans-Orm skinnede fra Mosset. Bedrøvet lagde hun sig ned for at sove; da syntes hun, at Trægrenene oven over hende gik til Side, og Vorherre med milde Øjne saae ned paa hende, og smaa Engle tittede frem over hans Hoved og under hans Arme.

Da hun vaagnede om Morgenen, vidste hun ikke, om hun havde drømt det, eller om det virkelig var saa.

Hun gik nogle Skridt fremad; da mødte hun en gammel Kone med Bær i sin Kurv, den Gamle gav hende nogle af disse. Elisa spurgte, om hun ikke havde sét elleve Prindser ride gjennem Skoven.

„Nej," sagde den Gamle, „men jeg saae igaar elleve Svaner med Guldkroner paa Hovedet svømme ned ad Aaen her tæt ved!"

Og hun førte Elisa et Stykke længere frem til en Skrænt; nedenfor denne bugtede sig en Aa; Træerne paa dens Bredder strakte deres lange, bladfulde Grene over imod hverandre, og hvor de, efter deres naturlige Vext, ikke kunde naa sammen, der havde de revet Rødderne løse fra Jorden og hældede ud over Vandet med Grenene flettede i hverandre.

Elisa sagde Farvel til den Gamle og gik langs Aaen, til hvor denne flød ud i den store, aabne Strand.

Hele det dejlige Hav laa for den unge Pige; men ikke en Sejler viste sig derude, ikke en Baad var der at se, hvor skulde hun dog komme længer bort?! Hun betragtede de utallige Smaastene paa Bredden; Vandet havde slebet dem alle runde. Glas, Jern, Stene, Alt, hvad der laa skyllet op, havde taget Skikkelse af Vandet, der dog var langt blødere end hendes fine Haand. „Det bliver utrætteligt ved at rulle, og saa jævner sig det Haarde: jeg vil være ligesaa utrættelig! Tak for Eders Lærdom, I klare, rullende Bølger! engang, det siger mit Hjerte mig, ville I bære mig til mine kjære Brødre!"

Paa den opskyllede Tang laa elleve hvide Svanefjer; hun samlede dem i en Buket, der laa Vanddraaber paa dem, om det var Dug eller Taarer, kunde Ingen se. Ensomt var der ved Stranden, men hun følte det ikke; thi Havet frembød en evig Afvexling, ja i nogle faa Timer flere, end de ferske Indsøer kunne vise i et hélt Aar. Kom der en stor, sort Sky, saa var det, som Sven vilde sige: jeg kan ogsaa se mørk ud, og da blæste Vinden, og Bølgerne vendte det Hvide ud; men skinnede Skyerne røde, og Vinden sov, saa var Havet som et Rosenblad; nu blev det grønt, nu hvidt, men i hvor stille det hvilede, var der dog ved Bredden en sagte Bevægelse; Vandet hævede sig svagt, som Brystet paa et sovende Barn.

Da Solen var ved at gaa ned, saae Elisa elleve vilde Svaner med Guldkroner paa Hovedet flyve mod Land, de svævede den ene bag den anden; det saae ud som et langt hvidt Baand. Da steg Elisa op paa Skrænten og skjulte sig bag en Busk; Svanerne satte sig nær ved hende og sloge med deres store, hvide Vinger.

Idet Solen var under Vandet, faldt pludselig Svanehammen, og der stode elleve dejlige Prindser, Elisas Brødre. Hun udstødte et

højt Skrig; thi uagtet de havde forandret sig meget, vidste hun, at det var dem, følte, at det maatte være dem; og hun sprang i deres Arme, kaldte dem ved Navn, og de bleve saa lykkalige, da de saae og kjendte deres lille Søster, der nu var saa stor og dejlig. De lo og de græd, og snart havde de forstaaet hverandre, hvor ond deres Stedmoder havde været imod dem Alle.

„Vi Brødre," sagde den Ældste, „flyve som vilde Svaner, saalænge Solen staar paa Himlen; derfor maa vi altid ved Sol-Nedgang passe paa at have Hvile for Foden, for flyve vi da oppe mod Skyerne, maa vi, som Mennesker, styrte ned i Dybet. Her bo vi ikke; der ligger et ligesaa skjønt Land som dette hin Sides Søen; men Vejen derhen er lang, det store Hav maa vi over, og der findes ingen Ø paa vor Vej, hvor vi kunne overnatte, kun en ensom lille Klippe rager op midt derude; den er ej større, end at vi Side om Side kunne hvile paa den; gaar Søen stærkt, saa sprøjter Vandet højt over os, men dog takke vi vor Gud for den. Der overnatte vi i vor Skikkelse som Mennesker, uden den kunde vi aldrig gjæste vort kjære Fædreland, thi to af Aarets længste Dage bruge vi til vor Flugt. Kun én Gang om Aaret er det forundt os at besøge vort Fædrenehjem, elleve Dage tør vi blive her, flyve hen over denne store Skov, hvorfra vi kunne øjne Slottet, hvor vi bleve fødte og hvor vor Fader bor, se det høje Taarn af Kirken, hvor Moder er begravet. — Her synes vi, Træer og Buske ere i Slægt med os, her løbe de vilde Heste hen over Sletterne, som vi saae det i vor Barndom; her synger Kulbrænderen de gamle Sange, vi dandsede efter som Børn, her er vort Fædreland, her drages vi hen, og her have vi fundet Dig, Du kjære lille Søster. To Dage endnu tør vi blive her, saa maa vi bort over Havet til et dejligt Land, men som ikke er vort Fædreland; hvorledes faa vi Dig med? Vi have hverken Skib eller Baad!"

„Hvorledes skal jeg kunne frelse Eder?" sagde Søsteren.

Og de talte sammen næsten den hele Nat, der blev kun blundet nogle Timer.

Elisa vaagnede ved Lyden af Svanevingerne, der susede over hende. Brødrene vare igjen forvandlede, og de fløj i store Kredse og tilsidst langt bort. Men én af dem, den Yngste, blev tilbage; og Svanen lagde sit Hoved i hendes Skjød, og hun klappede dens hvide Vinger

hele Dagen vare de sammen. Mod Aften kom de Andre tilbage, og da Solen var nede, stode de i deres naturlige Skikkelse.

„I Morgen flyve vi herfra, saa tor vi ikke komme tilbage før om et hélt Aar, men Dig kunne vi ikke saaledes forlade! har Du Mod at følge med? Min Arm er stærk nok til at bære Dig gjennem Skoven: skulle vi da ikke Alle have stærke Vinger nok til at flyve med Dig over Havet?"

„Ja tag mig med!" sagde Elisa.

Den hele Nat tilbragte de med at flette et Net af den smidige Pilebark og den sejge Siv, og det blev stort og stærkt; paa dette lagde Elisa sig, og da Solen saa kom frem, og Brødrene forvandledes til vilde Svaner, grebe de i Nettet med deres Næb og fløj højt mod Skyerne med den kjære Søster, der sov endnu. Solstraalerne faldt lige paa hendes Ansigt, derfor fløj én af Svanerne over hendes Hoved, at dens brede Vinger kunde give Skygge. —

De vare langt fra Land, da Elisa vaagnede; hun troede endnu at drømme, saa underligt forekom det hende at bæres over Havet, højt gjennem Luften. Ved hendes Side laa en Gren med dejlige modne Bær og et Bundt velsmagende Rødder; dem havde den Yngste af Brødrene samlet og lagt til hende, og hun tilsmilede ham taknemlig, thi hun kjendte, det var ham, som fløj lige over hendes Hoved og skyggede med Vingerne.

De vare saa højt oppe, at det første Skib, de saae under dem, syntes en hvid Maage, der laa paa Vandet. En stor Sky stod bag ved dem, det var et helt Bjerg, og paa den saae Elisa Skyggen af sig selv og af de elleve Svaner, saa kæmpestore fløj de der; det var et Skilderi, prægtigere end hun havde sét noget før; men alt som Solen steg højere, og Skyen blev længere bag ved dem, forsvandt det svævende Skyggebillede.

Den hele Dag fløj de afsted, som en susende Pil gjennem Luften, men dog var det langsommere end ellers, nu havde de Søsteren at bære. Der trak et ondt Vejr op, Aftenen nærmede sig; angst saae Elisa Solen synke, og endnu var ej den ensomme Klippe i Havet at øjne; det forekom hende, at Svanerne gjorde stærkere Slag med Vingerne. Ak! hun var Skyld i, at de ej kom hurtigt nok afsted; naar Solen var nede, vilde de blive til Mennesker, styrte i Havet og drukne.

Da bad hun i sit Hjertes Inderste en Bøn til Vorherre, men endnu øjnede hun ingen Klippe; den sorte Sky kom nærmere, de stærke Vindpust forkyndte en Storm, Skyerne stode i en eneste stor, truende Bølge, der fast som Bly skød fremad; Lyn blinkede paa Lyn.

Nu var Solen lige ved Randen af Havet. Elisas Hjerte bævede; da skøde Svanerne nedad, saa hastigt, at hun troede at falde; men nu svævede de igjen. Solen var halvt nede i Vandet; da først øjnede hun den lille Klippe under sig, den saae ud ikke større, end om det var en Sælhund, der stak Hovedet op af Vandet. Solen sank saa hurtigt, nu var den kun som en Stjerne; da rørte hendes Fod ved den faste Grund, Solen slukkedes lig den sidste Gnist i det brændende Papir; Arm i Arm saae hun Brødrene staa omkring sig, men mere Plads end netop til dem og hende var der heller ikke. Søen slog mod Klippen og gik som en Skylregn hen over dem; Himlen skinnede i en altid flammende Ild, og Slag paa Slag rullede Tordenen; men Søster og Brødre holdt hverandre i Hænderne og sang en Salme, hvoraf de fik Trøst og Mod.

I Dagningen var Luften ren og stille; saasnart Solen steg, fløj Svanerne med Elisa bort fra Øen. Havet gik endnu stærkt, det saae ud, da de vare højt i Vejret, som om det hvide Skum paa den sortgrønne Sø var Millioner Svaner, der flød paa Vandet.

Da Solen kom højere, saae Elisa foran sig, halvt svømmende i Luften, et Bjergland med skinnende Ismasser paa Fjeldene, og midt derpaa strakte sig et vist milelangt Slot, med den ene dristige Søjlegang ovenpaa den anden; nedenfor gyngede Palmeskove og Pragtblomster, store som Møllehjul. Hun spurgte, om det var Landet, hun skulde til, men Svanerne rystede paa Hovedet; thi det, hun saae, var Fata Morganas dejlige, altid omvexlende Skyslot: derind turde de intet Menneske bringe. Elisa stirrede derpaa; da styrtede Bjerge, Skove og Slot sammen, og der stode tyve stolte Kirker, alle hverandre lige, med høje Taarne og spidse Vinduer. Hun syntes at høre Orgelet klinge, men det var Havet, hun hørte. Nu var hun Kirkerne ganske nær: da bleve disse til en hel Flaade, der sejlede hen under hende; hun saae ned, og det var kun Havtaage, som jog hen over Vandet. Ja en evig Afvexling havde hun for Øje, og nu saae hun det virkelige Land, hun skulde til; der rejste sig de dejlige blaa Bjerge, med Cederskove, Byer og Slotte. Længe før Solen gik ned, sad hun paa Fjeldet

foran en stor Hule, der var begroet med fine, grønne Slyngplanter; det saae ud, som det var broderede Tæpper.

„Nu skal vi se, hvad Du drømmer her i Nat!" sagde den yngste Broder og viste hende hendes Sovekammer.

„Gid jeg maatte drømme, hvorledes jeg skulde frelse Eder!" sagde hun; og denne Tanke beskæftigede hende saa levende, hun bad saa inderlig til Gud om hans Hjælp, ja selv i Søvne vedblev hun sin Bøn: da forekom det hende, at hun fløj højt op i Luften, til Fata Morganas Skyslot, og Feen kom hende i Møde, saa smuk og glimrende, og dog lignede hun ganske den gamle Kone, der gav hende Bær i Skoven og fortalte hende om Svanerne med Guldkronerne paa.

„Dine Brødre kan frelses!" sagde hun, „men har Du Mod og Udholdenhed? Vel er Havet blødere end dine fine Hænder og omformer dog de haarde Stene, men det føler ikke den Smerte, dine Fingre ville føle; det har intet Hjerte, lider ikke den Angst og Kval, Du maa udholde. Ser Du denne Brændenælde, jeg holder i min Haand? af den Slags voxe mange rundt om Hulen, hvor Du sover; kun de der og de, som skyde frem paa Kirkegaardens Grave, ere brugelige, mærk Dig det! Dem maa Du plukke, skjøndt de ville brænde din Hud i Vabler; bryd Nælderne med dine Fødder, da faar Du Hør; med den skal Du sno og binde elleve Pandserskjorter, med lange Ærmer: kast disse over de elleve vilde Svaner, saa er Troldommen løst. Men husk vel paa, at fra det Øjeblik, Du begynder dette Arbejde, og lige til det er fuldendt, om der endog gaar Aar imellem, maa Du ikke tale; det første Ord, Du siger, gaar som en dræbende Dolk i dine Brødres Hjerte; ved din Tunge hænger deres Liv. Mærk Dig Alt dette!"

Og hun rørte i det Samme ved hendes Haand med Nælden; den var som en brændende Ild, Elisa vaagnede derved. Det var lys Dag, og tæt ved, hvor hun havde sovet, laa en Nælde som den, hun havde set i Drømme. Da faldt hun paa sine Knæ, takkede Vorherre og gik ud af Hulen, for at begynde paa sit Arbejde.

Med de fine Hænder greb hun ned i de hæslige Nælder, der vare som Ild; store Vabler brændte de paa hendes Hænder og Arme, men gjerne vilde hun lide det, kunde hun frelse de kjære Brødre. Hun brød hver Nælde med sine nøgne Fødder og snoede den grønne Hør.

Da Solen var nede, kom Brødrene, og de bleve forskrækkede ved at finde hende saa tavs; de troede, at det var en ny Troldom af den

onde Stedmoder; men da de saae hendes Hænder, begreb de, hvad hun gjorde for deres Skyld, og den yngste Broder græd, og hvor hans Taarer faldt, der følte hun ingen Smerter, der forsvandt de brændende Babler.

Natten tilbragte hun med sit Arbejde, thi hun havde ingen Ro, før hun havde frelst de kjære Brødre; hele den følgende Dag, medens Svanerne vare borte, sad hun i sin Ensomhed, men aldrig var Tiden fløjet saa hurtigt. En Pandserskjorte var alt færdig, nu begyndte hun paa den næste.

Da klang Jagthorn mellem Bjergene; hun blev ganske angst; Lyden kom nærmere: hun hørte Hunde gjø; forskrækket søgte hun ind i Hulen, bandt Nælderne, hun havde samlet og heglet, i et Bundt, og satte sig derpaa.

I det Samme kom en stor Hund springende frem fra Krattet, og strax efter én, og endnu én; de gjøede højt, løb tilbage og kom frem igjen. Det varede ikke mange Minuter, saa stode alle Jægerne udenfor Hulen, og den Smukkeste iblandt dem var Landets Konge, — han traadte hen til Elisa, aldrig havde han sét en skjønnere Pige.

„Hvor er Du kommen her, Du dejlige Barn?" sagde han. Elisa rystede paa Hovedet, hun turde jo ikke tale, det gjaldt hendes Brødres Frelse og Liv; og hun skjulte sine Hænder under Forklædet, at Kongen ikke skulde se, hvad hun maatte lide.

„Følg med mig!" sagde han, „her maa Du ikke blive! Er Du god, som Du er smuk, da vil jeg klæde Dig i Silke og Fløjl, sætte Guldkronen paa dit Hoved, og Du skal bo og bygge i mit rigeste Slot!" — og saa løftede han hende op paa sin Hest. Hun græd og vred sine Hænder, men Kongen sagde: „Jeg vil kun din Lykke! én Gang skal Du takke mig derfor!" og saa foer han afsted mellem Bjergene og holdt hende foran paa Hesten, og Jægerne joge bagefter.

Da Solen gik ned, laa den prægtige Kongestad med Kirker og Kupler foran; og Kongen førte hende ind i Slottet, hvor store Vandspring pladskede i de høje Marmorsale, hvor Vægge og Loft prangede med Malerier. Men hun havde ikke Øjne derfor, hun græd og sørgede; viljeløs lod hun Kvinderne iføre sig de kongelige Klæder, flette Perler i sit Haar og trække fine Handsker over de forbrændte Fingre.

Da hun stod der i al sin Pragt, var hun saa blændende smuk, at Hoffet bøjede sig endnu dybere for hende, og Kongen kaarede hende til sin Brud, skjøndt Erkebiskoppen rystede paa Hovedet og hviskede, at den

smukke Skovpige vist var en Hex: hun blændede deres Øjne og bedaarede Kongens Hjerte.

Men Kongen hørte ikke derpaa, lod Musiken klinge, de kosteligste Retter frembære, de yndigste Piger dandse om hende, og hun blev ført gjennem duftende Haver ind i prægtige Sale; men ikke et Smil gik over hendes Læber eller frem i hendes Øjne, Sorgen stod der som evig Arv og Eje. Nu aabnede Kongen et lille Kammer tæt ved, hvor hun skulde sove; det var pyntet med kostelige, grønne Tæpper og lignede ganske Hulen, hvori hun havde været; paa Gulvet laa det Bundt Hør, hun havde spundet af Nælderne, og under Loftet hang Pandserskjorten, der var strikket færdig; Alt dette havde en af Jægerne taget til sig som noget Kuriost.

„Her kan Du drømme Dig tilbage i dit fordums Hjem!" sagde Kongen. „Her er det Arbejde, som dér beskæftigede Dig; nu, midt i al din Pragt, vil det more Dig at tænke tilbage paa hin Tid."

Da Elisa saae dette, der laa hendes Hjerte saa nær, spillede et Smil om hendes Mund, og Blodet vendte tilbage i Kinderne; hun tænkte paa sine Brødres Frelse, kyssede Kongens Haand, og han trykkede hende til sit Hjerte og lod alle Kirkeklokker forkynde Bryllups-Fest. Den dejlige stumme Pige fra Skoven var Landets Dronning.

Da hviskede Erkebiskoppen onde Ord i Kongens Øre, men de trængte ikke ned til hans Hjerte, Brylluppet skulde staa. Erkebiskoppen selv maatte sætte hende Kronen paa Hovedet, og han trykkede med ond Vilje den snevre Ring fast ned over Panden, saa det gjorde ondt; dog, der laa en tungere Ring om hendes Hjerte, Sorgen over hendes Brødre: hun følte ikke den legemlige Pine. Hendes Mund var stum, et eneste Ord vilde jo skille hendes Brødre ved Livet; men i hendes Øjne laa der en dyb Kjærlighed til den gode, smukke Konge, som gjorde Alt for at glæde hende. Med hele sit Hjerte blev hun ham Dag for Dag mere god; o, at hun turde blot betro sig til ham, sige ham sin Lidelse, — men stum maatte hun være, stum maatte hun fuldføre sit Værk. Derfor listede hun sig om Natten fra hans Side, gik ind i det lille Lønkammer, der var smykket som Hulen, og hun strikkede den ene Pandserskjorte færdig efter den anden; men da hun begyndte paa den syvende, havde hun ikke mere Hør.

Paa Kirkegaarden, vidste hun, de Nælder groede, som hun skulde bruge, men selv maatte hun plukke dem: hvorledes skulde hun komme derud?

„O, hvad er Smerten i mine Fingre mod den Kval, mit Hjerte lider!" tænkte hun. „Jeg maa vove det! Vorherre vil ikke slaa Haanden af mig!" Med en Hjerte-Angst, som var det en ond Gjerning, hun havde for, listede hun sig i den maaneklare Nat ned i Haven, gik gjennem de lange Alleer, ud paa de ensomme Gader, hen til Kirkegaarden. Der saae hun, paa en af de bredeste Ligstene sad en Kreds Lamier, hæslige Hexe: de toge deres Pjalter af, som om de vilde bade sig, og saa gravede de med de lange, magre Fingre ned i de friske Grave, toge Ligene frem og aade deres Kjød. Elisa maatte dem tæt forbi, og de fæstede deres onde Øjne paa hende: men hun læste sin Bøn, samlede de brændende Nælder, og bar dem hjem til Slottet.

Kun et eneste Menneske havde sét hende, Erkebiskoppen; han var oppe, naar de Andre sov. Nu havde han dog faaet Ret i, hvad han mente: at det ikke var, som det skulde være med Dronningen; hun var en Hex, derfor havde hun bedaaret Kongen og det hele Folk.

I Skriftestolen sagde han til Kongen, hvad han havde sét og hvad han frygtede. Og da de haarde Ord kom fra hans Tunge, rystede de udskaarne Helgenbilleder paa Hovedet, som om de vilde sige: det er ikke saa, Elisa er uskyldig; men Erkebiskoppen lagde det anderledes ud, mente, at de vidnede imod hende, at de rystede paa Hovedet over hendes Synd. Da rullede to tunge Taarer ned over Kongens Kinder, han gik hjem med Tvivl i sit Hjerte; og han lod, som om han sov om Natten, men der kom ingen rolig Søvn i hans Øjne. Han mærkede, hvorledes Elisa stod op; og hver Nat gjentog hun dette, og hver Gang fulgte han sagte efter og saae, at hun forsvandt i sit Lønkammer.

Dag for Dag blev hans Mine mere mørk. Elisa saae det; hun begreb ikke hvorfor, men det ængstede hende, og hvad led hun ikke i sit Hjerte for Brødrene! Paa det kongelige Fløjl og Purpur randt hendes salte Taarer, de laa der som glimrende Diamanter, og Alle, som saae den rige Pragt, ønskede at være Dronning. Snart var hun imidlertid til Ende med sit Arbejde, kun én Pandserskjorte manglede endnu; men Hør havde hun heller ikke mer og ikke en eneste Nælde. En Gang, kun denne sidste, maatte hun derfor paa Kirkegaarden og plukke nogle Haandfulde. Hun tænkte med Angst paa den ensomme Vandring og paa de skrækkelige Lamier; men hendes Vilje var fast, som hendes Tillid til Vorherre.

Elisa gik, men Kongen og Erkebiskoppen fulgte efter. De saae

hende forsvinde ved Gitterporten ind til Kirkegaarden, og da de nærmede sig den, sad paa Gravstenen Lamierne, som Elisa havde sét dem, og Kongen vendte sig bort; thi mellem disse tænkte han sig hende, hvis Hoved endnu i denne Aften havde hvilet ved hans Bryst.

„Folket maa dømme hende!" sagde han, og Folket dømte: „Hun skal brændes i de røde Luer!"

Fra de prægtige Kongesale blev hun ført hen i et mørkt, fugtigt Hul, hvor Vinden peb ind ad det gittrede Vindue; i Stedet for Fløjl og Silke gav de hende det Bundt Nælder, hun havde samlet, det kunde hun lægge sit Hoved paa; de haarde, brændende Pandserskjorter, hun havde strikket, skulde være Dyne og Tæppe. Men intet Kjærere kunde de skjænke hende; hun tog igjen fat paa sit Arbejde og bad til Gud. Udenfor sang Gadedrengene Spotteviser om hende; ingen Sjæl trøstede hende med et kjærligt Ord.

Da susede mod Aften, tæt ved Gitteret, en Svanevinge: det var den Yngste af Brødrene, han havde fundet Søsteren. Og hun hulkede højt af Glæde, skjøndt hun vidste, at Natten, som kom, muligt var den sidste, hun havde at leve i; men nu var jo Arbejdet ogsaa næsten fuldført, og hendes Brødre vare her.

Erkebiskoppen kom for at være den sidste Time hos hende, det havde han lovet Kongen. Men hun rystede paa Hovedet, bad med Blik og Miner, at han vilde gaa: i denne Nat maatte hun jo ende sit Arbejde, ellers var Alt til Unytte, Alt — Smerte, Taarer og de søvnløse Nætter. Erkebiskoppen gik bort med onde Ord imod hende; men den stakkels Elisa vidste, hun var uskyldig, og vedblev sit Arbejde.

De smaa Mus løb paa Gulvet, de slæbte Nælderne hen for hendes Fødder, for dog at hjælpe lidt; og Droslen satte sig ved Vinduets Gitter og sang den hele Nat saa lystigt, den kunde, at hun ikke skulde tabe Modet.

Det var endnu ikke mere end Dagning, først om en Time vilde Solen komme op: da stod de elleve Brødre ved Slottets Port, forlangte at føres for Kongen, men det kunde ikke ske, blev der svaret, det var jo Nat endnu, Kongen sov og turde ikke vækkes. De bad, de truede, Vagten kom, ja selv Kongen traadte ud og spurgte, hvad det betydede; da kom Solen i det Samme op, og der var ingen Brødre at se, men hen over Slottet fløj elleve vilde Svaner.

Ud ad Byens Port strømmede det hele Folk, det vilde se Hexen

De vilde Svaner.

blive brændt. En usel Hest trak Karren, hvori hun sad; man havde givet hende en Kittel paa af grovt Sækketøj; hendes dejlige, lange Haar hang løst om det smukke Hoved, hendes Kinder vare dødblege, hendes Læber bevægede sig sagte, medens Fingrene snoede den grønne Hør; selv paa Vejen til sin Død slap hun ikke det begyndte Arbejde, de ti Pandserskjorter laa ved hendes Fødder, den ellevte strikkede hun paa; Pøbelen forhaanede hende.

„Se til Hexen, hvor hun mumler! ikke en Salmebog har hun i Haanden, nej sit lede Kogleri sidder hun med, — riv det fra hende i tusend Stykker!"

Og de trængte Alle ind paa hende og vilde sønderrive det. Da kom elleve hvide Svaner flyvende, de satte sig rundt om hende paa Karren og sloge med deres store Vinger. Da veg Hoben forfærdet til Side.

„Det er et Tegn fra Himlen! hun er vist uskyldig!" hviskede Mange, men de vovede ikke højt at sige det.

Nu greb Bøddelen hende ved Haanden. Da kastede hun i Hast de elleve Skjorter over Svanerne, og der stode elleve dejlige Prindser, men den Yngste havde en Svanevinge i Stedet for sin ene Arm, thi der manglede et Ærme i hans Pandserskjorte, det havde hun ikke faaet færdigt.

„Nu tør jeg tale!" sagde hun, „jeg er uskyldig!"

Og Folket, som saae, hvad der var sket, bøjede sig for hende som for en Helgeninde; men hun sank livløs i Brødrenes Arme, saaledes havde Spænding, Angst og Smerte virket paa hende.

„Ja, uskyldig er hun!" sagde den ældste Broder. Og nu fortalte han Alt, hvad der var sket, og medens han talte, udbredte sig en Duft som af Millioner af Roser. Thi hvert Brændestykke i Baalet havde slaaet Rødder og skudt Grene: der stod en duftende Hæk, saa høj og stor med røde Roser; øverst sad én Blomst, hvid og skinnende, den lyste som en Stjerne: den brød Kongen, satte den paa Elisas Bryst, — da vaagnede hun med Fred og Lykfalighed i sit Hjerte.

Og alle Kirkeklokker ringede af sig selv, og Fuglene kom i store Flokke; det blev et Bryllupstog tilbage til Slottet, som endnu ingen Konge havde set det.

H. C. Andersen

26. Tornerose.

Der levede for længe siden en Konge og en Dronning; de sagde hver Dag: „Ak, havde vi kun et Barn!“ men de fik intet. Da hændtes det, da Dronningen engang sad i Badet, at en Krebs krøb fra Vandet i Land og sagde til hende: „Dit Ønske vil blive opfyldt; Du faar en Datter.“ Hvad Krebsen havde forudsagt, det skete: Dronningen fødte saa dejlig en Datter, at Kongen af Glæde ikke vidste, hvad han vilde stille op, og foranstaltede en stor Fest. Han indbød ikke alene sine Slægtninge, Venner og Bekjendte dertil, men ogsaa de vise Kvinder, for at hver af dem skulde blive Barnet huld og bevaagen. I hans Land var der tretten i Tallet; men da han kun havde tolv Guldtallerkener, af hvilke de skulde spise, kunde han ikke indbyde den Ene. De, som

var indbudne, kom, og efterat Festen var tilende, benaadede de Barnet med deres Undergaver: den Ene med Dyd, den Anden med Skjønhed, den Tredje med Rigdom, og saa fremdeles med Alt, hvad herligt der er til i Verden. Da de Elleve netop havde gjort deres Ønsker, kom den Trettende ind, som ikke var indbuden, og som vilde hævne sig derfor. Hun raabte: „Kongedatteren skal i sit femtende Aar stikke sig paa en Ten og falde død om.“ Da traadte den Tolvte frem, som endnu havde et Ønske tilovers; vel kunde hun ikke ophæve den onde Dom, men hun kunde formilde den og sagde: „Dog skal det ikke være Døden, men en hundredaarig dyb Søvn, i hvilken Kongedatteren falder.“

Kongen haabede alligevel at bevare sit kjære Barn mod Spaadommen og lod udgaa en Befaling, at alle Tene i det ganske Rige skulde afskaffes. Men de vise Kvinders Ønsker opfyldtes paa Pigen; thi hun blev saa dejlig, sædelig, venlig og forstandig, at Enhver, som saae hende, maatte elske hende. Det traf sig, at Kongen og Dronningen ikke var hjemme den Dag, hun fyldte sit femtende Aar, og hun var bleven ganske ene tilbage i Slottet. Da gik hun rundt allevegne efter Behag, besaae Stuer og Kamre og kom endelig til et gammelt Taarn. Hun steg op ad en smal Trappe og kom til en lille Dør; i Laasen stak en gul Nøgle; da hun drejede den om, sprang den op, og i den lillebitte Stue sad en gammel Kone og spandt flittig sin Hør. „Ej, Du gamle Bedstemoder!“ sagde Kongedatteren, „hvad gjør Du dér?“ — „Jeg spinder,“ sagde den Gamle og nikkede med Hovedet. „Hvor den Tingest springer omkring!“ sagde Prindsessen, tog Tenen og vilde spinde. Neppe havde hun rørt ved Tenen, før Troldkvindens onde Ønske gik i Opfyldelse, og hun stak sig paa den.

Men i det Øjeblik hun havde stukket sig, faldt hun om i en dyb Søvn, og Kongen og Dronningen, som netop var komne tilbage, begyndte tilligemed hele Hofstaten at sove med. Da sov ogsaa Hestene i Stalden ind, og Hundene i Gaarden, Duerne paa Taget, Fluerne paa Væggen; ja Ilden, som blussede paa Skorstenen, blev stille og sov ind, og Stegen holdt op at brase, og Kokken, som vilde ruske Kokkedrengen, der havde forsét sig, i Haaret, slap ham og sov ind, og Alt, hvad der levede og aandede, blev stille og sov ind.

Saa begyndte der omkring Slottet at voxe en Tjørnehæk, som blev højere hvert Aar og endelig omringede det hele Slot og voxede ud over det, saa Intet mere var at se af det, ikke engang Vejrhanerne

paa Taget. Men Sagnet udbredte sig i Landet om den dejlige sovende Tornerose (saaledes blev Kongedatteren kaldet), saa der fra Tid til anden kom Kongesønner og vilde trænge igjennem Hækken ind i Slottet. Men det var dem ikke muligt; thi det var, ligesom Tornene greb i hverandre med Hænder, saa de blev hængende deri og omkom ynkelig. Mange, mange Aar efter kom atter en Kongeson gjennem Landet; ham fortalte en gammel Mand om Tjørnehækken, at man sagde, der bag den skulde staa et Slot, i hvilket en vidunderlig dejlig Kongedatter, kaldet Tornerose, sov med hele sin Hofstat. Den Gamle fortalte ogsaa, at han havde hørt af sin Bedstefader, hvor mange Kongesønner der var komne for at trænge igjennem Tjørnehækken, men de var blevne hængende deri og var døde en sørgelig Død. Da sagde Yngligen: „Det skal ikke afskrække mig; jeg vil trænge igjennem og se den skjønne Tornerose." Den gamle Mand kunde fraraade ham det, saa meget som han vilde, han hørte slet ikke mere derpaa.

Men paa den Dag, da Kongesønnen ankom, var netop de hundrede Aar forløbne. Og da han nærmede sig Tornehækken, var der lutter store, skjønne Blomster, som af sig selv skilte sig ad, saa han kom ubeskadiget igjennem; men bag ham lukkede de sig atter som et Gjærde. Han kom ind i Slottet; i Gaarden laa Heste og spættede Jagthunde og sov, paa Taget sad Duer og havde stukket Hovedet under Vingerne. Og da han kom ind i Huset, sov Fluerne paa Væggen. Kokken i Kjøkkenet holdt endnu Haanden i Vejret, som om han vilde gribe fat i Drengen, og Pigen sad med den sorte Høne, som skulde plukkes. Da gik han endnu videre, og Alting var saa stille, at han kunde høre sit eget Aandedræt; endelig kom han til Taarnet og aabnede Døren til den lille Stue, i hvilken Tornerose sov. Der laa hun og var saa dejlig, at han ikke kunde vende Øjnene fra hende, men han bukkede sig og gav hende et Kys. Som han havde givet hende det Kys, aabnede hun Øjnene, vaagnede og saae venlig paa ham. Da gik de sammen ned, og Kongen vaagnede, og Dronningen, og den hele Hofstat, og de saae paa hverandre med store Øjne. Og Hestene i Gaarden stod op og skudtede sig; Jagthundene sprang og logrede; Duerne paa Taget trak Hovedet op fra Vingen, saae sig om og fløj ud i Marken; Fluerne paa Væggen krøb videre; Ilden i Kjøkkenet tændtes, blussede og kogte Maden, og Stegen snurrede; Kokken gav Drengen et Ørefigen, saa han

skreg, og Pigen rev de øvrige Fjer af Hønen. Og da blev Kongesønnens Bryllup med Torneroſe højtideligholdt med al Pragt, og de levede fornøjet indtil deres ſidſte Stund.

Grimm

---

27. Troldene i Hedals Skoven.

Paa en Plads oppe i Vaage i Gudbrandsdalen boede engang i gamle Dage et Par fattige Folk. De havde mange Børn, og to af Sønnerne, ſom var ſaa ved Lag halvvoxne, maatte ſtadig traſke omkring i Byen og tigge. Derfor var de vel kjendte med alle Veje og Stier, og de vidſte ogſaa Gjenvej til Hedalen.

Engang vilde de ſaa dérhen. Men de havde hørt, at nogle Falkefængere havde bygget ſig en Hytte ved Mæla; dér vilde de gaa ind med det Samme og ſe Fuglene, og hvorledes de fangede dem, og derfor gik de Gjenvejen over Langmoſerne. Men det led alt ſaa langt paa Høſten, at Sæterpigerne var rejſt hjem fra Sæterne; ſaa de kunde intet Steds faa Husly og heller ikke Mad. De maatte holde ſig paa Vejen til Hedalen; men den var bare en optraadt Kreatur-Vej, og da Mørket faldt paa, tabte de Sporet. De fandt heller ikke Fuglefænger-Hytten, og før de vidſte et Ord af det, var de midt inde i Bjølſtad-Skoven. Da de ſkjønnede, at de ikke kunde naa frem, gav de ſig til at ſanke Grene, lavede et Baal og byggede ſig en Hytte af Grene; for de havde Øxen med. Og ſaa rev de op Lyng og Mos, ſom de lavede et Leje af. En Stund efter at de ſaa havde lagt ſig, hørte de Nogen ſnøfte og vejre ſtærkt med Næſen. Drengene lyttede og lyttede, om det ſkulde være Dyr eller Skovtrolde, de hørte. Men ſaa trak det Vejret endnu ſtærkere og ſagde:

„Her lugter af kriſtent Blod!"

Saa hørte de, det traadte ſaa tungt, at Jorden ſkjalv under det, og ſaa vidſte de, at Troldene var ude.

„Gud hjælpe os! hvad ſkal vi nu gjøre?" ſagde den yngſte Dreng til Broderen.

„Aa, Du ſaar blive ſtaaende her under Fyrretræet og være parat

til at tage Poserne og smøre Hæser, naar Du ser, de kommer; saa skal jeg tage Øxen!" sagde den Anden.

I det Samme saae de Troldene komme anstigende: og de var saa store og tykke, at Hovederne paa dem var i Højde med Fyrretoppene; men de havde bare ét Øje tilsammen alle Tre, og det skiftedes de til at bruge. De havde et Hul i Panden, som de lagde det i, og styrede det saa med Haanden. Den, som gik foran, maatte have Øjet; de andre To fulgte efter og holdt i den Første.

„Spring afsted!" sagde den ældste Dreng, „men løb ikke for langt, før Du ser, hvordan det gaar. Siden de har Øjet saa højt, har de ondt ved at se mig, naar jeg kommer bag paa dem."

Ja Broderen rendte saa, og Troldene halede bagefter. Imens kom den ældste Dreng bag paa dem og huggede den bagerste Trold i Hasen, saa han gav et græsseligt Skrig fra sig; og den første Trold blev saa bange, at han skjalv og slap Øjet. Men Drengen var ikke sen til at snappe det. Det var større, var Øjet, end om En havde lagt to Skaale sammen; og saa klart var det, at endskjøndt det var kulsort Nat, blev det som lys Dag, da Drengen saae igjennem det.

Da Troldene mærkede, at han havde taget Øjet fra dem, og at han havde gjort Skade paa en af dem, begyndte de at true med alt det Onde, som var til, dersom han ikke strax gav dem Øjet igjen.

„Jeg er ikke bange for Trold og Trudsel," sagde Drengen. „Nu har jeg tre Øjne, og I Tre har slet intet; og saa skal endda de To af Jer bære den Tredje."

„Faar vi ikke vort Øje igjen lige paa Minuten, saa skal Du blive til Stok og Sten!" skreg Troldene.

Men Drengen mente, det gik ikke saa rask. Han var ikke bange hverken for Skraal eller Troldskab, sagde han, og hvis de ikke lod ham i Fred, skulde han hugge til dem alle Tre, saa de skulde komme til at krøble paa Jorden, som Krøb og andet Skrøbl.

Da Troldene hørte det, blev de bange og begyndte at give gode Ord. De bad nok saa pænt, om han vilde give dem Øjet igjen, saa skulde han faa baade Guld og Sølv og Alt, hvad han vilde have. Ja, det syntes Drengen var nok saa rart; men han vilde have Guldet og Sølvet først. Og saa sagde han, at hvis en af dem vilde gaa hjem, og hente saa meget Guld og Sølv, at han og Broderen kunde faa deres

Troldene i Hedals Skoven.

Poser fulde, og de saa vilde give to gode Staalbuer i Tilgift, saa skulde de faa Øjet; men indtil da vilde han beholde det.

Troldene skabede sig svært og sagde, at ingen af dem kunde gaa, naar de ikke havde Øjet at se med. Men saa gav en af dem sig til at skrige paa Kjærlingen: for de havde ogsaa én Kjærling tilsammen alle Tre. Lidt efter svarede det fra en Klippe langt nord paa. Saa sagde Troldene, at hun skulde komme med to Staalbuer og to Spande fulde af Guld og Sølv; og det varede da heller ikke længe, før hun var der, skal jeg tro. Da hun nu hørte, hvorledes det var gaaet til, begyndte hun med at true med Troldskab. Men Troldene blev bange og bad hende tage sig i Agt for den lille Fyr: hun kunde ikke være sikker for, at han ikke ogsaa tog hendes Øje! Saa kastede hun Spandene og Guldet og Sølvet og Buerne til dem og røg hjem i Klippen med Troldene: og siden den Tid har Ingen hørt, at Troldene har gaaet i Hedalskoven og lugtet efter kristent Blod.

P. Chr. Asbjørnsen.

28. Kalifen som Stork.

en mægtige Kalif Chasid i Bagdad sad en Eftermiddag i sin Sofa; han havde blundet lidt — det var en varm Dag — og saae nu ret munter ud. Han røg af en lang Rosentræs Pibe, drak af og til lidt Kaffe, som en Slave skjænkede for ham, og strøg sig, hver Gang det havde smagt ham, vel fornøjet om

Skæget. Hans Storvezir Mansor, der hver Dag besøgte ham, kom, men saae imod Sædvane ganske betænksom ud. Kalifen tog Piben lidt fra Munden og sagde: „Hvorfor sætter Du saadant et betænkeligt Ansigt op, Storvezir?"

Storveziren lagde Armene overkors over Brystet, bukkede og sagde: „Herre! om jeg sætter et betænkeligt Ansigt op, véd jeg ikke; men nede ved Slottet staar en Kræmmer, der har saadanne nydelige Ting, at jeg ærgrer mig over ikke at have mange Penge tilovers."

Kalifen, der allerede længe havde havt Lyst til at gjøre sin Storvezir en Fornøjelse, sendte en af sine sorte Slaver ned at hente Kræmmeren. Det varede ikke længe, inden Slaven kom tilbage med denne. Det var en lille tyk Mand, med mørkebrunt Ansigt og med pjaltede Klæder paa. Han bar et Skrin, hvori han havde allehaande Varer: Perler og Ringe, Pistoler med rigt Beslag, Bægre og Kamme. Kalifen og hans Vezir monstrede Alt, og Kalifen kjøbte endelig: til sig og Mansor smukke Pistoler, til Vezirens Gemalinde en Kam. Da Kræmmeren saa igjen vilde lukke sit Skrin, fik Kalifen Øje paa en lille Skuffe, og spurgte om der ogsaa var Varer i den. Kræmmeren traf Skuffen ud og viste en Daase, der laa i den. Den indeholdt et sortladent Pulver og et Papir med en sælsom Skrift, som hverken Kalifen eller Mansor kunde læse. „Jeg fik engang," sagde Kræmmeren, „disse to Ting af en Kjøbmand, der havde fundet dem paa en Gade i Mekka; jeg véd ikke, hvad de indeholder: men jeg vil overlade Eder dem for en Bagatel, for hvad skal jeg med dem?" Kalifen kjøbte Skrift og Daase, og lod Kræmmeren gaa. Men da Kalifen dog gjerne vilde vide, hvad Skriften indeholdt, spurgte han Veziren, om han ikke kjendte Nogen, der var i Stand til at tyde den. „Naadigste Herre og Hersker!" svarede denne, „ved den store Moské bor en Mand, der hedder Selim den Lærde; han forstaar alle Sprog; lad ham komme, maaske kjender han disse hemmelighedsfulde Bogstaver."

Den lærde Selim blev hentet. Længe betragtede han Skriften, men pludselig udbrød han: „Det er Latin, o Herre, eller jeg vil lade mig hænge!" „Er det Latin," bød Kalifen, „saa siig, hvad der staar." Og Selim oversatte: „Menneske! Du, som finder dette, pris Allah for „hans Naade. Den, der snuser af Pulveret i denne Daase og derhos „siger: Mutabor, kan forvandle sig til hvilketsomhelst Dyr og for„staar ogsaa Dyrenes Sprog. Vil han igjen vende tilbage til sin

„menneskelige Skikkelse, maa han bøje sig tre Gange mod Østen og sige „hint Ord; men tag Dig i Agt for at le, naar Du er forvandlet, „ellers forsvinder Trylleordet ganske af din Hukommelse, og Du bliver „ved at være et Dyr!"

Da Selim den Lærde havde læst dette, var Kalifen overmaade fornøjet. Han lod den Lærde sværge, ej at ville sige Nogen det Mindste om Hemmeligheden, forærte ham en prægtig Klædning og lod ham gaa. Men til sin Storvezir sagde han: „Det kalder jeg et godt Kjøbmandskab, Mansor; hvor jeg gotter mig til at blive et Dyr! Imorgen tidlig kommer Du til mig; vi gaar da med hinanden ud paa Marken, tager os en lille Pris af min Daase og lytter efter, hvad der tales i Luften og i Vandet, i Skoven og paa Marken."

2.

Aldrig saasnart havde Kalifen Morgenen efter spist Frokost og klædt sig paa, før Storveziren indfandt sig for at ledsage ham paa Spadsereturen. De gik først gjennem Kalifens store Haver, men spejdede forgjæves efter noget levende Væsen, som de kunde forsøge deres Kunst med. Veziren foreslog saa at gaa længere bort til en Dam, hvor han ofte havde sét mange Dyr, i Særdeleshed Storke, som altid ved deres gravitetiske Væsen og deres Klapren med Vingerne havde tiltrukket sig hans Opmærksomhed. Kalifen bifaldt hans Forslag og gik med ham ud til Dammen. Ved deres Ankomst dér saae de en Stork gaa alvorligt op og ned; den søgte efter Frøer og klaprede nu og da med Vingerne. Paa samme Tid saae de ogsaa højt oppe i Luften en anden Stork, der svævede ned til den Egn.

„Jeg vædder mit Skæg, naadigste Herre," sagde Storveziren, „paa, at disse to langbenede Væsener vil holde en smuk Passiar med hinanden. Hvad om vi blev til Storke?" „Vel talt!" svarede Kalifen. „Men lad os først endnu engang betænke, hvorledes vi igjen bliver til Mennesker. — Rigtigt! vi vender os tre Gange mod Østen og siger Mutabor: saa er jeg igjen Kalif, og Du Vezir. Men vi maa for Himlens Skyld ikke le, ellers er det ude med os!"

Medens Kalifen talte saaledes, saae han den anden Stork svæve over deres Hoveder og langsomt dale ned til Jorden. Hurtigt trak han Daasen op af Bæltet, tog sig en god Pris, rakte den derpaa til Storveziren, der ligeledes snusede, hvorpaa Begge raabte: „Mutabor!"

Da krympede deres Ben sig sammen og blev tynde og røde; Kalifens og hans Ledsagers gule Tøfler blev til vanskabte Storkeben, og Armene til Vinger; Halsen foer ud fra Skuldrene og blev en Alen lang; Skægget var forsvundet, bløde Fjer bedækkede Kroppen.

„I har ret et smukt Næb, Herr Storvezir!" sagde Kalifen, efter længe at have forundret sig over Forvandlingen. „Ved Profetens Skæg, det har jeg aldrig i mine Levedage sét Magen til." „Takker underdanigst," svarede Storveziren, idet han bukkede; „men dersom jeg turde være saa dristig, vilde jeg nok vove den Pgastand, at Eders Højhed sér endnu bedre ud som Stork end som Kalif. Naa — hvis I saa synes, vil vi gaa hen og belure vore Kammerater og prøve, om vi virkelig forstaar Storkemaalet."

Imidlertid var den anden Stork kommen ned paa Jorden; den pudsede sine Ben med Næbet, lagde sine Fjer i Orden og gik hen til den første Stork. De to nye Storke skyndte sig hen i Nærheden og hørte med Forbavselse følgende Samtale: „God Morgen, Fru Langben, alt saa tidlig paa Engen?" „Tusend Tak, kjære Klappernæb, jeg har hentet mig Lidt til Frokost. Har I maaske Lyst til en lille Øglefjerding eller til et lille Frølaar?" „Skyldigst Tak, jeg har slet ingen Appetit. Det er ogsaa af en ganske anden Aarsag, jeg nu kommer paa Engen. Jeg skal idag dandse for min Faders Gjæster, og saa vil jeg i Stilhed øve mig en Smule."

I det Samme skred den unge Storkinde med underlige Bevægelser hen over Marken. Forundrede saae Kalifen og Mansor efter den; men da den i en maleriſt Stilling stod paa ét Ben og koket slog med Vingerne, kunde de ikke mere bare sig. De brast i Latter, og det varede længe, inden de kunde holde op at le. Kalifen var den Første, der fattede sig. „Dét var dog engang", sagde han, „en Spøg, der ikke kan betales med Guld; Skade, at de dumme Dyr lod sig skræmme ved vor Latter, ellers havde de vist ogsaa givet sig til at synge!"

Men nu faldt det Storveziren ind, at det var forbudt at le under Forvandlingen. Han meddelte Kalifen sin Betænkelighed i saa Henseende. „Ved Mekka og Medina! Det var en ulykkelig Spøg, dersom jeg skulde blive ved at være Stork! Se dog til, at Du husker det dumme Ord! jeg er ikke i Stand til at komme paa det."

„Tre Gange skal vi bøje os mod Østen og derhos sige: Mu — Mu — Mu —."

De vendte sig mod Østen og bukkede i ét væk, saa deres Næb næsten berørte Jorden; men, o Jammer! Trylleordet var gaaet dem af Minde! Og hvor tidt end Kalifen bukkede, hvor længselsfuldt end hans Vezir hver Gang raabte Mu — Mu, var dog hver Erindring derom forsvunden, og den stakkels Chasid og hans Vezir var og blev Storke.

3.

Sorgmodigt vandrede de Fortryllede nu i flere Dage hen over Markerne; de vidste slet ikke, hvad de i deres Nød skulde gribe til. De ernærede sig kummerlig af Markfrugter, som de imidlertid, med deres lange Næb, havde ondt ved at spise. Øgler og Frøer havde de ingen Lyst til, da de var bange for at fordærve Maven ved slige Lækkerbidskener. Deres eneste Fornøjelse var, at de kunde flyve; og saa fløj de da tidt op paa Bagdads Tage for at se, hvad der foregik i Staden.

I de første Dage bemærkede de megen Urolighed og Sorg paa Gaderne; men omtrent den fjerde Dag efter deres Fortryllelse sad de paa Kalifens Palads og saae et prægtigt Tog nede paa Gaden: man hørte Trommer og Piber, paa en stadselig Hest sad en Mand med en guldbroderet Purpurkaabe paa, omgiven af glimrende Tjenere, det halve Bagdad fulgte ham og raabte: „Hil Mizra, Bagdads Behersker!" Da saae de to Storke paa Paladsets Tag paa hinanden, og Kalifen Chasid sagde: „Aner Du nu, Storvezir, hvorfor jeg er blevet forhexet? Denne Mizra er en Søn af min dødelige Fjende, af den mægtige Troldmand Kaschnur, som i en ulykkelig Time svor at hævne sig paa mig. Men endnu opgiver jeg ikke Haabet. Kom med mig, Du min Elendigheds tro Staldbroder; vi vil vandre til Profetens Grav, — maaske Trylleriet løses paa det hellige Sted."

De rejste sig fra Paladsets Tag og fløj hen til Egnen om Medina. De kunde imidlertid ikke ret komme ud af det med at flyve, da de endnu kun havde liden Øvelse. „O Herre!" sukkede efter et Par Timers Forløb Storveziren, „jeg holder det, med Eders Tilladelse, ikke mere ud, I flyver altfor hurtigt. Desuden er det allerede Aften, og vi gjorde vel i at søge et Tilflugtssted for Natten."

Chasid gav efter for Vezirens Bøn; og da han fik Øje paa en

Ruin nede i Dalen, floj de derhen. Den lod til i gamle Dage at have været et Slot. Smukke Søjler ragede frem blandt Ruinerne; adskillige Gemakker, der endnu var temmelig godt vedligeholdte, vidnede om Husets tidligere Pragt. Chasid og hans Ledsager gik omkring i Gangene for at udsøge sig en Hvileplads. Paa éngang blev Storken Mansor staaende: „Herre og Hersker!“ hviskede han sagte, „det er vistnok Daarskab af en Storvezir, end sige af en Stork, at være bange for Spøgelser. Imidlertid er jeg dog ret uhyggelig til Mode, thi her ved Siden af har det sukket og stønnet ganske højt.“ Kalifen blev nu ogsaa staaende og hørte ganske tydeligt, at En, snarere et Menneske end et Dyr, vaandede sig. Da han ventede derved at kunne gjøre en eller anden Opdagelse, vilde han just gaa hen ad den Kant, Klagetonerne kom fra; men Veziren tog med Næbet fat i hans Vinge og bad ham indstændig ej at styrte sig i nye, ukjendte Farer. Dog forgjæves! Kalifen, i hvis Bryst ogsaa under Storkevingen slog et tappert Hjerte, rev sig, med Tabet af nogle Fjer, løs og ilede ind i en mørk Gang. Snart var han kommen til en Dør, der kun syntes at staa paa Klem, og hvorfra han hørte tydelige Suk og enkelte Jammerskrig. Han stødte Døren op med Næbet, men blev overrasket staaende paa Dørtærskelen. I det forfaldne Gemak, der kun sparsomt oplystes gjennem et lille Gittervindue, saae han en stor Natugle sidde paa Gulvet. Bitre Taarer randt fra dens store runde Øjne, og med hæs Stemme udstødte den sine Klager gjennem det krumme Næb. Da den fik Øje paa Kalifen og hans Vezir, der imidlertid ogsaa havde listet sig derind, udbrød den dog i et højt Glædesskrig. Med den brunplettede Vinge tørte den nok saa pænt Taarerne af sine Øjne. Derpaa raabte den, til de to Fremmedes store Forundring, paa godt Arabisk: „Velkomne, I Storke! I er et gunstigt Jertegn om min Frelse, thi der er engang spaaet mig en stor Lykke ved Storke.“

Da Kalifen havde fattet sig af sin Forundring, bukkede han med sin lange Hals, satte sine tynde Ben i en sirlig Stilling og sagde: „Efter dine Ord, Natugle! maa jeg tro, at en lignende Ulykke har rammet Dig som os. Men ak! forgjæves haaber Du ved os at finde Frelse. Du vil selv, naar Du hører vor Historie, kunne indse, hvor lidet vi er i Stand til at hjælpe Dig.“ Natuglen bad ham fortælle, og Kalifen fortalte, hvad vi allerede kjender.

4.

Da Kalifen havde fortalt Uglen sin Historie, takkede den ham og sagde: „Hør nu ogsaa min Historie; Du vil deraf erfare, at jeg er ikke mindre ulykkelig end Du. Min Fader er Konge af Indien; jeg, hans eneste, ulykkelige Datter, hedder Lusa. Hin Troldmand, Kaschnur, der har fortryllet Eder, har ogsaa styrtet mig i Ulykke. Han kom engang til min Fader og begjærte mig til Gemalinde for sin Søn Mizra. Men min Fader, der er en hidsig Mand, lod ham kaste ned ad Trappen. Niddingen vidste saa, under en anden Skikkelse, at snige sig ind i Nærheden af mig; og da jeg engang i min Have vilde nyde nogle Forfriskninger, bibragte han, forklædt som Slave, mig en Drik, der forvandlede mig til denne afskyelige Skikkelse. Medens jeg var afmægtig af Skræk, førte han mig hid og tordnede mig med frygtelig Stemme i Øret: „„Her skal Du blive, hæslig og selv af Dyrene foragtet, indtil dine Dages Ende, eller til En, trods dit forfærdelige Udseende, frivillig kaarer Dig til Ægtefælle. Saaledes hævner jeg mig paa Dig og din stolte Fader.““ Siden den Tid er mange Maaneder henrundne. Ensom og sørgmodig lever jeg som Eneboerske inden disse Mure, afskyet af Verden, selv for Dyrene en Rædsel; den dejlige Natur er lukt for mig, thi jeg kan Intet se om Dagen, og kun naar Maanen udbreder sit blege Lys, falder det Slør, der blinder mig, fra mine Øjne."

Efterat Uglen havde sluttet sin Fortælling, tørte den atter sine Øjne med Vingen; thi Erindringen om dens Lidelser havde aflokket den Taarer.

Kalifen var i høj Grad forundret og spurgte, paa hvad Maade hun troede det muligt, at han kunde bidrage til hendes Frelse. „Den Troldmand," sagde hun, „der har gjort os Begge ulykkelige, kommer en Gang om Maaneden til disse Ruiner. Ikke langt fra Gemakket her er en Sal, hvor han, med mange af sine Staldbrødre, plejer at holde Gilde. Allerede flere Gange har jeg beluret dem der. De fortæller da hinanden deres skjændige Bedrifter. Maaske han saa udtaler det Tryllord, I har glemt."

„O, dyrebareste Prindsesse!" raabte Kalifen, „siig: naar kommer han, og hvor er Salen?"

Uglen tav et Øjeblik og sagde derpaa: „Tag mig det ikke ugunstigt op, men jeg kan kun under én Betingelse opfylde Eders Ønske."

„Siig frem!" raabte Chasid, „siig frem! befal, jeg underkaster mig enhver Betingelse."

„Nu vel: jeg ønsker ogsaa gjerne at befries; men det kan kun ske, naar én af Eder ægter mig."

Storkene syntes noget forbløffede ved det Forslag, og Kalifen gav Veziren et Vink om at gaa et Øjeblik udenfor med ham. „Storvezir," sagde Kalifen, da de var komne udenfor Døren, „det er et fortrædeligt Tilfælde; men I kan dog nok tage hende." „Saa!" svarede Storvezíren, „og lade min Kone, naar jeg kommer hjem, kradse Øjnene ud paa mig? Desuden er jeg en gammel Mand, medens I er ung og ugift. Det er langt rimeligere, at I formæler Eder med en ung og smuk Prindsesse." „Det er just Knuden," sukkede Kalifen, idet han sørgmodigt hang med Vingerne, „hvem siger Dig, at hun er ung og smuk? Det kan man kalde at kjøbe Katten i Sækken!"

De søgte endnu længe at overtale hinanden; men da Kalifen tilsidst saae, at hans Vezir heller vilde blive ved at være Stork end ægte Uglen, besluttede han selv at opfylde Betingelsen. Uglen var sjæleglad. Den tilstod for dem, at de aldrig havde kunnet komme belejligere, eftersom Troldmændene uden Tvivl vilde indfinde sig endnu den tilstundende Nat.

Hun forlod med Storkene Gemakket for at føre dem ind i hin Sal. De gik længe fremad i en mørk Gang. Omsider straalte et klart Skin fra en halvt forfalden Mur dem i Møde. Da de var komne derhen, raadede Uglen dem til at holde sig ganske rolige. De kunde fra den Aabning, de stod ved, overskue en stor Sal. Den var trindtom prydet med Søjler og prægtigt smykket. Mange kulørte Lamper erstattede Dagens Lys. Midt i Salen stod et rundt Bord, med mange og udsøgte Retter paa; rundt om det var en Sofa, hvorpaa otte Mænd havde taget Sæde. I en af disse Mænd gjenkjendte Storkene hin Kræmmer, der havde fulgt dem Tryllepulveret. Den, der sad ved Siden af ham, opfordrede ham til at fortælle sine nyeste Bedrifter. Han fortalte blandt Andet Historien om Kalifen og dennes Vezir.

„Hvad for et Ord har Du da opgivet dem?" spurgte en anden Troldmand ham. — „Et meget vanskeligt latinsk Ord: Mutabor."

5.

Da Storkene henne ved deres Aabning i Muren hørte dette, blev de

næsten ude af sig selv af Glæde. De løb paa deres lange Ben saa hurtigt hen til Ruindøren, at Uglen neppe kunde følge med. Kort sagde Kalifen saa til Uglen: „Du har frelst mit Liv og min Vens Liv; jeg skylder Dig evig Taknemlighed for hvad Du har gjort for os; modtag derfor i mig din Gemal.“ Derpaa vendte han sig mod Østen. Tre Gange bøjede Storkene deres lange Halse mod Solen, som just stod op bag Bjerget. Mutabor! raabte de; og paa et Øjeblik var de forvandlede, og i salig Fryd over det Liv, der paany var skjænket dem, laa Herre og Tjener, leende og grædende, i hinandens Arme. Men hvo beskriver deres Forundring, da de saae sig om? En dejlig Dame, herligt smykket, stod for dem. Smilende rakte hun Kalifen sin Haand: „Kjender I ikke mere Eders Natugle?“ spurgte hun. Det var hende! Kalifen var saa henrykt over hendes Skjønhed og Ynde, at han udbrød: „Det er en stor Lykke, at jeg har været Stork!“

Alle Tre drog nu til Bagdad. Kalifen fandt i sine Klæder ikke blot Daasen med Tryllepulveret, men ogsaa sin Pengepung. Han kjøbte derfor i nærmeste Landsby, hvad der behøvedes til deres Rejse, og saaledes ankom de snart til Bagdads Porte. Men her vakte Kalifens Ankomst overordenlig Forundring. Man havde givet ham ud for død, saa Folket glædede sig højlig ved at faa sin elskede Beherster igjen. Saa meget mere opflammedes dets Had mod Bedrageren Mizra. De drog ind i Paladset og tog den gamle Troldmand tilligemed hans Søn til Fange. Den Gamle blev, efter Kalifens Befaling, bragt til det Gemak i Ruinen, Prindsessen som Ugle havde beboet, og blev hængt, hvorimod Kalifen gav Sønnen, der Intet forstod af Faderens Kunster, Valget, om han vilde dø eller snuse. Da han valgte det Sidste, bød Storvezíren ham Daasen. En dygtig Pris, — og Kalifens Trylleord forvandlede ham til en Stork. Kalifen lod ham indespærre i et Jernbur og opstille i sin Have.

Længe og fornøjet levede saa Kalifen Chasid med sin Gemalinde Prindsessen. Hans gladeste Timer var altid de, naar Storvezíren besøgte ham om Eftermiddagen; da talte de tidt om deres Storke-Æventyr, og naar Kalifen var ret lystig, nødlod han sig til at efterligne Storvezíren, saaledes som denne saae ud, medens han var Stork. Han gik da, med stive Ben, alvorligt op og ned ad Gulvet, slog og klaprede med Armene som med Vinger og viste, hvorledes hin forgjæves havde bøjet sig mod Østen og raabt Mu — Mu —. Fru Kalifinden og hendes

Børn morede sig altid kosteligt ved denne Forestilling; men naar Kalifen altfor længe blev ved at klapre og nikke og raabe „Mu — Mu —", truede Veziren smilende ham med, at hvis han nu ikke holdt op, vilde Veziren aabenbare for Fru Kalifinden, hvad der var blevet forhandlet udenfor Uglens Dør.

Hauff.

---

29. Tommeliden.

Der var engang en fattig Bondemand; han sad en Aften ved Skorstenen og ragede op i Ilden, og Konen sad og spandt. Da sagde han: „Hvor det dog er sørgeligt, at vi ingen Børn har! Der er saa stille hos os, og i andre Huse er der saa livligt og lystigt." — „Ja", svarede Konen og sukkede sagte: „Om det kun var et eneste, og om det endog var ganske lille, kun en Tomme stort, saa vilde jeg være tilfreds: vi vilde dog holde hjerteligt af det." Da skete det, at Konen begyndte at skrante, og syv Maaneder efter fødte hun et Barn, som vel var fuldkommen velskabt paa alle Lemmer, men som kun var én Tomme langt. Forældrene sagde alligevel: „Det er, som vi har ønsket det, og det skal være vort kjære Barn!" Og de kaldte det efter dets Skabning „Tommeliden". De lod det ikke mangle Næring; dog blev det ikke større, men forblev, som det havde været fra Fødslen, og saae forstandigt ud ad Øjnene og viste sig snart at være en klog og behændig lille Fyr, hvem Alting lykkedes, hvad han saa end tog fat paa.

En Dag gjorde Bonden sig i Stand til at gaa i Skoven og hugge Brænde; da sagde han saadan hen for sig: „Nu vilde jeg ønske, der var En, som kom efter mig med Vognen!" — „Aa, Fader," raabte Tommeliden, „det skal jeg nok besørge, Vognen skal være i Skoven til den bestemte Tid!" Bondemanden lo og sagde: „Hvordan skulde det gaa til? Du er meget for lille til at føre Hesten ved Tømmen." — „Det siger Intet, Fader," svarede Drengen; „naar blot Moder vil spænde for, saa sætter jeg mig i Øret paa Hesten og siger den, hvor den skal gaa hen." — „Naa," svarede Faderen, „for en Gangs Skyld kan vi jo forsøge det." Da Tiden kom, spændte saa Moderen for og satte Tommeliden ind i Hestens Øre; derpaa raabte den Lille, at Hesten skulde gaa: „Hyp, hyp, vil Du gaa!" Og det gik ganske rigtigt, som var han en

Mester, og Vognen kjørte den rette Vej til Skoven. Men det hændte sig, at just som den drejede om et Hjørne, og den Lille raabte: „Hyp, hyp!“ kom to fremmede Mænd. „Kjære,“ sagde den Ene, „dér kjører en Vogn, og en Kudsk raaber til Hesten og er dog ikke til at se.“ — „Det kan aldrig gaa rigtigt til,“ sagde den Anden, „lad os følge efter Vognen og se, hvor den holder!“ Vognen kjørte helt ind i Skoven og hen til det Sted, hvor Brændet blev hugget. Da Tommeliden saae sin Fader, raabte han til ham: „Kan Du se, Fader, her er jeg med Vognen! Tag mig nu ned!“ Faderen tog i Hesten med venstre Haand, og med den højre tog han sin lille Søn ud af dens Øre; Sønnen satte sig saa nok saa lystig paa et Halmstraa. Da de to fremmede Mænd fik Tommeliden at se, vidste de af lutter Forundring ikke, hvad de skulde tænke. Den Ene tog den Anden til Side. „Hør Du,“ sagde han, „den lille Knegt kunde gjøre vor Lykke, hvis vi viste ham frem for Penge i en stor By; lad os kjøbe ham!“ De gik hen til Bonden og sagde: „Sælg os den lille Mand, han skal faa det godt hos os!“ — „Nej,“ svarede Faderen, „min lille Hjesten er ikke tilsals for al Verdens Guld!“ Men Tommeliden krøb op ad sin Faders Kjoleskjød, da han hørte om den Handel, og stillede sig paa hans Skulder og hviskede ham ind i Øret: „Fader, lad dem kun faa mig, jeg skal nok komme tilbage til Dig!“ Saa overlod Faderen ham til de to Mænd for en skjøn Sum Penge. „Hvor vil Du sidde?“ spurgte de ham. „Aa,“ svarede han, „sæt mig paa Skyggen af Eders Hat, der kan jeg spadsere frem og tilbage som paa et Galleri og betragte Egnen!“ De føjede ham, og da Tommeliden havde taget Afsked med sin Fader, begav de sig bort med ham. Saaledes gik de, til det blev Aften og Tusmørke; saa sagde den Lille: „Løft mig engang ned, det er nødvendigt!“ — „Aa, bliv kun deroppe,“ sagde Manden, paa hvis Hoved han sad, „jeg skal ikke tage mig det nær; Fuglene lader jo ogsaa mangen Gang Noget falde!“ — „Nej,“ svarede Tommeliden, „jeg véd da nok, hvad der skikker sig! løft mig hurtigt ned!“ Manden tog saa Hatten af og satte den Lille paa en Ager ved Vejen. Saa sprang og krøb Tommeliden lidt frem og tilbage mellem Jordklumperne og smuttede paa éngang ned i et Musehul, som han havde opsøgt sig. „God rolig Nat, mine Herrer, I kan sige, at I *har* sét mig!“ raabte han ud derfra. De løb til og stak med Stokke i Hullet; men det var spildt Umag, for Tommeliden krøb længere og længere ned, og det blev desuden hurtigt

bælgmørkt, saa Mændene maatte vandre hjem ærgerlige og med tomme Punge. Da Tommeliden mærkede, at de var borte, krøb han frem igjen af den underjordiske Gang. „Det er farligt at gaa her paa Ageren i Mørke, hvor let kunde man ikke brække baade Hals og Ben!" tænkte han. Men til alt Held stødte han saa paa et tomt Sneglehus. „Gudskelov, dér kan jeg tilbringe Natten i Sikkerhed!" sagde han, og han satte sig derind. Ikke længe efter, og just som han var ved at falde i Søvn, hørte han to Mænd gaa forbi; den Ene af dem sagde: „Hvordan skal vi nu bære os ad med at hente os den rige Præstemands Guld og Sølv?" — „Det kunde j e g sige Dig!" faldt Tommeliden ham i Talen. „Hvad var dét?" raabte den ene Tyv forskrækket, „jeg hørte Nogen tale!" De blev staaende og lyttede. Saa sagde Tommeliden igjen: „Tag mig med, saa skal jeg hjælpe Jer!" „Hvor er Du da?" spurgte de. „Søg her paa Jorden og pas paa, hvor Stemmen kommer fra!" svarede han. Tyvene fandt ham endelig og tog ham op. „Du lille Stakkel, hvordan vil Du kunne hjælpe os?" spurgte de. „Jo," svarede han, „jeg kryber mellem Jernstængerne ind i Præstens Kammer og rækker ud, hvad I vil have." — „Naa," sagde de, „vi kan jo se, hvad Du duer til." Da de kom til Præstegaarden, krøb saa Tommeliden ind i Kammeret, men skreg strax efter af alle Livsens Kræfter: „Vil I have Alt, hvad her er?" Tyvene blev forskrækkede og sagde: „Tal dog sagte, saa Du ikke vækker Folkene!" Men Tommeliden lod, som han ikke forstod dem, og skreg igjen: „Hvad vil I have? Vil I have Alt, hvad her er?" Det hørte Kokkepigen, som sov i Stuen ved Siden af, og hun rejste sig op i Sengen og lyttede. Men Tyvene var af Forskrækkelse løbet et Stykke Vej bort. Tilsidst fattede de dog Mod, tænkte: den lille Knegt vil fixere os! og kom tilbage og hviskede ind til ham: „Naa, gjør saa Alvor af det ogræk Noget ud til os!" Da skreg Tommeliden nok en Gang, saa højt han kunde: „Jeg vil jo give Jer det Altsammen, ræk bare Hænderne herind!" Dét hørte den lyttende Pige ganske tydeligt, og hun sprang ud af Sengen og tumlede ind ad Døren. Tyvene undløb og rendte, som om der var gaaet Ild i dem; men eftersom Pigen Intet kunde opdage, gik hun ud og tændte et Lys. Da hun kom med dét, flygtede Tommeliden, uden at blive set, ud i Laden. Og da saa Pigen havde gjennemsøgt alle Kroge og Intet fundet, lagde hun sig endelig igjen og troede, hun havde drømt med aabne Øjne og Øren.

Tommeliden havde imidlertid kravlet om i Høet og havde fundet sig et godt Sovested; dér vilde han hvile ud, til det blev Dag, og saa gaa hjem til sine Forældre. Men hvad maatte han ikke opleve endnu! Ja der er saamænd megen Kummer og Nød i denne Verden! Da det gryede ad Dag, stod Pigen som sædvanlig op for at fodre Kvæget. Hendes første Gang var til Laden, hvor hun tog en Favnfuld Hø, og netop dét, hvori den stakkels Tommeliden laa og sov; men han sov saa haardt, at han ikke mærkede det og ikke vaagnede, før han var i Koens Mund, da den havde nappet ham tillige med Høet. „Ak Gud," raabte han, „hvordan er jeg dog sluppet ind i den Valkemølle?" Han mærkede imidlertid snart, hvor han var. Saa gjaldt det først om at passe paa, at han ikke kom ind mellem Tænderne og blev knust; og derpaa maatte han glide med ned i Maven. „I denne lille Stue er Vinduerne glemte," sagde han, „her trænger Solen ikke ind; og et Lys er vel heller ikke til at faa!" I det Hele taget stod Lejligheden ham kun slet an, og hvad der var det Værste, der kom stedse frisk Hø ind ad Døren, saa Pladsen blev snævrere og snævrere. Da raabte han endelig i sin Angst, saa højt han kunde: „Bring mig ikke mere Foder, bring mig ikke mere Foder!" Pigen sad just og malkede Koen; da hun nu hørte Tale uden at se Nogen, og da det var den samme Stemme, som hun havde hørt om Natten, blev hun saa forskrækket, at hun gled ned af sin lille Stol og spildte Mælken. Hun løb i største Hast op til sin Herre og raabte: „Aa Gud, Hr. Pastor, Koen talte!" Præsten svarede: „Du er forrykt!" men gik dog ned i Stalden for at se, hvad det kunde være. Neppe havde han sat Foden derind, før Tommeliden raabte paany: „Bring mig ikke mere Foder, bring mig ikke mere Foder!" Saa blev Præsten selv forskrækket og troede, det var en ond Aand, og han befalede sine Folk at slaa Koen ihjel. Den blev slagtet, men Maven, hvori Tommeliden var, blev kastet paa Møddingen. Tommeliden søgte at arbejde sig ud, men det var ikke let; langt om længe drev han det dog saa vidt, at han fik Plads, — men lige som han saa vilde stikke sit lille Hoved ud, kom der en ny Ulykke over ham: en Ulv sprang forbi og slugte hele Maven i én Mundfuld. Tommeliden tabte alligevel ikke Modet. „Maaske," tænkte han, „er Ulven at faa i Tale!" og han raabte ud af Vommen til ham: „Kjære Ulv, jeg vil anvise Dig et lækkert Gjæstebud." — „Hvor er dét at faa?" spurgte Ulven. „I dét og dét Hus; dér maa Du krybe gjennem Vadske-Renden, saa finder

Du Kager, Flæsk og Pølser, saa meget som Du vil æde." Hvorpaa han beskrev nøjagtigt sin Faders Hus. Ulven lod sig ikke dét sige to Gange, men trængte om Natten ind gjennem Renden og fraadsede i Forraadskamret ret af Hjertens Lyst. Da den var mæt, vilde den bort igjen; men saa var den blevet saa tyk, at den ikke kunde komme samme Vej ud. Det havde Tommeliden just gjort Regning paa, og han begyndte at gjøre en mægtig Larm i Ulvens Liv og skreg og støjede, alt hvad han kunde. „Vil Du være stille!" sagde Ulven, „Du vækker Folkene." — „Ej hvad," svarede den Lille, „Du har fraadset Dig mæt, nu vil jeg med gjøre mig lystig!" og han begyndte paany at skrige af alle Kræfter. Derved vaagnede hans Fader og hans Moder, og de løb til Kamret og kiggede gjennem Sprækken derind. Da de saae, at en Ulv havde huseret derinde, blev de forskrækkede. Manden hentede en Øxe, og Konen en Le. „Bliv Du udenfor!" sagde Manden, da de traadte ind i Kamret; „naar saa jeg har givet den et Slag, og den endnu ikke er død, kan Du hugge løs og snitte Livet op paa den!" Men da Tommeliden hørte sin Faders Stemme, raabte han: „Kjære Fader, jeg er her i Ulvens Liv!" Hjertensglad sagde saa Faderen: „Gudskelov, vort elskede Barn er fundet igjen!" og bad Konen lægge Leen bort, at Sønnen ikke skulde blive beskadiget. Derpaa hug han til og gav Ulven et Slag i Hovedet, saa den styrtede død om; hvorefter de hentede Kniv og Sax, skar Livet op paa den, og drog deres kjære Barn ud. „Ak," sagde Faderen, „saadan Sorg vi har udstaaet for din Skyld!" — „Ja, Fader, jeg har været vidt omkring i Verden; Gudskelov, at jeg igjen kan trække Vejret frit." — „Hvor har Du da været?" — „Aa, Fader, jeg har været i et Musehul og i en Kos Bug og i en Ulvs Vom; men nu bliver jeg hos Eder." — „Og vi sælger Dig ikke igjen for al Verdens Rigdomme!" — Saa omfavnede og kyssede de deres kjære Tommeliden, gav ham at spise og drikke og lod sye nye Klæder til ham; thi hans gamle var blevet ødelagte for ham paa Rejsen.

Grimm.

30. Den lille hvide Hund.

Der var engang en Bonde, som skulde til Kjøbstaden med et Læs Tørv, og da han rejste, bad hans Datter ham om at kjøbe nogle røde Silkebaand og tage hjem med til hende. Det lovede Bonden; men da han kom til Kjøbstaden og havde solgt Tørven, drak han Pengene op, og først da han skulde hjem igjen, huskede han paa, hvad han havde lovet Datteren; men saa havde han ikke flere Penge. Tung om Hjertet og tung i Hovedet kjørte Bonden da ud af Kjøbstaden. Han holdt meget af sin Datter, og han skammede sig ved, som det var gaaet ham, og ved, at han nu ikke engang kunde bringe Datteren de stakkels Baand, han saa vist havde lovet hende. Han var ikke kommet ret langt fra Kjøbstaden, saa kom der en lille hvid Hund løbende; den kunde se paa ham, at han var bedrøvet, og den spurgte da meget venskabeligt om, hvad Aarsagen var. Da han nu fortalte den hele Historien, sagde den lille hvide Hund til ham: „Ikke Andet end dét! de røde Silkebaand skal jeg saamæn give Dig, se her har Du dem! Og Du skal ikke give mig Andet for dem end det Første, som møder Dig, naar Du kommer hjem." — „Ja det skal Du gjerne faa," sagde Bonden, for han tænkte som saa: „Det er vor lille sorte Hund, som altid er den Første til at møde mig udenfor Gaarden, naar jeg kommer hjem; det er den, han vil have, og den kan jeg jo sagtens unde ham." Dermed skiltes de, og Bonden kjørte videre. Men da han kom hjem til Gaarden, længtes hans Datter saadan efter sine røde Silkebaand, at hun kom løbende ham i Møde ude paa Vejen, langt foran deres lille sorte Hund. Faderen blev helt beklemt ved at se hende dér; men han gav hende Silkebaandene, tav stille og lod som Ingenting.

Det blev imidlertid Aften, og som de nu sad ved Nadveren, bankede det paa Porten. „Aa, spring Du ud og se, hvem der banker!" sagde Bonden til sin Dreng. Drengen gik ud og lukkede op; men i det Samme, Porten gik op, kom der en Hvirvelvind og tog Drengen og smed ham lige ned i Møddingen. Drengen kravlede op igjen, løb ind og fortalte, hvordan det var gaaet ham. „Saa maa jeg selv!" sagde Bonden, og da han kom ud og lukkede Porten op, stod den lille hvide Hund der og sagde: „Faar jeg saa din Datter? Hvis ikke skal Du miste dit Liv!" Bonden gik ind og fortalte sin Datter det Hele, saadan som det var: at enten maatte hun følge med den lille hvide Hund,

eller ogsaa maatte han selv miste sit Liv. Saa sagde Datteren, at hun vilde følge med Hunden. Da hun kom ud til den lille hvide Hund, sagde den til hende: „Sæt Dig op paa min Hale og se Dig ikke om!" Hun gjorde, som Hunden sagde, og den foer afsted med hende og førte hende ind i en stor, mørk Skov; og saa med Et sank de lige ned i Jorden, og saa stod de i et dejligt Slot, og Hunden sagde til hende: „Se her skal vi bo; om Dagen er jeg borte, men hver Nat kommer jeg og bliver hos Dig; men Du maa aldrig tænde Lys."

Her levede hun nu længe, i det dejlige Slot nede under Jorden. Om Dagen gik hun ene omkring, men hun havde fuldt op af den ypperligste Levemaade og saa megen Rigdom og Herlighed, som hun aldrig havde drømt om før. Hver Aften kom den lille hvide Hund hjem og blev til næste Morgen. Den var da ikke nogen Hund; men aldrig havde hun set dens sande Skikkelse, for der var jo aldrig Lys paa Slottet. Saaledes gik tre Aar, og hun fødte tre smaa Sønner. Da begyndte hun at længes efter sin Fader, og hun bad Hunden, om hun maatte komme hjem og besøge ham. Hunden sagde: „Sæt Dig op paa min Hale, saa skal jeg nok bringe Dig hjem; men husk paa, hvad jeg har sagt: der maa intet Lys tændes i vor Bolig!" Hun kom saa hjem og fandt sin Fader sund og frisk. Han var imidlertid blevet en rig Mand. Han blev da meget glad ved at se sin Datter, og hun fortalte ham, hvor god Hunden var imod hende, og at hun levede med den i stor Herlighed og Glæde. „Du kan tro, det er en Prinds!" sagde Faderen; „tag Du Lys med Dig og tænd det, naar Du kommer hjem, saa faar Du Sandheden at vide." Datteren lod sig overtale; hun tog Fyrtøj og Lys med i Lommen. Da hun kom udenfor sin Faders Gaard, stod Hunden der. Hun satte sig op paa dens Hale, og i et Nu var hun igjen paa Slottet. Da saa Natten kom, stod hun sagte op, slog Ild og tændte Lys, og gik derpaa med Lyset i Haanden ind i Sovekammeret: og dér saae hun den dejligste unge Prinds ligge i Sengen. Men idet hun bøjede sig ind over ham for ret at betragte ham, randt tre Draaber af Tællelyset ned og faldt paa hans Bryst. Da vaagnede han og sagde: „Nu maa vi skilles for lang Tid; Du maa bort herfra, og Børnene faar Du ikke med Dig. Du skal dog faa Lov at besøge dem, men Du maa ikke lege med dem." Som han havde sagt dét, stod hun paa én Gang alene oppe i den store mørke Skov. Børnene boede i tre smaa Huse i Skoven. Hun kom til den ældste

Dreng og saae ham lege; ligesaa til den anden; men da hun kom til sin mindste lille Søn, gik han og trillede med et Guldæble og trillede det lige hen til hende: da kunde hun ikke modstaa, hun tog Guldæblet og trillede det hen til ham igjen. Men strax stod saa den lille hvide Hund der og sagde: „Nu kan Du ikke blive her længer; nu ser Du dem aldrig mere. Nu skal Du gaa hen og tage Tjeneste hos den gamle Hex, som bor her i Udkanten af Skoven!"

Bondedatteren maatte da gjøre, som den lille hvide Hund sagde: hun tog Tjeneste hos den gamle Hex. En Dag sagde Hexen til hende: „Nu skal jeg have Bryllup, og nu skal Du til Helvede, til min Søster, og hente Spillemænd. Vejen maa Du selv hitte; men her har Du en Æske at gjemme Spillemændene i." Ganske bedrøvet stod Pigen der alene i Skoven; thi hun kjendte hverken Vej eller Sti. „Dersom blot Hunden kunde se mig," tænkte hun, „saa vilde den nok hjælpe mig i min Nød!" Da stod Hunden paa éngang hos hende og sagde: „Gaa blot ligefrem; saa kommer Du til en Bro, hvor der ligger en Planke løs: den skal Du lægge til Rette! Og gaa saa kun videre over Broen, saa kommer Du til en Laage, der hænger paa det ene Hængsel: den skal Du hænge til Rette! Saa gaar Du gjennem Laagen og ligefrem, til Du kommer til Helvede; i Gaarden staar en Hund og gjøer ad en omvendt Smørfjerding: dér skal Du tage og vende Fjerdingen om! Naar Du saa kommer ind i Helvede, vil Hexen give Dig Kage og Vin, men ingen af Delene maa Du nyde!" Pigen gjorde, som det var sagt hende. Da hun kom til Broen, lagde hun Planken til Rette; Laagen hængte hun paa begge Hængsler; da hun kom til det Sted, hvor Hunden gjoede ad Smørfjerdingen, vendte hun den for Hunden; og saa gik hun ind. Dér traf hun da Hexen, hendes Madmoders Søster; og h u n saae gruelig fæl ud: nogle store Tænder havde hun, som stod langt ud af Munden. „Hvad vil Du?" sagde Hexen. Pigen gav hende Æsken og bad hende om at give sig Spillemænd til Søsterens Bryllup. „Der har Du Kage og Vin, drik og spis!" sagde Hexen, og saa gik hun ud for at hente Spillemændene. „Spis mig ikke!" sagde Kagen. „Drik mig ikke!" sagde Vinen. Pigen stak Kagen ind paa Maven, og Vinen hældte hun ned ad sig. Saa kom Hexen atter ind og sagde: „Kage, hvor er Du?" — „Paa Pigens Mave," sagde Kagen. Saa spurgte Hexen: „Vin, hvor er Du?" — „Hældt ned ad Pigen," sagde Vinen. Men Hexen, som forstod det saaledes, at Kagen var i Pigens Mave,

og at Vinen var hældt ned i Pigen, saae ganske forundret paa hende og gav hende Æsken med Spillemændene og sagde: „Pas godt paa og luk den ikke op!“ Da Pigen saa kom ud i Gaarden, sagde Hexen til Hunden: „Bid hende!“ — „Nej,“ sagde Hunden: „nu har jeg i hundrede Aar staaet og gjøet ad den Smørfjerding, og Ingen har vendt den for mig før hun.“ Da sagde Hexen til Laagen: „Klem hende!“ — „Nej,“ sagde Laagen, „nu har jeg i hundrede Aar hængt paa ét Hængsel, og Ingen har hjulpet mig før denne lille Pige.“ Da sagde Hexen til Planken: „Sænk hende!“ — „Nej,“ sagde Planken, „nu har jeg i hundrede Aar ligget løs, men denne lille Pige hjalp mig.“

Saa kom Pigen da lykkeligt og vel tilbage til Skoven. Hun var træt og satte sig til Hvile under et Træ. Som hun nu sad og saae paa Æsken, undrede hun sig over, at der i den lille Æske kunde være rigtige Spillemænd. „Det kan aldrig skade, at jeg titter ned i den,“ tænkte hun. Men aldrig saasnart havde hun lettet lidt paa Laaget, saa fløj Spillemændene ud af Æsken og satte sig højt oppe i Træerne og spillede. Pigen blev angst og bange og tænkte: „Bare nu Hunden var her og vilde hjælpe mig!“ Da stod den lille hvide Hund hos hende; han fløjtede blot, saa maatte Spillemændene ned i Æsken igjen. Saa kom hun da lykkeligt hjem til Hexen med Spillemændene. „Nu skal Du lave til Bryllup,“ sagde Hexen, „her har Du en Karte sort Uld; den skal Du vadske hvid.“ Ja, Pigen gav sig i Lag med Ulden; hun vadskede og hun gned, men sort var den, og sort blev den. Da tænkte hun: „Bare den lille hvide Hund vilde hjælpe mig!“ Og strax var den lille hvide Hund der og hjalp hende, saa Ulden blev ganske hvid. Derpaa skulde hun vadske alt Hexens Lintøj; og dér fik hun fat paa den selv samme Skjorte, som hun havde dryppet de tre Tælledraaber paa. Hun stod og vadskede paa den Dag efter Dag, men Tælleplet-terne vilde ikke gaa af. Da græd hun, saa Skjorten blev ganske vaad af Graad, og hun tænkte igjen paa den lille hvide Hund. Da stod Hunden hos hende og sagde: „Græd ikke, nu skal jeg hjælpe Dig!“ og strax gik Pletterne af.

Da Hexen saae, at Pigen havde udrettet alle hendes Paalæg og havde faaet Tælleplet-terne vadsket af Skjorten, saa vidste hun, at nu var det forbi med hendes Magt, og at nu blev der intet Bryllup af for hende med den lille hvide Hund; og hun sprang af bare Harme i tusend Stykker, og deraf kommer de mange Flintesten! Men den lille

hvide Hund stod forvandlet til en dejlig Prinds, og hans prægtige Slot stod der med, og deres tre smaa Sønner løb der og legede med Guldæbler. Og de levede længe i Herlighed og Glæde.

Ved Svend Grundtvig.

---

31. Æselskind.

Fordum var der engang en Konge, saa mægtig, saa elsket af sine Undersaatter, saa agtet af alle sine Naboer og Forbundsfæller, at man kunde sige, han var den lykkeligste Eneherske. Hans Lykke var endvidere befæstet ved, at han havde valgt til Dronning en Prindsesse, der var ligesaa skjøn som dydig. Og i deres lydske Ægteskab fødtes dem en Datter, som var begavet med saa megen Ynde og Skjønhed, at de ikke fortrød paa, de ikke havde flere Børn.

Pragt, Smag og Overflod herskede i hans Slot; de uhyre store Stalde var opfyldte med de skjønneste Heste, man kunde se, med rige Dækkener paa. Men hvad der især vakte de Rejsendes Forundring, naar de gik gjennem de smukke Stalde, det var, at paa det fornemste Sted stod et Æsel med lange Øren. Dette sjældne Dyrs Egenskaber fortjente dog nok en saadan Udmærkelse, eftersom det af Naturen havde den overordenlige Beskaffenhed, at Strøelsen i Baasen, i Stedet for at være uren, hver Morgen fandtes til Overflod bedækket med skinnende Kroner og Guld-Dukater, som man sankede op, saa snart Æslet vaagnede.

Imidlertid, da Lykken altid er blandet med nogen Modgang, var det saa Himlens Vilje, at Dronningen pludselig blev angrebet af en hidsig Sygdom, mod hvilken Lægernes Videnskab og Dueligheid ikke kunde udfinde noget Hjælpemiddel. Da hun nu følte, at hendes sidste Time nærmede sig, sagde hun til sin Ægtefælle, der svømmede i Taarer: „Tillad mig, før jeg dør, at forlange én Ting af Dig, og det er, at hvis Du kunde faa Lyst til at gifte Dig igjen, Du da ikke maa give efter hverken for din egen Lyst eller maaske for dine Undersaatters Forestillinger, før Du har fundet en Prindsesse, der er skjønnere og mere

velskabt end jeg. Jeg fordrer din Ed derpaa, for at jeg kan dø rolig!" — Og Kongen svoer, som hun bad ham om.

Saa døde hun da. Ingensinde har en Enkemand gjort mere Larm; at græde, at hulke Nat og Dag var hans eneste Beskæftigelse. Men — de store Smerter varer aldrig længe. Desuden traadte Statens Fornemste sammen og kom i Forening til Kongen for at bede ham gifte sig igjen, saasom Staten til sin Ro og Sikkerhed forlangte Prindser af Huset. Naar der ikke var nogen Prinds af Kongens Navn, sagde de, kunde Nabofolkene maaske paafore dem Krige, som vilde drage Kongerigets Undergang efter sig. Kongen blev slaaet af disse kloge Betragtninger og lovede, at han vilde tænke paa at føje dem.

Ulykkeligvis faldt han paa at synes, at hans Datter, Prindsessen, ikke alene var henrivende skjøn og velskabt, men at hun endog langt overgik sin Moder, Dronningen, baade i Aand og Ynde. Hendes Ungdom, hendes skjønne, friske Hudfarve antændte hos ham en saa heftig Flamme, at han ikke kunde skjule den for Prindsessen, men erklærede hende, at han havde besluttet at gifte sig med hende, eftersom kun hun var i Stand til at løse ham fra hans Ed.

Den unge Prindsesse overvældedes af den frygteligste Smerte og kunde ikke finde paa anden Udvej end at gaa til Feen Lilas, som var hendes Gudmoder. Hun satte sig derfor samme Nat i en smuk Kabriolet, som blev trukket af et sort Faar, der kjendte alle Veje, og kom ogsaa lykkeligt til sit Bestemmelsessted. Feen, som elskede Prindsessen, sagde hende saa, at hun vidste Alt, hvad hun havde i Sinde at fortælle hende, men at hun ikke nærede Bekymring, og at Intet skulde skade Prindsessen, naar hun blot nøjagtig vilde udføre, hvad Feen nu vilde foreskrive hende. „Thi," sagde Feen, „mit kjære Barn, det vilde være en stor Brøde at ægte din Fader! Du kan imidlertid undgaa det uden at modsige ham. Siig blot til ham, at han for at opfylde en Grille, som Du har, skal forære Dig en Kjole af Vejrligets Farve: trods al hans Kjærlighed og al hans Magt vil dét ikke lykkes ham."

Prindsessen takkede hjerteligt sin Gudmoder, og allerede næste Dags Morgen forebragte hun Kongen, hvad Feen havde raadet hende at sige. Kongen blev henrykt over det Haab, hun gav ham, lod alle de berømteste Skræddere forsamle og bestilte hos dem den omtalte Kjole, med Tilføjelse af, at han lod dem hænge Allesammen, hvis det ikke lykkedes dem at skaffe den til Veje. Han behøvede dog ikke at gaa

til den Yderlighed; thi allerede næste Dag bragte Skrædderne den saa meget attraaede Kjole. Den blaa Vaarhimmel, omgiven af Guldskyer, er ikke dejligere, end denne smukke Kjole var, da man bredte den ud.

Prindsessen blev meget bedrøvet og vidste ikke, hvorledes hun skulde slippe ud af sin Forlegenhed. Hun maatte nu igjen tage sin Tilflugt til Gudmoderen, og denne, som var forbavset over, at hendes Hemmelighed ikke havde hjulpet Noget, raadede hende nu til at prøve at forlange en Kjole af Maanens Farve. Ogsaa en saadan fik Kongen dog syet, og lige saadan gik det, da Prindsessen efter sin Gudmoders Raad forlangte en Kjole af Solens Farve. Ude af sig selv af Bedrøvelse henvendte Prindsessen sig da for fjerde Gang til den gode Fé.

„Ah!" sagde saa Féen til Prindsessen, „denne Gang ialfald, mit Barn, skal vi sætte din Faders lumpne Kjærlighed paa en frygtelig Prøve. Du skal forlange Skindet af det Æsel, som han holder saa overordenlig meget af, fordi det til Overflod forsyner ham med Midler til at bestride alle hans Udgifter. Gaa nu og tag ikke i Betænkning at sige ham, at Du ønsker at faa dets Skind."

Skjøndt Kongen blev meget forundret over dette Prindsessens nye Indfald, betænkte han sig ikke paa at efterkomme hendes Ønske. Det stakkels Æsel blev offret, og Skindet blev nok saa pænt baaret ind til hende.

Hun, som nu ikke længer saae nogen Udvej til at slippe ud af Ulykken, var lige ved at fortvivle; men i det Samme kom Gudmoderen løbende. „Hvad er det dog, Du gjør, mit Barn?" sagde hun, da hun saae Prindsessen flænge i sit Haar og kradse sine smukke Kinder. „Dette er jo netop det lykkeligste Øjeblik i dit Liv! Svøb Dig ind i Æselskindet her, forlad Slottet og gaa saa langt, Jorden kan bære Dig. Naar man opoffrer Alt for Dydens Skyld, saa forstaar Guderne at give Erstatning. Gaa nu! Jeg skal sørge for, at dine Klæder følger Dig overalt; hvorsomhelst Du vil opholde Dig, skal din Kuffert med dine Kjoler og Smykker ledsage Dig under Jorden. Her har Du min Tryllevaand, som jeg forærer Dig; naar Du engang trænger til din Kuffert, behøver Du kun at slaa paa Jorden, saa vil den komme frem for dine Øjne. Men skynd Dig nu at gaa og nøl ikke!"

Prindsessen kyssede saa sin Gudmoder hundrede Gange og bad hende om ikke at lade hende i Stikken. Derpaa indhyllede hun sig i det stygge Æselskind, smurte sig i Ansigtet med Sod fra Kaminen

og forlod det stolte Slot, uden at blive gjenkjendt af Nogen. — Hendes Fraværelse vakte strax stort Spektakel. Kongen blev fortvivlet; han havde just ladet træffe Foranstaltninger til en prægtig Bryllups-Fest. Over hundrede Gensdarmer og over tusend Mousquetairer sendte han

Æselskind søger om Plads hos Forpagterkonen.

ud at søge efter Datteren; men Feen, som beskyttede hende, gjorde hende usynlig selv for de snildeste Spejdere, — og saa maatte man da se at trøste sig.

Imidlertid vandrede Prindsessen. Hun gik langt, meget langt, og endnu længere, og søgte overalt om Plads. Af Kristenkjærlighed gav man hende vel Mad og Drikke, men man fandt hende saa snavset, at

Ingen skjøttede om at beholde hende. Saa kom hun da til en smuk By, og udenfor Byens Port laa en Avlsgaard, hvor Forpagterkonen trængte til en Skuretøs, som skulde skylle Karkludene, holde rent om Kalkunerne og rense Svinetruget. Da Konen her saae den vandrende Pige, som var saa urenlig, foreslog hun hende at træde i Tjeneste hos hende. Prindsessen modtog Tilbudet med Glæde, eftersom hun var dødtræt af at have gaaet saa langt.

Man anviste hende Opholdssted i den bageste Krog af Kjøkkenet, hvor hun de første Dage var udsat for Tjenestefolkenes plumpe Spøg; thi hendes skidne Æselskind gjorde hende saa modbydelig. Tilsidst vænnede man sig dog til at se hende; desuden var hun saa omhyggelig til at opfylde sine Pligter, at Forpagterkonen tog hende under sin Beskyttelse. Hun drev Faarene ud og lod dem komme i Fold til rette Tid; og hun førte Kalkunerne ud paa Græsgangen med en saadan Forstandighed, som om hun aldrig havde foretaget sig Andet. Alt trivedes ogsaa under hendes smukke Hænder.

Men en Dag, da hun sad ved en klar Kilde, hvor hun ofte begræd sin sørgelige Forfatning, faldt hun paa at spejle sig. Det frygtelige Æselskind, som udgjorde hendes Hovedbedækning og Kjole, gjorde hende ganske forskrækket. Skamfuld over denne sin Pynt vadskede hun sit Ansigt og sine Hænder; de blev da hvidere end Elfenben, og hendes Ansigtsfarve fik atter sin naturlige Friskhed. Glæden over at se, hvor smuk hun var, gav hende Lyst til at bade sig, hvad hun ogsaa udførte. Men da hun jo skulde tilbage til Avlsgaarden, var hun alligevel nødsaget til paany at iføre sig det afskyelige Æselskind.

Til alt Held var næste Dag en Helligdag, saa hun havde god Tid til at faa sin Kuffert frem. Hun ordnede hele sin Paaklædning, pudsede sit Haar og tog sin Kjole af Vejrligets Farve paa. Hendes Kammer var saa lille, at den dejlige Kjoles Slæb ikke engang kunde udfolde sig dér. Den smukke Prindsesse spejlede sig og beundrede sig selv, og det med god Grund. For at more sig besluttede hun, at hun af og til paa Helligdagene vilde tage sine prægtige Kjoler paa, hvad hun ogsaa nøjagtigt udførte. Med beundringsværdig Kunst satte hun Blomster og Diamanter i sit smukke Haar, og tidt og mange Gange sukkede hun over ikke at have andre Vidner til sin Skjønhed end Faarene og Kalkunerne, der elskede hende nok saa højt, naar hun stak i det fæle Æselskind, hvorefter man i Forpagtergaarden havde givet hende Navn.

En Helligdag, da Æselskind saaledes havde iført sig Sol-Kjolen, kom Kongens Søn, hvem denne Gaard tilhørte, for at hvile sig dér efter Jagten. Prindsen var ung, smuk og beundringsværdig velskabt; hans Forældre, Kongen og Dronningen, elskede ham højt, og Folket tilbad ham. Man bød den unge Prinds et landligt Maaltid, som han indtog; derpaa gav han sig til at gaa omkring i alle Baggaardene og at se efter i alle deres Kroge. Medens han nu saaledes løb omkring fra det ene Sted til det andet, kom han ind i en mørk Gang, for Enden af hvilken han saae en lukket Dør. Af Nysgjerrighed liggede han gjennem Nøglehullet. Men hvor forbavsedes han ikke ved at se Prindsessen, saa dejlig og saa rigt paaklædt, at hun vel omtrent maatte forekomme ham som en til Jorden nedstegen Guddom! Den Følelses Voldsomhed, der i dette Øjeblik betog ham, havde nær bragt ham til at sprænge Døren; men Ærefrygten, som den henrivende Kvinde indgød ham, afholdt ham derfra. Han fjernede sig dog kun med Overvindelse fra den lille skumle Gang, og kun for at se at skaffe sig Underretning om, hvem den Dame var, der boede i hint lille Kammer. Man sagde ham: at det var en Skuretøs, som man kaldte Æselskind, fordi hun svøbte sig i et saadant Skind, og at hun var saa smudsig og snavset, saa Ingen saae til hende eller talte til hende. Blot af Medlidenhed havde man taget hende til at vogte Faarene og Kalkunerne.

Prindsen vendte tilbage til sin Faders Slot mere forelsket, end det er til at sige. Paa Grund af hans heftige Forelskelse var hans Blod kommet i en saadan Bevægelse, at han samme Nat fik en frygtelig Feber, saa han snart var paa sit Yderste. Dronningen, hans Moder, som ikke havde flere Børn end ham, blev fortvivlet over, at alle Lægemidler var uden Virkning. Forgjæves lovede hun Lægerne den rigeste Løn; de anvendte al deres Kunst, men Intet helbredte Prindsen. Tilsidst anede de dog, at en dødelig Sorg maatte være Grunden til hele denne Forstyrrelse af hans Helbred; de meddelte Dronningen deres Mening, og hun, fuld af Ømhed for sin Søn, besvor ham at sige hende Grunden til hans Sygdom. „Ak, min Søn!“ forsikkrede hun ham, „Intet vil være os for kostbart, om det blot kan redde dit Liv. Frels mig og din Fader fra Fortvivlelse, sig os rent ud, hvad Du begjærer, og vær fuldkommen overbevist om, at det skal blive indrømmet!“

„Nu vel, Deres Majestæt!“ sagde saa Prindsen, „siden det er min Pligt at aabenbare Dem min hemmelige Tanke, saa vil jeg adlyde; det

vilde være en Forbrydelse af mig at udsætte for Sorg og Fare to Væsner, som er mig saa kjære. Ja, Moder! jeg har et Ønske, — nemlig at Æselskind skal bage mig en Kage, og at man skal bringe mig den, saasnart den er færdig."

Dronningen forundredes over dette sære Navn og spurgte, hvem Æselskind var.

En af Hoffolkene, som hændelsesvis havde set Pigen, sagde: „Deres Majestæt! det er det styggeste Dyr næst Ulven: hun er sort i Huden og meget snavset. Hun bor i Deres Avlsgaard, hvor hun vogter Kalkunerne."

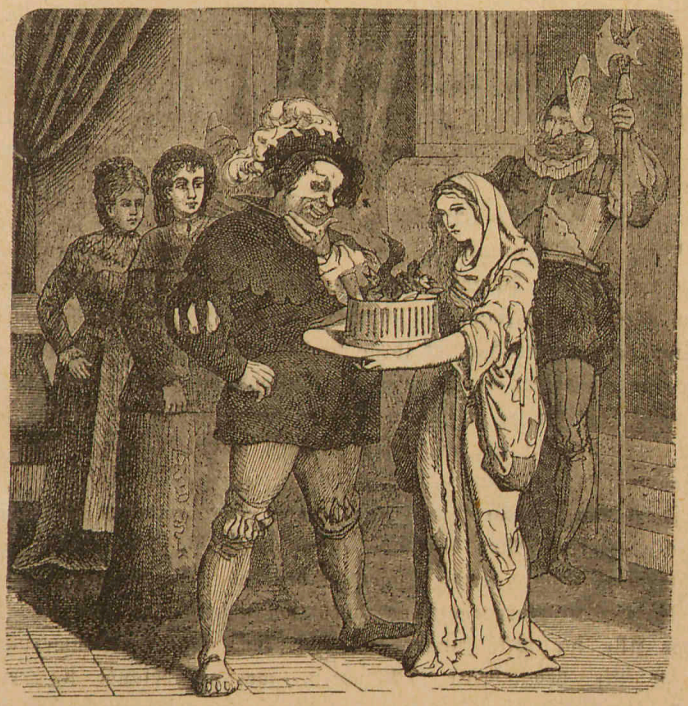
„Det er lige meget," svarede Dronningen. „Paa Hjemvejen fra Jagten har min Søn maaske spist Noget, som hun har bagt. Det er jo kun en sygelig Grille. Kort sagt, jeg befaler, at Æselskind, siden hun nu bedder saaledes, hurtigt skal bage ham en Kage."

Man skyndte sig ud til Avlsgaarden, hentede Æselskind op paa Slottet og befalede hende at gjøre sit Bedste med at bage en Kage til Prindsen.

Nogle paastaar nu, at i samme Øjeblik, som Prindsen kiggede gjennem Nøglehullet, havde Æselskind bemærket det, og at hun siden havde set ud ad sit lille Vindue og faaet Øje paa den unge smukke og velskabte Prinds. Hans Billede, mener de, var voxet fast i hendes Hjerte, og Mindet om ham havde ofte kostet hende nogle Suk. Hvorledes det imidlertid end forholder sig: om hun havde sét ham eller kun hørt ham omtale med Berømmelse, — nok er det, at hun var henrykt over at kunne finde et Middel til at blive kjendt af ham. Hun lukkede sig inde i et lille Kammer, afkastede det stygge Skind, vadskede sit Ansigt og sine Hænder, krøllede sit blonde Haar, tog et smukt Livstykke og Skjørt af Sølvbrokade paa, og gav sig til at lave den forlangte Kage, hvortil hun tog det fineste Mel, Æg og friskt Smør. Og enten det nu skete med Forsæt eller af Vanvare: medens hun ældede, gled en Ring, som hun havde paa Fingeren, ned i Dejgen og blev liggende dér. Saasnart derpaa Kagen var bagt, svøbte hun sig atter i det hæslige Skind, overleverede Kagen til Officeren og spurgte ham tillige, hvorledes Prindsen befandt sig. Men denne Herre værdigede hende ikke et Svar og skyndte sig at bringe Prindsen Kagen.

Med stor Begjærlighed tog Prindsen Kagen af Officerens Haand og spiste den med en saadan Livlighed, at Lægerne, der var tilstede, ikke kunde lade være at ytre, at dette Raseri var intet godt Tegn.

Prindsen var ogsaa virkelig nær ved at kvæles af Ringen, som befandt sig i en Mundfuld; men han fik den behændigt ud af Munden, og hans Graadighed efter Kagen sagtnedes nu, medens han undersøgte den smukke Smaragd, som var indfattet i en Guldring, hvis Omfang var saa snevert, at han indsaae, Ringen kun kunde passe paa den smukkeste lille Finger

Æselskind bringer Officeren Kagen, hun har bagt.

i Verden. Han kyssede den tusend Gange, skjulte den under sit Hovedgjærde, og tog den frem hvert Øjeblik, naar han troede at være uset. Han pinte sig med at finde paa Midler til at faa den Kvinde at se, til hvis Finger Ringen kunde passe. Men dersom han forlangte at se Æselskind, som havde bagt den Kage, han havde bestilt, var han bange for, at man ikke vilde lade hende hente. Disse Forestillinger

pinte ham i den Grad, at Feberen tog til i Styrke; og da Lægerne ikke mere vidste, hvad de skulde gjøre, erklærede de til Dronningen, at Prindsens Sygdom hidrørte fra Forelskelse.

Dronningen skyndte sig til sin Søn tillige med Kongen, der var utrøstelig, og udbrød bedrøvet: „Min kjære Søn, sig os, hvem den Kvinde er, som Du vil have! Vi sværger Dig til, at Du skal faa hende, om hun saa var den usleste Slavinde!"

Dybt rørt ved sine Forældres Taarer og Kjærtegn, sagde saa Prindsen: „Kjære Fader og kjære Moder! jeg har ikke i Sinde at indgaa en Forbindelse, som kunde mishage Dem. Og til Bevis paa, at det er sandt," vedblev han, idet han tog Smaragden frem, „skal det tjene, at jeg vil ægte Den, hvem denne Ring passer, hvordan hun saa end er. Thi det er ikke sandsynligt, at Den, der har en saa smuk Finger, kan være en plump Tøs eller en Bondepige."

Kongen og Dronningen tog Ringen, undersøgte den nysgjerrigt og mente ligesom Prindsen, at den Ring kunde kun passe en eller anden Pige af god Familje. Efterat derpaa Kongen havde omfavnet sin Søn og besvoret ham at sørge for sit Helbred, gik han ud og befalede sine Herolder til Trommers, Fløjters og Trompeters Klang at udraabe i hele Byen: at enhver Kvinde kunde komme til Slottet for at prøve en Ring, og at den, hvem Ringen passede rigtig, skulde ægte Thronarvingen.

Først kom nu Prindsesserne, dernæst Hertuginderne, Marquiserne og Baronesserne. Men de kunde gjerne sparet sig Ulejligheden med at klemme deres Fingre tynde, Ingen af dem kunde faa Ringen paa. Man kom derefter til Borgerdøttrene; men saa smukke disse end var, havde de dog Alle for tykke Fingre. Tilsidst kom man til Kammerpigerne; det gik ikke dem bedre. Prindsen, som nu befandt sig ret vel, foretog selv Proven. Der var sluttelig Ingen, som med Held havde prøvet Ringen, og Prindsen forlangte saa, at man skulde hente Kokkepigerne, Bryggerspigerne og Faarevogterskerne. Og man fik dem Alle hentede; men deres Fingre var for tykke, røde og korte, saa de kunde i det Højeste faa Neglen ind.

Prindsen spurgte: „Har man ogsaa hentet denne Æselskind, som forleden bagte mig en Kage?"

De Forsamlede gav sig til at le og sagde, at det var ikke sket, fordi hun var saa urenlig og snavset.

„Hent hende paa Øjeblikket!" sagde Kongen; „man skal ikke kunne sige, at jeg har undtaget Nogen."

Med Latter og Spot skyndte man sig saa at hente Kalkunpigen.

Prindsessen, som havde hørt Trommerne og Vaabenheroldernes Udraab, formodede nok, at hendes Ring var Anledningen til alt dette Styr. Hun elskede Prindsen, og da den sande Kjærlighed er frygtsom og beskeden, var hun uafladelig i Skræk for, at en eller anden Dame kunde have en ligesaa fin Finger som hendes egen. Siden hun havde erfaret, at man søgte en Finger, som hendes Ring kunde passe til, havde et utydeligt Haab bragte hende til mere omhyggeligt at ordne sit Haar og til at iføre sig sit smukke Sølvbrokades Livstykke tillige med et Skjørt, besat med Sølvkniplinger, hvori der var indfattet Smaragder. Saasnart hun nu hørte dem banke paa Døren og kalde paa hende for at føre hende til Prindsen, kastede hun rask sit Æselskind om sig og lukkede op. Hendes Husfæller gjorde Nar af hende og fortalte hende, at Kongen lod hende hente, fordi han vilde gifte hende med sin Søn; under ustandselig Skoggerlatter førte de hende til Prindsen.

Han blev selv meget forbavset ved at se Pigens naragtige Paaklædning, og han kunde ikke faa i sit Hoved, at det skulde være den Samme, som han havde set saa pragtfuld og saa dejlig. Bedrøvet og forvirret over at have taget saa groveligt fejl spurgte han hende: „Er det Dig, som bor for Enden af den mørke Gang i Mejeriets tredje Baggaard?"

„Ja det er, Deres Højhed!" svarede hun.

„Saa vis mig din Haand!" sagde han skjælvende og med et dybt Suk.

Hillemænd! hvem blev ikke nu forundret? Forundret blev Kongen og Dronningen saavelsom alle Kammerherrer og Hoffolk, da de saae komme frem fra det sorte og snavsede Skind en lille, fin Haand, hvid og rosenrød, paa hvis smukke lille Finger Ringen passede, saa det var en Lyst. I det Samme gjorde Prindsessen en lille Bevægelse. Æselskindet faldt, og hun stod dér saa henrivende dejlig, at Prindsen, saa svag han end var, knælte ned og omfavnede hendes Knæ med en Varme, som bragte hende til at rødme. Men dette bemærkede man næppe, fordi Kongen og Dronningen just kom til og omfavnede hende med hjertelig Inderlighed og spurgte hende, om hun ikke nok vilde ægte deres Søn.

Forvirret ved de mange Kjærtegn og ved den Kjærlighed, som den smukke unge Prinds ytrede, vilde Prindsessen til at takke dem, da pludselig Salens Loft aabnede sig, og Feen Lilas dalede ned i en Vogn, som var flettet af Syrén-Grene og Syrén-Blomster. Med uendelig Ynde fortalte hun Prindsessens Historie. Naturligvis blev Kongen og Dronningen henrykte over at faa at vide, at Æselskind var en højbaaren Prindsesse, og de fordoblede deres Kjærtegn. Men Prindsen rørtes dybere af Prindsessens Dyd, saa Efterretningen om Alt dette forøgede hans Kjærlighed. Hans utaalmodige Længsel efter at ægte hende var saa stor, at han knap nok indrømmede sine Forældre Tid til at træffe de Forberedelser, som passede sig for en fyrstelig Ægtepagt.

Der kom Konger fra alle Lande, nogle i Bærestole, andre i Karrioler; og de, som boede langt borte, kom ridende paa Elefanter, Tigre og Ørne. Men den Pragtfuldeste og Mægtigste var Prindsessens Fader, som til alt Held havde glemt sin onde Kjærlighed og ægtet en meget smuk Enkedronning, der dog ikke havde skjænket ham Børn. Prindsessen løb ham i Møde. Han gjenkjendte hende strax og omfavnede hende med megen Ømhed, før hun kunde faa Tid til at knæle ned for ham.

Bryllluppet blev saa holdt med al tænkelig Pragt. Kongen, Prindsens Fader, satte samme Dag Kronen paa sin Søns Hoved; han kyssede hans Haand og hævede ham, trods al den velopdragne Søns Modstand, op paa Thronen. Og Sønnen maatte naturligvis adlyde. Forresten varede Festlighederne i Anledning af den høje Ægteforening næsten tre Maaneder. Og de unge Ægtefolk elskede hinanden saa højt, at deres Kjærlighed vilde have vedvaret til nu, hvis de ikke var døde hundrede Aar derefter.

Efter Perrault og Chr. Winther.

---

32. Sampo Lappelil.

Der var engang en Lap og en Lapkone. Véd Du, hvad dét vil sige?

Lapperne er et Folk, som bor nord for Svenskerne, Nordmændene

og Finnerne i det aller nordligste Land. Dér ser man ikke mere ordenlige Huse eller rigtige Skove, blot store Moradser, høje Fjelde og smaa Hytter, i hvilke man kun kan komme ind ved at krybe gjennem et Hul. Det er et mærkeligt Land. Det halve Aar er der altid lyst, thi om Sommeren gaar Solen aldrig ned; og den anden Halvdel af Aaret er der bestandig mørkt, og Stjernerne skinner hele Vinterdagen. Ti Maaneder er der Vinter med Slædefore, og da ser man de smaa Lapper og de smaa Lapkoner kjøre i Sneen i et Slags smaa Baade, som de kalder „Pulker"; der er ingen Hest spændt for, men et Rensdyr. Har Du set et Rensdyr? Det er ikke større end en lille islandsk Hest, men det ligner slet ingen Hest; det har grenede Horn, en lang Hals og et smukt lille Hoved med store, klare Øjne. Naar det løber, gaar det som en Stormvind over Bjerge og Bakker. Dét synes Lappen om, og han ønsker, at der var Slædefore hele Aaret.

Der var som sagt en Lap og en Lapkone. De boede langt oppe i Lapland paa et Sted, som hedder Aimio og ligger ved den store Flod „Tenojoki" eller „Tana Elv". Det kan Du se paa Finlands Kort, hvor Lapmarken findes aftegnet som en stor hvid Nathue paa Finlands høje Hoved. Stedet er øde og vildt; men Lappen og Lapkonen mente, at man intet Steds i hele Verden kunde se saa hvid Sne, saa klare Stjerner og saa dejlige Nordlys som i Aimio. Dér havde de bygget et Hus, saaledes som deres Huse plejer at være. Saa højt mod Nord voxer ingen rigtige Træer, kun smaa usle Birke, som mere ligner Buske; hvor skulde de da faa Tømmer fra til Huse? De tog lange smalle Kjæppe, stødte dem ned i Sneen og bandt de øverste Ender sammen; derefter hang de Rensdyrhuder over Kjæppene, saa det Altsammen saae ud som en graa Sukkertop, — og saa var deres Hytte færdig. Men i Spidsen af Sukkertoppen havde de ladet blive et lille Hul, gjennem hvilket Røgen gik ud, naar de tændte Ild inde i Stuen. Der var et andet Hul nede ved, hvoraf man kunde gaa ind og ud. Ja, saaledes saae Huset ud, og dets Beboere syntes, det var dejligt, og de følte sig vel tilpas, uagtet de ikke havde andet Gulv og anden Seng end den hvide Sne.

Manden og Konen havde en lille Dreng, som hed Sampo, og det betyder i Lapland „Lykke". Men Sampo var rig; thi han havde to Navne. En Gang var der kommet fremmede Herrer i store Peltse og havde udhvilet sig i Hytten. De havde haarde, hvide Sneskykker, som Lapperne aldrig før havde set, og som hed Sukker. Af denne søde Sne

gav de Sampo nogle Stykker, klappede ham paa Kinden og sagde „Lappelil"; Andet kunde de ikke sige, thi Ingen af dem kunde tale det lapske Sprog. Saa rejste de igjen, til det nordlige Ishav og til Europas nordligste Forbjerg, som hedder Nordkap. Men Lapkonen syntes godt om de fremmede Herrer og deres søde Sne, derfor begyndte hun at kalde sin Dreng „Lappelil".

„Jeg synes, at Sampo er et meget bedre Navn," sagde Manden ærgerlig; „Sampo betyder Rigdom og Lykke, og jeg siger Dig, Mo'er, odelæg ikke Navnet! Vor Sampo kan blive Lappernes Konge og komme til at regere over tusend Rensdyr og halv hundrede Laphytter, det skal Du faa at se."

„Ja men „Lappelil" er saa net," sagde Konen; og saa kaldte hun Drengen Lappelil, og Faderen kaldte ham Sampo. Men man maa vide, at Drengen var ikke døbt endnu; thi der fandtes ingen Præst i en Afstand af tyve Mil. „Næste Aar rejser vi til en Præst og lader Drengen døbe," havde Faderen tidt sagt; men der var kommet Forhindringer, og der var Intet blevet af Rejsen.

Sampo Lappelil var en lille firskaaren Dreng paa otte Aar, med sort Haar, brune Øjne, bred Næse og stor Mund, aldeles som hans Fader; men i Lapland ansaa man dét for en stor Skjønhed. Han var ingen daarlig Dreng af sin Alder; han havde sine smaa Skier, paa hvilke han dandsede ned ad de høje Bakker ved Tana, og sit eget lille Rensdyr, som han spændte for sin egen Pulke. Ritsch! Du skulde have set, hvorledes Sneen føg om ham, naar det gik over Isen og gjennem de høje Snedriver, saa man ikke saae Andet af Drengen end hans sorte Haar.

„Jeg bliver ikke rigtig glad, før Drengen bliver døbt," sagde Moderen; „Ulvene kan tage ham en skjøn Dag, eller han kan træffe Hysis Rensdyr med de forgyldte Horn: og Gud naade da den Stakkel, som ikke er døbt!"

Sampo hørte de Ord og grundede over, hvad det var for et Rensdyr, som havde forgyldte Horn. „Det maa være et dejligt Dyr," sagde han; „med dét vilde jeg gjerne kjøre til Rastekais." — Rastekais er en meget høj og øde Klippe, sex Mil fra Aimio.

„Understaa Dig ikke til at tale saa dumt, Du dumdristige Dreng!" skjændte Moderen; „paa Rastekais bor Trolden, og dér er Hysi!"

„Hvem er dét?" spurgte Sampo.

Moderen blev forlegen. „Den Dreng har gode Øren," tænkte hun; „jeg var ogsaa en Tosse at tale om Sligt. Men maaske er det godt, om han bliver bange for Rastekais." Og saa sagde hun: „Kjære Lappelil, rejs aldrig til Rastekais; thi dér bor Hysi, den store Fjeldkonge, som spiser et Rensdyr i én Mundfuld og sluger smaa Drenge som om de var Myg."

Sampo saae meget betænkelig ud, men tav; dog tænkte han, at det vilde være morsomt engang at se Fjeldkongen — bare paa Afstand.

Det var nu fire Uger efter Jul, og det var endnu aldeles mørkt i Lapland. Der var ingen Morgen, Middag eller Aften, kun Nat; Maanen skinnede, og Nordlysene straalte hele Døgnet. Det var saa længe siden, Sampo havde set Solen, at han næsten havde glemt, hvorledes den saae ud; og naar man talte om Sommeren, huskede han ikke Andet, end at det var den Tid, da Myggene var saa slemme, saa de var nær ved at spise ham op. Derfor syntes han, Sommeren kunde gjerne blive borte, maatte det blot blive lyst, saa man kunde se at løbe paa Skier.

En Dag ved Middagstid sagde Faderen: „Kom, saa skal Du se Noget!"

Sampo krøb ud af Hytten og saae mod Syd, i hvilken Retning Faderen pegede. Da saae han en lille Stribe nede paa Himlen. „Véd Du, hvad dét er?" spurgte hans Fader.

„Det er Sydlys," svarede Drengen; thi han kjendte Verdenshjørnerne og vidste, at man ikke kunde se Nordlys i Syd.

„Nej, det er Solens Glands. I Morgen ser vi maaske den selv. Se, hvor det røde Skin belyser Toppen af Rastekais!"

Sampo vendte sig mod Vest og saae, hvorledes Sneen i lang Afstand farvedes rød paa den mørke Top af Fjeldet, som han ikke havde set i lang Tid. Strax kom han til at tænke paa, hvor dejligt det vilde være at se Fjeldkongen paa Afstand. Han tænkte derpaa hele Dagen og hele Natten; han vilde sove, men kunde ikke, og tilsidst krøb han da ud af Hytten. Det var koldt, Stjernerne funklede, og Sneen knagede under Fødderne; men Sampo var en rask Dreng; desuden havde han Skindtrøje, Skindbuxer, Lapsko, Skindvanter og Skindhue. Saaledes udrustet saae han op mod Stjernerne og tænkte paa, hvad han nu skulde gjøre.

Da hørte han sit lille Rensdyr skrabe i Sneen. „Om jeg kjørte lidt?" tænkte han. Som tænkt, saa gjort. Han spændte

Rensdyret for Slæden, som han plejede at gjøre, og kjørte hurtigt ned paa den store Snemark. „Jeg vil kjøre lidt hen imod Rastekais, kun et lille Stykke," tænkte han. Hurtigt gik det hen over den frusne Elv og siden op paa den anden Bred af Tana Elv, og saa var Sampo i Kongeriget Norge; thi Tana Elv er Grændsen. Men dét vidste Sampo ikke Noget om. Han sad og sang for Rensdyret:

Dagen er saa kort
Vejen er saa lang,
Løb da ved min Sang,
Skynd Dig, skynd Dig bort!
Her er ingen Ro;
Her kun Ulve bo.

Medens han sang, saae han Ulvene løbe som graa Hunde i Mørket omkring Slæden og snappe efter Rensdyret; men det brød han sig ikke om, thi han vidste, at ingen Ulv kunde løbe saa hurtigt som hans raske Rén. Hej, det gik over Bakker og Sten, saa det suste om Ørene, og det saae ud, som om Maanen løb omkap med dem og de høje Fjelde forgjæves prøvede paa at komme med! Pludselig væltede imidlertid Slæden, idet de foer ned ad en Bakke, og Sampo faldt ud og blev liggende i Snedriven. Men Rensdyret mærkede det ikke, det troede, at han endnu sad i Slæden; og da hans Mund var fuld af Sne, kunde han ikke standse det ved at raabe. Dér laa han saa, i den store, øde Mark, hvor intet Menneske boede i mange Mils Afstand.

I Begyndelsen blev han forskrækket, og det var jo rimeligt. Han rystede Sneen af sig og havde ikke stødt sig det Mindste; men hvad kunde dét hjælpe? Saa langt han i det svage Maaneskin kunde se, var kun Sne at øjne.

Et Bjerg knejste over alle de andre, og Sampo tænkte, at det maatte være Rastekais! Pludselig huskede han paa, at dér boede den grumme Fjeldkonge, som spiste et Rensdyr i én Mundfuld og slugte smaa Drenge, som om de var Myg. Da blev han bange og ønskede sig hjemme igjen hos Fader og Moder i den varme Hytte. Men hvorledes skulde han komme hjem? Vilde ikke Fjeldkongen sluge ham med Buxer og Vanter.

Ja nu sad Sampo Lappelil alene i Sneen og Mørket, paa Lapplands øde Klippe, og Bjerget Rastekais kastede underlige skumle Skygger.

Det hjalp ikke, at han græd, thi alle hans Taarer frøs strax til Is og trillede som Hagl ned paa hans laadne Rensdyrstrøje; derfor syntes han, det var ikke værd at græde, og han rejste sig for at gaa sig varm.

„Sidder jeg stille, saa fryser jeg ihjel," tænkte han; „nej, jeg gaar heller op til Fjeldkongen. Spiser han mig, ja saa spiser han mig. Men jeg vil sige til ham, at han skal heller spise Ulvene paa Fjeldene; thi de er federe end jeg og har ikke saa tykke Klæder paa." Lidt efter hørte han Noget knage i Sneen og se! der kom en stor Ulv. „Lad være at gaa i Vejen for mig," raabte han til Ulven, „jeg har Ærinde til Fjeldkongen! Om Du gjør mig Fortræd, saa gaar det Dig galt."

„Naa naa, tag ikke saadan paa Vej!" svarede Ulven, — thi paa Rastekais kan alle Dyr tale. „Hvem er Du, lille Pusling, som arbejder Dig frem i Sneen?"

„Jeg hedder Sampo Lappelil," lød Svaret; „og hvem er Du?"

„Jeg er Fjeldkongens fornemste Ulv, og jeg har løbet rundt for at samle alle hans Folk til den store Sol-Fest. Da vi skal samme Vej, kan Du sætte Dig op paa min Ryg, saa kan Du ride til Fjeldet."

Sampo betænkte sig ikke længe, men krøb op paa Ulvens Ryg. Og saa gik det fremad i Galop.

„Hvad vil dét sige, Sol-Festen?" spurgte Sampo.

„Véd Du ikke dét?" sagde Ulven; „naar det den hele lange Vinter har været mørkt i Lapland, og Solen for første Gang kommer frem paa Himlen, saa fejrer vi Solens Fest. Da samles alle Dyr og alle Trolde i Norden paa Rastekais. Den Dag maa Ingen gjøre Fortræd, og det er din Lykke, Sampo Lappelil: thi ellers havde jeg for længe siden spist Dig."

„Gjælder samme Lov ogsaa for Fjeldkongen?" spurgte Sampo.

„Ja naturlig. Fra en Time før Solens Opgang og til en Time efter dens Nedgang vover ikke selve Fjeldkongen at krumme et Haar paa dit Hoved. Men tag Dig iagt, naar den Tid er forbi! thi er Du da paa Fjeldet, styrter hundred tusend Ulve og Bjørne sig over Dig, og Fjeldkongen sluger den, som han først faar fat i. Saa er det forbi med Sampo Lappelil."

„Maaske er Du saa god at hjælpe mig, hvis jeg kommer i Fare?" spurgte han.

Ulven lo. „Tro aldrig dét, kjære Sampo!" sagde den, „jeg bliver tvertimod den Første, som tager Dig; thi jeg véd, at Du er en prægtig

fed Dreng, som maa være godt opfødt med Rensdyr-Mælk og Rensdyr-Ost. Du skal smage mig godt til Frokost."

Sampo tænkte, om det ikke var bedst at hoppe ned fra Ulvens Ryg; men nu var det for silde, da de allerede var paa Fjeldet.

Dér sad den store Fjeldkonge paa sin Throne af skyhøje Klipper og skuede ud over Bjerge og Dale. Paa Hovedet havde han en Hue af hvide Sneskyer; hans Øjne var som Fuldmaanen, naar den gaar op over Skoven, hans Næse var som en Bjergtop, hans Mund som en Bjergkløft, hans Skæg var lange Istapper, hans Arme var saa tykke som de største Fyrretræer, og hans store Pelts var som et Bjerg af Sne. Man kunde godt se ham; thi Egnen blev oplyst af de klareste Nordlys.

Rundt omkring ham sad Millioner Bjergtrolde og Nisser, saa smaa og graa, at man knap kunde opdage deres Fodspor. De havde samlet sig her fra Verdens yderste Ende, fra Nova Zembla, Spitsbergen, Grønland og Island, ja fra selve Nordpolen for at tilbede Solen, ligesom de Vilde af Frygt tilbeder det onde Væsen; thi Troldene synes ikke om Solen og vilde egentlig helst aldrig se den mere. Længere borte stod alle Laplands Dyr i tætte Rækker, tusend og atter tusend, fra Bjørnen og Ulven til det fromme Rensdyr og den lille Fjeldrotte. Men Myggene havde faaet Forfald, de var frusne ihjel.

Alt dét saae Sampo med megen Forundring, og krøb saa stille ned fra Ulvens Ryg og gjemte sig bag en stor Sten for at se, hvad der nu vilde ske.

Fjeldkongen løftede sit Hoved, saa Sneen fygede om ham, og se! da skinnede det smukke Nordlys som en Glorie om hans Pande. Han klappede i Hænderne, saa det gjenlød som Torden i Bjergene; Troldene skreg af Glæde, og Dyrene af Angst. Det morede Kongen, og han raabte: „Nu er det godt; evig Vinter og Nat, saaledes skal det være!"

„Ja, saaledes skal det være!" gjentog Troldene af fuld Hals, thi de holdt alle mest af Mørket. Men iblandt Dyrene opstod en Mumlen. Rovdyrene og Fjeldrotterne havde samme Mening som Troldene; Rensdyrene vilde have stemt for Sommeren: men saa kom de til at tænke paa Myggene.

Isbjørnen sagde: „Det er gammel Skik, at vi samles her; men saar bliver her lystigt! nu er Solen borte for bestandig, Solen er død."

„Solen er død!" gjentog Alle, og der gik en Gysen gjennem hele

Naturen; men Troldene fra Nordpolen lo, saa Huerne fløj af dem. Den store Fjeldkonge opløftede sin Stemme og raabte: „Solen er død; hele Verden skal nu tilbede mig, Kongen for den evige Nat og den evige Vinter!“

Det ærgrede Sampo; han kom frem og sagde ganske næsvist: „Du lyver, Fjeldkonge! Igaar kunde jeg se paa Himlen, at Solen snart vilde komme; den er ikke død, dit Skæg vil om kort Tid smelte for dens Straaler.“

Ved de Ord blev Kongens Pande som en mørk Sky, og han glemte Løven og løftede sin lange Arm for at knuse Sampo; men i det Samme blegnede Nordlysene, og en rød Stribe kom frem paa Himlen og skinnede lige ind i Fjeldkongens Ansigt. Da saae man Solens gyldne Rand langsomt hæve sig, og snart oplyste den Fjeldene, Troldene, Dyrene og den kjække Sampo Lappelil. Sneen skinnede, som om Millioner Roser havde regnet ned over den, og Solen straalte for Alles Øjne. Da man en Stund havde sét derpaa, var den første Time næsten forbi, og Sampo hørte et af Rensdyrene sige til sin lille Unge: „Kom, kjære Barn, nu maa vi bort, ellers spiser Ulvene os!“ Saa huskede Sampo, hvad der forestod, om han tøvede for længe; og da han ved Siden af sig saae et prægtigt Rensdyr med forgyldte Horn, betænkte han sig ikke længe, men sprang op paa dets Ryg.

„Hvad er det for en underlig Susen bag ved os?“ spurgte Sampo efter en Stunds Forløb. — „Det er de tusend Bjørne, som løber efter os for at sluge os,“ svarede Rensdyret; „men vær ikke bange: jeg er Fjeldkongens eget fortryllede Rensdyr, og ingen Bjørn kan naa mig.“

De red atter et Stykke; da spurgte Sampo: „Hvad er det for en brusende Lyd bag ved os?“ — Rensdyret svarede: „Det er de hundrede Ulve, der er efter os; men frygt ikke, ingen Ulv løber som jeg.“

Lidt efter sagde Sampo: „Det lyder, som om Tordenen var efter os.“ — „Nej,“ svarede Dyret og rystede, „det er Fjeldkongen, der forfølger os med Kæmpeskridt. Nu er det forbi med os; thi Ingen kan undslippe ham.“ — „Er der slet ingen Frelse?“ spurgte Sampo. — „Jo, hvis vi kunde naa til Præstegaarden ved Enare, saa var vi frelste; thi Fjeldkongen har ingen Magt over de Kristne.“ Sampo sagde: „Spring, mit kjære Dyr; løb over Bjerg og Dal, saa vil jeg lade Dig spise Guldhavre af en Sølvkrybbe!“

Rensdyret løb, og da de naaede Præstens Dør, var Fjeldkongen

lige ved Gaarden. De styrtede ind ad Døren; da den lukkede sig efter dem, bankede Fjeldkongen saa haardt paa, at det var, som om hele Huset skulde gaa itu.

„Hvem er det?" spurgte Præsten.

„Det er mig, Fjeldkongen, luk op! her er et udøbt Barn, og alle Hedninger hører mig til."

„Vent lidt, til jeg faar min Præstekjole paa, at jeg kan tage ordenligt mod en saa fornem Herre!" svarede Præsten.

„Skynd Dig, ellers sparker jeg Døren ind!" raabte Fjeldkongen utaalmodigt.

„Strax, naadige Herre," svarede Præsten. Men i det Samme tog han en Skaal Vand derinde og døbte Sampo Lappelil til et kristent Menneske i Navnet Gud Faders, Gud Søns og Gud den Hellig Aands.

„Er Du snart færdig?" raabte Fjeldkongen og løftede allerede sin forfærdelige Fod for at knuse hele Huset. Men da aabnede Præsten Døren og sagde: „Vig bort, Du Nattens og Mørkets Konge! Med dette Barn har Du Intet mere at gjøre; thi Guds Naades Sol skinner over ham, og han hører ikke Dig, men Guds Rige til!"

Da blev Fjeldkongen saa rasende, at han brast itu og blev til et forfærdeligt Snefog. Det sneede saa tæt, at Sneen gik over Præstegaardens Tag, og Alle ventede at finde deres Grav i Sneen. Kun Præsten var rolig og læste sine Bønner, og da Morgenen kom, var Præstegaarden frelst, og Fjeldkongen borte.

Sampo Lappelil takkede den gode Præst, og laante en Slæde af ham. For den spændte han Rensdyret med Guldhornene og kjørte saa hjem til sine Forældre, hvor der blev stor Glæde, da han kom tilbage. Men hvordan det gik til, at Sampo senere blev en stor Herre, som lod sit Rensdyr spise Guldhavre af en Sølvkrybbe, dét er for lang en Historie at fortælle her.

Man siger, at fra den Tid opsætter Lapperne ikke saa længe, at lade deres smaa Børn døbe; thi hvem vil gjerne se sit Barn spist af den forfærdelige Fjeldkonge?

Sampo Lappelil véd, hvad det vil sige; han véd, hvorledes man føler sig til Mode, naar man forfølges af Fjeldets Torden.

Efter Topelius (ved Marie Brunn).

33. Den standhaftige Tinsoldat.

Der var engang fem og tyve Tinsoldater, de vare Alle Brødre, thi de vare fødte af en gammel Tin-Ske. Geværet holdt de i Armen, Ansigtet satte de lige ud; rød og blaa, nok saa dejlig var Uniformen. Det Allerførste, de hørte i denne Verden, da Laaget blev taget af Æsken, hvori de laa, var det Ord: „Tinsoldater!“ Det raabte en lille Dreng og klappede i Hænderne; han havde faaet dem, fordi det var hans Fødselsdag, og stillede dem nu op paa Bordet. Den ene Soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskjellig; han havde ét Ben, thi han var blevet støbt sidst, og saa var der ikke Tin nok; dog stod han ligesaa fast paa sit ene, som de Andre paa deres to, og det er just ham, som bliver mærkværdig.

Paa Bordet, hvor de bleve stillede op, stod meget andet Legetøj; men det, som faldt mest i Øjnene, var et dejligt Slot af Papir. Gjennem de smaa Vinduer kunde man se lige ind i Salene. Udenfor stode smaa Træer, rundt om et lille Spejl, der skulde se ud som en Sø; Svaner af Vox svømmede derpaa og spejlede sig. Det var Altsammen nydeligt, men det Nydeligste blev dog en lille Jomfru, som stod midt i den aabne Slotsdør; hun var ogsaa klippet ud af Papir, men hun havde et Skjørt paa af det klareste Linon og et lille smalt, blaat Baand over Skulderen ligesom et Gevandt; midt i det sad en skinnende Paillette, ligesaa stor som hele hendes Ansigt. Den lille Jomfru strakte begge sine Arme ud, for hun var en Dandserinde, og saa løftede hun sit ene Ben saa højt i Vejret, at Tinsoldaten slet ikke kunde finde det og troede, at hun kun havde ét Ben ligesom han.

„Det var en Kone for mig!" tænkte han; „men hun er meget fornem, hun bor i et Slot, jeg har kun en Æske, og den er vi fem og tyve om, det er ikke et Sted for hende! dog, jeg maa se at gjøre Bekjendtskab!" Og saa lagde han sig saa lang han var bag en Snustobaksdaase, der stod paa Bordet; der kunde han ret se paa den lille, fine Dame, som blev ved at staa paa ét Ben uden at komme ud af Balancen.

Da det blev ud paa Aftenen, kom alle de andre Tinsoldater i deres Æske, og Folkene i Huset gik til Sengs. Nu begyndte Legetøjet at lege, baade at komme Fremmede, føre Krig og holde Bal; Tinsoldaterne raslede i Æsken, for de vilde være med, men de kunde ikke faa Laaget af. Nøddeknækkeren slog Kulbøtter, og Griflen gjorde Kommers paa Tavlen; det var et Spektakel, saa Kanarifuglen vaagnede og begyndte at snakke med og dét paa Vers. De to Eneste, som ikke rørte sig af Stedet, var Tinsoldaten og den lille Dandserinde: hun holdt sig saa rank paa Taaspidsen og med begge Armene udad; han var ligesaa standhaftig paa sit ene Ben, hans Øjne kom ikke et Øjeblik fra hende.

Nu slog Klokken Tolv, og kladsk! der sprang Laaget af Snustobaksdaasen; men der var ingen Tobak i, nej, men en lille, sort Trold, det var saadan et Kunststykke.

„Tinsoldat!" sagde Trolden, „vil Du holde dine Øjne hos Dig selv!"

Men Tinsoldaten lod, som han ikke hørte det.

„Ja bi til i Morgen!" sagde Trolden.

Da det nu blev Morgen, og Børnene kom op, blev Tinsoldaten stillet hen i Vinduet, og enten det nu var Trolden eller Trækvind, lige med ét sloj Vinduet op, og Soldaten gik ud paa Hovedet fra tredje Sal. Det var en skrækkelig Fart, han vendte Benet lige i Vejret og blev staaende paa Kasketten, med Bajonetten nede mellem Brostenene.

Tjenestepigen og den lille Dreng kom strax ned for at søge; men skjøndt de vare nær ved at træde paa ham, kunde de dog ikke se ham. Havde Tinsoldaten raabt: her er jeg! saa havde de nok fundet ham, men han fandt det ikke passende at skrige højt, da han var i Uniform.

Nu begyndte det at regne, den ene Draabe faldt tættere end den anden, det blev en ordenlig Skylle; da den var forbi, kom der to Gadedrenge.

„Sej, Du!" sagde den Ene, „der ligger en Tinsoldat! han skal ud at sejle!"

Og saa gjorde de en Baad af en Avis, satte Tinsoldaten midt i den, og nu sejlede han ned ad Rendestenen; begge Drengene løb ved Siden og klappede i Hænderne. Bevar os vel! hvilke Bølger der gik i den Rendesten, og hvilken Strøm der var; ja det havde da ogsaa skyllregnet. Papirbaaden vippede op og ned, og imellem saa drejede den sig rundt, saa det dirrede i Tinsoldaten; men han blev standhaftig, forandrede ikke en Mine, saae lige ud og holdt Geværet i Armen.

Lige med ét drev Baaden ind under et langt Rendestens-Bræt; der blev ligesaa mørkt, som om han var i sin Æske.

„Hvor mon jeg nu kommer hen?" tænkte han, „ja, ja, det er Troldens Skyld! Ak, sad dog den lille Jomfru her i Baaden, saa maatte her gjerne være én Gang saa mørkt endnu!"

I det Samme kom der en stor Vandrotte, som boede under Rendestens-Brættet.

„Har Du Pas?" spurgte Rotten. „Hid med Passet!"

Men Tinsoldaten tav stille og holdt endnu fastere paa Geværet. Baaden foer afsted, og Rotten bag efter. Hu! hvor den skar Tænder og raabte til Pinde og Straa:

„Stop ham! stop ham! han har ikke betalt Told! han har ikke vist Pas!"

Men Strømmen blev stærkere og stærkere, Tinsoldaten kunde allerede ojne den lyse Dag foran, hvor Brættet slap, men han hørte ogsaa en brusende Lyd, der nok kunde gjøre en tapper Mand forskrækket;

tænk dog, Rendestenen styrtede, hvor Brættet endte, lige ud i en stor Kanal, — det vilde for ham være ligesaa farligt, som for os at sejle ned ad et stort Vandfald.

Nu var han allerede saa nær derved, at han ikke kunde standse. Baaden foer ud, den stakkels Tinsoldat holdt sig saa stiv, han kunde, Ingen skulde sige ham paa, at han blinkede med Øjnene. Baaden snurrede tre, fire Gange rundt og var fyldt med Vand lige til Randen, den maatte synke; Tinsoldaten stod i Vand til Halsen, og dybere og dybere sank Baaden; mere og mere løste Papiret sig op; nu gik Vandet over Soldatens Hoved, — da tænkte han paa den lille, nydelige Dandserinde, som han aldrig mere skulde faa at se; og det klang for Tinsoldatens Øre:

„Fare, Fare, Krigsmand!
Døden skal Du lide!"

Nu gik Papiret itu, og Tinsoldaten styrtede igjennem — men blev i det Samme slugt af en stor Fisk.

Nej, hvor der var mørkt derinde! der var endnu værre end under Rendestens-Brættet, og saa var der saa snevert; men Tinsoldaten var standhaftig, og laa saa lang han var med Geværet i Armen.

Fisken foer omkring, den gjorde de aller forfærdeligste Bevægelser; endelig blev den ganske stille, der foer som en Lynstraale gjennem den. Lyset skinnede ganske klart, og En raabte højt: „Tinsoldat!" Fisken var bleven fanget, bragt paa Torvet, solgt og kommen op i Kjøkkenet, hvor Pigen skar den op med en stor Kniv. Hun tog med sine to Fingre Soldaten midt om Livet og bar ham ind i Stuen, hvor de Allesammen vilde se saadan en mærkværdig Mand, der havde rejst om i Maven paa en Fisk; men Tinsoldaten var slet ikke stolt. De stillede ham op paa Bordet, og dér — nej, hvor det kan gaa underligt til i Verden! Tinsoldaten var i den selv samme Stue, han havde været i før, han saae de selv samme Børn, og Legetøjet stod paa Bordet: det dejlige Slot med den nydelige, lille Dandserinde; hun holdt sig endnu paa det ene Ben og havde det andet højt i Vejret, hun var ogsaa standhaftig; det rørte Tinsoldaten, han var færdig ved at græde Tin, men det passede sig ikke. Han saae paa hende, og hun saae paa ham, men de sagde ikke Noget.

I det Samme tog den ene af Smaadrengene og kastede Soldaten

lige ind i Kakkelovnen, og han gav slet ingen Grund derfor; det var bestemt Trolden i Daasen, der var Skyld deri.

Tinsoldaten stod ganske belyst og følte en Hede, der var forfærdelig, men om det var af den virkelige Ild eller af Kjærlighed, det vidste han ikke. Kulørerne vare rent gaaede af ham; om det var sket paa Rejsen, eller det var af Sorg, kunde Ingen sige. Han saae paa den lille Jomfru, hun saae paa ham, og han følte, han smeltede; men endnu stod han standhaftig med Geværet i Armen. Da gik der en Dør op, Vinden tog i Dandserinden, og hun fløj som en Sylfide lige ind i Kakkelovnen til Tinsoldaten, blussede op i Lue og var borte. Saa smeltede Tinsoldaten til en Klat, og da Pigen Dagen efter tog Asken ud, fandt hun ham som et lille Tinhjerte; af Dandserinden derimod var der kun Pailletten, og den var brændt kulsort.

H. C. Andersen.

---

34. Pigen, som smiler Roser og græder Perler.

Der var en Gang en Konge, som havde tre Døtre, og da de var blevet voxne, brød han sig ikke om at faa dem gift. Tilsidst gjorde Dronningen ham dog Forestillinger og bragte det med megen Møje saa vidt, at han gjorde Anstalter til at skaffe dem Mænd. Han tilbød altsaa først den Ældste til en Kongeson, og da denne erklærede sig villig, saa forenede han hende med ham. Den anden Datter fik han dernæst gift med en Søn af en Fyrste. Men den Yngste havde ikke saa god Lykke, thi hun fik kun en Bademester til Mand. — Da nu ogsaa dét Bryllup var forbi, fik Kongen Ro for Fruentimmerne.

Begge de ældste Døtre, som havde gjort saa gode Partier, besøgte ofte deres Forældre, der gjengjældte Besøgene. Men den yngste Datter, som var blevet saa slet gift, fik aldrig Besøg af sine Slægtninge, og da hun mærkede dét, trak hun sig tilbage fra dem. Saaledes skete det, at der gik tolv Aar, hvor hun ikke saae sine Forældre eller Søstre.

Men paa den Tid havde den Yngste just født Bademesteren en Datter; og hver Gang dét Barn græd, blev hendes Taarer til Perler, og hver Gang, hun smilte, dryssede der Roser fra hendes Mund, og da hun begyndte at gaa, faldt der ved hvert Skridt en Ædelsten for hendes Fod. Dem samlede hendes Moder og gjemte dem, og en Gang gav hun sin Mand en hel Kurv af dem, for at han skulde sælge dem paa Torvet. Bademesteren vidste ikke, hvad de var værd, og han tog for dem, hvad man vilde give ham; men alligevel blev det saa Meget, at han maatte leje tre Lastdyr for at faa alt sit Guld bragt hjem.

En kort Tid efter sagde hans Kone til ham: „Gaa hen og skaf Dig at vide, hvor den Korsvej er, hvor Kongens og Fyrsternes Sønner samles til Jagt." Da han havde erfaret det, befalede hun ham at sammenkalde Haandværksfolk, som paa dét Sted skulde bygge et Slot; og da de kom til hende, sagde hun: „I skal paa hin Korsvej bygge mig et Slot, og det skal udvendig og indvendig være af purt Guld; Døre og Vinduer skal ligeledes være af Guld og være saa dejlige at se til, at Prindserne, naar de rider forbi, af Forundring maa udbryde: Nej, dog! ... Og Alt skal være færdigt paa fjorten Dage!" Haandværksfolkene tog saa fat paa Arbejdet og fik Slottet færdigt paa fjorten Dage; og da de var færdige, tog Prindsessen sin Mand og sin Datter med og flyttede derind.

Efter nogen Tids Forløb kom hendes Søstre forbi for at besøge deres Forældre, og da de saae det ny Slot, undrede de sig over dets Skjønhed og Pragt. De spurgte Kongen, hvem det dejlige Slot tilhørte; han vidste det ikke, og hans Hoffolk vidste det ikke heller: men Søstrene helmede ikke og spurgte saa længe i Byen, til de fik ud, at Slottet tilhørte deres yngste Søster. Saa sendte de en af deres Tjenestepiger til hende for at spørge, om hun vilde tage imod sine Søstre; og da den Yngste fik dét Budskab, sukkede hun og sagde: „De skal være mig velkomne".

Begge Søstrene begav sig strax paa Vej, og da de kom til Slottets Port, blev de modtagne af Bademesterens Kone og hendes Datter. Og da Datteren smilte til sine Tanter, dryssede der Roser fra hendes Mund; men da hendes Moder gav hende et Slag, fordi hun ikke kyssede Tanterne paa Haanden, græd hun, og hendes Taarer faldt som Perler paa Jorden. Senere, da de steg op ad Slottets Trappe, laa der ved hvert Skridt, Pigen gjorde, en Ædelsten. Bademesterens Kone tog

Roserne og Perlerne op fra Gulvet og gav Roserne til den ældste Søster og Perlerne til den anden. De to Ældste blev længe hos deres Søster, og da de kom tilbage til Kongen, fortalte de ham, hvad de havde sét, og sagde: „Hvor vor Søster dog er en Lykkens Yndling! vi antog, at hun var ulykkelig, fordi hun fik Bademesteren til Mand, og saa er hun jo bedre faren end vi!"

Da Pigebarnet var femten Aar gammel, skrev en Prinds, der var sin Moders eneste Barn og boede i et fjernt Land, et Brev til hendes Fader, hvori han begjærede Datteren til Ægte, eftersom hendes Skjønheds Ry var naaet lige til hans Land. Sendebudene kom til det gyldne Slot og fandt Bademesteren staaende uden for Porten; de rogtede deres Ærinde og overleverede ham Brevet. Da han havde læst det, lod han Sendebudene staa og gik meget fortørnet op til sin Kone. Men hun spurgte: „Hvad er der i Vejen, hvorfor er Du saa vred? Da Du var Daglejer, blev Du aldrig vred, og nu er Du vred, skjøndt vi svømmer i Lykke og Glæde?" Han svarede: „Skulde jeg ikke blive vred, Kone? Kongesønnen i hint fjerne Land forlanger vor Datter til Ægte." Men hans Kone raabte: „Hvad, en Kongeson begjærer vor Datter, og derover bliver Du vred?! om han saa levede ved Verdens Ende, skulde han faa hende! Jeg var Kongedatter og har taget en Bademester: skulde jeg saa ikke give min Datter bort, naar hun kan faa en Kongeson! Gaa strax ud og bed Prindsen komme hid og faa Sagen bragt i Orden." Bademesteren gik da ud til Sendebudene og sagde: „Prindsens Tilbud er modtaget; han kan komme, naar han vil, og hente sin Brud."

Prindsen lod ikke vente længe paa sig. Da han saae Pigebarnet, var han nær ved at miste Forstanden over hendes Skjønhed og over de Skatte, som hun frembragte. Efter at han saa havde opholdt sig der en lang Tid, vilde han drage tilbage til sit Rige og føre Pigen med sig.

Saa lavede Moderen en stor Mængde Kager og søde Sager, som hendes Datter skulde have til Mundforraad paa Rejsen. Men Brudens Amme lavede en Mængde Brød og kom meget Salt deri og sagde til Bruden: „Naar din Moder sporger Dig, hvem hun skal give Dig med, saa sig: Jeg vil ikke have Andre med end min Amme og hendes Datter." Og Bruden gjorde, som Ammen havde bedt hende.

Derpaa brød Prindsen op med sin unge Kone, med Ammen og

dennes Datter. Undervejs gav Ammen ikke den unge Kone Noget af hendes Moders søde Sager, men kun af det Brød, hun selv havde bagt, og som var saa salt, at den unge Kone snart blev tørstig og længtes efter Vand. Ammen svarede, at i dette Land var Vand ikke til at opdrive. Og da saa den unge Kone ikke længer kunde holde det ud for Tørst og raabte heftigere og heftigere paa Vand, hvis hun ikke skulde dø, sagde Ammen: „I dette Land er Vand saa kostbart, at Du maa betale en Drik med et af dine Øjne.“ I sin Fortvivlelse rev den unge Kone et Øje ud og gav det til Ammen, som lidt efter bragte hende en Drik Vand. Da de havde rejst et Stykke til, begyndte den unge Kone atter at tørste, og hun forlangte paany Vand af sin Amme. Denne krævede hendes andet Øje i Betaling, og da den unge Kone ikke kunde holde ud længer for Tørst, rev hun ogsaa dét ud og gav Ammen det for en Drik Vand. Nu trak Ammen de smukke Klæder af den Blinde og pyntede sin egen Datter med dem; da hun havde gjort dét, stødte hun den stakkels Blinde ud af Vognen og kjørte videre, uden at bryde sig om hende, og kom saaledes med sin Datter alene til Prindsens By. Her blev de modtagne højtideligt, og Prindsen tog Ammens Datter ved Haanden og førte hende ind i Slottet og passede paa, om der ikke faldt en eller anden Kostbarhed fra hende, som han før saa ofte havde set; men der faldt Intet, og han begyndte at blive mistroisk og tænkte, at her var det nok galt fat. Han tog derfor Ammen til Side og sagde: „Hvor kan det være, at hun gaar, uden at der ligger Ædelstene for hendes Fod, og at hun smiler, uden at der drysser Roser fra hendes Mund?“ Men Ammen svarede: „Hun er træt efter Rejsen! lad hende faa Tid at hvile sig til Gavns, saa skal Du se, det vil nok igjen regne med Roser og Perler og Ædelstene.“ — „Godt“, sagde Prindsen, „men jeg kan dog ikke rigtig tro paa det.“

Den stakkels Blinde vankede imidlertid om i Skoven og paa øde Steder og traf til sin Lykke en gammel Kvinde, som samlede Urter og Rødder for at koge dem til Mad. Hun indlod sig i Samtale med den gamle Kone, og da hun hørte, at denne var saa fattig, saa hun maatte leve af vilde Rødder, sagde hun: „Hør, Moerlille, Du kan gjøre Bedre end at samle Urter, hvis Du vil opsanke alle de Sten, som falder for mine Fødder; dem kan Du sælge, og for Pengene, som Du faar, kan Du kjøbe Mad og give mig Lidt med.“

Da den gamle Kone hørte dét, blev hun meget glad og opsankede,

saa hurtigt hun kunde, alle de Sten, som faldt foran den Blinde, og gik med dem til Byen og solgte dem og bragte den Blinde et helt Forklæde fuldt af Guld. „Se her, mit Barn," raabte hun, „jeg bringer Dig et helt Forklæde fuldt af Guld!" Da smilte den Blinde, og strax faldt en Rose fra hendes Mund; den gav hun til den Gamle og sagde: „Tag denne Rose og spørg Dig for, hvor den og den By ligger, og gaa saa uden for Kongeslottet og raab, saa højt Du kan: „Hvem vil kjøbe Roser?" og naar man spørger Dig om, hvor mange Penge Du forlanger, saa siig, at dine Roser er ikke tilsals for Penge, men kun for Øjne." Den gamle Kone bar sig ad, som den Blinde havde befalet, hun gik til Kongeslottet og raabte, saa højt hun kunde: „Roser! hvem vil kjøbe Roser?" Da Ammen hørte det, kom hun ud og kaldte paa hende: „Hej, Moerlille, hvad vil Du have for den Rose?" Konen svarede: „Jeg vil ingen Penge have, men et Øje." Saa bød Ammen hende en Haandfuld Guldpenge; den gamle Kone vilde imidlertid ikke tage dem og lod, som hun vilde til at gaa. Da kaldte Ammen hende tilbage og sagde, at hun skulde bie et Øjeblik, hvorpaa hun løb hurtigt ind i Slottet, stak Øjet ud paa en Hund, bragte dét til den Gamle og fik saa Rosen.

Da Prindsen kom hjem, viste Ammen ham Rosen og sagde: „Ser Du! nu, da din Kone har faaet hvilet sig, drysser der igjen Roser fra hendes Mund." — „Godt! godt!" svarede Prindsen, „men jeg kan dog ikke rigtig tro paa det."

Den gamle Kone gik glad hjem; men undervejs slap Øjet ud af hendes Haand og trillede af sig selv foran til den Blinde og sprang op i hendes Haand: og hun tog det og satte det ind og kunde nu igjen se med ét Øje. Derpaa kom ogsaa den Gamle hjem, men med et meget bedrøvet Ansigt, og da den Blinde spurgte hende, hvad der var i Vejen, sagde hun: „Ak, min kjære Datter, jeg havde for din Rose faaet et Øje, men undervejs slap det mig ud af Fingrene, og jeg kunde ikke finde det igjen." Da smilte den Blinde, og der faldt atter en Rose fra hendes Mund; hun rakte den Gamle den og sagde: „Tag den og gaa til det samme Slot og sælg den igjen for et Øje."

Den Gamle gjorde, som hun bad: og da Ammen hørte hende raabe uden for Slottet, stak hun ogsaa det andet Øje ud paa Hunden og bragte det til den gamle Kone og kjøbte Rosen. Men den Gamle

bragte Øjet til den Blinde: og da hun havde sat dét ind, kunde hun se med to Øjne.

Efter nogen Tids Forløb sagde saa den unge Kone til den Gamle: „Gaa hen og spørg Dig for, hvor den Korsvej er, som Kongens og Fyrsternes Sønner kommer forbi, naar de rider paa Jagt;" og da den Gamle havde opspurgt Korsvejen, sendte den unge Kone hende paany ud efter de bedste Haandværksfolk. Tilfældigvis traf den Gamle paa den samme Mester, som havde bygget Forældrenes Slot. Hos ham bestilte den unge Kone et ligesaa prægtigt Slot som dét, han havde bygget til hendes Forældre, og sagde, at det maatte være færdigt inden tredive Dage og være saa dejligt, at alle Kongens og Fyrsternes Sønner, som red forbi, af Forundring maatte raabe: Nej, se dog! og banke paa Porten.

Da Slottet til den foreskrevne Tid var blevet færdigt, tog den unge Kone den Gamle med sig og flyttede derind. Næste Dag red flere Fyrstesønner paa Jagt, og da de fik Øje paa det dejlige Slot, som de aldrig før havde sét, undredes de saare derover og bankede paa Porten. Men der blev ikke lukket op for dem. Da hørte de sig for allevegne, hvad det var for en Fyrste, som havde forladt sit Rige og nu havde bygget sig saadant et Slot i denne ensomme Egn; men Ingen kunde give dem Oplysning derom. Endelig trængte Rygtet om det skjønne forladte Slot ogsaa til den unge Kones Mand, og det gjorde saa stærkt Indtryk paa ham, at han sagde til sin Moder: „Moder, jeg maa hen at se, hvordan det egentlig har sig med det Slot!" Hun søgte at overtale ham til at blive hjemme; thi det passede sig ikke ret vel for ham nu, da han for ganske nylig var blevet gift, at drage paa Eventyr og overlade Kongeriget til dets Skæbne. Men han lod sig ikke rokke, valgte sig en Flok flinke Ledsagere, og red til Slottet.

Da han kom dertil, bankede han ikke paa for at skaffe sig Adgang, men klatrede op til et Vindue, slog en Rude ud, og smuttede gjennem Aabningen ind i Slottet. Efterat han havde gaaet gjennem en Række Værelser uden at træffe Nogen, fandt han i det sidste den unge Kone liggende paa en gylden Seng; og da han traadte ind, sprang hun op og spurgte ham: „Hvorledes er Du kommet her? hvem har lukket Dig ind?" Men han svarede: „Jeg er i din Magt, gjør med mig, hvad Du vil!" Derpaa spurgte hun ham, hvem han var og hvorfra han kom, og da hun hørte, at han var sine Forældres eneste Søn, randt

det hende i Hu, at ogsaa hun var sine Forældres eneste Barn; og ved den Tanke faldt en Taare fra hendes Øjne og blev til en Perle. Da Prindsen saae dét, sagde han ved sig selv: „Det kan ikke være nogen Anden end min Kone," og han bad hende om et Bæger Vand, eftersom han var meget tørstig. Idet hun nu rejste sig og gik hen til Døren for at kalde paa den Gamle, faldt der Ædelstene for hendes Fødder; og da Vandet blev bragt og hun rakte ham det, smilte hun, og saa faldt der en Rose fra hendes Mund. Da Prindsen saae Rosen, kunde han ikke længer styre sig, men raabte: „Du er min Kone!" Og nu fortalte hun ham, hvad der var hændet hende, og hvad hun havde maattet lide af den onde Amme.

Prindsen sendte derpaa sin Moder et Bud, som skulde melde hende Alt, hvad der var foregaaet. Men Budskabet forekom hans Moder saa utroligt, at hun selv kom ud til det gyldne Slot for at overbevise sig om Sandheden. Hun blev der en lang Tid hos sine Børn, hvorefter hun tilskyndede dem til at bryde op, saasom Kongeriget ikke kunde være uden Regering saa længe. Til Rejsen vilde den unge Kone ikke iføre sig sine Gyldenstykkes Klæder, men ombyttede dem med en simpel, grov Dragt. Da de nu kom hjem, gik Ammen og hendes Datter dem i Møde uden for Porten; men Dronningen og hendes Søn gik forbi dem uden at sige Andet end: „Goddag". Ammen saae den forklædte Kone og raabte: „Ak Gud hjælpe mig! kan Du nu ikke nøjes med din unge Kone?" Den rigtige Hustru hørte det, men sagde ikke et Ord; og da Kongesønnen ytrede til hende, at han vilde lade disse to Kvinder hugge i Stykker, bad hun endog for deres Liv. Dog, Prindsen blev ved sin Bestemmelse, og saa bad hun ham da, at han i det Mindste vilde afgjøre det saaledes, saa hun ikke hørte Noget til det. Derpaa befalede Prindsen, at man skulde rede et Natteleje for ham og Dronningen i en affides liggende Del af Slottet. Da Ammen hørte dét, blev hun meget glad og lod Sengen rede af de skjønneste Sengklæder. Men neppe var hendes Datter kommet ind i Sovekamret med Prindsen, før han greb hende og huggede hende i Stykker, og da Ammen, som stod uden for Døren, paa Datterens Skrig styrtede ind, gjorde han det ogsaa af med hende. Hvorefter han tog sin rette Kone, — og dermed er Eventyret ude.

Ved G. J. v. Hahn.

35. Toula.

Vogeser-Bjergenes Forposter strækker sig helt ned paa Sletten og danner et vidtstrakt Bakke-Land. Over alle Toppe løfter St. Mikael sit Hoved. I gamle Dage bedækkede uigjennemtrængelig Skov den nu saa frugtbare Jord omkring Mosel-Floden, der var klamt, koldt og uhyggeligt i Dalene og Klofterne. Hist og her saas nogle Fisker- og Jægerhytter, men ellers ingen menneskelige Boliger. I Bjerghulerne og mellem Klofternes Klippeblokke kunde man dog træffe Folk: det var den kristne Tros første Bekjendere dér i Landet. Fordrevne og forfulgte havde de søgt Tilflugt i denne øde og vilde Egn, og herfra listede de sig ud og lærte Folket den ny Religion, som de selv følte sig inderligt overbevist om var den sande.

Paa den Tid levede ikke langt herfra to mægtige Troldkvinder, Søstrene Voga og Toula, til hvem Hedningefolket henvendte sig om Hjælp, saa ofte Storm, Uvejr eller svære Sygdomme hjemsøgte det. Til Gjengjæld for Hjælpen maatte Folket højtideligt ofre en kristnet Jomfru til den frygtelige Drage, som boede i Sorte-Søen ved St. Mikaels Fod. Voga og Toula, der var to skjønne Kvinder, udsøgte selv Offret. De befalede Luftens Aander at bære dem paa deres Vinger viden om; og fandt de saa en kristen Kirke eller et Kloster, trængte de, forklædte som Bodfærdige, ind og hentede den unge Pige, der skulde styrtes i Søen til Dragen.

Saadan var de da en Dag svævet ud paa Togt. Men Voga længtes hele Tiden hjem: thi uden at Nogen anede det, havde hun skjænket sit Hjerte bort, og det netop til en af den nye Læres Bekjendere. Ham vilde hun tilbage til. Dog Stormen førte de tvende Søstre afsted. Saa paa éngang dalede pludselig Voga ned fra den svimlende Højde og fandt sig hensat mellem stejle Bjergtinder og vilde Klofter. Hun kjendte ikke Stedet, skjøndt det laa nær ved hendes Hjem, og det var hende ikke muligt at undfly derfra. Til evig Tid maatte hun blive dér, i de utilgængeligste Egne af Vogeserne, som netop har faaet Navn efter hende.

Men Toula førtes imedens paa Stormens Vinger over Hav og Land højt op imod Nord. Dér kom hun til en forunderlig Ø. Vidt og bredt var Jorden dækket af Sne; Vandet omkring Øen var haardt som Sten, gjennemsigtigt som Glas; Solen strøede Diamanter ud over

Snetæppet, og Havets vældige Bølger, der syntes pludselig at være blevet forstenede, blinkede i det Fjerne som Klipper af Krystal. Men om Natten kom et blændende, lysende Skjær fra talrige Nordlys. Og saa gav Jorden sig til at sitre, og Ild og Røg slog op, og dampende Springvand sydede i Vejret fra talrige Revner og Huller. Det varme Vand smeltede Sneen, og smaa Kilder løb ind gjennem Dalen, og der kom grønne Enge, og Blomster skjød op, og Smaafugle kvidrede glade i Busk og i Træ.

I dette underlige Land boede en lille kristen Menighed, som var flygtet herhen langvejs fra. Dens Medlemmer talte et ukjendt Sprog og lignede slet ikke de Mennesker, Toula hidtil havde set: Øjnene var blaa, Huden hvid som Sne og rød som Blod, Haaret guldgult som modne Kornax. Toula glemte næsten sit Ærinde af Forbavselse og Henrykkelse over alt dette Nye. Men Stormene bruste op igjen over Snemarkerne, det var Tid til at vende hjem. Hurtigt kastede saa Troldkvinden sit flagrende Gevandt om et kristent Barn og rev det med sig. Men idet Barnet blev løftet op fra Jorden, rykkede det af og tog med en Haandfuld Mos af Hjemmets Jord, en Erindring om Øen Island, som det nu aldrig skulde gjense.

Vindens Susen vuggede Barnet i Søvn, Mosset gled ud af dets Haand, spredtes over Bjergene, slog Rod i den varme Jord og voxede rask. Endog om St. Mikaelbjergets skaldede Pande vævede det som et gyldengrønt Slør, hvori der sad smaa hvide Blomster, lig Nordens Sneflokke . . . Men Toula samlede Urten og bryggede en Drik af den, som hun gav Landets Børn derhjemme, naar den skarpe Østenvind havde voldt dem Fortræd.

Hun havde kaldt det kristne Barn Mosella (efter det lægende Mos, som Barnet havde bragt med fra Island), og hun kom Dag for Dag til at holde mer af den Smaa. Forstod hun end ikke Mosellas Sprog eller de blode Melodier, som Barnet sang, naar det troede sig ubemærket, saa skjønnede hun dog, at det var Bøn og Lovsang til de Kristnes Gud. Og underligt nok! baarne frem paa Barnetunge fandt disse Bønner og Lovsange, skjøndt uforstaaede, Vej til Toulas Hjerte. Alt som hun knyttede sig fastere og fastere til den kristne Pige, nærmede hun sig ogsaa mer og mer til de Kristnes Gud.

Imidlertid var de Kristnes Antal stadig voxet, og hver Søndag var der fuldt i St. Mikaels Kapellet, hvor en from Eneboer forklarede

Toula bortfører Mosella.

Biblen. Herover fortornedes Dragen i Sorte-Søen ved Bjergets Fod. Med sin vældige Hale pidskede den Søens Bølger taarnhøjt op, saa de skyllede Fiskerhytterne inde paa Bredden bort og opslugte deres Beboere. Jorden rystede i sin Grundvold, Tordenen drønede, Lyn slog ned, kulsorte Skyer hang over Himlen. Og Dragen rejste sin Krop op over Søens Flade og spyede rødlige Flammer, — det var, som Verden skulde gaa under.

Alt Folket var forfærdet flygtet op paa Bjerget til Kapellet, hvis lille Klokke kimede uafbrudt, saa længe Jordskjælvet stod paa. Men Toula, som vidste, at det var Mosella, Dragen krævede, havde rædselslagen slynget sine Arme om Pigebarnet og var steget til Vejrs for at flygte. Hun kunde ikke give Kristenpigen hen til Død og Fordærvelse, hun raabte i sin Angst til de Kristnes Gud om Hjælp. Og Stormen førte dem afsted, — medens neden under dem tusend Aars gamle Skove styrtede, og Høje væltedes ned i Dalene, og Vandet sivede bort gjennem gabende Kløfter, og Søernes Bund blev lagt tør. Da endelig Uvejret sagtnede, laa Toula og Mosella bevidstløse, et lille Stykke Vej fra Kapellet paa St. Mikaelsbjerg, oppe paa en Bjergtop, som siden da er blevet kaldt „Dommens Bjerg." Den Bjergtop havde før hængt sammen med St. Mikaelsbjerget; men nu havde Jordskjælvet brudt en dyb Kløft imellem dem og skilt dem ad. Orkanen havde ogsaa fejet Skovene bort; og Vandet, der var styrtet ned fra Skyerne og op fra Jorden, havde dannet en bred Flod, som jog sine i Solen blinkende Bølger hen over Millioner af store og smaa Sten.

I denne ny opstandne Flod døbte næste Dag Eneboeren paa St. Mikael baade Toula og næsten alle de Hedninger, som havde overlevet Jordskjælvet. Nu har hun og Mosella alt hvilet i meget over et halvt tusend Aar paa en indviet Plet i Touls Kathedralkirke; Erkeenglen St. Mikaels Billede holder Vagt over Gravstenen.

Efter J. de Jaminiet.

36. Alrune.

(Hertil Farvetryksbilledet foran i Bogen).

Kæmpebjergenes mægtige Aand har paa et hemmeligt Sted en prægtig Have, hvor der voxer de sjeldneste og kosteligste Urter. Sjeldnest blandt dem alle er Troldoms-Urten Alrune, som hjælper mod alle Skæbnens Tilskikkelser, og som ogsaa ufejlbarligt helbreder i selv de farligste Sygdomme. Men den faar nu slet Ingen Lov til at grave op, eftersom Bjerg-Aanderne betragter den som en ren Lækkerbidsken og er ivrigt opsatte paa at beholde den for deres egen Mund.

Nu hændte det en Gang, at en meget fornem Dame faldt i en haard Sygdom, og at Alverdens Læger ikke kunde frelse hende. Da lovede hun en Bonde, som boede oppe mellem Bjergene, en meget høj Belønning, hvis han vilde paatage sig at skaffe hende en Alrune. Bonden lod sig lokke, og St. Hansnat steg han op i vilde Bjergkløfter og fandt ogsaa ganske rigtigt den vældige Bjergaands Have. Som han imidlertid nu bukkede sig og begyndte at grave, kom Blæsten farende og næsten rev ham omkuld, og han hørte en vældig Røst, der lød, som Tordenen buldrer. Forfærdet rettede han sig i Vejret og saae frem for sig. Paa den yderste Kant af en fremspringende Klippe stod en kæmpemæssig Skikkelse: et langt Skæg hang den helt ned paa Maven, en stor kroget Næse sad under det truende Øjenpar, der syntes at sprude Gnister, og det lange, stride Haar fløj omkap i Vinden med en vældig Kappe, som Skikkelsen var iført. Desuden holdt den i Haanden en umaadelig stor Knortekjæp. „Hvad bestiller Du dér?" tordnede den Bonden i Møde. Han, som var en forvoven Fyr, var imidlertid blevet saa meget Herre over sin Angst, at han kunde svare: „Vær naadig, mægtige Bjergaand; det er til en syg Kvinde, jeg henter en Alrune, og hun betaler mig fattige Stakkel kongeligt!" — „Behold saa da den, Du har, men vov ikke at komme igjen!" brølte Bjergaanden og svang truende Knortekjæppen og forsvandt. Hvorefter Bonden gik skjælvende og tankefuld hjem.

Den fornemme Dame blev henrykt over Alrunen, hendes Sygdom bedredes betydeligt. Hun var overbevist om, at hvis hun kunde faa én til, vilde hun komme til at befinde sig fuldstændig vel, og hun lod følgelig Bonden kalde igjen. Men han dristede sig ikke til at gaa til Bjergaandens Have endnu en Gang. Saa lovede imidlertid Damen

ham en langt større Belønning, end han alt havde faaet, og han lod sig overtale og gik.

Som han nu grov deroppe i Kløften, rejste sig en forfærdelig Orkan, og da han saae op, stod Kæmpeskikkelsen der igjen, skrækkelig i sin vilde Vrede. „Hvad har Du nu for?“ drønede Aandens Stemme, og da Bonden svarede, ligesom han havde gjort første Gang, tilføjede den: „Varede jeg Dig ikke ad mod at komme igjen, Du Taabe? Men det er det Samme: behold den Alrune, Du har, og frels Dig, om Du kan!“ I det Samme var det, som om Flammer fra Bjergaandens funklende Øjne skjød ind i Ansigtet paa Bonden og sved hans Hud. Den vældige Knortekjæp kom susende gjennem Luften og slog bragende imod en Klippe lige ved Siden af ham; Jorden rystede, et Tordendrøn bedøvede ham, og han styrtede afmægtig om. Først længe efter kom han til sig selv. Han var som mørbanket i alle Lemmer: Knortekjæppen var forsvunden, langt borte drønede Tordenen, men han holdt Alrunen i Haanden. Gjennemblødt af Regn, indhyllet i Taage, ledet paa Vildspor af Bjergets koglende Aander, krøb han om hele den Nat og den følgende Dag, uden at vide, hvor han befandt sig, indtil endelig en Kulsvier fandt ham og bar ham hjem til sin Hytte. Her kom Bonden til Kræfter igjen og bragte nu Alrunen til den fornemme Dame, som blev umaadelig glad og gav ham en stor Sum Penge, saa han hurtigt glemte, hvad han havde maattet udstaa for at fortjene den.

Atter gik nogen Tid. Den fornemme Dame var saa godt som fuldstændig vel og tænkte ved sig selv: at hvis hun blot kunde faa en tredie Alrune, vilde hun føle sig ung og kjæk som i de fejreste Aar af sit Liv. Det endte saa med, at hun paany sendte Bud efter Bonden. Men han vilde slet ikke høre Tale om, at han endnu en Gang skulde gaa til Bjergaandens Have. „Det vilde koste mig mit Liv,“ sagde han . . . Alligevel, da Damen blev ved at lokke og overtale og friste ham med Løfter om et stort Jordegods og mange, mange Penge, — glemte han tilsidst alle Pinsler og Farer. „Maaske slipper jeg dog ogsaa denne Gang helskindet derfra,“ tænkte han, „og saa kan jeg leve som en rig Mand i Lyst og Herlighed til mine Dages Ende.“

Han havde dog ikke Mod til at gaa alene op i Bjergkløften. „Kom med, min Dreng,“ sagde han til sin ældste Søn, „lad os gaa til Skovkapellet deroppe mellem Bjergene!“ . . . Sønnen fulgte saa med. Kløfterne blev snævrere og snævrere, Bjergtoppene mer og mer

øde: og som de nu gik langs den skumle Sø, der evigt overskygges af ludende Klipper, blev Bonden pludselig bleg af Angst. „Hvad er det, Fader?“ spurgte Sønnen. Men Faderen svarede ikke, og de steg højere til Vejrs. Da de saa var kun et lille Stykke borte fra Bjergaandens Have, sagde Bonden: „Bliv Du her saa længe, min Dreng! Mig ser Du vist aldrig mer. Rigdom har altid fristet mig, jeg har levet vildt og daarligt, — nu dræber sagtens Bjergaanden mig, fordi jeg vil stjæle en Alrune i hans Have!“. . . Sønnen søgte at overtale ham til at vende om; men Bonden vilde ikke høre paa ham, og det næste Øjeblik stod han inde i Tryllehaven og begyndte at grave. Da rejste sig en hvirvlende Orkan, Vandet styrtede i Strømme ned fra Skyerne, det lød, som om det jamrede op fra Rødderne af alle Havens Urter, medens Jorden slog Revner, og store Kløfter dannede sig. Pludselig kom en Kæmpeskikkelse med en vældig Knortekjæp til Syne, greb Bonden og forsvandt med ham i Luften. En mægtig Klippe styrtede ned og splintredes; fjernere og fjernere lød Bondens jammerfulde Skrig . . . Sønnen, som ventede, var sunken afmægtig om. Da han kom til sig selv, havde Blæsten lagt sig, og Himlen var atter blaa. Forfærdet flygtede han til Skovkapellet og bad for sin ulykkelige Faders Sjæl.

Men i selv samme Time døde den fornemme Dame, uagtet hun havde ladt til at være næsten fuldstændig helbredet.

Efter R. Koch

Indhold.

Nr.		Side.
1.	Den lille Rødhætte. Efter Perrault og Grimm (Med Billede)..	3
2.	Fiskeren og hans Kone. Efter Grimm ved Ohlenschlæger.....	6
3.	Den grimme Ælling. Af H. C. Andersen. (Med Billede).....	11
4.	„Lattermild." Efter Walther Gottheil ved Vilhelm Møller..	20
5.	Hans og Grethe. Efter Beckstein. (Med Billede).....	29
6.	Dugen og Taffen. Jydsk Æventyr ved C. Molbech.....	35
7.	Snehvitteke. Efter Grimm ved Lindencrone. (Med Billede) ...	40
8.	Den tosede Bittepér. Fransk Æventyr ved P. L. Møller.....	49
9.	Fyrtøjet. Af H. C. Andersen. (Med Billede).....	55
10.	Den vidunderlige Hyrdefløjte. Finsk Æventyr ved „Jerusalems Skomager"	62
11.	Askepot. Efter Grimm ved Lindencrone. (Med Billede).....	73
12.	De tre Kongesønner. Ungarsk Æventyr ved H. H. Nyegaard.....	79
13.	Væddeløbet mellem Haren og Pindsvinet. Efter Beckstein. (Med Billede)	85
14.	Døden og hans Gudson. Efter Grimm ved C. Molbech.....	88
15.	De tolv Maaneder. Slovakisk Æventyr ved „Jerusalems Skomager". (Med Billede).....	90
16.	Manden fra Ringerige og de tre Kjærlinger. Norsk Æventyr ved C. Molbech	99
17.	Lille Klaus og store Klaus. Af H. C. Andersen. (Med Billede)..	103
18.	Æventyr om En, som drog ud for at lære Frygt at kjende. Efter Grimm ved Lindencrone. (Med 2 Billeder).....	114
19.	Alligatoren og Schakalen. Hindusk Æventyr ved M. Frere og L. Moltke.....	123
20.	Den tapre Skrædder. Efter Grimm ved C. Molbech. (Med Billede)	127
21.	Hans og Bønnestængelen. Engelsk Æventyr ved H. C. Knutsen. (Med 2 Billeder)	134

Nr.		Side
22	Fiddivav. Ved Svend Grundtvig. (Med Billede)	141
23	Ungdomslandet. Svensk Æventyr efter Hyltén-Cavallius og G. Stephens ved V. Hermann. (Med 2 Billeder)	145
24	Katten med Støvlerne. Efter H. C. Knutsens engelske Æventyr. (Med Billede)	157
25	De vilde Svaner. Af H. C. Andersen (Med Billede)	162
26	Tornerose. Efter Grimm. (Med Billede)	177
27	Troldene i Hedals Skoven. Efter P. Chr. Asbjørnsen. (Med Billede)	180
28	Kalifen som Stork. Af Hauff. (Med Billede)	184
29	Tommeliden. Efter Grimm ved Lindencrone	193
30	Den lille hvide Hund. Ved Svend Grundtvig	198
31	Æselskind. Efter Perrault og Chr. Winther. (Med 2 Billeder).	202
32	Sampo Lappelil. Efter Topelius ved Marie Bruun	212
33	Den standhaftige Tinsoldat. Af H. C. Andersen. (Med Billede)	221
34	Pigen, som smiler Roser og græder Perler. Nygræsk Æventyr ved Hahn og Chr. Winther	225
35	Toula. Fransk Æventyr efter Jaminiet. (Med Billede)	232
36	Alrune. Af R. Koch. (Med Farvetrykbillede foran i Bogen)	236